Coop Pank AS

(Eesti Vabariigis registreeritud aktsiaselts)

VÕLAKIRJADE AVALIKU PAKKUMISE, NOTEERIMISE JA KAUPLEMISELE VÕTMISE PÕHIPROSPEKT

Käesoleva võlakirjade avaliku pakkumise, noteerimise ja kauplemisele võtmise põhiprospekti (**Prospekt**) koostas ja avaldas Coop Pank AS (registreeritud Eesti äriregistris registrikoodi 10237832 all, aadress Narva mnt 4, 15014, Tallinn, Eesti; **Pank**) Panga tagamata allutatud võlakirjade avalikuks pakkumiseks ning noteerimiseks ja kauplemisele võtmiseks Nasdaq Tallinna Börsi Balti võlakirjanimekirjas.

Pank kavatseb emiteerida kuni 20 000 tagamata allutatud võlakirja nimiväärtusega 1 000 eurot ühe võlakirja kohta, tähtajaga 10 aastat, võimalusega ennetähtaegseks lunastamiseks 5 aasta möödumisel (**Võlakirjad**). Võlakirjad kavatsetakse emiteerida kuni 12 kuu jooksul erinevate seeriatena, kusjuures iga Võlakirjade emissioon otsustatakse eraldi (**Programm**).

Prospekti eesmärk on anda teavet Panga, Programmi ja Võlakirjade kohta. Iga konkreetne Võlakirjade emissioon ja pakkuminine otsustatakse ja avalikustatakse eraldi.

Võlakirjadesse investeerimisega kaasnevad riskid. Kuigi Pank on võtnud kasutusele kõik meetmed tagamaks, et käesolev Prospekt sisaldaks täielikku ja õiget ülevaadet Panga ja Panga konsolideeritud tütarettevõtjate Coop Liising AS, Coop Finants AS, Coop Kindlustusmaakler AS, AS Martinoza ja SIA Prana Property (Grupp) ning nende tegevuse ja Võlakirjade kohta, võivad Investori poolt Võlakirjadesse tehtud investeeringu väärtust oluliselt mõjutada asjaolud, mida ei ole Prospektis kajastatud või mis ei ole käesoleva Prospekti kuupäevaks ilmnenud. Iga otsus Võlakirjadesse investeerimise kohta peab põhinema Prospektil tervikuna, seepärast palume sellega hoolikalt tutvuda.

Käesolev Prospekt on kehtiv kuni 15. märtsini 2022. Üksnes Prospekti kehtivusajal on Pank kohustatud Prospekti lisadega täiendama ning seda juhul kui ilmneb uusi olulisi asjaolusid, olulisi vigu või olulisi ebatäpsusi, kuid vastav kohustus ei kohaldu pärast Prospekti kehtivusaja lõppu.

SISUKORD

SISUKORD 2
1. SISSEJUHATAV INFORMATSIOON 4
1.1. Kohalduv õigus 4
1.2. Vastutavad isikud ja vastutuse ulatus 4
1.3. Informatsiooni esitamine 4
1.4. Raamatupidamistavad 6
1.5. Tulevikku suunatud informatsioon 6
1.6. Prospekti kasutamine 6
1.7. Prospekti registreerimine 6
1.8. Prospekti viitelisena lisatud dokumendid 6
1.9. Dokumentide kättesaadavus 6
2. PAKKUMISKAVA ÜLDKIRJELDUS 8
2.1. Väärtpaberite liik ja klass 8
2.2. Programmi maht 8
2.3. Väärtpaberite vorm 8
2.4. Nõudeõiguse järk ja allutatus 8
2.5. Valuuta 8
2.6. Lunastustähtaeg 9
2.7. Võlakirjadest tulenevad õigused ja teostamine 9
2.8. Väärtpaberite võõrandatavus 9
2.9. Kohalduv õigus 9
2.10. Noteerimine ja kauplemisele võtmine 9
2.11. Võlakirjade Lõplike Tingimuste vorm 9
3. RISKIFAKTORID 11
4. PAKKUMISE TINGIMUSED 24
4.1. Pakkumine 24
4.2. Pakkumises osalemise õigus 24
4.3. Pakkumishind 24
4.4. Pakkumisperiood 24
4.5. Märkimiskorraldused 24
4.6. Tasumine 26
4.7. Jaotus 26
4.8. Pakkumise arveldamine 27
4.9. Raha tagastamine 27
4.10. Pakkumise tühistamine 27
4.11. Huvide konflikt 27
5. PAKKUMISE EESMÄRK JA TULU KASUTAMINE 28
6. ÜLDINE TEAVE PANGA JA PÕHIKIRJA KOHTA 29
6.1. Üldine teave Panga kohta 29
6.2. Panga põhikiri 29

6.3. Krediidireitingud ... 30
7. AKTSIAKAPITAL, AKTSIAD JA OMANDISTRUKTUUR ... 32
7.1. Aktsiakapital ja aktsiad ... 32
7.2. Panga aktsionärid ... 32
7.3. Juhatuse ja töötjate optsiooniprogramm ... 32
8. JUHTIMINE ... 34
8.1. Panga juhtimisstruktuur ... 34
8.2. Juhatus ... 34
8.3. Nõukogu ... 36
8.4. Auditikomitee ... 38
8.5. Töötasukomitee ... 39
8.6. Krediidikomitee ... 40
8.7. Aktivate ja passivate juhtimise komitee ... 41
8.8. Kontode komitee ... 42
8.9. Arendusprojektide komitee ... 43
8.10. Huvide konflikti ja muud deklaratsioonid ... 43
8.11. Hea Ühingujuhtimise Tava järgimine ... 44
8.12. Grupi audiitorid ... 44
9. PEAMISED TEGEVUSALAD JA TURUD ... 45
9.1. Grupi ajalugu ja kujunemine ... 45
9.2. Grupi struktuur ja Grupi liikmed ... 47
9.3. Ärisegmendid ... 48
9.4. Geograafilised turud ... 49
9.5. Tegevuse rahastamine ... 49
9.6. Konkurentsiolukord ja -eelised ... 49
9.7. Olulised trendid ... 50
9.8. Olulised lepingud ... 51
9.9. Kohtuvaidlused ... 52
10. FINANTSTEAVE ... 54
10.1. Valitud ajalooline finantsteave ... 54
10.2. Finantsseisund ja tegevustulemused ... 59
10.3. Tegevustulemusi mõjutavad asjaolud ... 61
10.4. Muutused tegevustulemustes ... 62
11. MAKSUD ... 63
12. MÕISTED ... 64
13. LISAD ... 67

1. SISSEJUHATAV INFORMATSIOON

1.1. Kohalduv õigus

Käesolev Prospekt on koostatud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja Nõukogu 14. juuni 2017 määrusega 2017/1129/EL, mis käsitleb väärtpaberite avaliku pakkumise või reguleeritud turul kauplemisele võtmise korral avaldatavat prospekti ning millega tunnistati kehtetuks direktiiv 2003/71/EÜ (**Prospektimäärus**), ning kooskõlas Euroopa Parlamendi ja Komisjoni 14. märtsi 2019 määrusega nr 2019/980, millega täiendatakse Prospektimäärust seoses väärtpaberite avaliku pakkumise või reguleeritud turul kauplemisele võtmise korral avaldatava prospekti vormi, sisu, kontrolli ja kinnitamisega ning millega tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EÜ) nr 809/2004 (**Rakendusmäärus**), eelkõige selle lisadega 6 ja 14. Käesolevale Prospektile kohaldub Eesti õigus ning sellest tulenevad vaidlused kuuluvad lahendamisele Harju Maakohtus, välja arvatud juhul kui kohalduva õiguse kohaselt ei ole võimalik kohtualluvuses õigusaktidest erinevalt kokku leppida.

Palun tutvuge enne käesoleva Prospekti lugemist alljärgneva olulise sissejuhatava informatsiooniga.

1.2. Vastutavad isikud ja vastutuse ulatus

Prospektis avaldatud informatsiooni eest vastutab Coop Pank AS (**Pank**). Pank vastutab Prospektis esitatud informatsiooni õigsuse ja täpsuse eest Prospekti registreerimise kuupäeva seisuga. Prospektis sisalduv teave on Panga juhatuse parima teadmise kohaselt esitatud vastavuses faktidega ning Prospektist ei ole välja jäetud teavet, mis võib tõenäoliselt Prospekti sisu oluliselt mõjutada.

[*allkirjastatud digitaalselt*]	[*allkirjastatud digitaalselt*]	[*allkirjastatud digitaalselt*]
Juhatuse esimees	Juhatuse liige	Juhatuse liige
Margus Rink	Kerli Lõhmus	Heikko Mäe
[*allkirjastatud digitaalselt*]	[*allkirjastatud digitaalselt*]	
Juhatuse liige	Juhatuse liige	
Rasmus Heinla	Arko Kurtmann	

Vaatamata ülaltoodule ei vastuta Pank Prospekti kokkuvõtte eest, välja arvatud juhul, kui kokkuvõttes esitatud informatsioon on koos Prospektiga loetuna eksitav või ebatäpne või kui see ei sisalda koos Prospektiga loetuna olulist informatsiooni, mis on vajalik Võlakirjadesse investeerimise otsuse tegemiseks.

1.3. Informatsiooni esitamine

Lõplikud Tingimused ja Prospekti lugemine. Võlakirjad emiteeritakse eraldi seeriates ja ühe seeria raames emiteeritavatele Võlakirjadele kohalduvad tingimused, mis on toodud nii Prospektis kui ka iga seeria jaoks eraldi koostatud dokumendis nimega Võlakirjade lõplikud tingimused (**Lõplikud Tingimused**). Prospekti tuleks lugeda koos Prospekti mistahes lisadega ja iga konkreetse Võlakirjade seeria osas koos vastavate Lõplike Tingimustega.

Arvandmete ümardamine. Prospektis sisalduvad arvandmed ja kvantitatiivsed väärtused (nt rahaline väärtus, protsendiline väärtus jms) on esitatud sellise täpsusega, mida Pank peab informatsiooni esitamisel mõistlikult piisavaks, vältides sealjuures liigset detailsust. Kvantitatiivsed väärtused on mõnel juhul esitatud ümardatult lähima kümnendkoha või täisarvuni eesmärgiga vältida liigset detailsust. Seetõttu ei pruugi protsentides

väljendatud andmete kokku liitmise tulemuseks olla alati 100%. Detailsed andmed on kättesaadavad Finantsaruannetes.

Valuutad. Prospektis esitatud finantsandmed on esitatud eurodes, euroalasse kuuluvate Euroopa Liidu liikmesriikide ametlikus valuutas.

Finantsteabe kuupäev. Käesolevas Prospektis kajastatud finantsteave on võetud või tuletatud Grupi auditeeritud konsolideeritud finantsaruannetest majandusaastate kohta, mis lõppesid vastavalt 31. detsembril 2016, 31. detsembril 2017 ja 31. detsembril 2018 ning 31. detsembril 2019 (**Auditeeritud Finantsaruanded**). Auditeeritud Finantsaruanded on koostatud kooskõlas Euroopa Liidu poolt vastuvõetud rahvusvahelise finantsaruandluse standarditega (IFRS). Auditeeritud Finantsaruanded on auditeerinud AS PricewaterhouseCoopers. Auditeeritud Finantsaruanded on koos audiitoriaruannetega lisatud käesolevale Prospektile. Prospektis kajastatud finantsteave 12-kuulise perioodi kohta, mis lõppes 31. detsembril 2020, on võetud või tuletatud Grupi auditeerimata konsolideeritud vahearuandest 12-kuulise perioodi kohta, mis lõppes 31. detsembril 2020 (**Vahearuanne**), mis on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste raamatupidamisstandarditega (IAS) 34 (Vahearuanne koos Auditeeritud Finantsaruannetega nimetatud ka kui **Finantsaruanded**).

Juhul, kui ei ole selgesõnaliselt viidatud teisiti, on kõik Prospektis esitatud andmed esitatud Prospekti registreerimise kuupäeva seisuga. Kui informatsioon on esitatud muu kuupäeva seisuga, viidatakse sellele konkreetse kuupäeva nimetamisega.

Kolmandatelt isikutelt pärinev informatsioon ja turuinformatsioon. Osa Prospektis sisalduvast informatsioonist pärineb kolmandatelt isikutelt. Selline informatsioon on vastavalt viidatud, korrektselt taasesitatud ja niivõrd kui Pank on teadlik ja võimeline kolmanda isiku avaldatud teabe põhjal kindlaks tegema, ei sisalda ühtegi väljajättu, mis muudaks taasesitatud teabe ebatäpseks või eksitavaks. Kuivõrd usaldusväärne informatsioon turgude kohta, kus Pank ja selle Tütarettevõtjad tegutsevad, ei pruugi olla Juhtkonnale (defineeritud peatükis 12 „Mõisted“) kättesaadav või täielik, tugineb Panga ja selle Tütarettevõtjate kohta esitatud turuinformatsioon osaliselt Juhtkonna hinnangul. Kuigi Juhtkonna vastavasisulise hinnangu andmisel on tehtud kõik mõistlikud jõupingutused tagamaks, et asjakohane informatsioon oleks õige ja esitatud adekvaatselt, on siiski tegemist hinnanguga, mis tähendab, et see ei pruugi olla täies ulatuses täpne ja tõene. Pank soovitab investoritel viia läbi omapoolne turuanalüüs või kaasata professionaalne nõustaja.

Informatsiooni uuendamine. Pank uuendab Prospektis sisalduvat informatsiooni ainult sellises ulatuses, regulaarsusega ja viisidel, mis on Juhtkonna hinnangul vajalik või seaduse kohaselt nõutav. Pank ei ole kohustatud muutma Prospektis sisalduvat tulevikku vaatavat informatsiooni (vt alltoodud punkti „Tulevikku suunatud informatsioon“).

Mõistete definitsioonid. Prospektis kasutatakse suure algustähega mõisteid tähenduses, mis neile on antud peatükis 12 „Mõisted“, välja arvatud juhul kui kontekstist tuleneb selgelt ja ühemõtteliselt teisiti. Mõistete kasutamisel hõlmab ainsuses kasutatud vorm vajadusel mitmust ja vastupidi. Lisaks peatükis 12 „Mõisted“ defineeritud mõistele, võivad teatud mõisted olla defineeritud Prospekti teistes osades.

Alternatiivsed tulemuslikkusnäitajad. Prospektis sisaldub teatud finantsnäitajaid, mida ei ole defineeritud Euroopa Liidu poolt vastu võetud rahvusvahelistes finantsaruandluse standardites ja mida Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Asutus (inglise keeles *European Securities and Markets Authority;* **ESMA**) loeb alternatiivseteks tulemuslikkusnäitajateks nii nagu on defineeritud ESMA 5. oktoobri 2015 suunistes „Alternatiivsed tulemuslikkusnäitajad“. Selliseid näitajaid on kirjeldatud täpsemalt peatükis 10.1 „Valitud ajalooline finantsteave“.

IFRS 16 rakendamine. Grupp on rakendanud IFRS 16 standardi nõudeid Grupi finantsaruannete koostamisel alates aruandeperioodist, mis algas 01.01.2019, aga ei ole korrigeerinud võrdlusandmeid 2018. aasta kohta, nagu on lubatud standardi teatud üleminekureeglite kohaselt. Eelnevast tulenevalt võib olla raskendatud Grupi Finantsaruannete võrdlev analüüs.

Viited veebileheküljele. Prospekt sisaldab viiteid veebilehtedele, sealhulgas Emitendi veebilehele. Kogu veebilehtedel olev teave ei ole Prospekti osa ning seda ei ole Finantsinspektsioon kontrollinud ega kinnitanud. See ei kehti Prospekti viitelisena lisatud teabele osutavate hüperlinkide kohta.

1.4. Raamatupidamistavad

Auditeeritud Finantsaruanded on koostatud kooskõlas Euroopa Liidu poolt vastuvõetud rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS). Vahearuanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste raamatupidamisstandarditega (IAS).

1.5. Tulevikku suunatud informatsioon

Prospekt sisaldab tulevikku suunatud informatsiooni (iseäranis peatükkides „Riskifaktorid“, „Pakkumise eesmärk ja tulu kasutamine“ ning „Peamised tegevusalad ja turud“). Sellise tulevikku suunatud informatsiooni näol on tegemist Juhtkonna hinnanguga, mille andmise aluseks on tänastele asjaoludele tuginev prognoos. Eelnevast tulenevalt puudub kindlus, et seesugune tulevikku suunatud informatsioon on täpne. Tehtud prognoos ei pruugi realiseeruda, kuivõrd selle aluseks olnud asjaolud võivad muutuda.

Tulevikku suunatud informatsioon on Prospektis tuvastatav eelkõige järgmiste mõistete kasutamise järgi – „strateegia“, „ootus“, „plaan“, „eeldama“, „arvama“, „tulevikus“, „edaspidi“, „hinnang“, „kavatsus“, „projekt“, „eesmärgid“, „sihtmärgid“ ja muud sarnase tähendusega sõnad või väljendid. Tulevikku suunatud informatsioon on tuvastatav ka selle järgi, et see ei käsitle minevikus toimunud või praeguseid sündmusi. Pank ei uuenda Prospektis sisalduvat tulevikku suunatud informatsiooni ka siis, kui muutuvad informatsiooni esitamise aluseks olnud asjaolud. Seega võivad Grupi tegelikud tulemused oluliselt erineda Juhtkonna hinnangust või prognoosist.

1.6. Prospekti kasutamine

Prospekt on koostatud üksnes Võlakirjade Pakkumiseks, noteerimiseks ja kauplemisele võtmiseks Börsi Balti võlakirjanimekirjas. Võlakirjade avalik pakkumine toimub üksnes Eestis ning sellest tulenevalt võib Prospekti levitamine muudes riikides olla seadusega piiratud või keelatud. Prospekti võib kasutada ainult Pakkumises osalemise või Võlakirjadesse investeerimise eesmärgil. Ilma Panga kirjaliku nõusolekuta on keelatud Prospekti kopeerimine, taasesitamine (muul kui isiklikul või mitteärilisel eesmärgil kasutamiseks) või levitamine.

1.7. Prospekti registreerimine

Käesolev Prospekt on registreeritud Finantsinspektsiooni 15. märtsi 2021 juhatuse otsusega numbri 4.3-4.9/52 all. Prospekti registreerimine Finantsinspektsiooni poolt kinnitab üksnes seda, et Prospekt vastab Prospektimääruse poolt esitatud täielikkuse, arusaadavuse ja järjepidevuse nõuetele. Prospekti registreerimist ei saa käsitleda Panga heakskiitmisena ega kinnitusena Võlakirjade kvaliteedi kohta. Investorid peaksid ise hindama Võlakirjadesse investeerimise sobivust.

1.8. Prospekti viitelisena lisatud dokumendid

Prospekti on viitelisena lisatud Võlakirjade Tingimused, mis on kättesaadavad Panga veebilehel (https://www.cooppank.ee/s3fs-public/volakirja_tingimused.pdf).

1.9. Dokumentide kättesaadavus

Käesolev Prospekt on elektroonilises vormis kättesaadav Finantsinspektsiooni veebileheküljel (http://www.fi.ee) ning Börsi veebilehel (https://www.nasdaqbaltic.com/). Samuti on Prospekti kehtivusaja jooksul võimalik Panga veebilehekülje vahendusel (https://www.cooppank.ee/investorile) tutvuda järgmiste dokumentidega:

- Prospekt;

- Panga põhikiri;
- Finantsaruanded;
- Võlakirjade Tingimused.

Huvitatud isikutel on võimalik Panga veebileheküljelt ülalnimetatud dokumendid tasuta alla laadida või paluda Pangalt endale dokumentide elektrooniliste koopiate saatmist. Prospekti ei saadeta jurisdiktsioonidesse, kus ei toimu Võlakirjade avalikku pakkumist (st väljaspoole Eestit).

2. PAKKUMISKAVA ÜLDKIRJELDUS

2.1. Väärtpaberite liik ja klass

Võlakirjad on tagamata allutatud võlakirjad nimiväärtusega 1 000 eurot ühe Võlakirja kohta. Võlakiri on Panga tagamata allutatud võlakohustus võlakirjaomaniku ees.

2.2. Programmi maht

Programmi maht on kuni 20 000 000 eurot, st Programmi alusel võidakse emiteerida kokku kuni 20 000 Võlakirja. Võlakirjad emiteeritakse erinevate seeriate kaupa, kusjuures ühe seeria raames emiteeritavate Võlakirjade arvu, pakkumise tingimused ja ajakava otsustab Pank vastavalt oma paremale äranägemisele ning avalikustab eraldi läbi Börsi infosüsteemi ja Panga veebilehe (https://www.cooppank.ee/pakkumine). Programm on heaks kiidetud Panga nõukogu 3. märtsi 2021 otsusega. Programmi raames emiteeritavate Võlakirjade Lõplikud Tingimused kiidab heaks Panga juhatus iga seeria osas eraldi.

2.3. Väärtpaberite vorm

Võlakirjad lastakse välja elektrooniliselt, nende kohta ei anta välja füüsilist väärtpaberit. Võlakirjad registreeritakse Eesti väärtpaberite registris (**EVR**, registripidaja Nasdaq CSD SE Eesti filiaali, registrikood 14306553, aadress Maakri tn 19/1, 10145, Tallinn, Eesti). Võlakirjade ISIN kood täpsustatakse Võlakirjade Tingimustes.

2.4. Nõudeõiguse järk ja allutatus

Võlakirjad on allutatud kõigile allutamata nõuetele Panga vastu. Vaatamata eeltoodule ei ole Võlakirjad allutatud nõuetele, mis on allutatud Võlakirjadele või kuuluvad Võlakirjadega samasse nõudeõiguse järku. Võlakirjade allutatus tähendab seda, et Panga likvideerimise või pankroti väljakuulutamise korral kuuluvad Võlakirjadest tulenevad nõuded täitmisele vastavalt Võlakirjade Tingimustele ning rahuldatakse pärast kõigi allutamata nõuete rahuldamist Panga vastu kooskõlas kehtiva seadusega. Seetõttu ei ole Võlakirjade võlakirjaomanikud õigustatud Võlakirjade Tingimuste järgseteks makseteks Panga likvideerimise või pankroti väljakuulutamise korral seni, kuni kõik Panga vastu esitatud allutamata nõuded on täies ulatuses rahuldatud.

Lisaks allutatusele, juhul kui Grupi ettevõtja vastab kriisilahendusmenetluse algatamise tingimustele (st on maksejõuetu või tõenäoliselt maksejõuetuks jääv ja teatud teised tingimused on täidetud), võib Finantsinspektsioon kui kriisilahendusasutus Võlakirjadest tuleneva kohustuse suhtes kohaldada kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise meetmeid. Kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise meetmete rakendamise eelduseks on teatud eeltingimuste täitumine ning neid rakendatakse vaid viimase abinõuna; kui aga meetmeid rakendatakse, võidakse: (i) Võlakirjadest tulenevate kohustuste jääki vähendada, sh vähendada nullini; (ii) teisendada Võlakirjad Panga või mõne teise isiku lihtaktsiateks või muudeks väärtpaberiteks; (iii) Võlakirjad tühistada; ja/või (iv) Võlakirjade tingimusi muuta (nt võidakse muuta Võlakirjade lunastamistähtaega). Seega, kui Grupi ettevõtja vastab kriisilahendusmenetluse algatamise tingimustele, võib Finantsinspektsiooni poolt kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise meetmete rakendamine tuua võlakirjaomanikule kaasa olulise kahju. Riiklikku finantstoetust kasutatakse vaid viimase abinõuna juhul, kui kriisilahendusmeetmed, sh kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise meetmed, on täies ulatuses ammendatud. Kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise meetmete rakendamiseks Finantsinspektsiooni poolt ei ole võlakirjaomanike nõusolekut tarvis.

Seni kuni käimas ei ole ühtegi Panga (või olenevalt olukorrast, Grupi ettevõtja) suhtes algatatud kriisilahendus-, likvideerimis- või pankrotimenetlust, rahuldatakse kõik Võlakirjadest tulenevad nõuded kooskõlas Võlakirjade Tingimuste ja kohalduva õigusega.

2.5. Valuuta

Võlakirjade valuuta on euro.

2.6. Lunastustähtaeg

Võlakirjad emiteeritakse tähtajaga 10 aastat.

Vastavalt Võlakirjade Tingimustele on Pangal õigus lunastada Võlakirjad ennetähtaegselt pärast 5 aasta möödumist Võlakirjade väljalaskmisest. Vastavat õigust saab Pank kasutada, teavitades võlakirjaomanikke sellest vähemalt 30 kalendripäeva ette.

Lisaks eeltoodule on Pangal õigus lunastada Võlakirjad ennetähtaegselt enne ülal viidatud 5-aastase tähtaja möödumist juhul, kui Võlakirjade regulatiivses klassifitseerimises leiab aset muudatus, mille tulemusena ei arvata Panga hinnangul Võlakirju enam krediidiasutuse omavahendite hulka, või kui leiab aset oluline muudatus Võlakirjadele kohalduvas maksurežiimis, mida Pangal ei olnud võimalik Võlakirjade väljalaskmisel ette näha.

Võlakirjad võidakse Panga poolt ennetähtaegselt lunastada ülalkirjeldatud alustel üksnes juhul, kui Finantsinspektsioon on andnud ennetähtaegsele lunastamisele oma nõusoleku. Võlakirjaomanikel ei ole ühelgi juhul õigust nõuda Võlakirjade ennetähtaegset lunastamist.

2.7. Võlakirjadest tulenevad õigused ja teostamine

Võlakirjadest tulenevad õigused on sätestatud Võlakirjade Tingimustes. Võlakirjaomanike peamised Võlakirjadest ja Võlakirjade Tingimustest tulenevad õigused on õigus Võlakirjade lunastamisele ja õigus intressile. Lisaks on võlakirjaomanikel õigus tutvuda Panga aasta- ja kvartaliaruannetega, mis tehakse kättesaadavaks Panga veebilehel. Võlakirjade Tingimuste kohaste sissenõutavaks muutunud maksete hilinemise korral on võlakirjaomanikel õigus nõuda viivist vastavalt Võlakirjade Tingimustele. Võlakirjadest tulenevaid õigusi saavad võlakirjaomanikud teostada kooskõlas Võlakirjade Tingimuste ning kohaldatava õigusega. Võlakirjadest tulenevad nõuded Panga vastu aeguvad Võlakirjade Tingimustes sätestatud kolmeaastase tähtaja jooksul.

2.8. Väärtpaberite võõrandatavus

Võlakirjad on vabalt võõrandatavad. Võlakirjade avalikule pakkumisele kohalduvad seadusest tulenevad nõuded, muuhulgas teatud juhtudel prospekti koostamise ja avalikustamise nõue. Iga Võlakirju pakkuv võlakirjaomanik vastutab seadusest tulenevate nõuete täitmise eest ise.

2.9. Kohalduv õigus

Võlakirjadele kohaldatakse Eesti õigust.

2.10. Noteerimine ja kauplemisele võtmine

Pank kavatseb esitada taotluse kõikide Võlakirjade noteerimiseks ja kauplemisele võtmiseks Nasdaq Tallinna Börsi Balti võlakirjanimekirjas. Võlakirjade noteerimise ja kauplemisele võtmise eeldatav kuupäev täpsustatakse Võlakirjade Tingimustes. Kuigi Pank teeb kõik jõupingutused tagamaks, et Võlakirjad noteeritaks ja kauplemisele võetaks, ei saa Pank seda tagada.

2.11. Võlakirjade Lõplike Tingimuste vorm

Lõplikud Tingimused avaldatakse Panga veebilehel (https://www.cooppank.ee/investorile) järgnevas vormis:

[Kuupäev]

COOP PANK AS

[Seeria Nimiväärtuste Kogusumma] Teise Taseme Allutatud Võlakirjade väljalaskmine

Välja lastud 20 000 000 euro suuruse Võlakirjade programmi raames

Suure algustähega mõistetel on sellistele mõistetele Võlakirjade Tingimustes omistatud tähendus. Käesolevad tingimused on siin viidatud Võlakirjade väljalaskmise Lõplikud Tingimused. Lõplikud Tingimused on koostatud Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EL) 2017/1129 järgimiseks ja kogu asjakohase teabe saamiseks tuleb neid lugeda koos Emitendi poolt avalikustatud põhiprospekti ja selle lisadega. Põhiprospekt ja selle lisad on avaldatud Emitendi veebilehel (https://www.cooppank.ee/investorile). Lõplikele Tingimustele on lisatud siin viidatud Võlakirjade väljalaskmise kokkuvõte. Lõplikud Tingimused on heaks kiidetud Emitendi juhatuse [*sisestada kuupäev*] otsusega.

1.	Emitent	Coop Pank AS
2.	Seerianumber	[ ]
3.	Seeria Nimiväärtuste Kogusumma	[*sisestada summa*] EUR. [Seeria Nimiväärtuste Kogusummat võidakse suurendada või vähendada Emitendi otsusel kuni Väljalaskekuupäevani (k.a) kuni [*sisestada summa*] EUR]
4.	Nimiväärtus	1 000 EUR
5.	Väljalaskehind[1]	[ ] EUR
6.	Väljalaskekuupäev	[*sisestada kuupäev*]
7.	Intressi Alguskuupäev[2]	[*sisestada kuupäev*]
8.	Lunastustähtpäev	[*sisestada kuupäev*]
9.	Lunastamine	nimiväärtuses
10.	Intress	
	i. Intressiarvestus	fikseeritud intressimäär
	ii. Intressimaksete Tähtpäevad	iga kvartal [ ]
	iii. Intressimäär	[ ]% aastas
	iv. Intressiarvestusmeetod	30/360
	v. Viivis	[ ]
11.	Tootlus	[*intressimäär*]% aastas, Väljalaskehinna alusel Väljalaskekuupäeval arvutatuna. Tegelik tootlus võib erineda.
12.	Märkimisperiood	[ ]
13.	ISIN-kood	[ ]
14.	Võlakirjade noteerimine ja kauplemisele võtmine	[ ]

Alla kirjutanud Coop Pank AS-i nimel:

.....

Nõuetekohaselt volitatud

Kuupäev: .....

[1] Väljalaskehind võib sisaldada kogunenud intresse, mis on kogunenud vastavalt alates Intressi Alguskuupäevast või viimasest Intressimakse Kuupäevast.
[2] Kuupäev, alates millest algab intressiarvestus.

3. RISKIFAKTORID

Võlakirjadesse investeerimine on seotud mitmete riskidega. Iga potentsiaalne investor peaks enne investeeringu tegemist põhjalikult kaaluma Võlakirjadesse investeerimise, Grupi äritegevuse ning tegevusvaldkonnale omaseid riske ja Prospektis esitatud informatsiooni, sealhulgas alljärgnevalt kirjeldatud riskitegureid.

Alljärgnevalt kirjeldatud riskitegurite loetelu ei pruugi olla täielik ning see ei pruugi kajastada kõiki Võlakirjadesse investeerimisega kaasnevaid riske. Prospektis on kirjeldatud riskid, mis on Panga hinnangul spetsiifilised Pangale ja Võlakirjadele ja mida Panga hinnangul on informeeritud investeerimisotsuse tegemiseks kõige olulisem arvesse võtta. Lisaks võib esineda riske, mis ei ole Pangale hetkel teada või mida Pank peab hetkel ebaoluliseks, kuid mis võivad samuti kas eraldiseisvalt või koostoimes avaldada ebasoodsat mõju Panga või Grupi äritegevusele, väljavaadetele, tegevustulemustele ja/või finantspositsioonile ning seega ka Panga suutlikkusele täita Võlakirjade järgseid kohustusi. Lisaks võib eelmainitud riskide realiseerumine põhjustada Võlakirjade turuhinna languse, mille tõttu võivad investorid kaotada osa või kogu oma investeeringu väärtusest.

Riskitegurid on jagatud kategooriatesse põhimõtte kohaselt, et vaatamata riskiteguri sobivusele mitmesse kategooriasse on iga riskitegur esitatud vaid ühe korra, kõige asjakohasemas kategoorias. Iga kategooria esimene riskitegur kujutab endast Panga hinnangul kõige olulisemat riski. Ülejäänud riskitegurid ei ole esitatud tähtsuse järjekorras. Alljärgnevalt kirjeldatud Pangaga seonduvad riskid on asjakohased Pangale koos Tütarettevõtjatega, välja arvatud kui teistmoodi viidatud.

Käesolev Prospekt ei ole, ega püüagi olla, investeerimisnõuanne või -soovitus omandada Võlakirju. Iga potentsiaalne investor peab oma iseseisva ülevaate või analüüsi tulemusel, kaasates vajadusel professionaalse nõustaja, otsustama, kas Võlakirjadesse investeerimine vastab investori rahalistele võimalustele ja investeerimiseesmärkidele ning kas selline investeering on kooskõlas kõikide reeglite, nõuete ja piirangutega, mis investorile kohalduda võivad.

TURUOLUKORRA JA MAKROMAJANDUSLIKU OLUKORRAGA SEOTUD RISKID

Ebasoodsad arengud maailma ja Eesti majanduses võivad vähendada nõudlust pangandusteenuste järele ja tuua kaasa pangandussektori väiksemad tulud.

Kõiki Grupi tegutsemisvaldkondi mõjutavad üldised majanduslikud ja geopoliitilised tingimused. Poliitiline ebakindlus piirkondades, mis on olulised ülemaailmsele ja eriti Euroopa majandusele, samuti Suurbritannia lahkumine Euroopa Liidust, poliitiline ebastabiilsus Venemaal ja võimalikud täiendavad majandussanktsioonid, võivad mõjutada kahjulikult Eesti majandust. Eesti majandus on viimase 10 aasta jooksul koos maailmamajandusega kasvanud, sealjuures on inflatsioon viimastel aastatel märkimisväärselt ületanud Euroopa Liidu keskmist. Palgatõus oli kiire ning tööpuudus oli kuni 2020. aasta alguseni viimase 10 aasta madalaim. Kuid SARS-CoV-2 põhjustatud koroonahaiguse (**COVID-19**) pandeemia omab ulatuslikku majanduslikku mõju nii Eestile kui ülemaailmselt. Eesti Panga detsembris 2020 avaldatud majandusprognoosi kohaselt on Eesti majanduse väljavaade 2021. aastal ebakindel. Eesti Pank prognoosib põhistsenaariumina Eesti majanduse kasvamist 2021. aastal 2,9% ulatuses, kuid COVID-19 pandeemiast põhjustatud ebakindluse tõttu on võimalikud ka muud stsenaariumid, sealhulgas võib negatiivse stsenaariumi kohaselt Eesti majandus kahaneda 1,8%.[3] Eesti Panga majandusprognoos eeldab, et tänu vaktsiini kasutuselevõtule ei järgne 2021. aasta sügisel viiruse uut lainet või see jääb tagasihoidlikuks.

2008. aastal alanud ülemaailmne finantskriis tõi Eestile kaasa majanduslanguse, kõrgemad töötusmäärad, vähenevad laenudemahud ja varade väärtuse vähenemise. Need makromajanduslikud näitajad põhjustasid ka Eesti turul tegutsevatele krediidiasutustele krediidikahju ning portfellide allahindlusi. Analoogse, aga ka

[3] Eesti Panga majandusprognoos 4/2020. Kättesaadav: https://www.eestipank.ee/publikatsioon/rahapoliitika-ja-majandus/2020/rahapoliitika-ja-majandus-42020.

väiksema mõjuga majanduslanguse kordumine võib mõjutada Grupi äritegevust negatiivselt mitmel moel, eelkõige võib see tuua kaasa Grupi krediidikvaliteedi languse ja väiksema nõudluse Grupi teenuste järele. Kuivõrd Grupi äritegevus on kontsentreerunud vaid Eestisse ning Grupp tegutseb vaid Eesti turul, mõjutavad ebasoodsad muudatused Eesti majanduses Gruppi suuremal määral kui konkurente või teisi finantseerimisasutusi, kelle tegevus on suunatud ka välisriikidesse ning on seeläbi hajutatud. Võimalik Eesti majanduse käekäigu halvenemisest tingitud tööpuudus ja töötus võib tuua kaasa Grupi klientidele raskused maksekohustuste täitmisel ning tähendada Grupile allahindlusi ja laenukahjumit. Samuti võib klientide laenu teenindamise võimet negatiivselt mõjutada intressimäärade taseme tõus. Kuigi Grupp jälgib pidevalt nii siseturu kui ka rahvusvahelise turu arenguid, ei ole võimalik prognoosida majanduslike või poliitiliste tingimuste muudatuste aega või ulatust.

COVID-19 pandeemia võib omada pikaajalist negatiivset mõju maailma majandusele ja finantsturgudele ning negatiivselt mõjutada Grupi tegevust, finantsseisundit ja tegevustulemusi.

2019. aasta lõpus tuvastati Hiinas, Wuhanis esmakordselt kiiresti leviva COVID-19 puhang. Maailma Terviseorganisatsioon (WHO) kuulutas 11. märtsil 2020 COVID-19 puhangu globaalseks pandeemiaks. COVID-19 levis kiiresti peaaegu kõikidesse maailma regioonidesse ning põhjustas üldise globaalse majandusliku, sotsiaalse ja poliitilise olukorra halvenemise. Kuigi käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga on COVID-19 pandeemia ning selle kontrollimiseks kasutusele võetud riiklike piirangute (sealhulgas reisipiirangute, karantiin, äritegevuse sulgemise) pikaajalise mõju hindamine keeruline, võivad need omada olulist negatiivset mõju Grupi tegevusele ja finantsseisundile ning Eesti ja maailma majanduse käekäigule.

Sealhulgas võivad COVID-19 pandeemiaga seotud piirangud ning neist tingitud negatiivsed tagajärjed majanduse käekäigule ja finantsturgudele mõjutada Grupi tegevust, finantsseisundit ja tegevustulemusi järgmiselt:

- COVID-19 pandeemiast põhjustatud majanduslangus ja finantsraskused Grupi klientide hulgas võivad kaasa tuua mittetoimivate laenude osakaalu suurenemise Grupi krediidiportfellis ning suurendada allahindluste ja krediidikahjude mahtu. Grupp tegi 2020. aasta kevadel COVID-19 pandeemiast tingituna laenuprovisjone 1,1 miljoni euro ulatuses;
- Grupi intressitulu võib väheneda krediidisaajate makseraskustesse sattumisel ning laenude restruktureerimisel;
- Grupi teenuste tegevuste toimimine võib olla häiritud COVID-19 leviku takistamiseks kehtestatud piirangute tõttu, sealhulgas töötajate seas viiruse levikul või distantsilt töötamise tõttu (eneseisolatsioon, 2+2m vahemaa hoidmise kohustus ja muud sarnased nõuded);
- Pandeemiast põhjustatud majanduslike kahjude vähendamiseks kasutusele võetud meetmed võivad hõlmata laenumaksete moratooriumi, viivisearvestuse peatamist, piiranguid laenulepingute lõpetamise õiguse kasutamisele, nõuete sissenõudmisele ja maksejõuetusmenetluse algatamisele, mis võivad põhjustada Grupi intressitulu vähenemise ja krediidikahjude suurenemise;
- Majanduskeskkonna halvenemine võib suurendada Grupi likviidsusriski, kuna Grupp on sõltuvuses välistest finantseerimisallikatest. Eesti klientide poolt hoiustatavate summade vähenemine ja/või Raisin GmbH poolt opereeritava hoiuste kaasamise platvormi (www.weltsparen.de; **Raisini platvorm**) vahendusel kaasatavate hoiuste mahu vähenemine võib omada kahjulikku mõju Panga suutlikkusele oma äritegevust finantseerida;
- Teenuste pakkumine klientidele valdavalt e-kanalite kaudu ning töötajate kaugtöö suurendab Grupi avatust küberriskile, mis võib põhjustada mainekahju ja täiendavaid kulutusi Grupile. Riigi Infosüsteemide Ameti andmetel olid mitmed Eesti finantsasutused 2020. aastal nn teenustõkestusrünnakute sihtmärgiks;
- Üldine majanduslangus võib vähendada nõudlust Grupi teenuste järgi.

Juhindudes Finantsinspektsiooni poolt vastu võetud Euroopa Pangandusjärelevalve Asutuse soovituslikest suunistest „Suunised COVID-19 kriisi tõttu kohaldatud seadusandliku- ja muu kui seadusandliku maksemoratooriumi kohta“ (EBA-GL-2020-02) võimaldasid Pank, Coop Liising ja Coop Finants oma klientidele makseraskuste ületamiseks laenumaksetele maksepuhkusi kuni 2020. aasta kolmanda kvartali lõpuni. Klientide maksevõime on Prospekti kuupäeva seisuga olulises osas taastunud. Lisaks oli ning võib ka tulevikus teatud juhtudel olla vajalik ajutiselt võimaldada maksepuhkust lisaks põhiosale ka intressimaksetele. Nii eelpool kirjeldatud asjaolud kui ka muud COVID-19 pandeemia põhjustatud kahjulikud tagajärjed, mis ei ole Grupile käesoleva Prospekti kuupäeval teada, võivad negatiivselt mõjutada Panga suutlikkust täita kõiki kohustusi Võlakirjade alusel ning Võlakirjade turuväärtust.

EMITENDI TEGEVUSEGA SEONDUVAD RISKID

Vastaspoolte suutmatus täita Grupi ees võetud finantskohustusi ja/või Grupi poolt kõigi lepinguliste õiguste rakendamise võimatus võivad omada olulist negatiivset mõju Grupi finantstulemustele.

Vastaspooled ei pruugi täita finantskohustusi Grupi ees vastavalt lepingu tingimustele, mille tulemusena võib Grupp kanda krediidikahju. Krediidikahju võib suureneda, kui Grupile nõuete täitmise tagamiseks antud tagatis ei ole piisav nõuete täies ulatuses rahuldamiseks ja/või ei ole tagatis piisavalt likviidne (st seda ei ole võimalik kiiresti ilma kahjudeta realiseerida). Klientidele antud krediidi sissenõutavust ning krediidikahju suurust võivad kahjulikult mõjutada asjaolud, mis ei ole Grupi kontrolli all, näiteks negatiivne muutus üldises majanduslikus, poliitilises või regulatiivses keskkonnas või tagatise väärtuse vähenemine või turu vähene likviidsus majanduslanguse olukorras. Krediidiriski realiseerumine võib omada olulist negatiivset mõju Grupi majandustulemustele ja tegevuse kasumlikkusele nii lühikeses kui ka pikas perspektiivis.

Grupis jälgitakse krediidiriski hajutamise põhimõtet tegevusvaldkondade, geograafiliste piirkondade ja toodete lõikes, ning äriühingutele väljastatud laenude portfelli püütakse hajutada erinevate majandusharude vahel. 31.12.2020 seisuga on Grupi poolt väljastatud laenudest ja liisingutoodetest 55% väljastatud eraisikutele, millest 19% omakorda on tagatiseta tarbimislaenud. Äriühingutele väljastatud laenudest ja liisingutoodetest 32% on väljastatud kinnisvara sektori ettevõtetele, 12% energeetika ning 9% hulgimüügi ja jaemüügi ettevõtetele (31.12.2020 seisuga). Kuivõrd Grupi krediiditegevus on suunatud Eesti turule, tähendab see, et Grupp on mõjutatud Eesti majanduse ning eelkõige kinnisvara ja hulgimüügi sektori käekäigust. Oluline langus eelkõige Eesti kinnisvaraturul, aga ka hulgimüügi ja jaemüügi sektorites, võib kaasa tuua krediidikahjude suurenemise ja täiendavate allahindluste tegemise vajaduse, mis omakorda mõjutaks negatiivselt Grupi tegevustulemusi ja finantsseisundit. Kuigi Grupp püüab üldjuhul vältida 10% Panga aktsepteeritud kapitalist ületavaid kontsentratsioone, on Pangal 31.12.2020 seisuga 6 juriidilisest isikust kliendigruppi, kelle suhtes võetud riskipositsioon ületab 10% Panga aktsepteeritud kapitalist, väärtusega kokku 52,6 miljonit eurot (sh kasutamata laenulimiidid), suurim kliendigrupp on summas 10,6 miljonit eurot. Pank on sätestanud sisemised piirangud selliste positsioonide kogumahule, mille kohaselt ei tohi positsioonide kogumaht ületada 200% aktsepteeritud kapitalist ja/või 35% juriidiliste isikute laenuportfelli kogumahust.

Grupp rakendab reserve võimaliku krediidikahju jaoks kooskõlas kohalduvate nõuetega, sealhulgas rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite (**IFRS**) nõuetega, kuid sellised reservid luuakse olemasoleva teabe, hinnangute ja eelduste alusel, mis oma olemuselt sisaldavad määramatust. Grupp on moodustanud võimalike krediidikahjumite katteks allahindlusreservi summas 8,7 miljonit eurot (31.12.2020 seisuga), kuid puudub kindlus, et reservidest piisab võimalike kahjude katmiseks. Lisaks, kuigi Grupp viib regulaarselt läbi krediidiportfelli stressitestimist, hindamaks võimalike negatiivsete stsenaariumine finantsmõju Grupi kapitalile, põhinevad sellised testid olemasoleval teabel ja ajaloolisel laenuportfelli ning turu käitumisel, mis ei pruugi olla adekvaatne tuleviku situatsioonides.

Grupi tegevus sõltub olulisel määral Grupi poolt sõlmitud tehingute ja lepingute kehtivusest ning jõustatavusest. Kuigi kohaldatakse kõiki hoolsusmeetmeid tagamaks, et Grupi ühingute poolt sõlmitud tehingute ja lepingute tingimused on täiel määral jõustatavad neile kohalduvate seaduste kohaselt, võib aeg-ajalt esineda vastuolusid ja erinevusi tõlgendamisel. Vaidluste hulk lepingu tingimuste jõustatavuse üle kasvab tavapäraselt

majanduslanguse olukorras ning nende tulemusena ei pruugi Grupi ühingutel alati olla võimalik teostada kõiki oma lepingulisi õigusi. Lisaks võib muutuda tehingute ja lepingute sõlmimise õiguslik keskkond nii uute seaduste ja regulatsioonide vastuvõtmisel kui ka muutuste tõttu nende tõlgendamisel pädevate ametiasutuste ja kohtute poolt. Seega ei ole võimalik täielikult välistada, et Grupi ettevõtete poolt sõlmitud tehingute ja lepingute teatud tingimused võivad osutuda jõustamatuks, mis omakorda võib kahjulikult mõjutada Grupi tegevust, finantsseisundit ja tegevustulemusi.

Grupi äritegevus ning võimekus kohustusi tähtaegselt täita sõltub oluliselt suutlikkusest oma tegevust soodsatel tingimustel finantseerida ning ligipääsust kapitalile ning ebasoodne olukord kapitaliturgudel ja/või hoiuste vähenemine võib negatiivselt mõjutada Grupi likviidsust ja finantseerimistingimusi.

Grupp sõltub oma äritegevuses, sealhulgas laenude väljastamisel ning kohustusliku kapitali adekvaatsusnõuete täitmisel, ligipääsust finantseerimisallikatele ja kapitalile. Ilma piisava likviidsuseta peab Grupp piirama oma äritegevust. Pank toetub finantseerimisvajaduse rahuldamisel olulises ulatuses Raisini platvormi vahendusel kaasatud hoiustele, mis moodustavad 31.12.2020 seisuga 23% kõikidest Panga hoiustest (31.12.2019 seisuga 22% kõikidest Panga hoiustest). Lisaks hoiuste kaasamisele on Pank saanud äritegevuse finantseerimiseks pikaajalisi laene Euroopa Investeerimisfondilt ning Maaelu Edendamise Sihtasutuselt, samuti on Pank emiteerinud erinevaid võlakirju (sh seenior ja allutatud) Eesti pensionifondidele.

Grupi likviidsusrisk tuleneb varade ja kohustuste sissenõutavaks muutumise tähtaegade vahest. Grupi tähtajavahe (inglise keeles *maturity gap*) kokku kuni 12-kuulisel perioodil on negatiivne summas -76 miljonit eurot (31.12.2020 seisuga). See tähendab, et tähtajaga kuni 12 kuud kohustusi on Grupil rohkem kui vastava tähtajaga nõudeid vastaspoolte vastu. Negatiivse tähtajavahe põhjuseks on asjaolu, et Pank kasutab äritegevuse finantseerimiseks valdavalt jae- ja äriklientide hoiuseid (kaasates hoiuseid nii koduturult kui läbi Raisini platvormi Saksa, Austria, Hollandi ja Hispaania turult) ning üldjuhul eelistavad kliendid teha tähtajalisi hoiuseid kuni 12-kuuliseks perioodiks, samas kui arvelduskontodel olev raha kajastatakse finantsaruannetes tähtajaga 0 päeva. Sellest on tingitud ka varade ja kohustuste negatiivne tähtajavahe, kus varad ehk klientidele väljastatud laenud on pikema tähtajaga kui kohustused ehk klientidelt saadud hoised.

Pank lähtub likviidsuse planeerimisel hoiustavate klientide käitumise eeldustest ning nõudmiseni hoiuste stabiilsuse analüüsist. Grupi likviidsuspoliitika lähtub konservatiivsuse printsiibist ning käesoleval hetkel on moodustatud likviidsuspuhvrid Panga hinnangul piisavad, katmaks ka hoiuste suuremahulist väljavoolu. Hoiuste mahtusid mõjutavad aga ka tegurid, mis ei ole Panga kontrolli all, nagu näiteks muudatused majapidamiste säästudes, klientide suutlikkus hoiustades säästa, ning muudatused pankade hoiustele kohalduvas maksuregulatsioonis. Grupi likviidsus- ja rahastamiskava prognoosimisel aluseks võetud klientide käitumise eeldused ei pruugi kriitilistes ja erakordsetes olukordades paika pidada. Likviidsusriski realiseerumisel (sh hoiuste suuremahulisel väljavoolul) oleks oluline negatiivne mõju Grupi tegevustele, finantsseisundile ja tegevustulemustele.

Kui Grupi olemasolevad finantseerimisallikad osutuvad ebapiisavaks, võib Grupil olla vajalik kaasata täiendavaid vahendeid, kuid ligipääs raha- ja kapitaliturgudele ja finantseerimistingimused sõltuvad mitmetest asjaoludest, sealhulgas finantsturgude olukorrast, teistest turuosalistest ja Panga enda kapitali adekvaatsusest ja reitingust. Samuti, kuigi intressimäärad püsivad endiselt rekordmadalal tasemel või selle lähedal, võib üldine makromajandusliku keskkonna halvenemine tuua kaasa intressimäärade tõusu ning seega suurendada Grupi finantseerimiskulu. Grupp ei pruugi olla alati suuteline kaasama raha- ja kapitaliturgudelt uusi finantseeringuid või asendama Raisini platvormi vahendusel kaasatud hoiuseid analoogsetel tingimustel või refinantseerima olemasolevaid kohustusi sarnaselt soodsatel tingimustel praeguse rahastusega, millel võib olla oluline negatiivne mõju Grupi tegevustele, finantsseisundile ja tegevuse tulemustele.

Grupi kauplemis-, investeerimis- ja laenutegevusega kaasneb tururisk.

Tururisk tuleneb Grupi kauplemis- ja investeerimistegevusest finantsturgudel, eelkõige intressitoodete ning valuuta- ja aktsiaturgudel, samuti laenutegevusest ja muude finantseerimisallikate kaasamisest. Finantsinvesteeringute tururiski komponentideks on intressirisk, valuutarisk ja hinnarisk, mis tekivad

intressimäärade, valuutakursside ja finantsvarade hindade muutustest. Grupisiseselt kasutatakse sisemisi arvamusi ja oskusteavet, et hinnata ja ennetada võimalikku turukahju, kuid sellised sisemised arvamused võivad osutuda ebatäpseks finantsturgudel toimuvate muudatuste tõttu, mida arvamuse koostamise ajal ei olnud võimalik ette näha ning seetõttu hindab Grupp riski oluliseks riskijuhtimise põhimõtetest hoolimata. Tururiski leevendamiseks on Grupi äriühingute kauplemisportfelli ning avatud välisvaluuta riskidele sätestatud konservatiivsed piirangud, kuid hoolimata Grupi rakendatud meetmetest, võib tururiskil olla oluline negatiivne mõju Grupi tegevustele, finantsseisundile ja tegevustulemustele.

Grupi investeeringud võlakirjadesse kannavad endas hinnariski. Peamised hinnariski kandvad varad Grupis on investeeringud võlakirjadesse. Grupi võlakirjaportfelli maht kokku on 31.12.2020 seisuga 3 miljonit eurot, millest 42% moodustavad valitsuste võlakirjad ning ülejäänud muude mittefinantsettevõtete võlakirjad; sealhulgas USD nomineeritud võlakirjade maht on 2 miljonit eurot. Võlakirjaportfelli hinnariski mõjutavad peamiselt võlakirja tähtaeg, kupong, valuuta ja võimalik intressimäärade muutumine. Grupp hindab finantsinvesteeringute portfelli hinnariski riskiväärtuse meetodiga (inglise keeles *Value at Risk*), mis mõõdab võimaliku finantskahju suurust 12 kuu jooksul. Meetodi kohaselt on Grupi võimalik kahju 31.12.2020 seisuga 99% tõenäosusega kuni 12 tuhat eurot.

Valuutakursside muutused võivad omada negatiivset mõju Grupi finantstulemustele. Valuutarisk on risk, mis tuleneb Grupi varade ja kohustuste erinevast valuutastruktuurist. Valuutakursside muutudes muutub ka varade ja kohustuste väärtus ning sissetulekute ja väljaminekute suurus arvestusvaluutas. Grupp limiteerib valuutariski ning hoiab minimaalseid valuutapositsioone, mis on vajalikud klientidele teenuste osutamiseks. Grupi avatud valuutapositsioonide absoluutsumma oli 31.12.2020 seisuga 60 tuhat eurot, Grupi varadest moodustavad varad välisvaluutas kokku 3,6 mln eurot ehk 0,4% ja sellest tulenevalt ka valuutarisk piiratud. Siiski võivad tulevikus välisvaluutakursse mõjutada keerukad poliitilised ja majanduslikud tegurid (näiteks inflatsiooni suhtelised määrad, intressimäära tasemed, riikidevaheliste maksete tasakaal, vastavat valuutat kasutavate valitsuste rahandus-, majandus- ja kaubanduspoliitika, valuutakursi devalveerimine või kallinemine). Juhul, kui valuutakursid muutuksid 10%, oleks Grupi võimalik kahju 6 tuhat eurot (31.12.2020 seisuga). Lisaks on Grupi välisvaluuta riski juhtimise aluseks riskipoliitika, piirangud ja sisekorrad, mis võivad aga osutuda ebapiisavaks ning seega võib välisvaluutariski realiseerumine omada negatiivset mõju Grupi finantstulemustele.

Grupi tegevused on olemuslikult avatud intressimäära riskile. Grupi tegevused ja ennekõike Panga, Coop Finants ja Coop Liising tegevused on olemuslikult avatud intressimäära riskile. Grupi äriühingute teenitav intressitulu mõjutab oluliselt Grupi tegevuste tulu ja kasumlikkust, mida võivad mõjutada intressimäärade volatiilsus või ebasoodsad muutused. Grupi intressiriskile avatud finantsvarade positsioon 31.12.2020 seisuga oli 829 miljonit eurot ja intressiriskide avatud finantskohustused ulatusid 752 miljoni euroni. Intressimäärade väike tõus omaks negatiivset mõju Grupi netointressituludele ja omakapitali majanduslikule väärtusele. Grupi hinnangute kohaselt mõjutaks intressimäärade tõus 25 baaspunkti võrra 12 kuu perspektiivis netointressitulusid negatiivselt summas -325 tuhat eurot ning vastav mõju omakapitali majanduslikule väärtusele on hinnatud summale 175 tuhat eurot (31.12.2020 seisuga). Grupi hinnangute kohaselt omaks intressimäärade suurem tõus või langus grupi netointressitulule ja omakapitali majanduslikule väärtusele positiivset mõju. Intressimäärade languse positiivne mõju tuleneb sellest, et Grupp on sõlminud intressi miinimumtasemega laenulepinguid, millele baasintressimäärade langus mõju ei avalda.

Grupp juhib intressiriski läbi erinevates valuutades olevate varade ja kohustuste tähtajalise vahe limiteerimise ja struktuuri jälgimise ning vajadusel võidakse tulevikus kasutada intressimäära tuletisinstrumente, kuid intressimäärasid mõjutab hulk tegureid, mida Grupi ühingud ei kontrolli ning mida ei pruugita õigesti hinnata. Intressimäärade kõikumise tõttu võib tekkida ebakõla Grupi laenuandmisest teenitud intressitulu ja intressi kandvatelt kohustustelt tasutud intressikulude vahel, millel võib olla oluline negatiivne mõju Grupi tegevustele, finantsseisundile ja tegevustulemustele.

Grupp tegutseb konkurentsitihedal turul ning ei pruugi kasvatada või säilitada oma turuosa.

Eesti finantsteenuste turg, kus Grupp tegutseb, on väga konkurentsitihe. Grupp konkureerib mitte ainult krediidiasutustega, vaid ka erinevate krediidiandjate ja makseasutustega. Turul konkureerivad nii väljakujunenud turuosalised kui ka uued tulijad. Pank konkureerib peamiselt universaalsete pangandustegevuste valdkonnas, kus konkurentide hulgas on nii kodumaised krediidiasutused kui ka suured Skandinaavia panganduskontsernid, kes tegutsevad Eesti turul jae-, äri- ja investeerimispanganduse valdkondades. Panga turuosa hoiuste ja laenude mahu järgi oli 31.12.2020 seisuga 3%[4].

Klientide lojaalsust ning valikuid finantsteenuse pakkuja osas võivad mõjutada mitmed asjaolud, sealhulgas brändi tuntus, maine, teenuste ja toodete hind ning kvaliteet ning konkurentide tegevus. Kuna Pank ja finantsteenuseid pakkuvad Tütarettevõtjad tegutsevad veel vähetuntud kaubamärgi all, võib Grupp olla keskmisest rohkem avatud konkurentsile väiksema kaubamärgi tuntuse ja väiksema kliendibaasi tõttu. Võttes arvesse kõikide finantsasutuste suuri investeeringuid uutesse tehnoloogiatesse, seisab Grupp silmitsi tiheneva konkurentsiga kõigi toodete ja müügikanalite osas. Tihe konkurents finantssektoris võib tuua kaasa ka suurema hinnasurve Grupi toodetele ja teenustele või kasvava kulubaasi, mis võivad kahjulikult mõjutada Grupi äritegevust, finantsseisundit ja tegevustulemusi. Näiteks võib tihedam konkurents hoiuste valdkonnas tuua kaasa Grupi rahastamise kulu suurenemise.

Lisaks konkureerivad klientide ja turuosa pärast üha enam uued turule sisenejad, näiteks finantstehnoloogia ettevõtted, mis pakuvad veebipõhiseid finantsteenuseid. Finantstehnoloogia ettevõtete ja traditsiooniliste pankade suhete arenemine on oluline suundumus ning see võib olulisel määral mõjutada pangandusteenuste olemasolevat turustruktuuri. Samuti tekib täiendav konkurents regulatsioonidest tulenevate muudatuste mõjul. Üheks näiteks on makseteenuste direktiiv (PSD2), mis Eestis on üle võetud peamiselt makseasutuste ja e-raha asutuste seadusesse ja võlaõigusseadusesse ning millega seadusandja avas makseteenuste turu rohkematele osalistele kui seni. Pangad, sh Pank, on kohustatud alates 14. septembrist 2019 andma vastavat tegevusluba omavatele makseteenuste pakkujatele juurdepääsu klientide maksekontodele, kui klient on selleks oma nõusoleku andnud. Seeläbi suureneb eelduslikult konkurents makseteenuste turul ja laienevad klientide võimalused teenusepakkuja valimisel.

Kui Grupp ei suuda reageerida oma sihtturgude konkurentsitingimustele, pakkudes ligitõmbavaid ja kasumlike toodete ja teenuste lahendusi, võib see mõjutada Grupi konkurentsivõimet, turuosasid, kasvupotentsiaali, kliendibaasi ning sellest tulenevalt mõjutada kahjulikult äritegevust, finantsseisundit ja tegevustulemusi.

Grupp on kasvufaasis, millega kaasneb strateegiline risk.

Strateegiline risk on võimalik valede strateegiliste otsuste järgimisest või suutmatusest strateegiat edukalt ellu viia tekkida võiva kahju allikas. Hinnanguliselt ületab kiire kasvufaasis oleva Grupi strateegiline risk stabiilses staadiumis oleva panga strateegilist riski, mistõttu võib strateegilist riski hinnata kõrgeks. Grupi strateegilist riski püütakse maandada läbimõeldud äriplaanide ja analüüsidega, samuti kaasates pikaajalise pangandus- ja/või ettevõtluskogemusega spetsialiste Grupi äriühingute juhatustesse ja nõukogudesse. Lisaks eelneb alati uutele turgudele ja uutesse sektoritesse sisenemisele põhjalik analüüs, millesse kaasatakse vastava valdkonna spetsialiste, kui selleks on vajadus. Siiski võivad vaatamata Grupi võetavatele meetmetele realiseeruda strateegilised riskid, mis võivad omada olulist negatiivset mõju Grupi tegevustele, finantsseisundile ja tegevustulemustele.

Operatsiooniriski realiseerumine võib põhjustada kahju tekke või häire Grupi igapäevases äritegevuses, mis võib negatiivselt mõjutada Grupi tegevust, finantsseisundit ja tegevustulemusi.

Operatsioonirisk on risk, mis tuleneb häiretest või puudustest Grupi infosüsteemides, personalis, protsessides või välistest teguritest, põhjustades kahju tekke või häire igapäevases äritegevuses. Operatsioonirisk hõlmab

[4] Eesti Panga poolt avalikustatava krediidiasutuste statistika põhjal 31.12.2020 seisuga. Kättesaadav: https://statistika.eestipank.ee/#/et/p/FINANTSSEKTOR/147.

infosüsteemide riski, infoturberiski, füüsilise turbe riski, protsessiriski, personaliriski, juriidilist riski, *compliance* ehk vastavusriski, töökeskkonna riski, välisteguri riski ja vara hävimise riski**.** Grupp viib läbi operatsiooniriskide enesehindamist, mille käigus tuvastatakse ning hinnatakse peamised Grupi tegevuses esinevad operatsiooniriskid ning nende riskide maandamiseks ja vähendamiseks vajalik tegevusplaan. Üheks oluliseks tuvastatud riskiks on alternatiivasukoha ja varuserverite osaline funktsionaalsus ning võime lülitada vajadusel tegevus varuasukohta. Operatsiooniriski katteks eraldatud kapital vastavalt operatsiooniriski hindamise regulatiivsele standardmeetodile oli 31.12.2020 seisuga 2,9 miljonit eurot. 2020. aasta jooksul kandis Grupp rahalist kahju operatsiooniriski juhtumitest 9 tuhat eurot. Grupi infosüsteeme ja töökordasid vaadatakse regulaarselt üle ning viiakse läbi asjakohaseid koolitusi personalile, et tagada inimeste tegematajätmiste ja protsessi vigade ning nendest tuleneva võimaliku kahju minimeerimine, kuid sellise kahju riski ei ole võimalik täielikult kõrvaldada. Operatsiooniriski realiseerumisel võib olla oluline negatiivne mõju Grupi tegevustele, finantsseisundile ja tegevustulemustele.

Grupi tegevus on sõltuvuses infotehnoloogiliste süsteemide toimimisest. Grupp on arendanud ja kasutab oma igapäevases tegevuses mitmeid olulisi infotehnoloogilisi süsteeme ja veebipõhiseid rakendusi, millest Grupi tegevus klientidele teenuste pakkumisel on sõltuvuses. Arvestades Grupi kiiret viimaste aastate kasvu, võib senise kasvu jätkumisel tekkida olukord, kus Grupi olemasolevad infotehnoloogilised süsteemid ei vasta täielikult Grupi vajadustele. Grupp on arendamas modulaarseid infosüsteeme, eesmärgiga tagada Grupi IT arhitektuuri paindlikkus. Kuigi Grupp on veendumusel, et modulaarsete infosüsteemide kasutuselevõtmine on Grupi tegevusele kasulik, on uue infosüsteemi arendamine ja kasutamine seotud täiendavate riskidega. Modulaarse infosüsteemi puhul toimivad erinevad komponendid küll sõltumatult, kuid omavad samas ka sõltuvusi üksteise vahel, mis tähendab, et võib esineda probleeme andmete terviklikkuse ja käideldavusega. Samas teeb Grupp kõik endast oleneva, et tagada modulaarsete infosüsteemide koostoime ning andmete sünkroniseerimine. Lisaks võib uute infosüsteemide kasutuselevõtt põhjustada häireid Grupi teenuste toimimisel. Vead või olulised häired Grupi infotehnoloogiliste süsteemide töös ja nende arendamisel võivad takistada Grupi tegevust ning omada olulist negatiivset mõju Grupi finantsseisundile ja tegevustulemustele.

Grupi tegevused tuginevad suure hulga, sh sageli konfidentsiaalse teabe õigele ja turvalisele töötlemisele. Osana oma äritegevusest töötleb Grupp isiku- ja pangaandmeid, mis on saadud Grupi klientidelt või seoses Grupi klientidele teenuste osutamisega ning millele kohalduvad andmekaitse eeskirjad ja normid ning pangasaladuse hoidmise regulatsioon. Infoturberiski realiseerumisel ehk juhul, kui andmetele saadakse ebaseaduslikult juurdepääs või neid muudetakse ebaseaduslikult, võib tekkida olulisi kulusid. Grupp kannab kulusid, kaitstes ennast andmekaitse eeskirjade ja pangasaladuse hoidmise regulatsiooni rikkumise vastu ning lahendades probleeme, mida sellised rikkumised põhjustavad. Probleemide lahendamine võib põhjustada katkestusi või viivitusi Grupi klienditeeninduses, mis võib kahjustada Grupi mainet, vähendada klientide soovi kasutada Grupi teenuseid või panna kliendid esitama Grupi vastu kahjunõudeid. Isikuandmetega seotud infoturberiskid võivad veelgi suureneda andmekaitsealaste õigusaktide ja vastavate süsteemide muutumisel.

Grupp on sõltuv üksikutest võtmeisikutest ja -töötajatest, kelle kaotamisel, või Grupi suutmatusel värvata või tööl hoida pädevaid ja oskuslikke töötajaid, võib olla oluline negatiivne mõju Grupi tegevusele. Kuivõrd Grupp tegutseb tiheda konkurentsi tingimustes ja tugevalt reguleeritud finantsvaldkonnas, sõltuvad Grupi ühingute tegevuse tulemused olulisel määral Grupi suutlikkusest värvata ja hoida kvalifitseeritud, oskuslikku ja kogenud tööjõudu. Grupi konkurentsivõime säilitamiseks, strateegiate rakendamiseks ja regulatiivsete nõuetega kooskõlas tegutsemiseks on vaja värvata ja tööl hoida pädevaid ja oskuslikke töötajaid kõigis Grupi ärivaldkondades. Mõningad vajalikud oskused on võtmeisikutel, kes on Grupi konkurentsivõime säilitamise ja parendamise seisukohalt väga olulised. Kui Grupil ei õnnestu värvata oskuslikke töötajaid ja hoida võtmetöötajaid, võib see Gruppi olulises osas kahjulikult mõjutada. Grupp on seni suutnud vajalikud töötajad värvata Eestist. Kvalifitseeritud tööjõu riski maandamiseks on võimalik värvata töötajaid ka mujalt Euroopast, arvestades tööjõu vaba liikumist Euroopa Liidu liikmesriikide piires, kuid see võib olla raskendatud arvestades, et Grupi äriühingute töökeel on eesti keel, mis tähendab, et mujalt tööjõu palkamise eeltingimuseks on teatavate muudatuste sisseviimine, sealhulgas ingliskeelse töökeskkonna loomine Grupi äriühingutes.

Finantssektoris, kus Grupp tegutseb, on hea maine oluline ning reputatsiooniriski realiseerumine võib vähendada Grupi konkurentsivõimet ja usaldusväärsust.

Reputatsioonirisk on risk Grupi mainele, mis mõjutab Gruppi negatiivselt avalikkuse, investorite ja partnerite silmis sõltumata selle info vastavusest tegelikkusele ning seeläbi võib vähendada Grupi konkurentsivõimet ja vähendada sissetulekuid. Klientide pärast konkureerimisel tugineb Grupp muu hulgas Coop'i kaubamärgile ja mainele. Hea maine on pangandussektoris oluline, sest kuulujutud ja spekulatsioonid maksevõime ja likviidsuse tagamise suutlikkuse kohta mõjutavad eelkõige finantsasutusi. Kuulujutud või spekulatsioonid võivad põhjustada hoiuste väljavoolu, samas on Pangal piiratud võimalus neid takistada või piirata. Grupp jagab Coop Eesti Keskühistu kaubamärki Coop'i jaekabandusvõrku kuuluvate tarbijate ühistutega ja kauplustega, millega seotud asjaolud ja tegevus võivad samuti mõjutada Grupi mainet. Lisaks on Coop uus kaubamärk Eestis, mistõttu on kaubamärgi positiivse kuvandi arendamine eriti oluline ning maineriski realiseerumine võib mõjutada Grupi tegevust keskmisest rohkem. Samas ei ole Coop'i tegevusvaldkond jaekaubanduses kõrge keskkonnaalase riskiga ning kuvandi arendamisel panustab Coop sotsiaalselt vastutustundlikule ettevõtlusele. Grupp maandab maineriski turul läbipaistva, avatud ning ausa tegutsemise ning piisava avalikkuse teavitamise läbi. Siiski võivad edasised otsused Grupi tegevuse ning toodete ja teenuste valiku osas negatiivselt mõjutada Grupi kaubamärki ja mainet, samamoodi võivad mõjuda vaidlused, milles Grupi äriühingud on osapooleks, ning välised tegurid, mis mõjutavad kogu sektorit ja mille üle Grupil puudub kontroll.

Grupi korporatiivne bränd ja sümboolika on sõltuvuses Coop kaubamärgist, mis ei kuulu Grupile.

Grupi korporatiivne bränd ja sümboolika põhineb Coop kaubamärgil, mida Grupp kasutab Coop Eesti Keskühistuga sõlmitud litsentsilepingu alusel. Eelnevast tulenevalt ei ole vastavate kaubamärkide õiguskaitse tagamine (sh registreeringute pikendamine) Grupi kontrolli all. Litsentsileping kehtib tähtajatult, kuid mõlemal poolel on õigus see korraliselt vähemalt 12-kuulise etteteatamisega üles öelda või teatud asjaoludel ka erakorraliselt etteteatamistähtaegu järgimata üles öelda. Samuti võivad pooled vajadusel leppida kokku lepingu kiirema lõpetamise tingimustes, kui Coop Eesti Keskühistu ja liikmesühistute osalus Pangas langeb alla 51% Panga aktsiakapitalist. Litsentsilepingu alusel on Grupil õigus kasutada Coop kaubamärki üksnes Eestis. Juhul kui Grupp soovib tegevust laiendada väljaspoole Eestit, on tõenäoliselt vaja jõuda eelnevalt kokkuleppele vastavas riigis Coop kaubamärki omava isikuga kaubamärgi kasutamises, mis ei pruugi olla võimalik. Uue brändi väljatöötamise ja juurutamise vajadus võib omada olulist negatiivset mõju Grupi käibele, tegevusele ja tulemustele.

ÕIGUSLIKU JA REGULATIIVSE KESKKONNAGA SEOTUD RISKID

Pangale kohalduvad ranged kapitali adekvaatsuse nõuded, mida sageli uuendatakse ja muudetakse.

Grupile kohalduvad ranged kapitali adekvaatsuse nõuded, mis näevad ette muuhulgas miinimum nõuded kapitalile (omavahendid) ja likviidsuskordajatele ning piirangud finantsvõimendusele. Kapitalinõuete aluseks on mitme rahvusvahelise organisatsiooni, sealhulgas Baseli Pangajärelevalve Komitee ja Finantsstabiilsuse Nõukogu, poolt välja töötatud reeglid ning need sisalduvad peamiselt Euroopa Liidu kapitalinõuete direktiivides (direktiivid 2013/36/EL ja 2019/878/EL), kapitalinõuete määruses (määrus 2013/575/EL) ja panga maksevõime taastamise ja kriisi lahendamise direktiivi (direktiivid 2014/59/EL ja 2019/879/EL) ning viidatud õigusaktide rakendusaktides. Lisaks kohalduvad Grupile Eestis Finantsinspektsiooni ja Eesti Panga poolt kehtestatud kapitali säilitamise ja süsteemse riski puhvri nõuded. Grupp on seni täitnud kõiki kohaldatavaid nõudeid, kuid nõuete karmistamine võib avaldada olulist kahjulikku mõju Grupi äritegevusele, mis võib tingida vajaduse suurendada kapitali, vähendada finantsvõimendust või riskiga kaalutud varasid, muuta Grupi õiguslikku struktuuri või ärimudelit. Sealjuures on kohalduvad nõuded pidevas muutumises ning arvestades, et Euroopa Liit ei ole veel kehtestanud Basel III raamistiku 2017. aastal vastuvõetud lõplikku versiooni, on tõenäoline, et nõudeid karmistatakse ka tulevikus. Grupi kapitali adekvaatsus võib väheneda ka laenukahjude ja muude kahjude tulemusena või Grupi finantstehingute vastaspoolte madala krediidireitingu tõttu. Vähenenud kapitali adekvaatsus võib piirata Grupile kättesaadavat rahastust ning suurendada rahastamise kulu. Kui Grupp ei

suuda täita kapitali adekvaatsuse suhtes kehtestatud nõudeid, võib Grupp olla sunnitud kaasama rohkem omakapitali või allutatud laene, samuti võib olla raskem saavutada oma kasvueesmärke või strateegilisi eesmärke.

Grupi tegevused on avatud kõrgendatud rahapesu ja terrorismi rahastamise riskile.

Finantssektorile kohalduvaid rahapesu, korruptsiooni ja terrorismi rahastamise tõkestamise ning rahvusvaheliste sanktsioonide regulatsioone on karmistatud ja karmistatakse jätkuvalt. Ülemaailmselt on suurenenud risk, et pankasid võidakse kasutada rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärkidel. Finantsasutuste jaoks on alati päevakorras uute rahapesu või terrorismi rahastamisega seotud juhtumite risk. Mistahes finantssüsteemi kuritarvitamise tõkestamise eeskirjade rikkumine või isegi rikkumise kahtlus võib tuua Grupile ja selle mainele kaasa tõsised õiguslikud tagajärjed, mis omakorda võib Gruppi olulises osas kahjulikult mõjutada.

Grupp keskendub järjepidevalt rahapesu tõkestamisele (**AML**) ja terrorismi rahastamisega võitlemisele (**CFT**) ja rahvusvahelistele sanktsioonidele ning nende valdkondadega seotud meetmete rakendamisele. Sealhulgas hindavad Grupi ettevõtted jooksvalt oma kliendibaasi ning kooskõlas kliendile määratud AML/CFT riskitasemega kohaldatakse hoolsusmeetmeid, rakendatakse tunne oma klienti (**KYC**) põhimõtet ja uuendatakse kliendiandmeid, kuid risk võib siiski realiseeruda seetõttu, et kliendi riskitase on ebapiisavate andmete alusel vääralt määratud.

Kuna finantssüsteemi püütakse jätkuvalt ära kasutada rahapesu eesmärkidel, säilib risk, et vaatamata kõigile meetmetele Grupp ei pruugi tuvastada kõiki klientide käitumise mustreid ja juhtumeid, mis viitavad kliendipoolsele AML-i või sanktsioonide õigusaktide rikkumisele. Tänu mitteresidentide teenindamise äriliinist väljumisele 2017 – 2018 on Panga mitteresidentidest klientide hoiuste osakaal (v.a. Raisini platvormi vahendusel kaasatud hoised) 31.12.2020 seisuga 4% kõikidest hoiustest. Pank käsitleb Raisini platvormi vahendusel kaasatud hoiuseid eraldiseisvalt muudest mitteresidentidest klientide hoiustest, kuivõrd neile klientidele ei pakuta tavapäraseid arveldusteenuseid. Vaatamata mitteresidendist klientide (v.a. Raisini platvormi vahendusel kaasatud hoised) hoiuste väikesele osakaalule, ei ole Grupil võimalik siiski tagada, et enne jaanuaris 2017 toimunud Panga aktsionäride muutust Panga kliendiks olnud isikute ja nende poolt tehtud tehingute osas võeti kasutusele kõik asjakohased meetmed. Ülaltoodud riskide esinemine ja realiseerumine võib Gruppi väga kahjulikult mõjutada riiklike järelevalveametite täitetoimingute ja negatiivse avaliku arvamuse tõttu.

Grupp pakub erinevaid finantsteenuseid ja –tooteid, millest tuleneb kohustus järgida ulatuslikke nõudeid, mille täitmise üle teostatakse regulaarset riiklikku järelevalvet.

Mitmed asutused, sealhulgas Finantsinspektsioon, tarbijakaitse, andmekaitse, rahapesu tõkestamise, maksu- ja muud asutused, teostavad Grupi äritegevuse üle regulaarset järelevalvet, sealhulgas, kuid mitte ainult seoses kapitalinõuete täitmise, vastutustundliku laenamise nõuete, andmekaitse nõuete, rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisest tulenevate kohustuste, maksu- ja aruandluskohustuste, ühingujuhtimise tavade jne täitmise üle. Riiklike järelevalveasutuste täitetoimingud ja neist tulenev negatiivne avalik arvamus võib negatiivselt mõjutada Grupi finantsseisundit ja tegevustulemusi.

Grupp tegutseb tugevalt reguleeritud tegevusvaldkondades ning Grupi äriühingute tegevust reguleerivad arvukad seadused, määrused, poliitikad, suunised ja tegevusjuhised, mis võivad muutuda.

Viimastel aastatel on pangandustegevuse ja finantssektori regulatsioonid Eestis, Euroopa Liidus ja rahvusvaheliselt üldiselt ulatuslikult muutunud. Regulatiivseid muudatusi, nii teadaolevaid (nt CRR II, CRD V, BRRD II) kui veel teadmata, on oodata ka lähiaastatel. Pankadele ja finantssektoris üldiselt kohalduvaid regulatsioone on pidevalt karmistatud ning reguleerivate asutuste pädevust on suurendatud alates 2008–2009. aasta majanduskriisist. Tulevased muudatused võivad mõjutada näiteks pangandustegevuse kapitali- ja likviidsusnõudeid, tuues Grupile kaasa täiendavad kulud ja kohustused. Muudatusi võidakse teha ka normides, mis kohalduvad Grupi äri- või riskijuhtimisele. Maailma arenenud riigid ning riikide ülesed organisatsioonid (nt

ÜRO) pingutavad ühiselt selle nimel, et 2015. aastal sõlmitud Pariisi kliimaleppes kokkulepitud suunad ja eesmärgid saaksid saavutatud. Selleks ei piisa ainult riikide püüdlusest, vaid vajalik on ka erasektori poolne panus. Seni ei ole pangandussektorile kehtestatud nõudeid, kuidas pangad peavad kliimaeesmärkide saavutamisele kaasa aitama, kuid paljud Grupi konkurendid ja Grupp ise on võtnud eesmärgiks aina enam oma tegevuses ESG (*environmental, social, governance*) riskide juhtimisega teadlikult tegeleda.

Uued regulatsioonid võivad kohustada Gruppi vähendama oma riskitaset, äritegevuse mahtu ja laenamise määra teatud tegevusvaldkondades. Samuti võivad uute regulatsioonide rakendamisega seonduda riskid, kuna Grupp ei pruugi olla võimeline kõiki otsuseid kiirelt realiseerima või vastavaid andmeid pakkuma. Uued regulatsioonid suurendavad enamasti ka halduskoormust, mis toob kaasa suuremad kulud ja väiksema kasumlikkuse. Uute regulatsioonidega kehtestatud rakendustähtaegade mittekohane täitmine võib kaasa tuua sunnimeetmeid (sealhulgas sunniraha kuni 10% kogu aastasest netokäibest) järelevalveasutuste poolt.

Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu (**IASB**) vaatab pidevalt üle finantsaruandluse standardid, mis Grupi raamatupidamisele/aruandlusele kohalduvad. Sellega seotud muudatusi on keeruline prognoosida ja neil võib olla märkimisväärne mõju sellele, kuidas Grupp oma finantsseisundit ja tulemusi esitab ja raporteerib. Teatud juhtudel võib Grupil olla kohustus kohaldada uusi ja muudetud standardeid tagasiulatuvalt, mille tulemusena peab ümber sõnastama varem koostatud finantsteabe. Raamatupidamispõhimõtted ja -meetodid on Grupi finantsseisundi ja tulemuste esitamise ja raporteerimise aluseks. Grupi tegevjuhtkond peab raamatupidamispõhimõtete ja -meetodite tõlgendamisel ja kohaldamisel lähtuma oma äranägemisest, tagamaks et Grupp tegutseb kooskõlas IFRSiga. Grupi üldised arvestuspõhimõtted on seotud tulevikku puudutava informatsiooni arvesse võtmisega õiglase väärtuse hinnangutes, finantsvarade ning laenude ja muude nõuete allahindamisel, materiaalsete ja mittemateriaalsete varade väärtuse languse hindamisel. IASB vaatab üle ja muudab standardeid, mis mõjutavad finantsaruandeid. Kui IASB teeb muudatusi raamatupidamis-/aruandlusstandardites, mis kohalduvad Grupi aruandlusele ja mille Grupp peab üle võtma, võib see oluliselt mõjutada Grupi aruandes esitatud finantsseisundit ja tulemusi.

Grupp tegutseb õiguslikus keskkonnas, kus esinevad märkimisväärsed nõuete, vaidluste ja kohtumenetluste riskid.

Selliste vaidluste tulemusi on olemuslikult keeruline ennustada ning ainuüksi vaidluse fakt, mitte ainult vaidluse negatiivne tulemus, võib põhjustada Grupile olulist kahju ja kulutusi, ning kahjustada Grupi reputatsiooni, millel võib omakorda olla oluline negatiivne mõju Grupi majandustulemustele ja tegevuse kasumlikkusele. Sealjuures võib taoline negatiivne mõju reputatsioonile tuleneda ka Grupi äriühingute kui kannatanu positsioonist kriminaalmenetluses, mis on seotud distantsilt lepingute sõlmimise võimaluse kuritegelikel eesmärkidel ärakasutamisega (nt identiteedivargus või kelmus).

2017. aastal omandas Grupi Tütarettevõtja SIA Prana Property (**Prana Property**) avalikult oksjonilt Lätis Panga Läti filiaali probleemlaenu tagatiseks olnud vara, milleks on Riias asuv pooleli olev korterelamu. Korterelamu oli ühenduses Maxima kaubanduskeskusega, kus toimus 2013.a inimohvritega varing ning seetõttu on ka korterelamu ehitusluba tühistatud. Prana Property on alates 2018. aastast teinud jõupingutusi korterelamu ehitusõiguse taastamiseks, sealjuures on korterelamu kohta koostatud ehitusekspertiis, mis kinnitab, et korterelamu on võimalik lõpuni ehitada. Ekspertiis on esitatud tutvumiseks ka kohalikule omavalitsusele, milleks on Riia linn. Vara bilansiline väärtus 31. detsembri 2020 seisuga oli üle 4 miljoni euro. Arvestades varasemalt probleemlaenust tekkiva võimaliku kahju katteks tehtud allahindlust summas 455 tuhat eurot, on bilansiline netopositsioon kokku ligi 3,7 miljonit eurot. Panga eesmärk on korterelamu ehitusluba taastada ning seejärel objekt müüa vähemalt bilansilise väärtusega, kuid käesoleval hetkel ei ole teada, kas objekti müük õnnestub. Protsessi täielik või osaline ebaõnnestumine põhjustaks Pangale olulise rahalise kahju.

Muudatused maksuseadustes ja -regulatsioonides või nende tõlgendamises võivad kahjulikult mõjutada Grupi tegevusi, finantsseisundit ja tegevustulemusi.

Finantssektorile ja -teenustele kohalduv maksuregulatsioon turgudel, kus Grupp tegutseb, võib muutuda. Osa sellistest muudatustest võivad olla tingitud lühiajalistest poliitilistest vajadustest ning olla seetõttu ootamatud ja

ettenägematud. Näiteks 2017. aastal vastuvõetud tulumaksuseaduse muudatuse tulemusena on Eesti krediidiasutustel kohustus alates 2018. aastast maksta avansilist ettevõtte tulumaksu määraga 14%. Maksu arvutatakse ja tasutakse igas kvartalis tekkinud kasumi pealt. Muudatuse eesmärk on tagada regulaarsem tulumaksu laekumine riigieelarvesse. Teiste sektorite äriühingutele kohaldub endiselt varasem maksukord, mille kohaselt makstakse ettevõtte tulumaksu kasumi jaotamisel dividendide väljamaksetena. Muudatus mõjutab peamiselt kasvufaasis krediidiasutusi, nagu Pank, ning väiksema kapitaliga krediidiasutusi, sest tulumaks vähendab panga omakapitali ning alandab seeläbi kapitali adekvaatsust. Sarnased või muud muudatused maksuseadustes ja -regulatsioonides või nende tõlgendamises võivad kahjulikult mõjutada Grupi tegevusi, finantsseisundit ja tegevustulemusi.

VÕLAKIRJADE, PAKKUMISE JA NOTEERIMISEGA SEONDUVAD RISKID

Kriisilahendusasutus võib Võlakirjade suhtes rakendada kohustuslikku allahindamist või teisendamist omakapitali instrumentideks ja muid meetmeid.

Finantsinspektsioonil kui kriisilahendusasutusel on finantskriisi ennetamise ja lahendamise seaduse (**FELS**) alusel laiad õigused rakendada Grupi suhtes erinevaid kriisilahendusmeetmeid ja -õiguseid olukorras, kui Finantsinspektsiooni hinnangul on tõenäoline, et Pank on maksejõuetu või võib muutuda tulevikus maksejõuetuks. Muuhulgas on Finantsinspektsioonil teatud olukordades õigus nõuda (i) Grupi ühingute aktsiate allahindamist või tühistamist (ii) teise taseme omavahendite aktsiateks või muudeks esimese taseme põhiomavahendite instrumentideks teisendamist ja/või (iii) teise taseme omavahendite põhisumma osalist või tervikuna allahindamist. Samuti võib kriisilahendusasutus teatud olukordades teha Pangale ettekirjutuse anda Panga kogu vara, st kõik õigused ja kohustused, või osa nendest üle kolmandale isikule. Pank plaanib kasutada Võlakirju teise taseme omavahendite koosseisus. Võlakirjade investoreid võib mõjutada ka kriisilahendusasutuse õigus nõuda ettekirjutusega võlainstrumentide täitmise tähtaja muutmist, makstava intressi summa või kohustuse täitmise tähtpäeva muutmist, millest alates tuleb hakata intressi maksma, samuti õigus ajutiselt peatada maksete tegemine Panga poolt.

Allutatud võlakirjade investor on avatud kõrgendatud kahju kandmise riskile Panga maksejõuetuse olukorras.

Võlakirjad on allutatud muudele Panga kohustustele ulatuses, mis on kirjeldatud Võlakirjade Tingimuste punktis 4. Allutamise tulemusena teostatakse maksed Võlakirjade investoritele teatud olukordades, mida on kirjeldatud Võlakirjade Tingimuste punktis 4 (a), üksnes pärast Panga kõrgema rahuldamisjärguga võlausaldajate nõuete rahuldamist. Võlakirjade Tingimused ei kehtesta piiranguid Võlakirjadest kõrgemat rahuldamisjärku omavate kohustuste võtmisele Panga poolt, mis tähendab, et Panga maksejõuetuse olukorras võib investor kaotada oma investeeringu kas osaliselt või tervikuna.

Võlakirjade investorite õigused Võlakirjade Tingimuste alusel on piiratud.

Võlakirjade allutamise eesmärgil on Võlakirjade Tingimuste alusel piiratud investorite õigust nõuda Pangalt Võlakirjade lunastamist enne lunastustähtpäeva, seahulgas mis tahes Võlakirjade Tingimuste või Lõplike Tingimuste rikkumisel Panga poolt, v.a Panga maksejõuetuse või likvideerimise korral. Panga maksejõuetuse tekkimisel muutuvad kõik Võlakirjad automaatselt, viivitamatult ja täielikult sissenõutavaks ja tasumisele kuuluvaks. Panga likvideerimise korral on investoritel õigus nõuda investori omanduses olevate Võlakirjade viivitamatut lunastamist, edastades Pangale vastava teate. Muid ennetähtaegse lunastamise õigusi investoritel Võlakirjade Tingimuste alusel ei ole. See tähendab, et investoril ei pruugi olla võimalik talle kuuluvate Võlakirjade ennetähtaegselt lunastamist Pangalt nõuda, seda isegi Võlakirjade Tingimuste või Lõplike Tingimuste rikkumisel Panga poolt.

Võlakirjade ennetähtaegsel lunastamisel on investori kogutulu investeeringust väiksem.

Pank plaanib Võlakirju kasutada teise taseme omavahendite koosseisus, mis tähendab, et vastavalt Euroopa Liidu kapitalinõuete määrusele (määrus 2013/575/EL, nii nagu muudetud; **CRR**) on Võlakirjade ennetähtaegne lunastamine lubatud (i) üksnes Finantsinspektsiooni eelneval nõusolekul, (ii) üldjuhul mitte enne kui viis aastat

on möödunud Võlakirjade emiteerimisest ning (iii) muudel asjakohastes õigusaktides sätestatud tingimustel. Võlakirjade Tingimuste kohaselt on Pangal õigus Võlakirjad ennetähtaegselt lunastada kui Võlakirjade regulatiivses klassifitseerimises leiab aset muudatus, mille tulemusena ei arvata Panga hinnangul Võlakirju enam krediidiasutuse omavahendite hulka, või kui leiab aset oluline muudatus Võlakirjadele kohalduvas maksurežiimis, mida Pangal ei olnud võimalik Võlakirjade väljalaskmisel ette näha. Võlakirjad võidakse Panga poolt ennetähtaegselt lunastada ülalkirjeldatud alustel üksnes juhul, kui Finantsinspektsioon on andud ennetähtaegsele lunastamisele oma nõusoleku. Juhul kui Pank lunastab Võlakirjad ennetähtaegselt, ei ole investori kogutulu investeeringult sama kui juhul, kui Võlakirjad lunastatakse lõpptähtajal.

Pangale väljastatud reiting ei pruugi peegeldada kõiki Võlakirjadesse investeerimisega seotud riske ning reiting võib muutuda.

Reitinguagentuur Moody's kinnitas 25.08.2020 Pangale investeerimisjärgu reitingu tasemel Baa2. Moody'se poolt Pangale väljastatud reiting ei pruugi peegeldada kõiki Võlakirjadesse investeerimisega seotud riske ja Võlakirjade hinda. Panga suutlikkust täita võetud kohustusi võivad mõjutada muud asjaolud (eelkõige kuid mitte ainult need, mida on kirjeldatud käesolevas Prospektis). Reiting ei ole soovitus omandada, võõrandada või hoida väärtpabereid. Samuti puudub kindlus, et reitinguagentuuri Moody's poolt Pangale väljastatud reiting püsib muutumatuna ning seda ei peatata, alandata või ei võeta tagasi vastavalt reitinguagentuuri äranägemisele. Pangale väljastatud reitingu peatamine, alandamine või tagasivõtmine Moody's poolt võib omada kahjulikku mõju Võlakirjade turuhinnale.

Võlakirjade hind võib kõikuda ning puudub kindlus, et Võlakirjadele tekib aktiivne järelturg.

Pank kavatseb taotleda Võlakirjade noteerimist ja kauplemisele võtmist Nasdaq Tallinna Börsi Balti võlakirjanimekirjas niipea kui võimalik pärast Võlakirjade registreerimist EVR-is. Kuigi Pank plaanib teha kõik endast oleneva Võlakirjade noteerimiseks ja kauplemisele võtmiseks, ei ole Pangal võimalik tagada, et Võlakirjad noteeritakse ja kauplemisele võetakse.

Võlakirjade hind võib Börsil kõikuda Grupiga seotud sündmuste ja riskide realiseerumise tõttu, aga ka Grupist sõltumatute sündmuste tõttu, näiteks majanduslikud või poliitilised sündmused, üldine finantsmajanduslik keskkond, sh intressimäära tasemete või valuutakursside muutused, keskpankade poliitika muudatused, samuti teiste sarnaste väärtpaberite või Võlakirjade nõudluse või pakkumise muutused. Puudub kindlus selle kohta, et Panga kohta avaldatakse asjakohast sõltumatut turuanalüüsi. Negatiivsed või puudulikud kolmandate osapoolte analüüsid võivad avaldada Võlakirjade turuhinnale ja likviidsusele kahjulikku mõju. Hinna kõikumise tõttu peaksid investorid olema teadlikud, et Võlakirjadesse tehtud investeeringu väärtus võib suurenda või väheneda.

Nasdaq Tallinna Börsi võrdlemisi väike turukapitalisatsioon ja madal likviidsus võivad negatiivselt mõjutada Võlakirjade investorite võimalusi Võlakirju Nasdaq Tallinna Börsil võõrandada või suurendada Võlakirjade hinna volatiilsust, sealhulgas võib ühe tehingu mõju turusituatsioonile olla märkimisväärne. Madal aktiivsus võib põhjustada suure erinevuse ostu ja müügitehingu vahel ehk millist hinda võlakirjade eest küsitakse ja millise hinnaga võlakirjad müüakse. Samuti ei ole Võlakirjadega varasemalt avalikult kaubeldud ning seega ei ole teada, kas investoritel on huvi Võlakirjade või nendega kauplemise vastu.

Pank võib Pakkumise tühistada ning puudub kindlus, et kõik Võlakirjad investorite poolt märgitakse.

Kuigi Pank teeb kõik jõupingutused selleks, et Pakkumine oleks edukas, ei saa Pank tagada Pakkumise edukust ega seda, et investorid saavad nende poolt märgitud Pakkumise Võlakirjad. Pangal on õigus Pakkumine tühistada kuni jaotuse otsustamiseni. Pakkumise võib tühistada ka Pakkumise käigus märkimata jäänud osas. Alamärkimise ja Pakkumise osalise tühistamise korral on Pangal vajalik leida Prospektis avaldatud planeeritava kasvustrateegia finantseerimiseks alternatiivsed allikad või muuta kasvustrateegia konservatiivsemaks, kärpida tehnoloogiliste investeeringute mahtu või pikendada investeeringute ajakava.

Muudatused maksuregulatsioonides võivad kahjulikult mõjutada Võlakirjade investorite poolt Võlakirjadelt teenitavat tulu.

Olulised muudatused maksuregulatsioonides, mis kohalduvad Võlakirja tehingutele või Võlakirjade alusel põhiosa või intressimaksete tegemisele, võivad tuua kaasa suurema maksukohustuse investoritele. Eelnev võib negatiivselt mõjutada investori poolt investeeringust teenitavat tootlust.

4. PAKKUMISE TINGIMUSED

4.1. Pakkumine

Pakkumise raames võidakse Eestis avalikult pakkuda kokku kuni 20 000 Programmi alusel emiteeritud Võlakirja (**Pakkumine**). Lisaks Pakkumisele võib Pank pakkuda Võlakirju mitteavalikult kutselistele investoritele Prospektimääruse artikli 2(e) tähenduses nii Eestis kui ka väljaspool Eestit.

Iga Pakkumine, selle maht ja muud tingimused avaldatakse eraldi läbi Börsi infosüsteemi ja Panga veebilehe (https://www.cooppank.ee/pakkumine) enne Pakkumisperioodi algust.

4.2. Pakkumises osalemise õigus

Pakkumine on suunatud kõikidele jae- ja kutselistele investoritele Eestis (**Investorid**).

4.3. Pakkumishind

Pakkumishind määratakse kindlaks Võlakirjade Tingimustes.

4.4. Pakkumisperiood

Pakkumisperiood on periood, mille jooksul on Pakkumise raames võimalik esitada Märkimiskorraldusi. Iga Pakkumisperiood avalikustatakse eraldi läbi Börsi infosüsteemi ja Panga veebilehe (https://www.cooppank.ee/pakkumine).

4.5. Märkimiskorraldused

Märkimiskorralduste esitamine

Märkimiskorraldusi võib esitada ainult Pakkumisperioodi jooksul. Pakkumises osalev Investor võib Võlakirju märkida üksnes Pakkumishinnaga. Kui üks Investor esitab mitu Märkimiskorraldust, liidetakse need jaotuse eesmärgil üheks korralduseks. Märkimiskorraldusi saab esitada üksnes eurodes. Kõik kulud ja tasud, mis kuuluvad tasumisele seoses Märkimiskorralduse esitamise, tühistamise või muutmisega vastavalt Märkimiskorralduse vastu võtnud Nasdaq CSD kontohalduri hinnakirjale, maksab Investor.

Märkimiskorralduse esitamiseks peab Investoril olema avatud väärtpaberikonto Nasdaq CSD Eesti arveldusüsteemis. Väärtpaberikonto võib olla avatud ükskõik millise Nasdaq CSD kontohalduri vahendusel. Nimekiri Nasdaq CSD kontohalduritest on kättesaadav https://nasdaqcsd.com/et/teenused/teenused-turuosalistele/avalike-pakkumiste-vahendajad-eesti-turul/.

Märkimiskorralduste esitamise tingimused

Investor, kes soovib Võlakirju märkida, peab pöörduma oma väärtpaberikonto halduri poole ning esitama Märkimiskorralduse. Märkimiskorraldus tuleb kontohaldurile esitada Pakkumisperioodi jooksul. Investor võib kasutada Märkimiskorralduse esitamiseks mis tahes kontohalduri poolt pakutavat meetodit (nt füüsiliselt kontohalduri klienditeeninduse asukohas, internetipanga vahendusel või muul viisil). Märkimiskorraldus peab sisaldama vähemalt alljärgnevaid andmeid:

Väärtpaberikonto omanik:	Investori nimi
Väärtpaberikonto:	Investori väärtpaberikonto number
Kontohaldur:	Investori kontohalduri nimi
Väärtpaber:	Võlakirjade Tingimustes märgitud Võlakirja nimi

ISIN kood:	Võlakirjade Tingimustes märgitud Võlakirja ISIN kood
Väärtpaberite arv:	Võlakirjade arv, mida Investor soovib märkida
Hind (Pakkumise Võlakirja kohta):	Võlakirjade Tingimustes märgitud Pakkumishind
Tehingu summa:	Võlakirjade arv, mida Investor soovib märkida, korrutatuna Pakkumishinnaga
Tehingu vastaspool:	Coop Pank AS
Tehingu vastaspoole väärtpaberikonto:	99102215403
Tehingu vastaspoole kontohaldur:	AS LHV Pank
Tehingu väärtuspäev:	Pakkumise tingimustes märgitud arvelduse kuupäev
Tehingu liik:	„märkimiskorraldus“

Investor võib Märkimiskorralduse esitada esindajakonto kaudu. Esindajakonto kasutamisel peab Investor volitama esindajakonto omanikku avaldama Pangale või Panga poolt määratud isikule Investori isiku, isikukoodi või registrikoodi ning aadressi. Märkimiskorraldused, mis esitatakse esindajakonto kaudu ilma eelnimetatud teavet avaldamata, võidakse tagasi lükata.

Märkimiskorraldus loetakse esitatuks alates hetkest, kui Nasdaq CSD saab kätte nõuetekohaselt täidetud korralduse vastava Investori kontohaldurilt. Investor võib Märkimiskorraldust muuta või selle tühistada igal ajal enne Pakkumisperioodi lõppu. Selleks peab Investor pöörduma oma kontohalduri poole, kelle kaudu vastav Märkimiskorraldus esitatud on, ning tegema kontohalduri poolt nõutud toimingud Märkimiskorralduse muutmiseks või tühistamiseks.

Märkimiskorralduse esitamisega Investor:

(i) kinnitab, et ta on põhjalikult tutvunud Prospekti ning Võlakirjade Tingimustega, nendes sisalduvast teabest aru saanud ning nõustub neid täitma;

(ii) nõustub käesolevas punktis ja ülejäänud Prospektis toodud Pakkumise tingimustega;

(iii) nõustub, et Pakkumine ei ole käsitletav Panga oferdina Võlakirjade müügilepingu sõlmimiseks võlaõigusseaduse § 16 lg 1 tähenduses ning Märkimiskorralduse esitamine ei tähenda, et Investor ja Panga vahel oleks sõlmitud Võlakirjade müügileping;

(iv) nõustub, et tema poolt Märkimiskorralduses märgitud Võlakirjade arvu loetakse maksimaalseks Võlakirjade arvuks, mida ta soovib omandada (**Maksimumarv**) ning et Pangal on õigus Võlakirjade arvu vähendada kooskõlas Prospektis toodud Pakkumise tingimustega (vt alapeatükk 4.7 „Jaotus“);

(v) kohustub omandama Võlakirju kuni Maksimumarvu ulatuses ja nende eest tasuma;

(vi) volitab kontohaldurit ja annab talle korralduse edastada Märkimiskorraldus Nasdaq CSD-le;

(vii) annab Pangale ja Nasdaq CSD-le nõusoleku töödelda oma isikuandmeid ja Märkimiskorralduses toodud andmeid Pakkumisperioodi ajal, ning enne ja/või pärast Pakkumisperioodi, ulatuses, mis on

vajalik Pakkumises osalemiseks, Märkimiskorralduse täitmiseks või tagasilükkamiseks ning Võlakirjade Tingimuste ning nendest tulenevate Panga kohustuste täitmiseks;

(viii) volitab Investori väärtpaberikontot haldavat kontohaldurit või vastavalt Nasdaq CSD-d muutma Investori Märkimiskorralduses toodud andmeid, sealhulgas (a) täpsustama tehingu väärtuspäeva ning (b) täpsustama Investori poolt ostetavate Võlakirjade arvu ning tehingu kogusummat, mis saadakse Pakkumishinna korrutamisel vastavale Investorile eraldatud Võlakirjade arvuga.

Investor peab tagama, et kõik Märkimiskorralduses esitatud andmed on õiged, täpsed ja arusaadavad.

Pangal on õigus lükata tagasi mis tahes Märkimiskorraldus, milles sisalduvad andmed ei vasta Prospekti või Võlakirjade Tingimuste nõuetele.

4.6. Tasumine

Investor võib Märkimiskorralduse esitada üksnes siis, kui tema poolt kasutatava väärtpaberikontoga seotud arvelduskontol on piisavalt rahalisi vahendeid kogu Märkimiskorralduses toodud tehinguväärtuse maksmiseks.

Märkimiskorralduse esitamisega volitab Investor Nasdaq CSD kontohaldurit, kes haldab Investori väärtpaberikontoga seotud arvelduskontot, koheselt blokeerima Investori arvelduskontol raha summas, mis vastab Märkimiskorralduses toodud tehingu summale, kuupäevani, millal arveldamine on lõpule viidud või raha vabastatakse kooskõlas Prospektis toodud tingimustega. Blokeeritav summa on võrdne summaga, mis saadakse Pakkumishinna korrutamisel Maksimumarvuga.

Investorile jaotatud Võlakirjade eest tasumine toimub vastavalt alapeatükis 4.8 „Pakkumise arveldamine“ kirjeldatule.

4.7. Jaotus

Pank otsustab Võlakirjade jaotuse Pakkumises pärast Pakkumisperioodi lõppu. Võlakirjad jaotatakse Pakkumises osalenud Investorite vahel järgnevate põhimõtete alusel:

(i) samade asjaolude juures koheldakse kõiki Investoreid võrdselt, kuid tulenevalt Investorite arvust ja huvist Pakkumise vastu võib Pank kehtestada ühele Investorile jaotatavate Võlakirjade arvu kohta miinimum- ja maksimummäära;

(ii) Pangal on õigus kasutada erinevaid jaotuspõhimõtteid jae- ja kutseliste investorite gruppide vahel;

(iii) Investori, kes on märkinud rohkem kui 100 Võlakirja, võib Pank vastavalt oma paremale äranägemisele arvata kutseliste investorite gruppi;

(iv) jaotamise eesmärgiks on luua Pangale kindel ja usaldusväärne investorite baas;

(v) Pangal on õigus eelistada Eesti investoreid välimaistele investoritele;

(vi) Pangal on õigus eelistada oma olemasolevaid aktsionäre ja võlakirjaomanikke teistele investoritele;

(vii) Pangal on õigus eelistada Panga kliente teistele investoritele;

(viii) esindajakonto kasutamisel loetakse Investoriks esindajakonto omanik.

Iga Pakkumise jaotuse tulemused tehakse avalikuks läbi Börsi infosüsteemi ja Panga veebilehe (https://www.cooppank.ee/pakkumine). Pank plaanib jaotuse tulemused teatavaks teha kolme tööpäeva jooksul pärast iga Pakkumisperioodi lõppu, kuid igal juhul enne Võlakirjade kandmist Investorite väärtpaberikontodele. Seega ei alga Võlakirjadega kauplemine enne kui jaotuse tulemused on teatavaks tehtud.

4.8. Pakkumise arveldamine

Investoritele Pakkumise käigus jaotatud Võlakirjad kantakse nende väärtpaberikontodele "väärtpaberiülekanne makse vastu" tehinguna, mis tähendab seda, et makse Võlakirjade eest tehakse samaaegselt Võlakirjade ülekandmisega. Pakkumine arveldatakse Pakkumise tingimustes näidatud kuupäeval. Võlakirjade omandiõigus läheb vastavale Investorile üle Võlakirjade kandmisel tema väärtpaberikontole. Kui Investor on esitanud mitu Märkimiskorraldust erinevate talle kuuluvate väärtpaberikontode kaudu, kantakse sellele Investorile jaotatud Võlakirjad Investori väärtpaberikontodele võrdeliselt väärtpaberite arvudega, mis on märgitud Investori Märkimiskorraldustes, ümardades Võlakirjade arvu vajadusel üles- või allapoole.

4.9. Raha tagastamine

Kui Pakkumine tühistatakse kooskõlas Prospektis toodud tingimustega tervikuna või osaliselt, kui Investori Märkimiskorraldus lükatakse tagasi või kui jaotus erineb Investori poolt märgitud Võlakirjade arvust, vabastab Investori kontohaldur Investori arvelduskontol blokeeritud raha tervikuna või osaliselt (summas, mis ületab Investori poolt omandatud Võlakirjade eest tehtud makset). Olenemata raha tagastamise põhjusest, ei vastuta Pank vastava summa vabastamise eest ja intressi maksmise eest vabastatud summalt aja eest, mil see oli blokeeritud.

4.10. Pakkumise tühistamine

Pangal on õigus iga Pakkumine tervikuna või osaliselt tühistada igal ajal enne Pakkumisperioodi lõppu. Eelkõige võib Pank otsustada Pakkumise tühistada märkimata jäänud osas. Pakkumise tühistamisest antakse teada Börsi infosüsteemi vahendusel ning Panga veebilehe (https://www.cooppank.ee/pakkumine) vahendusel. Poolte õigused ja kohustused seoses tühistatud Pakkumise osaga loetakse lõppenuks alates teavituse avaldamisest.

4.11. Huvide konflikt

Panga Juhatuse liikmetele kuuluvad osalused Pangas ja/või on neile väljastatud aktsiaoptsioone ning seega on vastavad Panga Juhatuse liikmed huvitatud Panga edasisest käekäigust ja edust, sh Pakkumise õnnestumisest. Juhatusele teadaolevalt puuduvad Pakkumisega seotud isikutel muud isiklikud huvid, mis võiksid Pakkumist mõjutada. Juhatusele teadaolevalt ei esine muud Pakkumisega seotud huvide konflikti.

5. PAKKUMISE EESMÄRK JA TULU KASUTAMINE

Pank on alates 2017. aastast (omanike vahetuse järgselt) viinud ellu kasvustrateegiat ja kasvatanud Panga ärimahte (laenuportfell, klientide arv, hoiused, kasum) 30-50% aastas. Senist kasvu on finantseeritud peamiselt esimese taseme omavahenditest ehk läbi omakapitali, sh jooksvast tegevuskasumist ja täiendavalt kaasatud aktsiakapitalist. 2019. aastal kaasati kapitali kahel korral – juunis 4 miljonit eurot ja detsembris aktsiate esmase avaliku pakkumise käigus 31 miljonit eurot. Teise taseme omavahenditena käsitletavate allutatud võlakirjade abil on pank kokku kaasanud 7 miljonit eurot, millest 2019. aastal 2 miljonit ja 2017. aastal 5 miljonit. 2020. aastal kaasati aktsiakapitali 1 miljon eurot töötajatele väljastatud optsioonide realiseerimise käigus.

Juhatus usub, et toetudes eristuvale ja tänaseks elujõulisust tõestanud strateegiale ning ühiskonnas valitsevale positiivsele ootusele kodumaisel kapitalil põhineva panganduse arenguks, on järgnevatel aastatel võimalik Panga tegevusmahte jätkuvalt oluliselt kasvatada. Tegevusmahtude kasv tingib ka riskiga kaalutud varade baasi suurenemise, mille tõttu vajab Pank täiendavalt teise taseme omavahendeid. Pakkumise tulemusena soovib Pank lisaks laiendada ka Panga investorbaasi ning noteerimise abil muuta Võlakirjad likviidseks.

Panga poolt Programmi raames Võlakirjade emiteerimisest saadav hinnanguline kogutulu on 20 miljonit eurot (eeldusel, et kõik 20 000 Võlakirja märgitakse ja emiteeritakse), millest kuuluvad mahaarvamisele Programmi korraldamisega seotud kulud. Pakkumise korraldamisega seotud kulud on eelduslikult ligikaudu 100 tuhat eurot, järelikult on Programmi hinnanguline netotulu Panga jaoks pärast kulude mahaarvamist ligikaudu 19,9 miljonit eurot.

Pank plaanib kasutada kogu Programmiga kaasatavat kapitali tegevusmahtude ja turuosa kasvatamiseks vajalike teise taseme omavahendite tagamiseks.

6. ÜLDINE TEAVE PANGA JA PÕHIKIRJA KOHTA

6.1. Üldine teave Panga kohta

Panga ärinimi on Coop Pank AS. Pank registreeriti Äriregistris 19. augustil 1997 registrikoodiga 10237832. Pank on asutatud ning tegutseb Eesti Vabariigi seaduse alusel aktsiaseltsina ning on asutatud tähtajatult. Panga LEI kood on 549300EHNXQVOI120S55.

Panga kontaktandmed on järgmised:

Aadress:	Narva mnt 4, 15014, Tallinn, Eesti Vabariik
E-post:	info@cooppank.ee
Telefoninumber:	+372 669 0966
Veebileht:	https://www.cooppank.ee

Vastavalt Panga viimasele majandusaasta aruandele, s.t. aruandele finantsperioodi kohta, mis lõppes 31. detsembril 2019, on Panga tegevusalaks „Krediidiasutused (soolo)" (EMTAK 64191). Grupi konsolideeritud tegevusalaks oli "Krediidiasutused (konsolideeritud)" (EMTAK 64191).

6.2. Panga põhikiri

Panga Põhikirja hetkel kehtiv versioon on kinnitatud Aktsionäride Üldkoosoleku 28. mai 2020 otsusega ning selle põhitingimused on järgmised:

(i) Panga aktsiakapitali miinimumsuurus on 40 000 000 (nelikümmendmiljonit) eurot ja maksimumsuurus 160 000 000 (ükssada kuuskümmend miljonit) eurot.

(ii) Pangal on nimelised nimiväärtuseta aktsiad, millele vastab võrdne osa aktsiakapitalist. Aktsiaid on ühte liiki ja annavad aktsionäridele ühesugused õigused.

(iii) Panga nimiväärtuseta aktsiate miinimumarv on 40 000 000 (nelikümmend miljonit) ja maksimumarv 160 000 000 (ükssada kuuskümmend miljonit). Iga lihtaktsia annab omanikule aktsionäride üldkoosolekul ühe hääle.

(iv) Üldkoosoleku otsusega võib Panga aktsiakapitali suurendada täiendavate rahaliste sissemaksetega või, sissemakseid tegemata, jaotamata kasumi või ülekursi arvelt fondiemissiooni teel või, Finantsinspektsiooni eelneval kirjalikul nõusolekul, vahetusvõlakirjade aktsiateks ümbervahetamise teel või allutatud laenu lepingust tuleneva rahalise nõude ja aktsiate väljalaskehinna tasaarvestamise teel. Üldkoosoleku otsusel võib Panga aktsiakapitali suurendamisel krediidiasutuste ühinemise käigus tasuda aktsiate eest mitterahalise sissemaksega.

(v) Panga aktsiad on vabalt võõrandatavad. Panga suhtes loetakse aktsia üle läinuks omandaja kandmisest Panga aktsiaraamatusse.

(vi) Panga aktsiat võib pantida.

(vii) Üldkoosolek on otsustusvõimeline, kui üldkoosolekul on esindatud üle poole aktsiatega esindatud häältest, kui õigusaktidega ei ole sätestatud suurema osaluse nõuet.

(viii) Üldkoosoleku otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud üle poole üldkoosolekul esindatud häältest, välja arvatud juhul kui põhikirja või õigusaktidega on ette nähtud suurema häälteenamuse nõue. Järgnevate otsuste vastuvõtmiseks peavad vastava otsuse poolt olema üle 2/3 üldkoosolekul esindatud häältest: (i) põhikirja muutmine; (ii) aktsiakapitali suurendamine ja vähendamine ja (iii) Panga lõpetamine, ühinemine, jagunemine ja ümberkujundamine, välja arvatud juhul, kui seadusega on ettenähtud suurem häälteenamuse nõue.

(ix) Nõukogu koosseisus on viis kuni seitse liiget, kes valitakse üldkoosoleku poolt kolmeks aastaks.

(x) Nõukogu pädevusse kuuluvad järgmised küsimused: (i) riskiprofiili kinnitamine ja muutmine; (ii) strateegia ja eelarve vastuvõtmine või muutmine, samuti nendest kõrvalekaldumise otsuste heakskiitmine; (iii) juhatuse liikmete valimine ja tagasikutsumine, nende tasustamise otsustamine ning juhatuse liikmetega õigusvaidluste pidamise otsustamine ja sellises vaidluses Panga esindaja määramine; (iv) oluliste organisatsiooniliste muudatuste läbiviimine; (v) tavapärasest majandustegevusest väljuva tehingu otsustamine või sellise kohtumenetluse või vahekohtumenetluse alustamine, lõpetamine või selles menetluses kokkuleppe sõlmimine; (vi) tütarettevõtjate asutamine, nende ühinemine, jagunemine, ümberkorraldamine ja lõpetamine, samuti Panga esindaja valimine tütarettevõtja osanike koosolekul või aktsionäride üldkoosolekul osalemiseks; (vii) filiaalide ja tütarettevõtjate filiaalide avamine ja sulgemine; (viii) Panga poolt teise äriühingusse investeerimine või selles osaluse omandamine ning Panga poolt mis tahes muus ühisettevõttes või partnerluses või muus organisatsioonis osalemine; samuti sellise osaluse võõrandamine ja osalussuhte lõpetamine, välja arvatud kui tehing seondub Panga kauplemisportfelliga ja tehing tehakse Panga juhatuse kehtestatud Panga kauplemisportfelli põhimõtete alusel, samuti tehingud, mis on osaks tavapärasest majandustegevusest; (ix) Panga ja aktsionäri, samuti Panga ja juhatuse liikme vaheliste tehingute otsustamine, tehingute sõlmimine või muutmine ning vastavate tehingute tingimuste kindlaks määramine ning tehingu tegemiseks Panga esindaja määramine.

(xi) Nõukogul on õigus kolme aasta jooksul alates jõus oleva põhikirja redaktsiooni kehtima hakkamisest suurendada aktsiakapitali sissemaksete tegemisega. Nõukogu ei või suurendada aktsiakapitali rohkem kui 1/10 aktsiakapitalist, mis on registreeritud põhikirja redaktsiooni jõustumise ajal.

(xii) Nõukogu otsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletas üle poole nõukogu koosolekul osalenud nõukogu liikmetest, kui õigusaktides või põhikirjas ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet. Häälte võrdse jagunemise korral on nõukogu esimehe hääl otsustav hääl. Küsimustes, mis puudutab Panga ja aktsionäri, samuti Panga ja juhatuse liikme vaheliste tehingute otsustamist, tehingute sõlmimist või muutmist ning vastavate tehingute tingimuste kindlaks määramist ning tehingu tegemiseks Panga esindaja määramist, loetakse nõukogu otsus vastuvõetuks, kui nõukogu otsuse poolt hääletasid kõik hääletamisel osalenud nõukogu liikmed.

(xiii) Panga juhatus koosneb kolmest kuni seitsmest liikmest, kes valitakse nõukogu poolt kolmeks aastaks.

(xiv) Juhatuse esimees valitakse nõukogu poolt.

(xv) Juhatuse otsus võetakse vastu lihthäälteenamusega. Poolt ja vastuhäälte võrdsuse korral on otsustavaks juhatuse esimehe hääl.

(xvi) Panga majandusaastaks on kalendriaasta.

Panga põhikiri on kättesaadav Panga veebileheküljel jaotuse „Juhtimine“ all: https://www.cooppank.ee/juhtimine.

6.3. Krediidireitingud

Moody’s reiting Pangale. Reitinguagentuur Moodys on kinnitanud Pangale 25. augustil 2020 reitingu. Reitingu andmisel on Moody’s Investors Service analüüsinud Panga kohustusi, krediidiportfelli ja finantstulemusi ning leidnud, et Pangal on tugev kapitaliseeritus ja hea kasumlikkus, sealjuures võttes arvesse Panga viimaste aastate kiiret krediidiportfelli kasvu ning valitsevat ebakindlust majanduses seoses koroonaviiruse levikuga. Samuti näeb reitinguagentuur, et Panga laenuportfell on hea kvaliteediga ja probleemsete laenude osakaal on väike. Lisaks näeb Moody’s Panga ühe tugevusena koostööd Coop kaubandusketiga, mis loob laiemaid ristturunduse võimalusi. Reitingu määramisega hindab Moody’s, et Pank jätkab järgneva 12-18 kuu jooksul stabiilse tegevusega.

Moody’s Investors Service’i poolt Pangale kinnitatud reitingud:

- Pika- ja lühiajaline vastaspoole riskihinnang Baa1(cr)/Prime-2(cr)
- Pika- ja lühiajaline vastaspoole riski reiting Baa1/Prime-2
- Välis- ja kohalikus valuutas pikaajaliste pangahoiuste reiting Baa2
- Välis- ja kohalikus valuutas lühiajaliste pangahoiuste reiting Prime-2
- Kohandatud baaskrediidihinnang ba1
- Baaskrediidihinnang (BCA) ba1

Väljavaade pikaajaliste pangahoiuste reitingutele on stabiilne.

Täpsem teave Moodys’e poolt koostatud aruande kohta on leitav https://www.moodys.com/research/Moodys-assigns-first-time-Baa2-deposit-ratings-to-Coop-Pank--PR_430572.

7. AKTSIAKAPITAL, AKTSIAD JA OMANDISTRUKTUUR

7.1. Aktsiakapital ja aktsiad

Panga registreeritud aktsiakapital on 61 756 051,44 eurot, mis on jaotatud 90 623 866 nimiväärtuseta lihtaktsiaks (**Aktsiad**). Aktsiad on registreeritud ISIN koodiga EE3100007857 registrikande vormis Eesti väärtpaberite registris. Eesti väärtpaberite registrit peab Nasdaq CSD SE Eesti filiaal (registrikood 14306553, aadress Harju maakond, Tallinn, Kesklinna linnaosa, Maakri tn 19/1, 10145). Aktsiad on emiteeritud kooskõlas ning neile kohaldatakse Eesti õigust. Aktsiad on noteeritud ja kauplemisele võetud Nasdaq Tallinna Börsi Balti põhinimekirjas. Aktsiad on vabalt võõrandatavad.

7.2. Panga aktsionärid

Käesoleva Prospekti kuupäeval kuulub üle 5% kõikidest Aktsiatest järgmistele aktsionäridele:

Aktsionär	Osaluse suurus	Aktsiate arv	Aktsionäri otseselt või kaudselt kontrolliv isik
Coop Investeeringud OÜ	24,9802%	22 637 993	Coop Eesti Keskühistu
Andres Sonn	9,3132%	8 440 000	Ei ole asjakohane
CM Capital OÜ	6,7971%	6 159 765	Igor Mölder; Marko Kull

Panga Juhtkond ei ole käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga teadlik ühestki otseselt või kaudselt Panka kontrollivast isikust ega mis tahes kokkulepetest või asjaoludest, mis võivad hilisemal ajal põhjustada muudatuse Panga kontrollimises.

7.3. Juhatuse ja töötjate optsiooniprogramm

Nõukogu kiitis 28. oktoobril 2019. a heaks uue Panga Aktsiate optsiooniprogrammi (**Optsiooniprogramm**) ning see on kinnitatud ka 08. novembril 2019 toimunud Aktsionäride Üldkoosoleku poolt. Optsiooniprogrammi eesmärgiks on ühildada Panga Juhtkonna ja võtmetöötajate huvid Panga Aktsionäride pikaajaliste huvidega ettevõtte väärtuse kasvatamisel. Optsiooniprogrammi raames väljastatakse optsioone kolm aastat alates aprillist 2020 kuni aprillini 2022 (k.a.), igal aastal maksimaalselt kuni 1% ulatuses vastava ajahetke Panga aktsiate koguarvust. Optsiooniprogrammi ning eelneva optsiooniprogrammi raames väljastamisele kuuluvate aktsiate arv kokku ei tohi ühelgi ajahetkel ületada 5% Panga aktsiate arvust. Optsioonid väljastatakse õigustatud isikutele tasuta. Optsioonide tähtaeg on kolm aastat alates optsioonide andmise hetkest. Aktsia ostuhind, mille optsiooni saaja kohustub tasuma Aktsiate märkimisel, on optsioonide väljastamise hetkel kehtinud Aktsia raamatupidamislik väärtus (*book value*), v.a. juhul, kui Aktsia arvestuslik väärtus Aktsiate emiteerimise ja märkimise hetkel on kõrgem, millisel juhul loetakse Aktsia ostuhinnaks viimane. Programmi alusel on väljastatud optsioone 895 000 Aktsia omandamiseks ning seoses töölepingu või juhatuse liikme lepingu lõppemisega tühistatud optsioonid 50 000 Aktsia omandamiseks.

Eelmise Panga Aktsionäride Üldkoosoleku 11. detsembril 2017. aastal kinnitatud optsiooniprogrammi (**2017 – 2019 Optsiooniprogramm**) alusel anti optsioone välja alates programmi kinnitamisest kuni 30. aprillini 2019 ning selle maht oli kuni 3,5% Panga aktsiatest programmi kinnitamise hetkel (s.o. kuni 2 043 480 Aktsiat). Optsiooni realiseerimise tähtaeg optsioonisaajale on kolm aastat ning optsioonide alusvaraks olevate aktsiate emiteerimine toimub iga-aastase Aktsionäride korralise üldkoosoleku või realiseerimise tähtaja saabumisele lähedase Aktsionäride erakorralise koosoleku või Panga nõukogu koosoleku otsuse alusel. 2017 – 2019 Optsiooniprogrammi raames realiseeriti oktoobris 2020 optsioone 1 167 700 Aktsia suhtes. Seoses töölepingu või juhatuse liikme lepingu lõppemisega on tühistatud optsioone 166 770 Aktsia omandamiseks ning väljastamata jäi optsioone 8 700 Aktsia omandamiseks. Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga on 2017 – 2019 Optsiooniprogrammi raames väljastatud ja kehtivad optsioonid 700 310 Aktsia omandamiseks.

Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga on kahe optsiooniprogrammi alusel väljastatud ja kehtivad optsioonid kokku 1 545 310 Aktsiale (1,71% kõigist Panga Aktsiatest käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga). Koondinfo välja antud optsioonidega esindatud Aktsiate arvust ning märkimishinnast on esitatud järgnevas tabelis.

Väljastamise aeg	Aktsiate arv	Aktsia hind
Veebruar 2018	540 310	0,7660 eurot
August 2018	90 000	0,8057 eurot
Jaanuar 2019	70 000	0,8420 eurot
Aprill 2020	845 000	1,0100 eurot

8. JUHTIMINE

8.1. Panga juhtimisstruktuur

Panga juhtorganiteks on Juhatus ja Nõukogu ning kõrgeimaks juhtimisorganiks on Aktsionäride Üldkoosolek. Juhatus vastutab ja korraldab Panga igapäevast tegevust ja esindab Panka tehingute ja toimingute tegemisel kooskõlas seaduse ja Põhikirjaga. Nõukogu vastutab Panga tegevuse strateegilise planeerimise ja juhtimise eest ning juhatuse tegevuse üle järelevalve teostamise eest. Aktsionäride Üldkoosolek moodustab otsuseid vastuvõtva foorumi, mille kaudu aktsionärid teostavad oma põhilisi aktsionäriõigusi.

Täiendavalt on Pangas moodustatud Nõukogu juurde nõuandva rolliga auditikomitee (sealhulgas riskikomitee pädevusega) ja töötasukomitee ning Juhatuse juurde otsustuspädevusega krediidikomitee, aktivate ja passivate juhtimise komitee, kontode komitee ja arendusprojektide komitee.

Juhatuse ja Nõukogu tegevuse asukohaks on Panga registreeritud aadress – Narva mnt 4, Tallinn, 15014, Eesti Vabariik.

8.2. Juhatus

Roll. Juhatus juhib Panga igapäevast tegevust, lähtudes Nõukogu poolt kinnitatud strateegiast ning tegevuse üldistest põhimõtetest ning kontrollib Panga töötajate igapäevast tegevust. Juhatus allub Nõukogule ning peab juhinduma selle seaduslikest instruktsioonidest. Juhatuse rolliks on valmistada ette ka üldkoosolekul arutamisele tulevad küsimused ning koostada otsuste projektid ja tagada Aktsionäride Üldkoosoleku otsuste täitmine.

Ülesanded. Vastavalt krediidiasutuste seadusele peab Juhatus esitama Nõukogule vähemalt kord kolme kuu jooksul ülevaate Panga tegevusest ja majanduslikust olukorrast, samuti teavitama Nõukogu liikmeid koheselt Panga majandusliku seisundi halvenemisest, selle ohust või usaldatavusnormatiividest kõrvalekaldumisest. Juhatus võib Panga igapäevasest majandustegevusest väljuvaid tehinguid teha üksnes Nõukogu eelneval otsusel.

Lisaks on Juhatus vastavalt Panga Põhikirjale ja krediidiasutuste seadusele kohustatud täitma järgimisi ülesandeid:

a) välja töötama Panga kolme aasta strateegia ning esitama väljatöötatud strateegia Nõukogule kinnitamiseks;

b) töötama välja äriplaani Nõukogu poolt kinnitatud strateegia elluviimiseks ning esitama Nõukogule igal aastal koos järgneva kalendriaasta eelarve ja investeeringute plaaniga ülevaate strateegia täitmisest ja/või muutmise vajadusest;

c) saatma Nõukogule igakuiselt ülevaate möödunud kuu majandustegevusest ja majandustulemustest ning võrdluses möödunud kalendriaastaga Panga bilansi, kasumiaruande ja Panga majandustulemusi selgitava kuuraporti;

d) esitama hiljemalt iga kalendriaasta novembrikuus Nõukogule heakskiitmiseks Panga järgneva kalendriaasta strateegia ja eelarve;

e) kehtestama ja regulaarselt üle vaatama Panga riskide võtmise, juhtimise, jälgimise ning maandamise põhimõtted ja protseduurid, mis hõlmavad nii olemasolevaid kui ka potentsiaalseid riske, sealhulgas makromajanduskeskkonnast tulenevaid riske;

f) kindlaks määrama Panga riskitaluvuse kõigi asjasse puutuvate äriliinide ja äriüksuste kaupa;

g) kehtestama Panga kauplemisportfelli juhtimise põhimõtted ja protseduurid;

h) heaks kiitma ja esitama Finantsinspektsioonile FELS-i alusel koostatud finantsseisundi taastamise kava ja regulaarselt teadmiseks võtma asjakohase informatsiooni;

i) pidevalt kindlaks määrama ja hindama kõiki Panga tegevusega kaasnevaid riske ning tagama nende suuruse jälgimise ning kontrollimise;

j) tagama kõigi Panga jaoks oluliste riskide juhtimiseks ja nende riskidega seotud varade hindamiseks ning väliste krediidikvaliteedi hinnangute ja sisemudelite rakendamiseks piisavate finantsvahendite ja töötajate või kolmandate isikute olemasolu;

k) kujundama Panga organisatsioonilise struktuuri Põhikirjas sätestatud põhimõtete alusel ning kinnitama Panga struktuuri;

l) lähtudes Nõukogu poolt kehtestatud põhimõtetest töötama välja ning rakendama Panga tegevuse kontrollimise süsteemid, tagama nende järgimise, pidevalt hindama nende piisavust ning vajadusel neid täiustama;

m) tagama, et kõik Panga töötajad oleksid teadlikud nende töökohustustega seotud õigusaktide sätetest ning Panga juhtimisorganite kinnitatud dokumentides sätestatud põhimõtetest;

n) korraldama Panga sisekontrolli süsteemi tõhusa toimimise ja tagama kontrolli selle üle, et Panga, selle juhtide ning töötajate tegevus oleks kooskõlas õigusaktidega ning Panga juhtimisorganite poolt kinnitatud dokumentidega ja heade pangandustavadega;

o) tagama süsteemide olemasolu ning töötamise, mis tagaksid Panga töötajatele nende tööülesannete täitmiseks vajaliku informatsiooni õigeaegse edastamise;

p) tagama Panga poolt kasutatavate infotehnoloogiaalaste ning klientide vara hoidmiseks kasutatavate süsteemide turvalisuse ning nende regulaarse kontrollimise;

q) teavitama Nõukogu tema kehtestatud ulatuses ja korras kõigist avastatud õigusaktide ja Panga juhtimisorganite poolt kehtestatud sise-eeskirjade ja muude reeglite rikkumistest;

r) jälgima, et Panga kõigi tegevuste puhul oleks tagatud piisav funktsioonide lahusus, ning vältima huvide konflikti tekkimist;

s) korraldama Panga poolt teabe avalikustamise.

Seadusest tulenevalt on Juhatuse ülesandeks korralda ka Panga raamatupidamist ja esitada aastaaruanded Nõukogule ülevaatamiseks ning Aktsionäride Üldkoosolekule heakskiitmiseks. Juhatus peab tegutsema majanduslikult kõige otstarbekamal viisil, iga juhatuse liige peab oma kohustusi täitma korraliku ettevõtja hoolsusega.

Juhatuse liikmed. Juhatus koosneb kolmest kuni seitsmest liikmest, kes valitakse Nõukogu poolt kolmeks aastaks. Käesoleva Prospekti kuupäeval koosneb Panga Juhatus viiest liikmest, kelle kohta täpsem informatsioon on esitatud alljärgnevalt.

Nimi	Sünni-aasta	Roll Pangas	Juhatuse liige alates	Volituste kehtivuse lõppkuupäev	Vastutusala
Margus Rink	1972	Juhatuse esimees	13.02.2017	31.10.2023	Üldjuhtimine
Kerli Lõhmus	1977	Juhatuse liige	13.02.2017	12.02.2023	Finantsjuhtimine
Heikko Mäe	1975	Juhatuse liige	13.02.2020	12.02.2023	Riskijuhtimine
Arko Kurtmann	1979	Juhatuse liige	01.11.2020	31.10.2023	Ärikliendipangandus
Rasmus Heinla	1985	Juhatuse liige	01.11.2020	31.10.2023	Erakliendipangandus

Margus Rink. Hr Rink omandas 2000. aastal ärijuhtimise magistrikraadi Tartu Ülikooli majandusteaduskonnast ning 1994. aastal finantsarvestuse ja -analüüsi bakalaureusekraadi samast ülikoolist. Margus Rink on pangandussektoris töötanud rohkem kui 15 aastat, alustades 1994. aastal tellerina aktsiaseltsis Eesti Ühispank (praeguse ärinimega AS SEB Pank) ning töötades aastatel 1996 – 2008 erinevatel positsioonidel aktsiaseltsis Hansapank (praeguse ärinimega AS Swedbank), muuhulgas Viljandi kontori juhatajana, kliendihaldurina, personaalpanganduse juhina ning jaepanganduse tegevdirektorina. 2008. aastal siirdus Margus Rink Eesti Energia AS-i juhatuse liikme positsioonile, kus töötas 2015. aastani. Perioodil 2015 – 2016 oli Margus Rink aktsiaseltsi Magnum juhatuse esimees ning mitmete kontserni tütarettevõtjate nõukogu liige.

Käesoleval hetkel on Margus Rink Panga juhatuse esimees ning lisaks ka Grupi Tütarettevõtjate Coop Finants, Coop Liising, Martinoza ja Coop Kindlustusmaakler nõukogu liige, sealjuures Coop Finants nõukogu esimees. Lisaks kuulub Margus Rink mittetulundusühingu Pangaliit juhatusse ning on Heateo Sihtasutuse nõukogu esimees.

Kerli Lõhmus. Pr Lõhmus omandas sotsiaalteaduste bakalaureusekraadi 2000. aastal Tallinna Tehnikaülikoolist ärikorralduse alal (ametlikult võrdsustatud magistrikraadiga). Kerli Lõhmus omab ligi 20 aastast töökogemust finantssektoris ning on alates 1997. aastast töötanud erinevatel ametikohtadel nii AS-is Hansapank (aastatel 1997 – 2000 telleri ja elukindlustuse nõustajana), AS-is LHV Pank (aastatel 2002 – 2015 muuhulgas pearaamatupidaja ja finantsjuhina) kui ka AS-is LHV Varahaldus (2008 – 2015 pearaamatupidaja ja finantsjuhina). Kerli Lõhmus oli perioodil 2007 – 2015 AS LHV Pank juhatuse liige ning perioodil 2008 – 2015 AS LHV Varahaldus juhatuse liige. Vahemikus 2013 – 2014 oli Kerli Lõhmus Mustamäe Gümnaasiumi sihtasutuse juhatuse liige ning vahemikus 2015 – 2016 SLICE OÜ juhatuse liige ja OÜ Lucrativo juhatuse liige.

Käesoleval hetkel on Kerli Lõhmus lisaks Tütarettevõtjate Coop Finants, Martinoza, Coop Liising ja Coop Kindlustusmaakler nõukogu liige, sealjuures Martinoza nõukogu esimees.

Heikko Mäe. Hr Mäe omandas õigusteaduse magistrikraadi 2008. aastal Audentese Ülikoolist (inglise keeles *International University Audentes*). Hr Mäe on töötanud aastatel 2004 – 2008 AS PricewaterhouseCoopers Advisory riskijuhtimise valdkonna nõustajana, 2008 – 2013 AS Eesti Energia riskijuhtimise ja siseauditi teenistuse direktorina ning 2013 – 2015 AS Eesti Energia energiakaubanduse direktorina. Perioodil 2015 – 2019 oli Heikko Mäe AS Magnum Veterinaaria juhataja ning 2016 – 2020 TULEVA Fondid AS nõukogu liige. Pangas töötab Heikko Mäe riskijuhina alates 2019. aastast, sealjuures alates 2020. aastast juhatuse liikmena.

Käesoleval hetkel on Heikko Mäe lisaks Tütarettevõtjate Coop Finants, Martinoza, Coop Liising ja Coop Kindlustusmaakler nõukogu liige.

Arko Kurtmann. Hr Kurtmann omandas magistrikraadi ökonoomikas ja ettevõtluses 2003. aastal Eesti Maaülikoolist. Hr Kurtmann on töötanud aastatel 2012 - 2019 AS-is LHV Pank äripanganduse osakonna juhina ning krediidikomitee liikmena.

Käesoleval hetkel on Arko Kurtmann lisaks Tütarettevõtjate Coop Finants, Martinoza, Coop Liising ja Coop Kindlustusmaakler nõukogu liige. Lisaks kuulub Arko Kurtmann Corby Capital OÜ juhatusse.

Rasmus Heinla. Hr Heinla omandas sotsiaalteaduste bakalaureusekraadi 2009. aastal Tartu Ülikooli õigusteaduskonnast ning 2019. aastal alustas ta Estonian Business School´is rakendusliku magistrikraadi omandamist ärijuhtimises. Hr Heinla on töötanud aastatel 2013 – 2017 AS Creditstar äriarenduse juhina.

Käesoleval hetkel on Rasmus Heinla lisaks Tütarettevõtja Coop Finantsi juhatuse liige ning Tütarettevõtjate Martinoza, Coop Liising ja Coop Kindlustusmaakler nõukogu liige.

8.3. Nõukogu

Roll. Nõukogu rolliks on planeerida Panga tegevust ja korraldada Panga juhtimist ning teostada järelevalvet Panga ja juhatuse tegevuse üle. Nõukogu on vastutav Panga aktsionäride ees (kes teostavad oma õigusi läbi

Aktsionäride Üldkoosoleku) ning Nõukogu informeerib Aktsionäride Üldkoosolekut oma järelevalve tulemustest.

Ülesanded. Nõukogu kohustuste hulka kuuluvad vastavalt õigusaktidele ja Põhikirjale muuhulgas järgmised ülesanded:

a) Panga strateegia ja tegevuse üldpõhimõtete kinnitamine;

b) Panga üldiste riskijuhtimise põhimõtete kinnitamine;

c) Panga juhatuse liikmete ja töötajate tasustamise põhimõtete kinnitamine ja nende rakendamise hindamine;

d) Panga organisatsioonilise struktuuri põhimõtete kinnitamine;

e) Panga tegevuse kontrollimise üldpõhimõtete kinnitamine;

f) Panga siseauditi üksuse põhimääruse kinnitamine;

g) Panga juhatuse esimehe ja juhatuse liikmete valimine ja tagasikutsumine;

h) Panga siseauditi üksuse juhi ametisse nimetamine ja vabastamine ning siseauditi üksuse juhi ettepanekul siseauditi üksuse töötajate ametisse nimetamine ja vabastamine;

i) Panga eelarve ja investeeringute kava kinnitamine;

j) välisriigis filiaalide asutamise ja sulgemise otsustamine;

k) krediidikomitee tegevuse üldpõhimõtete ja pädevuse kinnitamine;

l) tehingute, mis väljuvad Panga igapäevase majandustegevuse raamidest, tegemise otsustamine;

m) juhatuse liikmetega tehingute tegemise otsustamine ja nendes tehingutes Panga esindaja määramine;

n) juhatuse liikme vastu nõude esitamine ja selles nõudes Panga esindaja määramine;

o) FELS-i alusel koostatud finantsseisundi taastamise kava kinnitamine;

p) muude põhikirjaga või õigusaktidega nõukogu pädevusse antud küsimuste otsustamine, sh Panga riskiprofiili kinnitamine ja muutmine ning Panga äriplaani ja aastaeelarve vastuvõtmine või muutmine, ning Panga poolt teise äriühingusse investeerimine või selles osaluse omandamine.

Panga Nõukogu koosneb viiest kuni seitsmest liikmest, kes valitakse Üldkoosoleku poolt kolmeks aastaks.

Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga on Nõukogul viis liiget, kelle täpsem informatsioon on esitatud alljärgnevalt.

Nimi	Sünni-aasta	Roll Pangas	Nõukogu liige alates	Volituste kehtivuse lõppkuupäev
Alo Ivask	1970	Nõukogu esimees	28.05.2020	27.05.2023
Ardo Hillar Hansson	1958	Nõukogu liige	08.06.2020	14.04.2021
Roman Provotorov	1966	Nõukogu liige	10.02.2017	27.05.2023
Jaan Marjundi	1952	Nõukogu liige	10.02.2017	27.05.2023
Raul Parusk	1969	Nõukogu liige	28.05.2020	27.05.2023
Silver Kuus	1975	Nõukogu liige	28.05.2020	27.05.2023

Alo Ivask. Hr Ivask omandas 1997. aastal magistrikraadi Eesti Maaülikoolis inseneri erialal ning tal on lõpetamata magistriõpingud ärijuhtimise erialal Tartu Ülikoolis. Alo Ivask oli aastatel 2007-2016 Rautakesko AS (tänase nimega Kesko Senukai AS) juhatuse esimees ning aastatel 2017-2019 Ettevõtluse Sihtasutuse juhatuse esimees ja alates 2019. aasta oktoobrist on ta Coop Eesti Keskühistu juhatuse esimees.

Ardo Hillar Hansson. Hr Hansson omandas 1980. aastal bakalaureusekraadi Briti Columbia Ülikoolist (inglise keeles: *University of British Columbia*) ning 1984. aastal majandusteaduse magistrikraadi ja 1987. aastal doktorikraadi makroökonoomika erialal Harvardi ülikoolis (inglise keeles: *Harvard University*). Ardo Hillar Hansson oli aastatel 2012-2019 Eesti Panga president.

Roman Provotorov. Hr Provotorov omandas akadeemilise kraadi 1993. aastal Eesti Põllumajandusülikoolist ökonoomika ja juhtimise erialal. Roman Provotorov on alates 1995. aastast Antsla Tarbijate Ühistu juhatuse liige ning alates 1998. aastast ka Antsla Gümnaasiumis majandusõpetuse ja turunduse õpetaja. Aastatel 2016 – 2019 oli Roman Provotorov Coop Investeeringud OÜ nõukogu liige. Käesoleval hetkel kuulub Roman Provotorov lisaks Panga Nõukogule ka Antsla Tarbijate Ühistu juhatusse, Coop Eesti Keskühistu nõukogusse ning Eesti Pagar AS nõukogusse.

Jaan Marjundi. Hr Marjundi omandas akadeemilise kraadi 1979. aastal Tallinna Polütehnilisest Instituudist ühiskondliku toitlustamise tehnoloogia ja organiseerimise alal. Vahemikus 2000 – 2007 töötas Jaan Marjundi Eesti Tarbijate Ühistute Keskühistu (praeguse ärinimega Coop Eesti Keskühistu) jaekaubanduskettide direktorina. Aastatel 2007 - 2017 kuulus Jaan Marjundi OÜ Puidu Apartments juhatusse, aastatel 2005 – 2014 Eesti Taaskasutusorganisatsioon MTÜ juhatusse ning aastatel 1997 – 2014 Eesti Kaupmeeste Liidu juhatusse. Perioodil 2011 – 2019 oli Jaan Marjundi Coop kaubanduse AS-i nõukogu esimees.

Käesoleval hetkel on Jaan Marjundi lisaks Panga Nõukogule ka Harju Tarbijate Ühistu juhatuse esimees ning Kaupmeeste Liidu juhatuse liige.

Raul Parusk. Hr Parusk omandas 1993. aastal magistrikraadi Moskva Riiklikus Ülikoolist majandusteaduse erialal ja 2011. aastal Viini Majandusülikoolis ärijuhtimise, ettevõtluse ja innovatsiooni erialal. Raul Parusk on töötanud aastatel 2014 – 2017 Arricano Real Estate plc. juhatuse liikmena ning aastatel 2015 – 2017 Porto Franco AS nõukogu liikmena. Alates 2017. aastast on Raul Parusk juhatuse liige ettevõtetes Forus Grupp OÜ, Forus Security Eesti AS ja Forus Haldus OÜ ning Sulvanius Invest OÜ juhatuse liige.

Silver Kuus. Hr Kuus omandas 2002. aastal magistrikraad Estonian Business School'is rahvusvahelise ärijuhtimise erialal. Silver Kuus on töötanud aastatel 2015 – 2017 Nordea Bank Finland Plc Eesti filiaali korporatiivpanganduse juhina ja aastatel 2017 – 2019 Luminor Bank AS-i korporatiivpanganduse juhina.

8.4. Auditikomitee

Roll. Pangas on kooskõlas krediidiasutuste seaduse ja audiitortegevuse seaduse sätetega moodustatud auditikomitee. Auditikomitee on Panga Nõukogu poolt moodustatud ja Nõukogu järelevalvele alluv nõuandev organ, mille rolliks on nõustada Nõukogu raamatupidamise, audiitorkontrolli, riskijuhtimise, sisekontrolli ja -auditeerimise, järelevalve teostamise ja eelarve koostamise valdkonnas ning tegevuse seaduslikkuse osas.

Auditikomitee ülesandeks on vastavalt õigusaktidele jälgida ja analüüsida:

1) rahandusinformatsiooni töötlemist;
2) riskijuhtimise ja sisekontrolli ja -auditeerimise tõhusust;
3) raamatupidamise aastaaruande või konsolideeritud aruande audiitorkontrolli protsessi;
4) audiitorettevõtja ja seaduse alusel audiitorühingut esindava vandeaudiitori sõltumatust ja tegevuse vastavust audiitortegevuse seaduse nõuetele.

Pangas ei ole moodustatud Nõukogu juurde eraldi riskikomiteed, vaid riskikomitee ülesandeid täidab auditikomitee. Kooskõlas krediidiasutuste seadusega on selline tegevuse korraldus lubatud, kui see on proportsionaalne krediidiasutuse tegevuse laadi, ulatuse ja keerukuse astmega ning eeldusel, et auditikomitee liikmetel on riskikomitee ülesannete täitmiseks vajalikud teadmised, oskused ja kogemused. Nii auditikomitee kui ka riskikomitee pädevuse, õigused ja tegevuse põhimõtted määrab Panga Nõukogu.

Riskikomitee ülesandeid täites on auditikomitee pädevuses:

1) nõukogu ja juhatuse nõustamine krediidiasutuse riskijuhtimise põhimõtete ja riskitaluvuse alal;
2) järelevalve riskijuhtimise põhimõtete rakendamise üle juhatuse poolt vastavalt nõukogu juhistele;
3) krediidiasutuse klientidele kehtestatud tasudes krediidiasutuse ärimudeli ja riskijuhtimise põhimõtete arvestamise kontrollimine ja puuduste korral paranduskava esitamine nõukogule.

Auditikomitee liikmed. Vastavalt Panga auditikomitee reglemendile on auditikomitee koosseisus vähemalt kaks liiget, kes valitakse Panga Nõukogu liikmete seast ja Nõukogu poolt. Auditikomitee liikmeteks võivad Nõukogu liikmete asemel olla ka muud Nõukogu määratud isikud, välja arvatud Panga juhatuse liikmed ja töötajad, kellel on komitee liikmelt nõutavad teadmised, oskused ja kogemused. Riskikomitee liikmetel peavad olema vajalikud teadmised, oskused ja kogemused, et mõista ja pidevalt jälgida Panga riskijuhtimise põhimõtteid ja riskitaluvust. Käesoleval hetkel on Panga auditikomitee neljaliikmeline ning sellesse kuuluvad Paavo Truu (esimees), Alo Ivask, Silver Kuus ja Urmas Kaarlep. Täiendav teave Alo Ivask'i ja Silver Kuus'i kohta on kajastatud käesoleva peatüki alapunktis 8.3 „Nõukogu".

Paavo Truu. Hr Truu omandas bakalaureusekraadi 1996. aastal Tartu Ülikooli majandusteaduskonnast turunduse, raha ja panganduse erialal ning on pärast seda osalenud mitmetel erialastel täiendkoolitustel. Paavo Truu töötab alates 2018. aastast Coop Eesti Keskühistu juhatuse liikmena ja finantsdirektorina. Aastatel 2013 – 2018 oli ta AS-i Magnum juhatuse liige ning kuulus samal ajavahemikus ka mitme AS-i Magnum tütarettevõtja nõukogusse (Magnum Dental OÜ, Aktsiaselts Magnum Veterinaaria) Aastatel 2012 – 2013 oli Paavo Truu Alexela Group OÜ finantsdirektor ning aastatel 1998 – 2007 AS-i Ühendatud Kapital finantsdirektor (1998 – 2002) ja juhataja (2002 – 2007).

Lisaks on Paavo Truu olnud AS-i Krulli Kvartal nõukogu liige (2013 – 2015), AS Wasa nõukogu liige (2014 – 2016), Benita Kodu AS-i nõukogu liige (2014 – 2015), OmaKoduMaja AS nõukogu liige (2013 – 2014), MyInvest Estonia OÜ nõukogu liige (2013 – 2015), Paldiski Arendamise AS nõukogu liige (2013 – 2015). Hr Truu on tegutsenud ka BacterField OÜ juhatuse liikmena (2016), MMGR Consulting & Holding OÜ juhatuse liikmena (2016), FreshGo OÜ juhatuse liikmena (2017), OÜ HETMAN INVEST juhatuse liikmena (2001 - 2018), Transgreen OÜ juhatuse liikmena (2014 – 2018), OÜ freshgo.ee juhatuse liikmena (2017 – 2018), UP Invest OÜ juhatuse liikmena (2014 – 2017).

Käesoleval hetkel on Paavo Truu lisaks Coop Eesti Keskühistu ja Coop Investeeringud AS juhatustele ka osaühingu Solaris Konsult juhatuse liige ja Reval Auto Esindused OÜ nõukogu liige.

Urmas Kaarlep. Hr Kaarlep omandas 1986. aastal majandusinseneri diplomi Tallinna Tehnikaülikoolist ning 1992. aastal magistrikaardi ärijuhtimises Estonian Business School'ist. Urmas Kaarlep on töötanud aastatel 1993 – 2008 PricewaterhouseCoopers AS juhatuse esimehena, aastatel 2008 – 2011 PricewaterhouseCoopers AS UAB (Ukraina) auditi osakonna juhina ning aastatel 2011 – 2014 Pricewaterhouse s.r.o. (Slovakkia) auditi osakonna partnerina. Aastatel 2017 – 2018 oli Urmas Kaarlep Versobank AS-i nõukogu liige.

Käesoleval hetkel on Urmas Kaarlep lisaks Panga auditikomiteele ka OÜ Valdo-R juhatuse liige, Bee Dance OÜ juhatuse liige, Tallinna Sadam AS-i nõukogu liige, AS-i Prike nõukogu liige, Nasdaq CSD SE nõukogu liige, Wallester AS-i nõukogu liige.

8.5. Töötasukomitee

Roll. Kooskõlas krediidiasutuste seadusega on Pangas moodustatud töötasukomitee. Töötasukomitee on Panga tööorgan, mis hindab Pangas tasustamise põhimõtete rakendamist ning tasustamisega seotud otsuste mõju riskijuhtimise, omavahendite ja likviidsuse kohta sätestatud nõuete täitmisele. Töötasukomitee allub Panga Nõukogule.

Töötasukomitee:

1) teostab järelevalvet juhatuse liikmete ja töötajate tasustamise üle;

2) hindab vähemalt üks kord aastas tasustamise põhimõtete rakendamist ja teeb vajaduse korral ettepaneku tasustamise põhimõtete ajakohastamiseks;

3) valmistab Nõukogule ette tasustamisalased otsuse projektid.

Töötasukomitee lähtub oma tegevuses krediidiasutuse aktsionäride või liikmete ja klientide pikaajalistest huvidest ning avalikust huvist. Käesoleval hetkel on töötasukomitee nelja liikmeline ning sinna kuuluvad Nõukogu liikmed Alo Ivask, Irja Rae, Jaan Marjundi ja Raul Parusk. Alo Ivask'i, Jaan Marjundi ja Raul Parusk'i kohta täiendav teave on kajastatud käesoleva peatüki alapunktis 8.3 „Nõukogu".

Irja Rae. Pr Rae omandas 1998. aastal magistrikraadi ärijuhtimise erialal Tartu Ülikoolis ja digimuutuste juhtimise erialal Tallinna Tehnikaülikoolis (TalTech). Irja Rae oli aastatel 1998 – 2009 Fontes PMP juhtivkonsultant ning käesoleval ajal on Fontes Palgakonsultatsioonid OÜ juhatuse liige.

8.6. Krediidikomitee

Roll. Kooskõlas krediidiasutuste seadusega on Pangas moodustatud Krediidikomitee. Krediidikomitee on Panga tööorgan, mille tegevuse eesmärgiks on tagada krediteerimise põhiprintsiipide ja hea pangandustava järgimine krediitide andmisel ja haldamisel, samuti krediidilepingutest tekkivate kohustuste täitmiseks vajalike tagatiste vastavus seaduses ja pangas kehtestatud nõuetele. Krediidikomitee annab oma tegevustest aru Juhatusele.

Krediidikomitee tegutseb Nõukogu poolt kinnitatud põhimääruse (edaspidi **Krediidikomitee Põhimäärus**) alusel, mille kohaselt on krediidikomitee ainupädevuses krediidilepingute sõlmimise, muutmise ja täitmisega seonduvate otsuste tegemine, kui kliendi ja temaga seotud osapoolte kogurisk ületab 500 000 eurot. Juhul, kui kliendi ja temaga seotud osapoolte kogurisk ületab 8 000 000 eurot vajab vastav krediidiotsus Panga Nõukogu heakskiitu. Teatud juhtudel on krediidikomiteel õigus delegeerida oma otsustuspädevus madalamale otsustustasandile, sealhulgas kinnitades kliendipõhise, toodete lõikes, summaga piiratud ning tähtajaga maksimaalselt üks aasta määratud riskilimiidi või kehtestades otsustamiseks paindlikkuse reeglid tingimusel, et krediidiriski suurenemine jääb alla 10% viimasest krediidikomitees kehtestatud summast ning täiendav otsus ei muuda kliendi riskiprofiili, mitte rohkem kui täiendavalt 250 000 eurot.

Krediidikomitee pädevuses on krediidinõuete individuaalsete hindamistulemuste kinnitamine ning krediidiklientide rahapesu tõkestamise riski hindamiseks ja vastavate otsuste tegemiseks, sh konto avamise ja sulgemise otsustamine.

Krediidikomitee liikmed. Krediidikomitee moodustatakse vastavalt Põhikirjale ja Krediidikomitee Põhimäärusele Juhatuse otsusega vähemalt viieliikmelises koosseisus. Krediidikomitee liikmeks võib määrata Panga töötajaid ja Panga ning Tütarettevõtjate juhatuse liikmeid. Krediidikomitee liikmed jagunevad ametikohajärgseteks liikmeteks ja nimelisteks liikmeteks. Ametikohajärgsed liikmed on Panga Juhatuse liikmed. Ametikohajärgsetele liikmetele võib Panga Juhatus määrata nimelised asendusliikmed. Asendusliikmetel on hääletamise õigus. Nimeliste liikmete määramisel lähtutakse määratava isiku ja tema ametikohast tulenevast lisaväärtusest krediidikomitee tööle. Nimelistele liikmetele asendusliikmeid ei määrata. Panga Juhatus määrab krediidikomitee liikmete hulgast krediidikomitee esimehe, kelleks ei tohi olla Panga Juhatuse esimees.

Käesoleva hetkel on krediidikomitee liikmeteks ametikoha järgi Juhatuse liikmed Margus Rink (asendusliige Karin Ossipova), Heikko Mäe, Arko Kurtmann (asendusliige Helo Koskinen) ja Kerli Lõhmus. Nimelised liikmed on ärikliendi finantseerimise äriliini juht Kaarel Loigu (krediidikomitee aseesimees) ja krediidiriski juht Kerstin Loss (krediidikomitee esimees). Täiendav teave Juhatuse liikmete kohta on esitatud käesoleva peatüki alapunktis 8.2 „Juhatus".

Kaarel Loigu. Hr Loigu on olnud perioodil september 2018 kuni november 2019 Panga krediidiriski juht ja krediidikomitee liige. Alates detsembrist 2019 on Kaarel Loigu Panga ärikliendi finantseerimise äriliini juht ning jätkuvalt krediidikomitee liige. K. Loigu omab keskharidust. Kaarel Loigu on oma professionaalse karjääri vältel

töötanud erinevatel ametikohtadel mitmetes Eesti krediidiasutustes (sh kliendihaldurina ja restruktureerimise osakonna juhina). Aastatel 2012 – 2014 töötas Kaarel Loigu aktsiaseltsis DNB Pank (praeguse ärinimega Luminor Bank AS) krediidijuhina, seejärel perioodil 2014 – 2015 Baltikumi divisjoni liisingu juhina. 2016. aastal töötas Kaarel Loigu 4 kuud Citadele banka Eesti filiaali riskijuhina ning 2017. aastal Versobank AS-i krediidijuhina ja krediidi osakonna juhina.

Käesoleval hetkel on Kaarel Loigu veel Martinoza juhatuse liige ning kuulub samuti mittetulundusühingute Eesti Korvpalliliit ja MTÜ Tabasalu Palliklubi juhatustesse.

Helo Koskinen. Pr Koskinen töötas perioodil veebruar 2017. kuni november 2019 Panga ärikliendi finantseerimise äriliini juhina. Alates novembrist 2019 töötab Helo Koskinen Pangas ärikliendi finantseerimise äriliini regioonijuhina. Helo Koskinen omab alates 2002. aastast bakalaureusekraadi Tartu Ülikooli õigusinstituudist õigusteaduse erialal. Ta on töötanud vahemikus 2000 – 2001 Lääne-Viru Maakohtus kohtutäiturina ning perioodil 2002 – 2006 Virumaa Pensioniametis nii juristi kui ka direktori asetäitjana. Helo Koskinen liitus Pangaga 2007. aastal ning on töötanud erinevatel ametikohtadel, sh Rakvere filiaali juhataja, projektijuhina ja äriliini tiimijuhina. Samuti oli ta aastatel 2016 – 2017 Panga juhatuse liige ning aastatel 2014 – 2017 kooristuudio SO-LA-RE juhatuse liige.

Karin Ossipova. Pr Ossipova töötab alates 2017. aastast Panga erakliendi kinnisvarafinantseerimise äriliini juhina. Ta on 1993. aastal lõpetanud Eesti Põllumajandusülikoolis põllumajanduse ökonoomika ja organiseerimise eriala. Aastatel 1993 – 1999 töötas Karin Ossipova erinevatel ametikohtadel aktsiaseltsis ERA PANK, perioodil 1996 – 1997 ka lektorina AS-i Audentes Tartu esinduses. Karin Ossipova on töötanud alates 1999. aastast Pangas erinevatel ametikohtadel, perioodil 2013 – 2015 oli ta AS Krediidipank Finants nõukogu liige, perioodil 2015 – 2017 AS Krediidipank Finants juhatuse liige ning perioodil 2016 - 2017 Panga juhatuse liige. Lisaks oli Karin Ossipova aastatel 2017 - 2018 Coop Finants juhatuse liige.

Kerstin Loss. Pr Loss omandas 2001. aastal bakalaureusekraadi Tartu Ülikooli majandusteaduskonnast raha ja panganduse erialal ning 2005. aastal magistrikraadi Tartu Ülikooli majandusteaduskonnast. Kerstin Loss on töötanud aastatel 2001 – 2009 AS Swedbank krediidianalüütikuna, aastatel 2009 – 2012 AS DnB NORD Banka Eesti filiaalis krediidianalüütikuna, aastatel 2012 – 2014 Aktsiaseltsis DNB Pank riski- ja portfellianalüüsi juhina ja aastatel 2014 – 2017 korporatiivklientide krediidiriski juhina. Aastatel 2017 – 2018 töötas Kerstin Loss Panga äriklientide krediidiriski juhina ning aastatel 2018 – 2019 Holm Bank AS riskijuhina ning täitis juhatuse liikme ülesandeid. Alates 2019. aasta novembris töötab Kerstin Loss Panga krediidiriski juhina.

8.7. Aktivate ja passivate juhtimise komitee

Roll. Aktivate ja passivate juhtimise komitee (**APJK**) on Panga Juhatuse moodustatud organ, mille peamiseks ülesandeks on Panga ja Grupi aktivate ja passivate struktuuri kujundamine, arvestades nõutavat likviidsust, riskiisu ja kasumlikkust. APJK täpsem pädevus, õigused ja tegevuse põhimõtted on määratud Juhatuse otsusega, komitee annab aru Juhatusele ning lähtub oma töös Aktivate ja passivate juhtimise komitee reglemendist.

APJK pädevusse kuuluvad alljärgnevalt kirjeldatud küsimused:

1) Grupiülene likviidsuse juhtimine, sealhulgas (i) lühi- ja pikaajalise likviidsuse hindamine, planeerimine ja kasutatavate meetmete kavandamine ning elluviimine, finantseerimisallikate struktuuri, dünaamika ja hajutatuse jälgimine; (ii) varade ja kohustuste tähtaegade, tulususe ja instrumentide likviidsuse optimeerimine strateegiliste eesmärkide saavutamiseks; (iii) likviidsuspositsiooni dünaamika ja likviidsusriski limiitide täitmise monitooring ning otsuste vastuvõtmine likviidsuspositsiooni kindlustamiseks; (iv) likviidsuse stressitestimise tulemuste regulaarne üle vaatamine; (v) hoiuste intressimäärade kinnitamine, hoiuste kaasamise kampaaniate ja klientidele suunatud eripakkumiste mahu ja intressimäärade väljatöötamine.

2) Panga tulude ja tururiskide juhtimine, sealhulgas (i) varade tootluse ja ressursside hinna juhtimine (sh riskide tuvastamine, hindamine, kontrollimeetmete rakendamine ning monitooring); (ii) varade ja kohustuste valuutastruktuuri juhtimine; (iii) krediiditoodete baasintressimäärade kinnitamine; (iv) väärtpaberiportfelli limiitide määramine, sh limiitide määramine turgude, võimalike instrumentide ja konkreetsete väärtpaberite/emitentide lõikes.

3) Vastaspoole krediidiriski juhtimine, sealhulgas finantseerimisasutustele ja tehingupartneritele tähtajaliste ja mahuliste limiitide kehtestamine ja regulaarne üle vaatamine.

APJK liikmed. APJK moodustatakse Juhatuse otsusega vähemalt viieliikmelises koosseisus ning selle koosseisu kuuluvad ametikoha järgselt kõik Panga juhatuse liikmed ning *Treasury* osakonna (eesti keeles rahaliste varade halduse) juht. Käesoleval hetkel on APJK viieliikmeline ning selle liikmed on Margus Rink, Kerli Lõhmus, Arko Kurtmann, Heikko Mäe, Rasmus Heinla (kelle kohta täiendav teave on kajastatud ülal käesoleva peatüki alapunktis 8.2 „Juhatus“) ning Panga Treasury juht Kevin Koik.

Kevin Koik. Hr Koik töötab alates 2020 a. septembrist Panga Treasury juhina. Kevin Koik omab alates 2010. aastast magistrikraadi Tallina Tehnikaülikooli ärirahanduse ja arvestuse erialal. Kevin Koik'i varasema töökogemuse hulka kuulub töötamine Swedbank AS-is finantsanalüütikuna aastatel 2010 – 2016, ärikontrollerina Swedbank AB Grupi Treasury´s aastatel 2016 – 2019 ning töötamine osakonnajuhina Swedbank AB Grupi Treasury´s aastatel 2019 – 2020.

8.8. Kontode komitee

Roll. Kontode komitee on Panga Juhatuse loodud otsustuspädev tööorgan, mille eesmärgiks on tagada rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seadusest tulenevate hoolsusmeetmete rakendamine kliendisuhte loomisel, ülevaatusel ja vajadusel lõpetamisel. Kontode komitee täpsem pädevus, õigused ja tegevuse põhimõtted on määratud Juhatuse otsusega, kontode komitee annab aru Juhatusele.

Riskipõhisest lähenemisest lähtuvalt on kontode komitee pädevuses järgnevate otsuste tegemine:

1) kliendisuhte loomine kliendiga või sellest keeldumine juhul, kui kliendi riskiaste on kõrge või ülikõrge;

2) kõrge või ülikõrge riskiastmega klientide kliendisuhte regulaarne või erakorraline ülevaatamine ning vajadusel lõpetamine.

Kontode komitee liikmed. Kooskõlas Kontode komitee põhimäärusega on kontode komitee vähemalt kolmeliikmeline. Käesoleval hetkel kuuluvad sinna Margus Rink ja Heikko Mäe (täiendav teave on kajastatud ülal peatüki alapunktis 9.2 „Juhatus“) ning Erje Mettas, Toomas Tuuling ja Teet Kerem.

Toomas Tuuling. Hr. Tuuling on Panga AML vastavuskontrolli juht ja rahapesu andmebüroo kontaktisik alates 2019. aastast. Ta omab magistrikraadi õigusteaduses (2006). Toomas Tuulingu eelnev töökogemus hõlmab muuhulgas töötamist rahapesu tõkestamise juristina ja hiljem rahapesu tõkestamise juhina Swedbankis (2008 – 2016), rahapesu tõkestamise juhina Nordeas ja Luminoris (2016 – 2017) ning nõunikuna KPMG Advokaadibüroos (2018 – 2019), kus Toomas Tuuling osales Versobanki likvideerimises.

Teet Kerem. Hr Kerem on Panga erakliendi igapäevapanganduse juht alates 2017. aastast. Ta omab bakalaureusekraadi (2004) ja magistrikraadi (2014) keskkonnatehnoloogias Tartu Ülikoolist. Teet Keremi eelnev töökogemus hõlmab töötamist projektijuhina, tootejuhina ja tootearendusjuhina AS-is Eesti Energia (vahemikus 2012 – 2017).

Erje Mettas. Pr. Mettas on Panga ärikliendi igapäevapanganduse juht alates märtsist 2021. Ta omab diplomit Tallinna Majanduskoolist maksunduse erialal (2005) ning magistrikraadi ärijuhtimises Euroülikoolist (2009). Erje Mettase eelnev töökogemus hõlmab töötamist Maksu- ja Tolliametis vanemrevidendina, maksuauditi osakonna üksuse juhina ning juhatuse asetäitjana (vahemikus 2004 – 2021).

8.9. Arendusprojektide komitee

Roll. Arendusprojektide komitee (**APK**) on Panga Juhatuse moodustatud otsustuspädevusega organ, mille peamiseks ülesandeks on Panga ja Tütarettevõtjate eesmärkide täitmiseks vajalike arendusprojektide juhtimise korraldamine, juhtimisotsuste vastuvõtmine ning arendustegevuste seire. APK täpsem pädevus, õigused ja tegevuse põhimõtted on määratud Juhatuse otsusega.

APK ülesandeks on Grupi strateegiliste eesmärkide saavutamiseks vajalike arenduste juhtimine läbi arendusprojektide prioriseerimise ning arenduseks vajalike investeeringute otsustamise.

Arendusprojektide komitee liikmed. Kooskõlas Juhatuse otsusega on APK seitsmeliikmeline. Käesoleval hetkel on APK liikmed Margus Rink, Arko Kurtmann, Heikko Mäe, Kerli Lõhmus, Rasmus Heinla (kelle kohta täiendav teave on kajastatud käesoleva peatüki alapunktis 8.2 „Juhatus“) ning Madis Tapupere ja Martin Kuustik.

Martin Kuustik. Hr Kuustik töötab Panga IT arendusjuhina alates 2018. aastast. Ta on omandanud bakalaureusekraadi rahvusvahelises ärijuhtimises Alma College’st Ameerika Ühendriikides 2010. aastal. Enne Pangaga liitumist töötas Martin Kuustik AS-is Eesti Energia analüütikuna, tootejuhina ja protsessijuhina ning Coop Finantsi äriprotsesside juhina. Martin Kuustik kuulub ka MTÜ Eesti Lacrossiliit juhatusse.

Madis Tapupere. Hr Tapupere töötab alates 2018 aastast Panga IT-juhina. Madis Tapupere omandas 1993. aastal bakalaureusekraadi Tallinna Tehnikaülikoolist süsteemiinseneri erialal. Enne Pangaga liitumist töötas ta 2018. aastal IT juhina AS-is Versobank, 2017. aastal osakonna juhina Telia Eesti AS-is ning 2016. aastal valdkonna juhina osaühingus Icefire. Samuti on Madis Tapupere töötanud vahemikus 2007 – 2011 erinevatel juhtivatel IT ametikohtadel Swedbank AS-is (sh eelmise nimega Hansapank AS-is) ning vahemikus 1998 – 2002 IT-konsultandina Hewlett-Pacard OY Eesti filiaalis.

8.10. Huvide konflikti ja muud deklaratsioonid

Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga ei esine Juhatusele teadaolevalt ühtegi tegelikku või potentsiaalset huvide konflikti Panga või Tütarettevõtjate juhatuse ja nõukogu liikmete kohustuste ja nende erahuvide ja kohustuste vahel. Juhatusele teadaolevalt ei ole ükski Juhatuse või Nõukogu liige või võtmetöötaja eelnenud viie aastal vältel saanud kriminaalkorras karistada või mõistetud süüdi pettuse või kelmuse eest. Juhatusele teadaolevalt ei ole ükski Juhatuse või Nõukogu liige või võtmetöötaja olnud eelneva viie aasta vältel pankroti, saneerimis- või likvideerimismenetluse algatamise hetkel ühegi juriidilise isiku juhtorgani liige, välja arvatud Kaarel Loigu, kes on osalenud likvideerijana AS DnB NORD Banka Eesti filiaali likvideerimismenetluses seoses ümberkorraldustega DnB panga grupis, mille tulemusena alustas tegevust AS DNB Pank ning juhatuse liige Rasmus Heinla, kes tegutses CP Vara AS likvideerijana. Juhatusele teadaolevalt ei ole kohus või muu pädev järelevalve organ keelanud käesolevas alapunktis käsitletud isikutel tegutseda ühegi Grupi ettevõtte juhtorgani liikmena või keelanud osaleda ühegi Grupi ettevõtte tegevuse juhtimises. Finantsinspektsiooni järelevalve Panga üle hõlmab muuhulgas ka Panga Juhatuse ja Nõukogu liikmete sobivuse hindamist kooskõlas õigusaktidega.

Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga Panga Juhatuse ja Nõukogu liikmetele ning võtmetöötajatele kuuluvate Panga osaluste suurused on esitatud järgnevas tabelis.

	Aktsiate arv	Osaluse %
Kerli Lõhmus (läbi OÜ Lucrativo)	27 000	0,0298%
Margus Rink	596 337	0,6580%
Rasmus Heinla	12 487	0,0138%
Heikko Mäe	3 000	0,0033%
Karin Ossipova	2 333	0,0026%
Alo Ivask	15 000	0,0166%
Jaan Marjundi	23 000	0,0253%
Roman Provotorov	13 000	0,0143%
Silver Kuus	30 000	0,0331%

Martin Kuustik	10 000	0,0110%
Kevin Koik	1 000	0,0011%
Teet Kerem	2 000	0,0022%

Lisaks on Juhatuse liikmetele ja töötajatele väljastatud optsioone Panga aktsiate omandamiseks Optsiooniprogrammi ning 2017 – 2019 Optsiooniprogrammi alusel, mille täpsemad tingimused on kirjeldatud peatüki 7 „Aktsiakapital ja aktsiad“ alapunktis 7.3 „Juhatuse ja töötajate optsiooniprogramm“. Juhatusele ja töötajatele on väljastatud optsioone kokku 1 545 310 Panga aktsiale.

8.11. Hea Ühingujuhtimise Tava järgimine

Pank järgib Eesti Vabariigis ühingujuhtimisele kehtivaid õigusnorme ning alates Panga aktsiate noteerimisest Nasdaq Tallinna Börsi põhinimekirjas 10. detsembril 2019 järgib Pank ka Finantsinspektsiooni poolt vastuvõetud juhises „Hea Ühingujuhtimise Tava“ sätestatud põhimõtteid, v.a. ulatuses, mis on otseselt välja toodud Panga poolt avaldatavates Hea Ühingujuhtimise Tava aruannetes.

8.12. Grupi audiitorid

Panga Põhikirja kohaselt on audiitorite valimine Aktsionäride Üldkoosoleku pädevuses. 28. mail 2020 toimunud Üldkoosolek valis Panga ja Grupi audiitoriks 2020-2022 majandusaastateks AS-i PricewaterhouseCoopers (registrikood 10142876**,** asukoht Pärnu mnt 15, 10141 Tallinn, Eesti). AS PricewaterhouseCoopers on Eesti Audiitorite Kogu liige. Käesolevale Prospektile lisatud Auditeeritud Finantsaruanded on auditeeritud AS-i PricewaterhouseCoopers poolt, audiitori aruanded on allkirjastanud vandeaudiitorid Tiit Raimla ja Evelin Lindvers.

9. PEAMISED TEGEVUSALAD JA TURUD

9.1. Grupi ajalugu ja kujunemine

Pank alustas tegevust 1992. aastal aktsiaseltsi Krediidipank nime all ning omab krediidiasutuse tegevusluba alates 13. veebruarist 1993. Grupi põhitegevus on ajalooliselt olnud Eesti pangandusturul krediidiasutusena tegutsemine, mida toetavad Tütarettevõtjate poolt pakutavad liisingu-, tarbijakrediidi-, kindlustusvahenduse- ja kinnisvara halduse tegevused. Grupi tegevusele selle tänasel kujul pandi alus 2017. aasta alguses, mil Coop Eesti Keskühistu ja Inbank AS omandasid 70% Panga aktsiatest. Uued omanikud seadsid eesmärgiks luua Krediidipanga põhjal tugev Eesti turule keskendunud pank, mis kasutab ära tänu strateegilisele partnerlusele Coop Eesti Keskühistu kui Eesti suurima jaekaubandusketiga tekkivat sünergiat kaubanduse ja panganduse vahel.

31. detsembri 2020. a seisuga oli Pangal 87 tuhat klienti ning tütarettevõtjal Coop Finants 101 tuhat kliendilepingut ja kokku üle 103 tuhande Säästukaart+ kasutaja. Sama kuupäeva seisuga on Grupil 289 töötajat (taandatuna täistööajale).

Grupi arengus on alates asutamisest olnud järgmised põhilised verstapostid:

1992	Panga asutamine
1993	Krediidiasutuse tegevusloa saamine Pangainspektsioonilt (praeguse nimega Finantsinspektsioon)
1996	Tütarühingute Krediidipanga Liisingu AS (praegune ärinimi Coop Liising AS) ja aktsiaselts Martinoza asutamine
2010	Krediidipank AS Läti filiaali registreerimine Läti Vabariigis
2013	AS Krediidipank Finants (viimase ärinimega CP Vara AS, käesolevaks hetkeks Äriregistrist kustutatud) asutamine koostöös AS-iga Inbank (osaluste jagunemine asutamisel vastavalt 51% ja 49%)
Jaanuar 2017	Coop Eesti Keskühistu strateegilise investorina ja Inbank AS finantsinvestorina omandasid 70% Panga aktsiatest
Mai 2017	Pank omandas 100%-lise osaluse tarbijakrediidiandjas Coop Finants AS
Mai 2017	Tütarettevõtja SIA Prana Property asutamine Lätis probleemlaenu tagatisena omandatud kinnisvara haldamiseks
Juuni 2017	Pank sai AS Krediidipank Finants ainuaktsionäriks omandades vähemusosaluse Inbank AS-ilt
August 2017	Lähtuvalt uuest strateegiast sulges Pank Läti filiaali
September 2017	Lähtuvalt strateegiast lõpetas Pank investeerimisteenuste pakkumise
Oktoober 2017	Kaubamärgi Coop Pank lansseerimine
Oktoober 2017	AS Krediidipank Finants äritegevuse üleandmine Coop Finants AS-ile; AS Krediidipank Finants nime vahetamine CP Vara AS-iks ning likvideerimismenetluse alustamine)
Oktoober 2017	Uue internetipanga, mobiilipanga ning veebilehe kasutusele võtmine
Detsember 2017	Elektroonilise kliendisuhte loomise platvormi lansseerimine (nn elektrooniline *on-boarding*)
Mai 2018	Coop Sula toote pakkumise alustamine, mille tulemusena on võimalik välja võtta sularaha Coop Eesti kaupluse kassadest
Detsember 2018	Lähtuvalt uuest strateegiast loobus väärtpaberikontode halduri staatusest
Märts 2019	Lähtuvalt uuest strateegiast väljus Pank kõrge riskiastmega mitteresidentide kliendisegmendi teenindamisest (protsess sai alguse 2017 alguses)
Mai 2019	Coop Sula tootele sularaha sissemakse võimaluse lisamine

August 2019	Coop Kindlustusmaakler AS asutamine, mis alustas pärast Finantsinspektsiooni kindlustusvahendajate nimekirja kandmist (29. novembril 2020) kahjukindlustustoodete vahendamist
November 2019	Coop Panga deebetkaardi klientide viimine Coop Eesti kliendiprogrammi kõige kõrgemale tasemele, mille tulemusel saab klient edaspidi Coop Panga kaardiga makstes soodsaimad hinnad
November 2019	Coop Kindlustusmaakleri tegevuse käivitamine
Detsember 2019	Coop Panga aktsiate esmane avalik pakkumine ja Börsil noteerimine, mille tulemusel kaasas Pank täiendavad 31 miljonit eurot kapitali
Juuni 2020	Liisinguturul ainulaadse Autokaubamaja lahenduse lansseerimine
August 2020	Reitinguagentuur Moody's kinnitas Pangale investeerimisjärgu reitingu tasemel Baa2

9.2. Grupi struktuur ja Grupi liikmed

Käesoleva Prospekti kuupäeval on Emitendi Grupis järgmised liikmed ning Grupi struktuur on järgmine:

	Riik	Tegevusala	Osaluse määr
Coop Pank AS	Eesti	pangandus	Emaettevõte
Coop Liising AS	Eesti	liisingtegevus	100%
Coop Finants AS	Eesti	tarbimisfinantseerimine	100%
Coop Kindlustusmaakler AS	Eesti	kindlustusvahendus	100%
AS Martinoza	Eesti	kinnisvaraalane tegevus	100%
SIA Prana Property	Läti	kinnisvaraalane tegevus	100%

Coop Pank AS. Coop Pank AS (Pank) on Grupi emaettevõtja. Pank omab krediidiasutuse tegevusluba krediidiasutuste seaduse alusel. Panga põhituruks on Eesti; käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga pakub Pank eraisikutele igapäevapanganduse teenuseid (kontod, maksed, pangakaardid, sularaha teenused ja hoiused) ning finantseerimistooteid (väikelaen, krediitkaart, eluasemelaen, liising); juriidilistele isikutele pakutakse samuti igapäevapanganduse teenuseid (arveldused, hoiustamine, pangalingi teenus, pangakaardid, sularaha teenused) ning finantseerimistooteid (laen, arvelduskrediit, faktooring, pangagarantiid).

Pangal on 87 tuhat klienti. Pank teenindab kliente 15 pangakontoris üle Eesti ning interneti- ja mobiilipanga vahendusel. Pank on oma klientidele loonud suurima sularahavõrgustiku Eestis - Panga kliendid saavad sularaha välja võtta ja sularaha sissemakseid teha Coop Eesti Keskühistu liikmesühistute kaupluste (330 kauplust) kassades ning ka Swedbank AS-i, SEB Pank AS-i, Luminor Pank AS-i ja AS-i LHV Pank sularahaautomaatidest üle Eesti.

31. detsembri 2020 seisuga oli Panga eraisikute neto laenuportfell 262,2 miljonit eurot ning 31. detsembri 2019 seisuga 167,5 miljonit eurot (2018. aastal 125,5 miljonit eurot), juriidiliste isikute neto laenuportfell 31. detsembri 2020 seisuga 258,4 ning 31. detsembri 2019 seisuga 157,6 miljonit eurot (2018. aastal 103,7 miljonit eurot).

Coop Liising AS. Coop Liising AS-i (Coop Liising) põhitegevuseks on liisingfinantseerimine, sh laofinantseering. Coop Liising omab õigust pakkuda krediiti Eesti tarbijatele ning on alates 09.05.2016. a kantud krediidiandjate ja vahendajate seaduse (**KAVS**) § 2 lg 8 sätestatud erandi alusel tegutsevate krediidiandjate nimekirja. Coop Liising pakub eraisikutele ja juriidilistele isikutele nii uute kui ka kasutatud sõidukite liisingfinantseerimist. Ettevõtjatele pakutakse lisaks põhiliselt kommertssõidukite finantseerimist, lisaks ka registervara, veokite, haagiste, metsa- ja põllumajandustehnika ja seadmete finantseerimist.

31. detsembri 2020 seisuga oli Coop Liisingu neto liisingportfell 83,7 miljonit eurot, millest liisingud eraisikutele moodustasid 37,2 ning liisingud juriidilistele isikutele 46,5 miljonit eurot. 31. detsembri 2019 seisuga oli portfell 64,2 miljonit eurot, millest liisingud eraisikutele moodustasid 26,3 miljonit eurot (2018. aastal 16,8 miljonit eurot), samas kui liisingud juriidilistele isikutele ulatusid 37,9 miljoni euroni (2018. aastal 23,5 miljonit eurot). Lisaks omas Coop Liising 31. detsembri 2019 seisuga eraisikute eluaseme- ja tarbimislaenude portfelli netoväärtuses 11,7 miljonit eurot (2018. aastal 12,6 miljonit eurot). See portfell müüdi 2020. aastal Pangale. Coop Liisingul on rohkem kui 4 tuhat klienti.

Coop Finants AS. Coop Finants AS (Coop Finants, varasema ärinimega ETK Finants AS) on alates 16.05.2017 Panga Gruppi kuuluv tütarettevõtja, mille põhitegevuseks on erinevate tagamata väikefinantseerimistoodete, summas kuni 15 tuhat eurot pakkumine tarbijatele Eesti turul ning kaardimaksetele krediidilimiidi pakkumine Coop Eesti Keskühistu liikmesühistute kauplustes.

Coop Finants omab alates 07. detsembrist 2011 makseasutuse tegevusluba makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse alusel. Coop Finantsi tegevusluba on piiratud järgmiste tegevustega: (i) teenused, mis võimaldavad sularaha väljavõtmist maksekontolt ja teha kõiki maksekonto pidamiseks vajalikke toiminguid; (ii) maksetehingu täitmine, sealhulgas rahaliste vahendite ülekandmine makseteenuse pakkuja juures avatud maksekontole; (iii) maksetehingu täitmine, kui rahalised vahendid on makseteenuse pakkuja kliendile antud laenuna; (iv) võlaõigusseaduse § 709 lõikes 8 nimetatud makseinstrumentide väljastamine ja maksetehingute vastuvõtmine. Samuti omas Coop Finants alates 08. veebruarist 2016 krediidiandja tegevusluba KAVS-i alusel, mis tunnistati kehtetuks samaaegselt Coop Finants'i Panga Tütarettevõtjaks saamisega ja sellest tulenevalt alates 14.08.2017. a KAVS § 2 lg 8 sätestatud erandi alusel tegutsevate krediidiandjate nimekirja lisamisega. Coop Finants omab seeläbi jätkuvalt õigust pakkuda tarbijakrediiti Eesti turul.

Oktoobris 2017 omandas Coop Finants bilansilise jääkväärtusega Krediidipank Finants AS-i väikelaenuportfelli brutosummas 16,8 miljonit eurot (30. septembri 2017 seisuga). 31. detsembri 2020 seisuga oli Coop Finants neto laenuportfell 66,2 miljonit eurot ning 31. detsembri 2019 seisuga 59,5 miljonit eurot (2018. aastal 46,6 miljonit eurot). Coop Finantsil on üle 101 tuhande kliendi.

AS Martinoza. AS Martinoza (Martinoza) on asutatud oktoobris 1996 Panga probleemlaenude tagatisvara haldamiseks ja võõrandamiseks. Käesoleva Prospekti kuupäeval kuulub Martinozale 5 erinevat kinnisvaraobjekti, millest suurim on arenduskruntide kogum Viimsi vallas, Äigrumäel, lisaks 3 äripinda/korteriomandit Tallinnas ning 1 maaobjekt mujal Eestis. 2020. aasta jooksul müüdi 2 kinnisvaraobjekti. Martinoza tegeleb aktiivselt portfellis olevatele kinnisvaraobjektidele ostjate otsimisega. Martinoza kahjum 2020. aastal oli 81 tuhat eurot (2019. aastal kahjum 142 tuhat eurot, 2018. aastal kahjum 391 tuhat eurot).

SIA Prana Property. SIA Prana Property (Prana Property) on mais 2017 asutatud Panga tütarettevõtja, mille tegevuseks on Panga endise Läti filiaali probleemkrediidi tagatisena omandatud kinnisvara haldamine ja realiseerimine. Käesoleva Prospekti kuupäeval kuulub Prana Property'le 1 kinnisvaraobjekt, milleks on Riias asuv pooleli olev korterelamu. Korterelamu oli ühenduses Maxima kaubanduskeskusega, kus toimus 2013.a inimohvritega varing ning seetõttu on ka korterelamu ehitusluba tühistatud. Pank tegeleb aktiivselt korterelamu ehitusõiguse taastamisega, et objekti oleks võimalik müüa. 31. detsembri 2020 seisuga ei ole Prana Property'l käivet, ettevõttes tegutseb lepingu alusel üks juhatuse liige. Prana Property 2020. aasta kahjum oli 289 tuhat eurot (2019. aastal kahjum 320 tuhat eurot, 2018. aastal kahjum 307 tuhat eurot).

Coop Kindlustusmaakler AS. Coop Kindlustusmaakler AS (Coop Kindlustusmaakler) on augustis 2019 asutatud Panga tütarettevõtja, mis kanti 29. novembril 2019 Finantsinspektsiooni kindlustusvahendajate nimekirja. Coop Kindlustusmaakler vahendab kõiki kahjukindlustustooteid, sealhulgas Coop Liisingu klientidele liiklus- ja kaskokindlustust.

9.3. Ärisegmendid

Grupi ärisegmendid ning finantstulemused segmentide kaupa kohta on täpsemalt kirjeldatud Grupi Auditeeritud Finantsaruannete lisas 4. Grupp jaotab oma äritegevuse neljaks põhiliseks segmendiks: (i) erakliendipanganduse segment; (ii) ärikliendipanganduse segment; (iii) tarbimisfinantseerimise segment ja (iv) liisingu segment. Finantsaruandluses on segmendiaruandluse täiendava osana näidatud „muud segmendid", mille hulka kuuluvad muuhulgas Panga Treasury (rahaliste varade halduse) funktsioon ning Tütarettevõtjad Martinoza, Prana Property ja Coop Kindlustusmaakler, mis eraldiseisvalt ükski ei ületa mõõtmiseks olulisuse kriteeriumi ja on seetõttu näidatud kogumina. Jaotus põhineb nii Grupi juriidilisel struktuuril kui ka Panga sisemisel kliendipõhiseal jaotusel.

Juriidilise struktuuri järgi omab Grupp tarbimislaenude ning liisingu segmenti, mis pakuvad vastavalt tarbimislaene eraklientidele ning liisingutooteid nii eraklientidele kui ka juriidilistele isikutele. Tarbimislaenude segment teenib intressitulusid ning teenustasutulusid laenude ning järelmaksukaartide väljastamiselt, liisingu segment teenib intressitulusid laenude väljastamiselt.

Kliendipõhisest jaotusest tulenevalt omab Grupp ärikliendipanganduse (juriidilised isikud) ja erakliendipanganduse (eraisikud) segmente. Mõlemad segmendid pakuvad klientidele arveldustooteid ja laenutooteid ning kaasavad hoiuseid. Segmendid teenivad intressitulusid laenude väljastamiselt ning teenustasutulusid maksete ja pangakaartide tehingute vahendamiselt. Grupil ei ole ühtegi klienti, kelle tulu moodustaks rohkem kui 10% vastavast tululiigist.

9.4. Geograafilised turud

Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga tegutseb ja teenib tulusid Grupp üksnes Eesti turul.

Hoiuste kaasamise platvormi Raisin vahendusel välisturgudelt hoiuste kaasamiseks omab Pank alates 12. septembrist 2017 õigust võtta vastu hoiuseid ja muid tagasimakstavaid vahendeid Austria Vabariigis ja Saksamaa Liitvabariigis ning alates 06. augustist 2019 ka Hollandi Kuningriigis ja Hispaania Kuningriigis. Tulusid antud turgudel ei teenita. Panga eesmärk on siiski järjest enam kohalikule Eesti hoiustajale keskenduda ja Raisin platvormi kaudu kaasatavate hoiuste osakaalu vähendada.

9.5. Tegevuse rahastamine

Panga tegevuste rahastamiseks, sh laenukasvu tagamiseks plaanib Pank jätkuvalt tugineda peamiselt kodumaiste klientide hoiustel ja Raisin platvormi kaudu kaastavatel hoiustel. Vastavalt vajadusele kaasatakse ka kohalike finantsasutuste ja pensionifondide hoiuseid, emiteeritakse suunatud või avalike emissioonide käigus võlakirju (sh Programmi raames) ja tehakse sissemakseid omakapitali.

Panga laenu- ja rahastamisstruktuuris ei ole pärast 31. detsembrit 2020 toimunud olulisi muudatusi.

9.6. Konkurentsiolukord ja -eelised

Coop Pank on üks viiest Eestis tegutsevast universaalpangast (Swedbank, SEB, Luminor, LHV, Coop Pank). Omades selgelt eristuvat strateegiat on Pank nelja tegevusaasta (2017-2020) jooksul kõik peamised tegevusmahud (klientide arv, laenuportfell, hoiuste portfell, kasum) kolme või neljakordistanud ning kasvatanud turuosa 1% pealt 3%-ni. See kinnitab, et 2017. aasta algul väljatöötatud Panga strateegia töötab.

Panga strateegiline eesmärk on nn. mastaabiefekti saavutamine 2022 aasta lõpuks, mis eeldab klientide arvu kasvatamist vähemalt 100 000 igapäevapanganduse kliendini, laenuportfelli kasvatamist vähemalt 1 miljardi euroni, finantseerimiskulu alandamist alla 0,7% ning kulu/tulu suhte alandamist allapoole 50%. Nimetatud tulemusnäitajate saavutamisega loodab Pank tõsta omakapitalli tootluse 15%-ni ning tagada väärtuse kasvu Panga aktsionäridele.

Panga käekiri strateegiliste eesmärkide saavutamiseks on järgmine.

<u>Eestimaine pank.</u> Panga omanikeks on valdavalt kodumaised investorid. Panga klientideks on kõik eestimaalased. Kõik Grupi otsused tehakse Eestis. Grupi töötajad, juhatus, nõukogu istuvad ühe laua taga, kasvõi iga nädal. Sektori viimase aja sündmuste valguses võib näha ühiskondlikku poolehoidu kodumaisel kapitalil põhinevate pankade suhtes. Pank soovib oma tegevusega anda panuse Eesti inimeste ja ettevõtete arengusse ning seeläbi toetada Eesti majanduse arengut. Selle missiooni täitmisel ollakse proaktiivses koostöös Eestimaa ettevõtjatega, kes vajavad finantseerimistuge oma äriplaanide realiseerimisel nii maapiirkondandes kui linnades. Toetades ettevõtete arengut väljaspool suurlinnu, aitab Pank kaasa Eesti regionaalsesse arengusse ning loob inimestele võimaluse elada just sellistes Eestimaa paikades, kus nad soovivad.

<u>Igapäevapangandus ja finantseerimisteenused</u>. Pank näeb oma tugevusi ja sellest lähtuvaid kasvuvõimalusi eelkõige igapäevapanganduse (konto, maksed, pangakaart, sularaha, hoised) ning finantseerimisteenuste (kodulaen, tarbimislaen, krediitkaart, ärilaen, autoliising) pakkumises. Lisaks vahendab Pank oma klientidele kindlustusmaakleri kaudu levinumaid varakindlustuse tooteid (liikluskindlustus, kaskokindlustus, kodukindlustus).

Erakliendid ning väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted. Panga kliendipakkumine on disainitud eraklientidele, kes valivad endale põhipanka s.t. panka kuhu kanda oma töötasu ning kus korraldada oma igapäevapangandus, või kes valivad endale üht konkreetset finantstoodet – kodulaen, autoliising, hoius jt. Äriklientide osas on Panga tegevus suunatud eelkõige väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele, kes vajavad finantseerimisteenuseid või kes soovivad oma ajutiselt vaba raha hoiustades paremat tootlust teenida.

Inimnäoga pangandus. Ajal, mil valdavaks trendiks on digitaliseerimine ning teenindus elektroonilistes kanalites, läheb Pank sama teed, aga eristub pakkudes klientidele finantsteenuste kasutamiseks ka inimkontakti – pangakontorites (15 pangakontorit) töötavate klienditeenindajate ning Coop kauplustes (330 kauplust) töötavate müüjate näol.

Pank mis sobitub Sinu eluga/äriga. Mitte vastupidi. Pangal on ambitsiooni kasvada ning seega pingutatakse iga kliendi nimel. Panga riskiisu on mõtestatult kõrgem. Kasvustrateegiat evides näeb Pank oma tugevusena tahet ja võimekust süveneda klientide soovidesse, läheneda neile personaalselt ning leides kliendi soovidele sobiva lahenduse. Pank hinnastab igapäevapanganduse teenused paketipõhiselt võimaldades fikseeritud kuutasu eest kasutada kõiki kliendile igapäevaselt vajalikke pangateenuseid. Pank maksab klientide nõudmiseni hoiustele ning tähtajalistele hoiustele kõrgemat intressi kui konkurentideks olevad teised universaalpangad.

Panganduse ja kaubanduse integratsioon. Tänu strateegilisele partnerlusele Coop Eesti Keskühistu ja selle 19 liikmesühistuga saab Grupp lisaks tavapärastele müügi- ja teeninduskanalitele (kontorid, internetipank, mobiilipank) pakkuda finantsteenuseid ka Coop Eesti Keskühistu liikmesühistute 330 kaupluses üle kogu Eesti. See väljendub läbi Coop Sula teenuse ehk võimalus teostada sularaha väljamakse pangakontolt või sissemakse pangakontole Coop kaupluste kassades. Samuti saab klient Coop Panga kaardiga ostude eest tasumisel Coopi Eesti kauplustes soodsaimad hinnad. Seega on Pangal võimalik teenindada kliente üle Eesti, nii nagu lubab ka Coop Eesti Keskühistu liikmesühistute sõnum „Viime edasi elu igas Eestimaa nurgas“.

Strateegiliste eesmärkide saavutamine sisaldab tulevikku suunatud avaldusi, mis hõlmavad endas riske ja ebakindlusi. Tegelikud tulemused võivad mitmetel põhjustel oluliselt erineda sellistes avaldustes esitatud tulemustest, kaasa arvatud peatükis 3 „Riskifaktorid“ ja peatüki 1 „Sissejuhatav informatsioon“ alapunktis „Informatsiooni esitamine“ ja „Tulevikku suunatud informatsioon“ kajastatud tegurite tõttu.

9.7. Olulised trendid

2019. aasta lõpus tuvastati Hiinas, Wuhanis esmakordselt kiiresti leviva koroonaviiruse SARS-CoV-2 põhjustatud koroonahaiguse (COVID-19) puhang. Maailma Terviseorganisatsioon (WHO) kuulutas 11. märtsil 2020 COVID-19 puhangu globaalseks pandeemiaks. COVID-19 levis kiiresti peaaegu kõikidesse maailma regioonidesse ning põhjustas üldise globaalse majandusliku, sotsiaalse ja poliitilise olukorra halvenemise. Kuigi käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga on COVID-19 pandeemia ning selle kontrollimiseks kasutusele võetud riiklike piirangute (sealhulgas reisipiirangute, karantiin, äritegevuse sulgemise) pikaajalise mõju hindamine keeruline, võivad need omada olulist negatiivset mõju Eesti ja maailma majanduse käekäigule, ja seeläbi ka Grupi tegevusele ja finantsseisundile.

Sealhulgas võivad COVID-19 pandeemiaga seotud piirangud ning neist tingitud negatiivsed tagajärjed majanduse käekäigule ja finantsturgudele mõjutada Grupi tegevust, finantsseisundit ja tegevustulemusi jooksval majandusaastal järgmiselt:

- COVID-19 pandeemiast põhjustatud majanduslangus ja finantsraskused Grupi klientide hulgas võivad kaasa tuua mittetoimivate laenude osakaalu suurenemise Grupi krediidiportfellis ning suurendada allahindluste ja krediidikahjude mahtu. Grupp tegi 2020. aasta kevadel tavapärasega võrreldes täiendavaid laenuprovisjone 1,1 miljoni euro ulatuses;
- Grupi intressitulu võib väheneda krediidisaajate makseraskustesse sattumisel ning laenude restruktureerimisel;

- Grupi teenuste tegevuste toimimine võib olla häiritud COVID-19 leviku takistamiseks kehtestatud piirangute tõttu, sealhulgas töötajate seas viiruse levikul või distantsilt töötamise tõttu (eneseisolatsioon, 2+2m vahemaa hoidmise kohustus ja muud sarnased nõuded);
- Pandeemiast põhjustatud majanduslike kahjude vähendamiseks kasutusele võetud meetmed võivad hõlmata laenumaksete moratooriumi, viivisearvestuse peatamist, piiranguid laenulepingute lõpetamise õiguse kasutamisele, nõuete sissenõudmisele ja maksejõuetusmenetluse algatamisele, mis võivad põhjustada Grupi intressitulu vähenemise ja krediidikahjude suurenemise;
- Majanduskeskkonna halvenemine võib suurendada Grupi likviidsusriski, kuna Grupp on sõltuvuses välistest finantseerimisallikatest. Eesti klientide poolt hoiustatavate summade vähenemine ja/või Raisin platvormi vahendusel kaasatavate hoiuste mahu vähenemine võib omada kahjulikku mõju Panga suutlikkusele oma äritegevust finantseerida;
- Teenuste pakkumine klientidele valdavalt e-kanalite kaudu ning töötajate kaugtöö suurendab Grupi avatust küberriskile, mis võib põhjustada mainekahju ja täiendavaid kulutusi Grupile. Riigi Infosüsteemi andmetel olid mitmed Eesti finantsasutused 2020. aastal nn teenustõkestusrünnakute sihtmärgiks;
- Üldine majanduslangus võib vähendada nõudlust Grupi teenuste järgi.

Seega ei saa välistada, et juhul kui olukord seoses COVID-19 puhanguga, või sellest tingituta majanduse käekäik laiemalt, halveneb, võib see Panga väljavaateid jooksval majandusaastal oluliselt mõjutada.

Pangale teadaolevalt ei ole Prospekti kuupäeva seisuga muid suundumusi, ebakindlusi, nõudmisi, kohustusi või sündmusi, mis võiksid jooksval majandusaastal suhteliselt tõenäoliselt Panga väljavaateid oluliselt mõjutada.

9.8. Olulised lepingud

Grupi liikmed ei ole üldjuhul sõlminud lepinguid väljaspool nende igapäevast majandustegevust, erandiks on Panga poolt sõlmitud litsentsileping Coop Eesti Keskühistuga kaubamärgi „Coop“ kasutamiseks, mis on aluseks Grupi korporatiivsele identiteedile ja Panga ja Coop Finants’i koostöölepingud Coop Eesti Keskühistu ja liikmesühistutega.

Käesolevas punktis esitatud teabe detailsus on piiratud, et tagada Grupi ärisaladuse kaitse ning pidada kinni lepingutes sisalduvast konfidentsiaalsuskohustusest. Juhatuse hinnangul on siin esitatud teave siiski piisav kokkulepete üldise olemuse mõistmiseks.

Coop Eesti Keskühistu ja Panga vahel 03.10.2017.a sõlmitud litsentsileping. Litsentsilepinguga annab Coop Eesti Keskühistu Pangale ainulitsentsi kaubamärgile „Coop Pank“ ning lihtlitsentsid kaubamärkidele „Coop“ ja „Säästukaart+“. Leping on sõlmitud tähtaega määramata. Lepingu pooltel on õigus Leping igal ajal korraliselt üles öelda, teavitades teist poolt vähemalt 12 kuud ette. Lepingu kohaselt võivad pooled juhul kui Coop Eesti Keskühistu tütarettevõtjale ja liikmesühistute osalus Panga aktsiakapitalis langeb alla 51%, kokku leppida lepingu kiirema lõpetamise tingimustes. Samuti on teatud piiratud juhtudel mõlemal lepingu poolel õigus leping erakorraliselt üles öelda, 12-kuulist etteteatamistähtaega järgimata. Sellisteks olukordadeks on lepingu tahtlik, teise lepinguosalise majandustegevust takistav rikkumine või pooltest sõltumata erakorraline asjaolu.

Panga ja Coop Eesti Keskühistu vahel on 06.10.2017.a sõlmitud koostööleping, millega on ühinenud kõik Coop Eesti liikmesühistud. Lepingus lepitakse kokku Panga finantsteenuste pakkumise põhimõtted Coop Eesti müügivõrgus ning koostöö täiendavate finantsteenuste väljaarendamisel ja turule toomisel. Koostööleping on raamlepinguks muuhulgas järgmistele Panga toodetele ja teenustele: (i) Coop Deebetkaart, mille puhul on tegemist pangakaardiga, millel on Coop Eesti kliendikaardi funktsionaalsus; (ii) Pangateenused Coop Eesti Keskühistu liikmesühistute kauplustes (kauplused kui pangapunktid, arvelduskonto avamine, sularaha väljavõtmine ja sissemaksmine). Leping kehtib tähtajatult, kuid nii Pank kui Coop Eesti Keskühistu võivad lepingu igal ajal üles öelda, teatades sellest teisele osapoolele ning kõikidele liikmesühistutele vähemalt 3

(kolm) kuud ette, samuti on liikmesühistutel õigus lõpetada ja/või olemasolevale teeninduskohale valitud teenustasemest loobuda, teatades sellest Pangale vähemalt kaks kuud ette.

Coop Finants, Coop Eesti Keskühistu ja liikmesühistute vahel 08.04.2011.a sõlmitud Koostööleping. Leping on raamlepinguks, mis reguleerib poolte vastastikust koostööd Coop Finantsi poolt Coop Eesti Keskühistu liikmesühistute kauplustes erinevate finantsteenuste pakkumisel. Mõlemal poolel on õigus leping igal ajal korraliselt üles öelda, teatades sellest teisele poolele vähemalt kolm kuud ette.

Coop Finants, Coop Eesti Keskühistu ja liikmesühistute vahel 27.10.2011.a sõlmitud Maksekaarditeenuse osutamise leping. Lepingu sisuks on Coop Eesti Keskühistu liikmesühistute klientidele maksekaarditeenuse („Säästukaart+“) pakkumine. Maksekaart „Säästukaart+“ on Coop Finantsi poolt väljastatud maksefunktsiooniga (sh nii makse- kui ettemaksu funktsiooniga) Coop Eesti Keskühistu liikmesühistute püsikliendikaart. Leping kehtib kuni Coop Finants, Coop Eesti Keskühistu ja liikmesühistute vahel 08.04.2011.a sõlmitud Koostöölepingu kehtivuse lõpuni.

Coop Finants, Coop Eesti Keskühistu ja liikmesühistute vahel 27.03.2013.a sõlmitud Teenuse osutamise leping. Lepingus lepitakse kokku Coop Finantsi väikelaenuteenuse pakkumise põhimõtted Coop Eesti Keskühistu liikmesühistute müügivõrgus. Leping kehtib kuni Coop Finants, Coop Eesti Keskühistu ja liikmesühistute vahel 08.04.2011.a sõlmitud Koostöölepingu kehtivuse lõpuni.

9.9. Kohtuvaidlused

Grupi liikmed on oma igapäevase äritegevuse käigus osalised mitmetes tsiviil- ja haldusmenetlustes. Üldjuhul tegutsevad Grupi liikmed kohtumenetlustes hagejatena, kes soovivad kohustuste täitmist võlgnike ja teiste Grupi klientide poolt. Võttes arvesse Grupi tegevuse iseloomu, on võlgade sissenõudmise kohtumenetluses hagejana osalemine Grupi igapäevase majandustegevuse osaks. Lisaks tegutsevad Pank, Coop Finants ja Coop Liising laialdaselt reguleeritud valdkondades ning nende üle teostab finantsjärelevalvet Finantsinspektsioon, peamiselt tavapärase finantsjärelevalve haldusmenetluse kaudu. Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga ei ole Juhatus teadlik ühestki pooleliolevast või tõenäolisest tsiviil- või haldusmenetlusest, mis omaks olulist mõju Grupi finantsseisundile või kasumlikkusele või mis oleks sellist mõju omanud eelneva 12 kuu jooksul.

Valdavalt on käimasolevates kohtumenetlustes Grupi ühingud hageja rollis ning valdavalt on menetlused seotud võlgade sissenõudmisega. Tavapärastest kohtumenetlustest erinevate menetlustena võib välja tuua allpool kirjeldatud menetlused:

(i) Pank on kostjaks Harju Maakohtu menetluses olevas tsiviilasjas nr 2-19-11195. Eesti Vabariik (Keskkonnaministeeriumi kaudu) esitas hagi Eleon Green OÜ, Panga, SIA UniCredit Leasing ja Lüganuse vald vastu hoonestusõiguste omanikule langemise nõusoleku andmise kohustuse tuvastamise ja kinnistusraamatu kannete muutmiseks tahteavalduste asendamise ning ebaseaduslike ehitiste likvideerimise nõuetes. Hageja nõuab kohtult, et kohus tuvastaks Panga kohustuse anda nõusolek Panga poolt väljastatud krediidi tagatiseks oleva hoonestusõigusele seatud hüpoteegi kustutamiseks. Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga on tsiviilasi esimese astme kohtu menetluses ning selle tulemus ei ole teada. Juhul kui kohus teeb otsuse, millega kohustab Panka hoonestusõigusele seatud hüpoteegi kustutamiseks nõusoleku andma, võib see tuua kaasa Pangale laenukahju tagatise ebapiisavuse tõttu (hüpoteegi hoonestusõiguselt kustutamise tulemusena väheneks Pangale antud tagatised kohtuvaidluse esemeks oleva hüpoteegi, hüpoteegisummaga 2,99 miljonit eurot, võrra). Pank on võimaliku laenukahjumi katteks moodustanud reservi, mis on Finantsaruannetes kajastatud.

(ii) Pank on võlausaldajaks TIMO Houses OÜ (pankrotis) pankrotimenetluses. Pangal on pankrotimenetluses esimese järgu tunnustatud nõue summas 1 546 017,13 eurot. Pank peab tõenäoliseks, et tagatiste realiseerimise arvelt saab Panga nõue täies ulatuses rahuldatud.

(iii) Coop Finants on kannatanuks mitmes kriminaalmenetluses. Kriminaalmenetlused on seotud isikutuvastuseks kasutatavate vahendite kuritarvitamisel teel (teise isiku ID-kaarti või dokumente kasutades) Coop Finants'ilt võetud laenudega. Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga on Coop Finantsi poolt nimetatud menetlustes esitatud tsiviilhagide summa kokku 56 595,16 eurot, Coop Finants on hinnanud summade tagasisaamise vähetõenäoliseks.

10. FINANTSTEAVE

Järgnevat ülevaadet tuleb lugeda koos Finantsaruannete ja nendes sisalduvate märkustega ning muu Prospektis sisalduva teabega. See osa sisaldab tulevikku suunatud avaldusi, mis hõlmavad endas riske ja ebakindlusi. Tegelikud tulemused võivad mitmetel põhjustel oluliselt erineda sellistes avaldustes esitatud tulemustest, kaasa arvatud peatükis 3 „Riskifaktorid“ ja peatüki 1 „Sissejuhatav informatsioon“ alapunktis „Tulevikku suunatud avaldused“ ja „Alternatiivsed tulemuslikkusnäitajad“ kajastatud tegurite tõttu.

*See peatükk sisaldab teatud andmeid, mida Pank peab alternatiivseteks tulemuslikkusnäitajateks (**APM**) ESMA suuniste „Alternatiivsed tulemuslikkusnäitajad“ tähenduses. APM-e ei ole defineeritud IFRS-is ning neid ei arvutata vastavalt IFRSile. Pank usub siiski, et APM-id annavad investoritele kasulikku teavet Panga finantsseisundi ja majandustulemuste ning varade hindamiseks. Panga poolt APM-ide kasutamine ja arvutusmeetodid võivad siiski erineda teiste ühingute poolt APM-ide kasutamisest ja arvutamisest.*

10.1. Valitud ajalooline finantsteave

Alljärgnevalt on esitatud valikuline kokkuvõte Grupi konsolideeritud finantsinformatsioonist ning seda tuleks lugeda koos Finantsaruannetega, sealhulgas Finantsaruannete lisadega. All esitatud tabelid annavad üksnes teatud valikulise ülevaate finantsinformatsioonist majandusaastate kohta, mis lõppesid 31. detsembril 2019 ja 31. detsembril 2018 ning 12-kuulisest perioodist, mis lõppes 31. detsembril 2020.

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne (tuhandetes eurodes)

	31.12.2020 *auditeerimata*	31.12.2019 *auditeeritud*	31.12.2018 *auditeeritud*
Varad			
Raha ja raha ekvivalendid	170 750	122 295	88 030
Võlainstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	3 011	4 061	9 130
Omakapitaliinstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	67	0	0
Omakapitaliinstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	13	13	13
Laenud ja nõuded klientidele	670 593	460 460	328 723
Muud finantsvarad	999	1 263	333
Varad müügiks	6 734	6 756	6 697
Kasutamisõiguse esemeks olev vara	1 017	1 722	0
Muud materiaalsed põhivarad	2 327	2 504	2 465
Immateriaalsed põhivarad	5 930	3 712	2 289
Kinnisvarainvesteeringud	594	594	904
Firmaväärtus	6 757	6 757	6 757
Muud varad	1 117	1 165	937
Varad kokku	869 909	611 302	446 278
Kohustised			
Klientide hoiused ja saadud laenud	757 835	506 531	385 118
Rendikohustised	1 018	1 725	0
Muud finantskohustised	1 930	3 462	4 126
Muud kohustised	4 495	3 169	2 845
Allutatud kohustised	7 064	7 064	5 026
Kohustised kokku	772 342	521 951	397 115
Omakapital			
Aktsiakapital	61 756	60 960	38 199
Ülekurss	12 061	11 797	175
Kohustuslik reservkapital	2 802	2 526	2 288
Jaotamata kasum	20 824	13 841	8 552
Muud reservid	124	227	-51
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital	97 567	89 351	49 163
Omakapital kokku	97 567	89 351	49 163
Kohustised ja omakapital kokku	869 909	611 302	446 278

*Raha ja raha ekvivalendid sisaldab kohustuslikku reservkapitali keskpangas ning tähtajalisi hoiuseid teistes krediidiasutustes, mis rahavoogude aruandes on eemaldatud raha ja raha ekvivalentide jäägist.

Konsolideeritud koondkasumi aruanne (tuhandetes eurodes)

	12 kuud 2020 *auditeerimata*	2019 *auditeeritud*	2018 *auditeeritud*
Intressitulud efektiivse intressimäära meetodil	31 359	23 298	17 561
Muud samalaadsed intressitulud	3 281	2 280	2 294
Intressi- ja sarnased kulud	-6 269	-4 889	-3 076
Neto intressitulu	28 371	20 689	16 779
Teenustasutulud	3 687	3 725	3 669
Teenustasukulud	-1 590	-1 353	-1 367
Neto teenustasutulu	2 097	2 372	2 302
Varade müük	146	140	648
Müüdud varade kulu	-146	-159	-662
Renditulud kinnisvarainvesteeringutelt	15	32	77
Kinnisvara haldusega seotud kulud	-57	-79	-127
Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutus	0	-20	-187
Netotulu/kulu mittefinantsvara realiseerimisest	40	0	-6
Netotulu/kulu õiglases väärtuses kajastatavatelt finantsvaradelt	-183	7	-12
Nõuete menetlemine	516	536	599
Muud tulud	290	201	357
Muud tulud, neto	621	658	687
Tööjõukulud	-11 085	-9 880	-8 177
Tegevuskulud	-5 040	-4 577	-4 628
Põhivara kulum	-2 671	-1 804	-796
Tegevuskulud kokku	-18 796	-16 261	-13 601
Kasum enne laenude allahindluse kulu	12 293	7 458	6 167
Finantsvarade allahindluse kulu	-4 789	-1 931	-1 392
Kasum/kahjum enne tulumaksu	7 504	5 527	4 775
Tulumaksu kulu	-245	0	-22
Aruandeperioodi puhaskasum	7 259	5 527	4 753
Muu koondkasum / koondkahjum			
Kirjed, mida võib edaspidi klassifitseerida kasumiaruandesse:			
Finantsvarad õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi	-19	155	-239
Aruandeperioodi muu koondkasum / koondkahjum	-19	155	-239
Aruandeperioodi koondkasum	7 240	5 682	4 514
Puhaskasum omistatud:			
Emaettevõtte omanikud	7 259	5 527	4 753
Aruandeperioodi puhaskasum	7 259	5 527	4 753
Koondkasum omistatud:			
Emaettevõtte omanikud	7 240	5 682	4 514
Aruandeperioodi koondkasum	7 240	5 682	4 514
Tava kasum aktsia kohta	0.08	0.09	0.08
Lahustatud kasum aktsia kohta	0.08	0.09	0.08

Konsolideeritud rahavoogude aruanne (tuhandetes eurodes)

	12 kuud 2020 *auditeerimata*	2019 *auditeeritud*	2018 *auditeeritud*
Rahavood äritegevusest			
Saadud intressid	33 953	25 171	19 790
Makstud intressid	-5 678	-4 086	-2 239
Saadud teenustasud	3 687	3 725	3 669
Makstud teenustasud	-1 590	-1 353	-1 367
Muud saadud tulud	804	671	882
Makstud tööjõukulud	-10 719	-9 743	-8 042
Makstud muud tegevuskulud	-5 040	-4 577	-4 665
Makstud tulumaks	-137	0	0
Rahavood äritegevusest enne äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutust	15 280	9 808	8 028
Äritegevusega seotud varade muutus			
Laenunõuded klientidele	-214 218	-133 184	-92 315
Keskpangas oleva kohustusliku reservi muutus	-2 218	-1 151	-135
Muud varad	650	-1 118	1 731
Äritegevusega seotud kohustuste muutus			
Klientide hoiuste ja saadud laenude muutus	250 713	120 648	68 311
Muud kohustused	-1 303	-639	1 543
Neto rahavood äritegevusest	48 904	-5 636	-12 837
Rahavood investeerimistegevusest			
Soetatud põhivara	-4 166	-2 746	-2 476
Müüdud põhivara- ja kinnisvarainvesteeringud	67	212	2 232
Soetatud võlakirjainvesteeringud	0	0	-2 632
Müüdud ja lunastatud võlakirjainvesteeringud	782	4 999	4 738
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-3 317	2 465	1 862
Rahavood finantseerimistegevusest			
Aktsiakapitali sissemakse	853	34 383	0
Allutatud võlakirjade emiteerimine	0	2 000	0
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	853	36 383	0
Valuutakursi muutuste mõju raha ja raha ekvivalentidele	-3	-7	4
Raha ja raha ekvivalentide muutus	46 437	33 205	-10 971
Raha ja -ekvivalendid perioodi alguses	118 002	84 797	95 768
Raha ja -ekvivalendid perioodi lõpus	164 439	118 002	84 797
Raha ja raha ekvivalentide jääk koosneb:	164 439	118 002	84 797
Sularaha	26 199	21 531	21 721
Nõudmiseni hoiused keskpangas	130 589	94 019	49 321
Nõudmiseni ja lühikese tähtajaga hoiused krediidiasutustes ja muudes finantsasutustes	7 651	2 452	13 755

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne (auditeeritud)

tuhandetes eurodes	Aktsia-kapital	Üle-kurss	Kohustuslik reserv-kapital	Muud reservid	Ümber-hindlus-reserv	Jaota-mata kasum	Emaettevõtte aktsionäride osa kokku	Omakapital kokku
Omakapital seisuga 31.12.2017	38 199	175	2 070	0	0	4 732	45 176	45 176
IFRS 9 esmarakendamise mõjud:								
Laenuportfell, laenukohustised	0	0	0	0	0	-630	-630	-630
Võlakirjaportfell	0	0	0	0	105	-85	20	20
Omakapital seisuga 01.01.2018	38 199	175	2 070	0	105	4 017	44 566	44 566
Muutus reservides	0	0	218	0	0	-218	0	0
Aktsiaoptsioonid	0	0	0	103	0	0	103	103
Puhaskasum	0	0	0	0	0	4 753	4 753	4 753
Muu koondkasum	0	0	0	0	-259	0	-259	-259
Koondkasum kokku	0	0	0	0	-259	4 753	4 494	4 494
Omakapital seisuga 31.12.2018	38 199	175	2 288	103	-154	8 552	49 163	49 163
Aktsiakapitali suurendamine ülekursi arvelt	175	-175	0	0	0	0	0	0
Aktsiakapitali sissemakse	22 586	11 797	0	0	0	0	34 383	34 383
Muutus reservides	0	0	238	0	0	-238	0	0
Aktsiaoptsioonid	0	0	0	123	0	0	123	123
Puhaskasum	0	0	0	0	0	5 527	5 527	5 527
Muu koondkasum	0	0	0	0	155	0	155	155
Koondkasum kokku	0	0	0	0	155	5 527	5 682	5 682
Omakapital seisuga 31.12.2019	60 960	11 797	2 526	226	1	13 841	89 351	89 351

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne 2020 (auditeerimata)

tuhandetes eurodes	Aktsia-kapital	Üle-kurss	Kohustuslik reserv-kapital	Muud reservid	Ümber-hindlus-reserv	Jaota-mata kasum	Emaettevõtte aktsionäride osa kokku	Omakapital kokku
Omakapital seisuga 31.12.2018	38 199	175	2 288	103	-154	8 552	49 163	49 163
Aktsiakapitali suurendamine ülekursi arvelt	175	-175	0	0	0	0	0	0
Aktsiakapitali sissemakse	22 586	11 797	0	0	0	0	34 383	34 383
Muutus reservides	0	0	238	0	0	-238	0	0
Aktsiaoptsioonid	0	0	0	123	0	0	123	123
Puhaskasum	0	0	0	0	0	5 527	5 527	5 527
Muu koondkasum	0	0	0	0	155	0	155	155
Koondkasum kokku	0	0	0	0	155	5 527	5 682	5 682
Omakapital seisuga 31.12.2019	60 960	11 797	2 526	226	1	13 841	89 351	89 351
Aktsiakapitali sissemakse	796	264	0	-207	0	0	853	853
Muutus reservides	0	0	276	0	0	-276	0	0
Aktsiaoptsioonid	0	0	0	123	0	0	123	123
Puhaskasum	0	0	0	0	0	7 259	7 259	7 259
Muu koondkasum	0	0	0	0	-19	0	-19	-19
Koondkasum kokku	0	0	0	0	-19	7 259	7 240	7 240
Omakapital seisuga 31.12.2020	61 756	12 061	2 802	142	-18	20 824	97 567	97 567

10.2. Finantsseisund ja tegevustulemused

Grupp on viimasel kolmel aastal viljelenud aktiivset kasvule suunatud strateegiat, mis lähtub 2017. aasta alguses vahetunud aktsionäride ootustest. Eelkõige näitavad kasvu suurust Panga laenuportfellide aastased kasvuprotsendid. 2020. aasta 12 kuuga on laenuportfell kasvanud 46% jõudes 671 miljoni euroni. 2019. aastal kasvas laenuportfell 40% võrra võrreldes 2018. aastaga, 329 miljonilt eurolt 460 miljoni euroni.

31. detsembri 2020 seisuga pakub Grupp finantsteenuseid 87 tuhandele panga kliendile, 4 tuhandele liisingu kliendile ning 101 tuhandele tarbimisfinantseerimise kliendile. Panga 87 tuhande kliendi hulgast 79 tuhat on jaekliendid ja 8 tuhat on ärikliendid. Panga klientide arv on 2020. aastal 12 kuuga kasvanud 36% (seisuga 31.12.2019: 64 tuhat), 2019. aastal 41% (seisuga 31.12.2018: 45 tuhat) ning 2018. aastal 25% (seisuga 31.12.2017: 36 tuhat). Klientide arvu järsk kasv algas 2017. aasta neljandas kvartalis, pärast uue kaubamärgi Coop Pank kasutusele võtmist.

Grupi Tütarettevõtja Coop Finants 101 tuhandest kliendist 21 tuhat kasutavad väikelaenutooteid ning 86 tuhat Säästukaart+ järelmaksu funktsiooniga kliendikaardi teenuseid Coop Eesti Keskühistu liikmete kauplustes. Coop Finants omas 31.12.2020 seisuga kokku 101 tuhat laenuklienti ja Säästukaart+ kasutajat (31.12.2019 vastavalt 106 tuhat ja 31.12.2018 seisuga 102 tuhat).

Panga hoiuste baas kasvas 2020. aasta 12 kuuga 50%, 2019. aastal 32% ning 2018. aastal 22% võrreldes aasta varasemaga. Seisuga 31.12.2020 on panga hoiuste ning saadud laenude ja emiteeritud võlakirjade baas 758 miljonit eurot (31.12.2019 seisuga 507 miljonit eurot, 31.12.2018 seisuga 385 miljonit eurot). Pank on kasvuks vajaliku hoiuste baasi kasvatanud lisaks kohalikule turule Saksamaalt ja Austriast (alates 2017. aastast) ning Hispaanias ja Hollandist (alates 2019. aastast) kaasatud jaehoiuste abil. Panga eesmärk on kasvatada kohalikult turult kaasatud hoiuste mahtu ning seetõttu maksab Pank ka arvelduskontol olevale rahale intressi.

Grupi netointressitulu ulatus 2020. aasta 12 kuuga 28,4 miljoni euroni. 2019. aastal oli netointressitulu 20,7 miljonit eurot, 2018. aastal 16,8 miljonit eurot. See tähendab 37% kasvu 2020. aastal ja 23% kasvu 2019. aastal võrreldes eelneva aastaga. Grupi neto teenustasutulu oli 2020. aasta 12 kuuga 2,1 miljonit eurot. Neto teenustasutulud olid 2019. aastal 2,4 miljonit eurot ja 2018. aastal 2,3 miljonit eurot.

Tegevussegmentide lõikes jagunesid neto intressitulud ja neto teenustasutulud järgnevalt:

miljonites eurodes	Neto intressitulud			Neto teenustasutulud		
	2020 *auditeerimata*	2019 *auditeeritud*	2018 *auditeeritud*	2020 *auditeerimata*	2019 *auditeeritud*	2018 *auditeeritud*
Ärikliendipangandus	9,3	5,8	4,6	0,2	0,3	0,7
Erakliendipangandus	5,5	4,0	3,4	0,5	0,5	0,3
Tarbimisfinantseerimine	11,2	9,1	7,4	1,3	1,4	1,1
Liising	2,2	1,4	0,9	0,1	0,1	0,0
Muud	0,2	0,4	0,5	0,0	0,1	0,2

Grupp on kasvatanud puhaskasumit 2018. aasta 4,8 miljoni euro tasemelt 2019. aasta 5,5 miljoni euro tasemele ja 2020. aasta 7,3 miljoni euro tasemele (2019. aastal oli kasumi kasv 16% ning 2020. aastal 31%). Grupi jätkuvaks eesmärgiks on efektiivsuse saavutamine, mille oluliseks näitajaks on kulu/tulu suhe ja see on langenud 2018. aasta 69% tasemelt 60% tasemele 2020. aasta lõpuks. Detailsem ülevaade Grupi olulistest finantsnäitajatest on esitatud Finantsaruannetes.

Suhtarvud (*auditeerimata*)	12 kuud 2020	2019	2018
Keskmine omakapital (emaettevõtte osa), tuhat eurot	93 459	56 452	47 169
Omakapitali tootlus (ROE), %	7,8	9,8	10,1
(puhaskasum / keskmine omakapital)			
Koguvarad, keskmine, tuhat eurot	740 606	528 790	408 828
Varade tootlus (ROA), %	1,0	1,0	1,2
(puhaskasum / koguvarad, keskmine)			
Sularaha ja intressitootvad varad*, keskmine, tuhat eurot	724 514	494 936	393 073
Neto intressimarginaal (NIM), %	3,9	4,2	4,3
(neto intressitulud / intressitootvad varad, keskmine)			
Kulude ja tulude suhe, %	60,5	68,6	68,8
(tegevuskulud kokku / neto tegevustulud kokku)			
Esimese taseme põhiomavahendite (CET1) suhtarv**	17,96%	22,32%	16,03%
Kogu omavahendite suhtarv (kapitali adekvaatsus)**	19,50%	24,35%	18,06%
Likviidsuse kattekordaja (LCR)**	275%	682%	1 375%

*Sularaha ja intressitootvate varade koosseisu kuuluvad sularaha, hoiused keskpangas ja teistes krediidiasutustes, võlakirjainvesteeringud ning väljastatud laenud klientidele.

**CET1, kapitali adekvaatsus ja LCR on arvutatud vastavalt CRD IV-le

Grupp on eesmärgiks seadnud järgnevatel aastatel veelgi jõulisema turuosa ja ärimahtude kasvatamise, saavutamaks efektiivsust ning paremat omakapitali tootlust. Tulude mitmekesistamise eesmärgil asutas Grupp 2019. aastal Tütarettevõtja Coop Kindlustusmaakler AS, mille kaudu pakub Grupp muuhulgas liiklus- ja kaskokindlustust Coop Liisingu klientidele (üksikasjalikumalt kirjeldatud peatüki 9 „Peamised tegevusalad ja turud“ punktis “Grupi struktuur ja Grupi liikmed“). Perioodil 2018–2020 on Grupp strateegiliste eesmärkide saavutamiseks suurendanud töötajate arvu (220 töötajalt 2018. aastal kuni 289 töötajani 2020. aastal) ja teinud investeeringuid infotehnoloogiasse, samuti otsinud võimalusi sisemiste protsesside parendamiseks ning keskendunud Grupi kaubamärgi tuntuse kasvatamisele. Juunis 2019 suurendas Pank kasvueesmärkide täitmise toetamiseks aktsiakapitali 4 miljoni euro võrra, ning detsembris 2019 kaasas Pank aktsiate avaliku pakkumise käigus täiendavad 31 miljonit eurot aktsiakapitali.

Grupp on käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga hästi kapitaliseeritud, kapitali adekvaatsuse tase oli 31. detsembri 2020 seisuga 19,5% ning 31. detsembri 2019 seisuga 24,35% (31.12.2018: 18,06)%. Grupp on Prospektile lisatud Finantsaruannetega kaetud perioodil täitnud kõiki kapitalinõudeid. Grupp viib igal aastal läbi kapitali adekvaatsuse hindamise protsessi, mille eesmärk on teha kindlaks võimalikud kapitalivajadused lisaks õigusaktidega ettenähtud kapitalinõuetele. 31.12.2020 seisuga oli Grupi finantsvõimenduse määr 8,75% ning 31.12.2019 seisuga 11,98% (31.12.2018: 8,33%). Finantsvõimendus väljendab Grupi 1. taseme omavahendite ja koguriskpositsiooni (krediidiriski kandvad bilansilised varad ja bilansivälised kohustused) suhet.

31.12.2020 seisuga oli Grupi laenude ja hoiuste suhtarv 89% ja likviidsuspuhver moodustas 20% koguvaradest. Grupi likviidsusjuhtimine põhineb riskipoliitikal, millega on kehtestatud mitmed likviidsusjuhtimise meetmed ning piirangud. Likviidsusjuhtimine hõlmab regulaarset stressitestimist ning kehtestatud on talitluspidevuse plaanid. Lisaks sisemistele mõõdikutele jälgib Grupp ka regulatiivseid suhtarve – likviidsuskattekordajat ning tulevikus jõustatavat stabiilse netorahastamise kordajat. Likviidsuskattekordaja standardi eesmärk on tagada, et Grupil oleks piisavalt raha ja muud likviidset koormamata vara, mida saab ilma suuremat kahju kandmata rahaks muuta, et täita 30-päevase stressistsenaariumi likviidsusnõue. Grupp täidab likviidsuse kattekordaja (LCR) miinimumnõuet (100%) olulise üle kattega - seisuga 31.12.2020 oli suhtarv 275%. Stabiilse netorahastamise kordaja eesmärk on tagada, et Grupil oleks piisavalt stabiilseid rahastamisallikaid, et rahastada pikaajalisi varasid. Baseli Pangajärelevalve Komitee ettepanekute järgi arvutatud Grupi stabiilse netorahastamise kordaja (NSFR) oli 31.12.2020 seisuga 132% (miinimum piirmäär 100%).

Oluliste muudatuste puudumine. Grupi finantsseisundis ei ole pärast 31. detsembrit 2020 toimunud olulisi muudatusi. Grupi väljavaadetes ei ole pärast 31. detsembrit 2019 (viimaste avaldatud auditeeritud finantsaruannete kuupäeva) toimunud olulisi muudatusi.

10.3. Tegevustulemusi mõjutavad asjaolud

Grupi tegevust ja finantsseisundit mõjutavad mitmed erinevad tegurid, kuid Juhtkond peab eriti olulisteks allpool kirjeldatud tegureid. Nende ja teiste tegurite mõju võib tulevikus oluliselt erineda.

Makromajanduslikud mõjutused. Grupi tegevust mõjutab oluliselt makromajanduslik keskkond Eestis, sealhulgas kuid mitte ainult, sellised näitajad nagu SKP kasv, inflatsioonimäärad, intressimäärad, töötuse määrad, tarbijate ja ettevõtjate sissetulekud ning üldine finantsseisund.

Eesti majandus on viimase 10 aasta jooksul koos maailmamajandusega kasvanud, sealjuures on inflatsioon viimastel aastatel märkimisväärselt ületanud Euroopa Liidu keskmist. Palgatõus oli kiire ning tööpuudus oli kuni 2020. aasta alguseni viimase 10 aasta madalaim. Kuid SARS-CoV-2 põhjustatud koroonahaiguse (**COVID-19**) pandeemia, mille kulgu on pea võimatu ette ennustada, omab ulatuslikku majanduslikku mõju nii Eestile kui ülemaailmselt. Eesti Panga detsembris 2020 avaldatud majandusprognoosi kohaselt on Eesti majanduse väljavaade 2021. aastal ebakindel. Eesti Pank prognoosib põhistsenaariumina Eesti majanduse kasvamist 2021. aastal 2,9% ulatuses, kuid COVID-19 pandeemiast põhjustatud ebakindluse tõttu on võimalikud ka muud stsenaariumid, sealhulgas võib negatiivse stsenaariumi kohaselt Eesti majandus kahaneda 1,8%.[5] Eesti Panga majandusprognoos eeldab, et tänu vaktsiini kasutuselevõtule ei järgne 2021. aasta sügisel viiruse uut lainet või see jääb tagasihoidlikuks. Vaata täiendavalt peatükk 3 „Riskifaktorid“ alapunkti „Turuolukorra ja makromajandusliku olukorraga seotud riskid“.

Muutused regulatiivses keskkonnas. Grupi tegevust mõjutavad nii Eesti kohalik regulatiivne keskkond kui ka Euroopa Liidu regulatiivne keskkond. Olulised muudatused regulatsioonides võivad omada ka olulist mõju Grupi ühingute tegevusele ja finantstulemusele. Pank on kohustatud järgima kindlaid kapitalinõudeid, mida käsitletakse detailsemalt ka peatüki 3 „Riskifaktorid“ alapunktis „Õigusliku ja regulatiivse keskkonnaga seotud riskid“. Grupi tegevust mõjutavad ka muud seadusandlikud muudatused kas läbi Grupi ühingute või klientide või koostööpartnerite. Üheks väga oluliseks mõjuriks on Eestis kehtiv maksupoliitika. Ettevõtte tulumaksu rakendatakse üldiselt ettevõtete jaotatud kasumilt, kuid pangandussektorile rakendub tulumaks juba jaotamata kasumile.

Muutused konkurentsiolukorras. Konkurentsiolukord mõjutab Grupi tegevust oluliselt, Eestis on 9 litsentseeritud krediidiasutust ning lisaks 5 välisriigi krediidiasutuste filiaali. 31.12.2020 seisuga olid krediidiasutuste varad kokku 34 miljardit eurot. Pangandussektor Eestis on väga kontsentreeritud – 2/3 turust jaguneb kahe suurema panga vahel. Grupi turuosa laenude ja hoiuste osas on ca 3%. Grupp on kasvatanud turuosa 1% tasemelt 2017. aastal (mil võeti kasutusele Coop Panga kaubamärk) kolm korda ning usub jätkuvasse turuosa kasvatamisesse lähiaastatel. Samas võib konkurentsi tase mõjutada Grupi tegevuse tulemusi märkimisväärselt.

Krediidiportfelli kvaliteet ja allahindluste maht. Laenu allahindluste maht ning laenukahjumid sõltuvad oodatavast tagasisaadava summa määrast ning tagatise olemasolust. Grupp järgib üldisi rahvusvahelistes finantsaruandluse standardites sätestatud maksejõuetuse määratluse kriteeriume, mida on täpsemalt käsitletud Auditeeritud Finantsaruannete lisas 2 „Riskide juhtimine“ peatükis „Krediidiriski juhtimine“. Alates 1. jaanuarist 2018 jõustunud standard IFRS9 nõuab allahindlusmudelites ka tulevikku vaatavate prognooside arvestamist. Majanduskeskkonna olulisel halvenemisel võivad tulevikku vaatavad prognoosid muutuda, mille tõttu võib olla vajalik täiendavate laenude allahindluspuhvrite loomine.

[5] Eesti Panga majandusprognoos 4/2020. Kättesaadav: https://www.eestipank.ee/publikatsioon/rahapoliitika-ja-majandus/2020/rahapoliitika-ja-majandus-42020.

10.4. Muutused tegevustulemustes

Finantsaruannetes kajastatud perioodil nähtub kasv Grupi tuludes ja ärimahtudes.

2018. ja 2019. aastal hakkas Grupp jõulisemalt panustama tehnoloogiliste lahenduste täiustamisse (Coop Sula teenus, soodushindade pakkumine Coop panga klientidele Coop kauplustes, välkmakse) ning lisaks eraklientidele võttis rohkem fookusesse ka ettevõtted, pakkudes arvelduskontol olevale rahale intressi. Panga üheks tugevuseks on oskus ja suutlikkus pakkuda paindlikke lahendusi, nähes selgemalt kliendi vajadust, seda nii era- kui ärikliendi suunal erinevate toodete lõikes ning pakkudes kiireid ja mugavaid lahendusi. Grupi neto intressitulu ning laenuportfell on näidanud kiiret kasvu, mis jätkus 2020. aastal.

Grupi 2020. a tegevustulemusi mõjutas COVID-19 tervishoiukriis, mis tingis laenuportfelli suuremad allahindlused, kuid sellele vaatamata on Grupp täitnud endale püstitatud eesmärgid liikudes 2023. aastaks seatud sihtide suunas.

Alates 2019. aasta suvest alustas Grupp kindlustusega tegeleva äriliini arendamist. Tütarettevõtja Coop Kindlustusmaakler alustas kindlustusvahendajana tegevust koheselt pärast Finantsinspektsiooni poolt kindlustusvahendajate nimekirja kandmist, mis leidis aset novembris 2019. Kindlustusega tegeleva äriliini loomise eesmärgiks oli Grupi teenustasutulude kasvatamine ning läbi teenuste portfelli kasvatamise klientidele paremate lahenduste pakkumine. Coop Kindlustusmaakler vahendab kõiki kahjukindlustustooteid.

2020 täienes Grupi kliendipakkumine faktooringu, autokaubamaja, nimemakse, krediitkaardi ja uue kontoavamise platvormiga.

Grupp pakub nii eraklientidele kui äriklientidele peamisi igapäevapanganduse teenuseid ja laenutooteid. Finantsaruannetes kajastatud perioodil on Grupi laenuintresside tulud kasvanud kõigis laenutoodetes – eraklientidele pakutakse eluasemelaenu, hüpoteeklaenu, tarbimislaene ja liisingut, äriklientidele pakutakse investeerimislaene, käibekapitalilaene, liisingut ja laofinantseeringut.

11. MAKSUD

Sissejuhatus. Käesoleva peatüki eesmärk on anda ülevaade sellistest maksustamise põhimõtetest, mida kohaldatakse võlakirjaomanikele. Alltoodud kokkuvõte ei ole kõikehõlmav ning seda ei tohiks tõlgendada professionaalse maksunõustamisena. Iga investor peaks temale konkreetselt Pakkumise või Võlakirjade omandamise maksumõjude hindamise küsimustes pöörduma professionaalsete maksunõustajate poole. Samuti võib investori liikmesriigi õigus mõjutada väärtpaberilt teenitavat tulu.

Kapitalitulu Võlakirjade müügil või vahetusel. Kasum, mida Eesti residendist isik saab väärtpaberite (sealhulgas Võlakirjade) müügist või vahetamisest, maksustatakse 20% tulumaksu määraga. Eesti juriidilisest isikust investori puhul ei maksustata kapitalitulu selle saamise hetkel, vaid väljamaksmisel, tulenevalt asjaolust, et kogu juriidilise isiku poolt teenitud kasum, s.h kapitalitulu, maksustatakse ainult selle jaotamisel. Üldiselt ei maksustata Eestis mitteresidentide väärtpaberite müügist või vahetusest saadud kapitalitulu (välja arvatud teatud Eesti kinnisvaraga seotud väärtpaberite puhul). Võlakirjade müügist või vahetusest kapitalitulu teeninud mitteresidentidel võib olla kohustus deklareerida ja tasuda tulumaksu oma residentriigis. Kapitalitulu maksustamise eesmärgil loetakse väärtpabertite (sealhulgas Võlakirjade) müügist saadud tuluks nende väärtpaberite soetusmaksumuse ja müügihinna vahet. Kasum, mis saadakse väärtpaberite vahetusest, on vahetatavate aktsiate soetusmaksumuse ning vahetusest saadud vara turuväärtuse vahe. Kulud, mis on otseselt seotud Võlakirjade müügi või vahetusega, on lubatud kasumist maha arvata.

Intressi maksustamine. Eesti residentist füüsiliste isikute poolt teenitud intressitulud laenudelt, väärtpaberitelt (sh Võlakirjadelt) ja muudelt võlakohustustelt on maksustatud tulumaksuga (20%). Seega on Eesti residentist füüsiliste isikute poolt Võlakirjadest saadav intress maksustatud tulumaksuga, mis peetakse kinni Panga poolt. Tulenevalt asjaolust, et Eesti residentist juriidiliste isikute tulu maksustatakse ainult tulu jaotamisel (nagu kirjeldatud ülal), ei maksustata Eesti residendist juriidiliste isikute intressitulu selle saamise hetkel. Üldiselt ei maksustata Eestis mitteresidentide poolt saadavaid intressimakseid (st kinnipidamisi ei tehta). Võlakirjadelt intressitulu teeninud mitteresidentidel võib aga olla kohustus deklareerida ja tasuda tulumaksu oma residentriigis.

Investeerimiskonto. Eesti residendist isikud võivad vastavalt tulumaksuseaduse regulatsioonile tulumaksukohustuse edasi lükata, kasutades teatud finantsinstrumentidega (sealhulgas Võlakirjadega) tehingute tegemiseks spetsiaalset investeerimiskontot. Investeerimiskonto on Euroopa Majanduspiirkonna või Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) liikmesriigi krediidiasutuses avatud rahakonto, mille kaudu saab teatud finantsinstrumentidega kauplemisest tekkivat tulumaksukohustust (nt kapitalitulult jms) edasi lükata. Investeerimiskontol hoitavale finantsinstrumendile kohalduv tulumaksukohustus on edasi lükatud, kuni investeerimiskontolt väljamaksete tegemiseni (s.o. kuni kontolt väljamakstud summa ületab kontole sissemakstud summat). Seega võib investeerimiskontol hoitavat vara reinvesteerida maksuvabalt, kuni see kontolt välja makstakse.

12. MÕISTED

Mõisted

Mõiste	Definitsioon
Aktsionäride Üldkoosolek	on Panga aktsionäride üldkoosolek, Panga kõrgeim juhtorgan.
Auditeeritud Finantsaruanded	on Grupi auditeeritud konsolideeritud finantsaruanded majandusaastate kohta, mis lõppesid 31. detsember 2019 ja 31. detsember 2018 ning mis on audiitori aruannetega lisatud Prospektile Lisades 1 ja 2.
BRRD II	on Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv (EL) 2019/879, 20. mai 2019, millega muudetakse direktiivi 2014/59/EL seoses krediidiasutuste ja investeerimisühingute kahjumikatmis- ja rekapitaliseerimisvõimega ning direktiivi 98/26/EÜ.
Börs	on Nasdaq Tallinn AS-i (registrikood 10359206) poolt korraldatav reguleeritud turg Eestis.
Coop Finants	on Coop Finants AS, Eesti aktsiaselts, mis on registreeritud Äriregistris registrikoodi 12087992 all ja mille registreeritud aadress on Narva mnt 4, 15014 Tallinn, Eesti.
Coop Liising	on Coop Liising AS, Eesti aktsiaselts, mis on registreeritud Äriregistris registrikoodi 10079244 all ja mille registreeritud aadress on Narva mnt 4, 15014 Tallinn, Eesti.
Coop Kindlustusmaakler	on Coop Kindlustusmaakler AS, Eesti aktsiaselts, mis on registreeritud Äriregistris registrikoodi 14790046 all ja mille registreeritud aadress on Narva mnt 4, 15014 Tallinn, Eesti.
COVID-19	on SARS-CoV-2 põhjustatud koroonahaigus.
CRD IV	on Euroopa Liidu õigusaktide pakett, mis sisaldab pankade, ehituslaenuettevõtjate ja investeerimisühingute usaldatavusnõudeid. CRD IV sisaldab järgmisi õigusakte - Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv 2013/36/EL, 26. juuni 2013, mis käsitleb krediidiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (CRD) ning Euroopa Parlamendi ja Nõukogu Määrus 575/2013, 26. juuni 2013, krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (CRR).
CRD V	on Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv (EL) 2019/878, 20. mai 2019, millega muudetakse direktiivi 2013/36/EL seoses vabastatud üksuste, finantsvaldusettevõtjate, segafinantsvaldusettevõtjate, tasustamise, järelevalvemeetmete ja -volituste ning kapitali säilitamise meetmetega.
CRR	on Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus 575/2013, 26. juuni 2013, krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta.
CRR II	on Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus (EL) 2019/876, 20. mai 2019, millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses finantsvõimenduse määra, stabiilse netorahastamise kordaja, omavahendite ja kõlblike kohustuste nõuete, vastaspoole krediidiriski, tururiski, kesksetes vastaspooltes olevate positsioonide, ühiseks

	investeerimiseks loodud ettevõtjates olevate riskipositsioonide, riskide kontsentreerumise, aruandlus- ja avalikustamisnõuetega ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012.
Euro	on euroala riikide, sealhulgas Eesti, Läti ja Leedu, ühtne valuuta euro.
Euroala	on Euroopa Liidu liikmesriikide majandus- ja rahaliit, mis on oma ühise valuutana kasutusele võtnud euro.
EVR	on Eesti väärtpaberite register, mida peab Nasdaq CSD SE Eesti filiaal, mis on registreeritud Eesti äriregistris registrikoodiga 14306553 ja mille registreeritud aadress on Maakri 19/1, 10145 Tallinn, Eesti.
ESMA	Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Asutus (inglise keeles *European Securities and Markets Authority*)
Finantsaruanded	Auditeeritud Finantsaruanded ja Vahearuanne.
FI	on Eesti Finantsinspektsioon, finantsjärelevalve asutus, millel on autonoomne pädevus ja eraldiseisev eelarve, mis teeb järelevalvet Finantsinspektsioonilt tegevusloa saanud krediidiasutuste, kindlustusseltside, kindlustusvahendajate, investeerimisühingute, fondivalitsejate, investeerimis- ja pensionifondide, makseasutuste, e-raha asutuste, krediidiandjate ja -vahendajate ning väärtpaberituru üle ning on oma tegevustes ja otsustes sõltumatu.
FELS	on finantskriisi ennetamise ja lahendamise seadus käesoleva Prospekti kuupäeval kehtivas redaktsioonis.
Grupp	on Pank ja selle Tütarettevõtjad.
IFRS	on rahvusvaheline finantsaruandluse standard nagu on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.
Investor	on jae- ja/või kutseline investor Eestis.
Juhtkond	on Panga juhatus ja nõukogu.
Juhatus	on Panga juhatus.
Lõplikud Tingimused	on kooskõlas Võlakirjade Tingimustega ühe seeria raames emiteeritavatele Võlakirjadele eraldi kohalduvad tingimused, mis moodustavad osa Võlakirjade Tingimustest.
KAVS	on krediidiandjate ja -vahendajate seadus käesoleva Prospekti kuupäeval kehtivas redaktsioonis.
Martinoza	on aktsiaselts Martinoza, Eesti aktsiaselts, mis on registreeritud Äriregistris registrikoodi 10078109 all ja mille registreeritud aadress on Narva mnt 4, 15014 Tallinn, Eesti.
Märkimiskorraldus	on Investori esitatud korraldus Võlakirjade ostmiseks kooskõlas Pakkumise tingimustega.
Nõukogu	on Panga nõukogu.
Optsiooniprogramm	Panga Nõukogu poolt 28. oktoobril 2019 ja Aktsionäride Üldkoosoleku poolt 8. novembril 2019 heaks kiidetud Panga Aktsiate optsiooniprogramm.
Pakkumishind	on iga Võlakirja lõplik hind, mille Pank avalikustab Võlakirjade Tingimustes.
Pakkumine	on Võlakirjade avalik pakkumine jae- ja kutselistele investoritele Eestis.

Pakkumisperiood	on ajavahemik, mille jooksul Investoritel on võimalik esitada Märkimiskorraldusi.
Pank	on Coop Pank AS, Eesti aktsiaselts, mis on registreeritud Äriregistris registrikoodi 10237832 all ja mille registreeritud aadress on Narva mnt 4, 15014 Tallinn, Eesti.
Peatükk	on Prospekti peatükk.
Programm	on kooskõlas Võlakirjade Tingimustega kokku kuni 20 000 Võlakirja emiteerimine Panga poolt.
Prospekt	on käesolev dokument, mis on registreeritud Finantsinspektsiooni juhatuse 15. märtsi 2021 otsusega registreerimisnumbri 4.3-4.9/52 all.
Prospektimäärus	on Euroopa Parlamendi ja Nõukogu 14. juuni 2017 määrusega 2017/1129/EL, mis käsitleb väärtpaberite avaliku pakkumise või reguleeritud turul kauplemisele võtmise korral avaldatavat prospekti ning millega tunnistati kehtetuks direktiiv 2003/71/EÜ.
Põhikiri	on Panga põhikiri, mis on kehtiv Prospekti kuupäeva seisuga.
Prana Property	on SIA Prana Property, Läti äriühing, mis on registreeritud Läti Vabariigi äriregistris numbri 40203072018 all ja mille registreeritud aadress on Alauksta iela 9 - 6, LV-1009, Riia, Läti.
Rakendusmäärus	on Euroopa Parlamendi ja Komisjoni 14. märtsi 2019 määrus nr 2019/980, millega täiendatakse Prospektimäärust seoses väärtpaberite avalikul pakkumisel või reguleeritud turul kauplemisele võtmisel avaldatava prospekti vormi, sisu, kontrolli ja kinnitamisega ning millega tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EÜ) nr 809/2004.
Raisini platvorm	on hoiuste kaasamise platvorm, mida opereerib Raisin GmbH (Saksa äriühing, mis on registreeritud Berlin-Charlottenburgi kohtu poolt peetavas äriregistris koodi HRB 146726 B all ja mille registreeritud aadress on Immanuelkirchstr. 14A, 10405, Berliin, Saksamaa) ning mille veebileht on www.weltsparen.de.
SKP	on sisemajanduse koguprodukt, ühes riigis aasta või muu perioodi jooksul toodetud kõigi ametlikult tunnustatud lõpphüviste turuväärtus.
Tier 1	on esimese taseme omavahendid, panga põhikapital, mis sisaldab omakapitali ja avaldatud reserve, mis on täpsemalt defineeritud CRRis.
Tier 2	on teise taseme omavahendid, panga täiendav kapital, mis sisaldab ümberarvestuse reserve, avaldamata reserve, üldsätteid, hübriidinstrumente ja tähtajalisi allutatud laene, mis on täpsemalt defineeritud CRRis.
Tütarettevõtjad	on Coop Finants, Coop Liising, Martinoza, Coop Kindlustusmaakler ja Prana Property.
Vahearuanne	on Grupi auditeerimata konsolideeritud 12 kuu vahearuanne perioodi kohta, mis lõppes 31. detsembril 2020 ning mis on lisatud Prospektile Lisas 3.
Võlakiri	on Panga poolt emiteeritav tagamata allutatud võlakiri nimiväärtusega 1 000 eurot, tähtajaga 10 aastat.
Võlakirjade Tingimused	on Panga poolt kehtestatud Võlakirjadele kohalduvad tingimused.
Äriregister	Eesti Vabariigi äriregister

13. LISAD

Lisa 1 - Grupi auditeeritud konsolideeritud finantsaruanded kolme majandusaasta kohta, mis lõppesid 31. detsember 2016, 31. detsember 2017 ja 31. detsember 2018.

Lisa 2 – Grupi auditeeritud konsolideeritud finantsaruanne majandusaasta kohta, mis lõppes 31. detsember 2019.

Lisa 3 – Grupi konsolideeritud auditeerimata 12-kuu vahearuanne perioodi kohta, mis lõppes 31. detsembril 2020.

PANK

Coop Pank AS

(Narva mnt 4, 15014 Tallinn, Estonia)

EMITENDI ÕIGUSNÕUSTAJA

Ellex Raidla Advokaadibüroo OÜ

(Roosikrantsi 2 / Kaarli pst 1, 10119 Tallinn, Estonia)

AUDIITORID

Aktsiaselts PricewaterhouseCoopers

(Pärnu mnt 15, 10141 Tallinn, Estonia)

coop | Pank

Konsolideeritud finantsaruanded

2016-2018

Üldine teave

Ärinimi	Coop Pank AS
Asutatud	15.03.1992 Tallinnas
Aadress	Narva mnt. 4, Tallinn 15014, Eesti Vabariik
Registrikood	10237832 (EV äriregister)
Esmakande aeg	19.08.1997
Telefon	+ 372 669 0900
Faks	+ 372 661 6037
SWIFT/BIC	EKRDEE22
e-posti aadress	info@cooppank.ee
Interneti kodulehekülg	www.cooppank.ee
Audiitor	AS PricewaterhouseCoopers
Audiitori registrikood	10142876 (EV äriregister)
Audiitori aadress	Pärnu mnt 15, Tallinn 10141
Aruande bilansipäev	31.12.2018
Aruandeperiood	01.01.2018- 31.12.2018
Aruandevaluuta	euro (EUR), tuhanded ühikud

Nõukogu liikmed: Jaanus Vihand (esimees), Priit Põldoja, Jaan Marjundi, Roman Provotorov, Märt Meerits

Juhatuse liikmed: Margus Rink (esimees), Hans Pajoma, Janek Uiboupin, Kerli Lõhmus

Sisukord

Üldine teave ... 2

Sisukord ... 3

Juhatuse kinnitus ... 4

Konsolideeritud finantsaruanded ... 5

- Konsolideeritud kasumiaruanded ja muu koondkasumi aruanded ... 5
- Konsolideeritud finantsseisundi aruanded ... 6
- Konsolideeritud rahavoogude aruanded ... 7
- Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanded ... 8

Konsolideeritud raamatupidamisaruannete lisad ... 9

- Lisa 1 Raamatupidamisarvestuse põhimõtted ... 9
- Lisa 2 Riskide juhtimine ... 31
- Lisa 3 Tütarettevõtted ja firmaväärtus ... 64
- Lisa 4 Tegevussegmendid ... 65
- Lisa 5 Neto intressitulu ... 69
- Lisa 6 Neto teenustasutulu ... 69
- Lisa 7 Tööjõukulud ... 69
- Lisa 8 Tegevuskulud ... 70
- Lisa 9 Raha ja raha ekvivalendid ... 70
- Lisa 10 Finantsinvesteeringud ... 70
- Lisa 11 Laenud ja nõuded klientidele ... 71
- Lisa 12 Laenude allahindlused ja laenukahjumid ... 71
- Lisa 13 Muud finantsvarad ja muud varad ... 72
- Lisa 14 Kinnisvarainvesteeringud ... 72
- Lisa 15 Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad ... 73
- Lisa 16 Klientide hoiused ja saadud laenud ... 74
- Lisa 17 Muud finantskohustised ja muud kohustised ... 74
- Lisa 18 Allutatud kohustised ... 75
- Lisa 19 Omakapital ... 75
- Lisa 20 Tingimuslikud kohustised ... 76
- Lisa 21 Kohtuvaidlused ... 76
- Lisa 22 Rendile võetud varad ... 76
- Lisa 23 Seotud osapooled ... 77
- Lisa 24 Tava ja lahustatud kasum aktsia kohta ... 77

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne ... 78

Juhatuse kinnitus

Coop Pank AS 2016-2018. aasta konsolideeritud finantsaruannetes esitatud andmed ja lisainformatsioon on tõene ning terviklik, esitatud andmetest ja informatsioonist ei ole välja jäetud midagi, mis mõjutaks nende sisu või tähendust. Konsolideeritud finantsaruanded kajastavad õigesti ja õiglaselt Coop Panks AS kontserni finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid.

Konsolideeritud finantsaruannete koostamisel on järgitud Rahvusvahelise Finantsaruandluse Standardite sätestatud põhimõtteid nii nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus ja viidatud Eesti raamatupidamise seaduse paragrahvis 17. Käesolevad konsolideeritud finantsaruanded vastavad Eesti Vabariigi seaduste nõuetele. Kontsern on jätkuvalt tegutsev.

Coop Pank AS 2018. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne kinnitati aktsionäride üldkoosolekul 29.04.2019. Eelmine, 2017. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne, kinnitati aktsionäride üldkoosolekul 18.04.2018. 2016. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne kinnitati aktsionäride üldkoosolekul 26.04.2017.

Käesolev konsolideeritud 2016-2018 aruanne on koostatud eesmärgiga lisada kolme perioodi finantsaruanne aktsiate avaliku pakkumise esmaemissiooni prospekti. Kolme perioodi aruanne esitab finantsinfo lugejale oluliselt kompaktsemalt ja lihtsamini jälgitavalt ning tagab parema võrreldavuse perioodide vahel. Samuti on käesolevasse 2016-2018 aasta finantsaruandesse lisatud täiendav informatsioon lähtuvalt noteeritud ettevõtte nõuetest, mida varasemates auditeeritud majandusaasta aruannetes ei olnud esitatud, kuna see ei olnud eelnevalt nõutud ning selleks on kasumiaruannet täiendatud kirjetega tava ning lahustatud puhaskasum aktsia kohta (esitatud ka lisas 24). Tegevussegmentide kohta ei olnud 2016 ja 2017 aasta majandusaasta aruannetes informatsiooni esitatud ning see on lisatud käesolevasse aruandesse (lisa 4). Võrreldes kinnitatud 2018. aasta majandusaasta aruandega on käesolevas aruandes osaliselt täiendatud krediidiriski juhtimise peatükis esitatud informatsiooni, muuhulgas on lisatud info kontsernis kasutatavate krediidiriski klasside ja jälgimise meetodi ning maksejõuetuse tõenäosuse seoste kohta, samuti on viidud laenunõuete jaotumine faaside lõikes varasema riskiklasside kaupa grupeerimise asemel jälgimise meetodi põhiseks (lisa 2).

/allkirjastatud digitaalselt/
Margus Rink
juhatuse esimees

/allkirjastatud digitaalselt/
Hans Pajoma
juhatuse liige

/allkirjastatud digitaalselt/
Janek Uiboupin
juhatuse liige

/allkirjastatud digitaalselt/
Kerli Lõhmus
juhatuse liige

04.11.2019

Konsolideeritud finantsaruanded

Konsolideeritud kasumiaruanded ja muu koondkasumi aruanded

	Lisa	2018	2017	2016
Intressitulud efektiivse intressimäära meetodil		17 561	12 367	8 091
Muud samalaadsed intressitulud		2 294	1 076	1 028
Intressi- ja sarnased kulud		-3 076	-1 924	-1 721
Neto intressitulu	5	16 779	11 519	7 398
Teenustasutulud		3 669	3 190	3 488
Teenustasukulud		-1 367	-1 020	-751
Neto teenustasutulu	6	2 302	2 170	2 737
Varade müük		648	1 141	975
Müüdud varade kulu		-662	-1 389	-809
Renditulud kinnisvarainvesteeringutelt		77	523	753
Kinnisvara haldusega seotud kulud		-127	-302	-304
Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutus	14	-187	262	108
Netotulu/kulu mittefinantsvara realiseerimisest		-6	3 185	-12
Netotulu/kulu õiglases väärtuses kajastatavatelt finantsvaradelt		-12	-341	-32
Nõuete menetlemine		599	250	29
Muud tulud		357	271	117
Muud tulud, neto		687	3 600	825
Tööjõukulud	7	-8 177	-6 962	-5 160
Tegevuskulud	8	-4 628	-4 110	-2 474
Põhivara kulum	15	-796	-446	-454
Tegevuskulud kokku		-13 601	-11 518	-8 088
Kasum enne laenude allahindluse kulu		6 167	5 771	2 872
Laenude allahindluse kulu	12	-1 392	-1 313	-1 009
Kasum/kahjum enne tulumaksu		4 775	4 458	1 863
Tulumaksu kulu		-22	0	-120
Aruandeperioodi puhaskasum	4	4 753	4 458	1 743
Muu koondkasum / koondkahjum				
Kirjed, mida võib edaspidi klassifitseerida kasumiaruandesse:				
Finantsvarad õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi		-239	-	-
Aruandeperioodi muu koondkasum / koondkahjum		-239	-	-
Aruandeperioodi koondkasum		4 514	4 458	1 743
Puhaskasum omistatud:				
Emaettevõtte omanikud		4 753	4 345	1 529
Mittekontrolliv osalus		0	113	214
Aruandeperioodi puhaskasum		4 753	4 458	1 743
Koondkasum omistatud:				
Emaettevõtte omanikud		4 514	4 345	1 529
Mittekontrolliv osalus		0	113	214
Aruandeperioodi koondkasum		4 514	4 458	1 743
Tava puhaskasum aktsia kohta	24	0,08	0,09	0,04
Lahustatud puhaskasum aktsia kohta	24	0,08	0,09	0,04

Lisad lehekülgedel 9 kuni 77 on raamatupidamise aruande lahutamatud osad.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.S.
Kuupäev/date 4. 11. 2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Konsolideeritud finantsseisundi aruanded

	Lisa	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Varad				
Raha ja raha ekvivalendid	9	88 030	98 873	105 549
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	10	0	11 060	11 421
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	10	0	503	503
Võlainstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	10	9 130	0	0
Müügivalmis finantsvarad	10	0	13	13
Omakapitaliinstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	10	13	0	0
Laenud ja nõuded klientidele	11,12	328 723	238 282	153 133
Muud finantsvarad	13	333	477	714
Varad müügiks	13	6 697	7 323	4 279
Firmaväärtus	3	6 757	6 757	0
Materiaalsed põhivarad	15	2 465	2 434	4 512
Immateriaalsed põhivarad	15	2 289	1 166	687
Kinnisvarainvesteeringud	13,14	904	2 398	9 105
Muud varad	13	937	2 092	254
Varad kokku		446 278	371 378	290 170
Kohustised				
Klientide hoiused ja saadud laenud	16	385 118	315 970	253 997
Muud finantskohustised	17	4 126	3 216	1 433
Muud kohustised	17	2 845	1 990	1 124
Allutatud kohustised	18	5 026	5 026	4 039
Kohustised kokku		397 115	326 202	260 593
Omakapital	19			
Aktsiakapital		38 199	38 199	25 001
Ülekurss		175	175	174
Kohustuslik reservkapital		2 288	2 070	1 970
Jaotamata kasum		8 552	4 732	2 146
Muud reservid		-51	0	0
Emaettevõte omanikele kuuluv omakapital		49 163	45 176	29 291
Mittekontrolliv osalus		0	0	286
Omakapital kokku		49 163	45 176	29 577
Kohustised ja omakapital kokku		446 278	371 378	290 170

Lisad lehekülgedel 9 kuni 77 on raamatupidamise aruande lahutamatud osad.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.S.
Kuupäev/date 4. 11. 2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Konsolideeritud rahavoogude aruanded

	Lisa	2018	2017	2016
Rahavood äritegevusest				
Saadud intressid		19 790	12 361	8 571
Makstud intressid		-2 239	-1 761	-2 293
Saadud teenustasud		3 669	3 190	3 488
Makstud teenustasud		-1 367	-1 020	-751
Muud saadud tulud		882	232	754
Makstud tööjõukulud		-8 042	-6 481	-4 995
Makstud muud tegevuskulud		-4 665	-4 170	-3 945
Rahavood äritegevusest enne äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutust		8 028	2 351	829
Äritegevusega seotud varade muutus				
Laenunõuded klientidele		-92 315	-85 900	-1 462
Keskpangas oleva kohustusliku reservi muutus	9	-135	-688	-302
Muud varad		1 731	-1 601	1 909
Äritegevusega seotud kohustuste muutus				
Klientide hoiuste ja saadud laenude muutus		68 311	61 797	-12 940
Muud kohustused		1 543	3 475	-2 381
Neto rahavood äritegevusest		-12 837	-20 566	-14 347
Rahavood investeerimistegevusest				
Soetatud põhivara		-2 476	-2 249	-144
Müüdud põhivara- ja kinnisvarainvesteeringud		2 232	13 484	37
Soetatud võlakirjainvesteeringud		-2 632	-6 286	-8 578
Müüdud ja lunastatud võlakirjainvesteeringud		4 738	6 807	2 538
Tütarettevõtete soetus, neto rahavoog	3	0	-10 672	0
Kokku rahavood investeerimistegevusest		1 862	1 084	-6 147
Rahavood finantseerimistegevusest				
Aktsiakapitali sissemakse	19	0	13 198	0
Vähemusosaniku sissemakse tütarettevõtte aktsiakapitali		0	0	31
Tütarettevõtte osaluse vähemusosanikult väljaostmine	3	0	-2 058	0
Dividendide väljamakse		0	0	-1 095
Allutatud laenu tagasimakse	18	0	-4 000	0
Allutatud võlakirjade emiteerimine	18	0	5 000	0
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		0	12 140	-1 064
Valuutakursi muutuste mõju raha ja raha ekvivalentidele		4	-11	-5
Raha ja raha ekvivalentide muutus		-10 971	-7 353	-21 563
Raha ja -ekvivalendid perioodi alguses		95 768	103 121	124 684
Raha ja -ekvivalendid perioodi lõpus		84 797	95 768	103 121
Raha ja raha ekvivalentide jääk koosneb:		84 797	95 768	103 121
Sularaha		21 721	22 771	22 337
Nõudmiseni hoiused keskpankades	9	49 321	42 208	42 000
Nõudmiseni ja lühikese tähtajaga hoiused krediidiasutustes	9	13 755	30 789	38 784

Lisad lehekülgedel 9 kuni 77 on raamatupidamise aruande lahutamatud osad.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.S.
Kuupäev/date 4. 11. 2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanded

	Aktsia-kapital	Üle-kurss	Kohus-tuslik reserv-kapital	Muud reservid	Ümber-hindlus-reserv	Jaota-mata kasum	Ema-ettevõtte aktsionäride osa kokku	Mitte-kontrolliv osalus	Oma-kapital kokku
Omakapital seisuga 31.12.2015	25 001	174	1 844	0	0	1 838	28 857	41	28 898
Dividendide väljamakse	0	0	0	0	0	-1 095	-1 095	0	-1 095
Muutus reservides	0	0	126	0	0	-126	0	0	0
Mittekontrolliva osaluse sissemakse tütarettevõtte aktsiakapitali	0	0	0	0	0	0	0	31	31
Puhaskasum	0	0	0	0	0	1 529	1 529	214	1 743
Koondkasum kokku	0	0	0	0	0	1 529	1 529	214	1 743
Omakapital seisuga 31.12.2016	25 001	174	1 970	0	0	2 146	29 291	286	29 577
Aktsiakapitali suurendamine	13 198	1	0	0	0	0	13 199	0	13 199
Mittekontrolliva osaluse omandamine tütarettevõttes	0	0	0	0	0	-1 659	-1 659	-399	-2 058
Muutus reservides	0	0	100	0	0	-100	0	0	0
Puhaskasum	0	0	0	0	0	4 345	4 345	113	4 458
Koondkasum kokku	0	0	0	0	0	4 345	4 345	113	4 458
Omakapital seisuga 31.12.2017	38 199	175	2 070	0	0	4 732	45 176	0	45 176
IFRS 9 esmarakendamise mõjud:									
Laenuportfell, laenukohustised	0	0	0	0	0	-630	-630	0	-630
Võlakirjaportfell	0	0	0	0	105	-85	20	0	20
Omakapital seisuga 01.01.2018	38 199	175	2 070	0	105	4 017	44 566	0	44 566
Muutus reservides	0	0	218	0	0	-218	0	0	0
Aktsiaoptsioonid *	0	0	0	103	0	0	103	0	103
Puhaskasum	0	0	0	0	0	4 753	4 753	0	4 753
Muu koondkasum	0	0	0	0	-259	0	-259	0	-259
Koondkasum kokku	0	0	0	0	-259	4 753	4 494	0	4 494
Omakapital seisuga 31.12.2018	38 199	175	2 288	103	-154	8 552	49 163	0	49 163

*vt lisa 19

Lisad lehekülgedel 9 kuni 77 on raamatupidamise aruande lahutamatud osad.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.S.
Kuupäev/date 4. 11. 2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Konsolideeritud raamatupidamisaruannete lisad

Lisa 1 Raamatupidamisarvestuse põhimõtted

Coop Pank AS (reg. nr. 10237832, endise ärinimega AS Eesti Krediidipank), on Tallinna linnas (Eesti), Narva mnt 4 registreeritud krediidiasutus. Coop Pank AS-i 2016-2018. aasta konsolideeritud finantsaruanded on kinnitatud Coop Pank AS-i juhatuse poolt 04.11.2019.

Arvestus- ja esitusvaluuta

Coop Pank kontserni arvestusvaluutaks on euro ning 2016-2018. aasta konsolideeritud finantsaruanded on esitatud tuhandetes eurodes, välja arvatud juhul, kui on märgitud teisiti.

1.1 Koostamise alused

Coop Panga konsolideeritud finantsaruanded on koostatud akstiate avaliku pakkumise Prospekti lisamiseks, kooskõlas punktiga 18.1, Lisa 1, Komisjoni Delegeeritud Määrus (EL) 2019/980, 14. märts 2019, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/1129 seoses väärtpaberite avalikul pakkumisel või reguleeritud turul kauplemisele võtmisel avaldatava prospekti vormi, sisu, kontrolli ja kinnitamisega ning millega tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EÜ) nr 809/2004 (edaspidi nimetatud „Delegeeritud Määrus 2019/980").

Coop Panga kontserni konsolideeritud finantsaruanded on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (IFRS, International Financial Reporting Standards). Käesoleva konsolideeritud finantsaruannete koostamisel rakendatud peamised raamatupidamis-arvestuse põhimõtted on esitatud allpool. Kui ei ole näidatud teisiti, on neid põhimõtteid kohaldatud järjepidevalt kõikide esitatud aastate kohta. Majandustehinguid on kirjendatud soetusmaksumuse printsiibil nende tekkimise momendil, välja arvatud mõnedel juhtudel, kui alljärgnevates arvestuspõhimõtetes on kirjeldatud teisiti (nt finantsvarad õiglases väärtuses). Raamatupidamise aruanded on koostatud tekkepõhise arvestusprintsiibi kohaselt, kontsern liigitab oma tulud ja kulud vastavalt nende olemusele. Kirjete esitamise viisi või klassifitseerimise muutmisel konsolideeritud raamatupidamisaruandes on ümber klassifitseeritud ka vastavad eelmiste perioodide summad, va juhul kui raamatupidamisarvestuse põhimõtetes on teisiti sätestatud.

Muutused esitlusviisis. Kontserni 2018. aasta majandusaasta aruandes olid Konsolideeritud rahavoogude aruandes finantseerimistegevuse rahavoogude koosseisus näidatud saadud laenud ja emiteeritud võlakirjad kogusummas 9 000 tuhat eurot. Käesolevas aruandes on nimetatud summa tõstetud äritegevuse rahavoogude koosseisu, kuna iseloomustab paremini kaasatud ressursi olemust. Kontsern kajastab finantseerimistegevuse rahavoogude all vaid selliseid laene ja emiteeritud võlakirju, mis on allutatud ja omavahendite koosseisu kaasatud instrumendid.

1.2 Olulised raamatupidamisarvestuslikud hinnangud

Konsolideeritud finantsaruannete esitamine vastavalt rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, eeldab teatud oluliste, juhtkonnapoolsete raamatupidamis-arvestuslike hinnangute ning eelduste tegemist, mis mõjutavad aruande kuupäeva seisuga raporteeritavate varade ja kohustuste jääke ning tingimuslike varade ja kohustuste esitamist ning aruandeperioodil kajastatud

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.S.
Kuupäev/date 4. 11. 2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

tulusid ja kulusid. Kuigi mitmed aruandes esitatud finantsnäitajad põhinevad juhtkonna teadmistel ja hinnangutel, mis on tehtud parima teadmise kohaselt, võib tegelik tulemus nendest hinnangutest oluliselt erineda. Täpsem hinnangute ülevaade on toodud vastavate arvestuspõhimõtete või lisade all.

Olulisi hinnanguid on kasutatud eelkõige järgmistes valdkondades:

- laenude allahindlused, sh tagatiste õiglase väärtuse hindamine (lisa 2; lisa 11,12);
- kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse hindamine (lisa 2);
- finantsvarade ja kohustiste õiglane väärtus (lisa 2);
- firmaväärtuse hindamine (lisa 3).

Kõige olulisemad juhtkonna - poolsed hinnangud on seotud uue standardi IFRS 9 kasutuselevõtuga. Juhtkond on hinnanud ärimudelit erinevate finantsvarade klassifitseerimiseks. Klientidele väljastatud laenude äriline eesmärk on lepinguliste rahavoogude kogumine, sealjuures võib selle mudeli alusel laene ka müüa krediidiriski vähendamise eesmärgil. Finantsinvesteeringuid võlainstrumentidesse tehakse likviidsete vahendite paigutamise eesmärgil, mistõttu on ka võlainstrumentidesse investeerimise äriline eesmärk lepinguliste rahavoogude kogumine ning müük vastavalt vajadusele. Täiendavalt on hinnatud, kas lepingulised rahavood sisaldavad vaid põhiosa ja intressimakseid, sh on intressirahavood tasu raha ajaväärtuse eest, krediidiriski eest, likviidsusriski eest ning katavad muuhulgas ka administratiivkulusid ja kasumimarginaali. Kõik kajastatavad finantsvarad vastavad sellele kriteeriumile.

Juhtkond teeb ka hinnanguid finantsvarade oodatava krediidikahju mudeli sisendite osas. Mudeleid, hinnanguid ja sisendeid vaadatakse regulaarselt üle kontserni riskijuhtimise funktsiooni poolt.

Juhtkonna hinnanguid kaalutakse pidevalt ajaloolise kogemuse ja muude tegurite põhjal, sh ootused tuleviku sündmuste kohta, mida on antud tingimustes mõistlikeks hinnatud. Muutused hinnangutes võivad omada olulist mõju selle perioodi finantsaruannetele, mille hinnanguid muudeti. Juhtkond usub, et aluseks olevad eeldused on kohased ning nende põhjal koostatud kontserni majandusaasta finantsaruanded kajastavad kontserni finantsseisundit ja majandustulemusi õiglaselt.

1.3 Konsolideerimine

Coop Panga kontserni konsolideeritud finantsaruanded sisaldavad emaettevõtte Coop Pank AS ja kõigi tema tütarettevõtete – Coop Liising AS, Coop Finants AS, CP Vara AS (endine AS Krediidipank Finants, likvideerimisel), AS Martinoza ja SIA Prana Property – finantsaruandeid seisuga 31.12.2018. Kontsernile kehtivad ühtsed arvestuspõhimõtted. Konsolideerimisgrupp Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 alusel ja kontsern konsolideerimises vastavalt IFRS-le kattuvad. Konsolideerimisel liidetakse panga ja tütarettevõtete finantsseisundi aruanded ja kasumiaruanded rida-realt, elimineerides omavahelised saldod, käibed, tulud-kulud ja realiseerimata kasumid-kahjumid kontserni ettevõtete vahelistelt tehingutelt.

<u>Tütarettevõtted</u>

Tütarettevõtted on kõik majandusüksused, mille üle kontsernil on kontroll. Kontsern kontrollib majandusüksust, kui ta saab või tal on õigused majandusüksuses osalemisest tulenevale muutuvale kasumile ja ta saab mõjutada kasumi suurust, kasutades oma mõjuvõimu majandusüksuse üle. Tütarettevõtted konsolideeritakse raamatupidamise aastaaruandes alates kontrolli tekkimisest kuni selle lõppemiseni.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.S.
Kuupäev/date 4. 11. 2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Emaettevõtte eraldiseisvates põhiaruanneteson investeeringud tütarettevõtete aktsiatesse kajastatud soetusmaksumuses, miinus võimalikud allahindlused vara väärtuse langusest.

Mittekontrolliv osalus

Mitte-kontrolliv osalus on see osa tütarettevõtte aruandeperioodi tulemusest ja netovaradest, mida Kontsen otseselt või kaudselt ei oma. Mitte-kontrolliv osalus moodustab eraldi osa Kontserni omakapitalist. Konsolideeritud finantsseisundi aruandes kajastatakse mitte-kontrolliv osalus eraldi emaettevõtte omanikele kuuluvast omakapitalist. Konsolideeritud kasumi- ja muus koondkasumiaruandes kajastatakse mitte-kontrolliva osaluse osa kasumist eraldi emaettevõtte omanikele kuuluvast osast.

1.4. Tehingud välisvaluutas ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutadeks on loetud kõik teised valuutad peale arvestusvaluuta euro. Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja -kohustised hinnatakse bilansipäeval ümber arvestusvaluutasse bilansipäeval kehtivate Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja –kahjumid esitatakse aruandeperioodi kasumiaruandes. Mitterahalised välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja kohustised, mida mõõdetakse õiglases väärtuses, hinnatakse ümber arvestusvaluutasse, võttes aluseks Euroopa Keskpanga valuutakursid, mis kehtivad õiglase väärtuse määramise päeval. Välisvaluutas fikseeritud mitterahalisi varasid ja kohustisi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil (nt ettemaksed, soetusmaksumuse meetodil kajastatavad varud, materiaalne ja immateriaalne põhivara), kajastatakse tehingupäeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursi alusel ja hiljem neid ümber ei hinnata.

1.6. Finantsvarad

1.6.1 Arvestuspõhimõtted alates 01. jaanuarist 2018

Klassifitseerimine

Kontsern klassifitseerib finantsvarad järgmistesse mõõtmiskategooriatesse:

- need, mida kajastatakse õiglases väärtuses (kas muutusega läbi koondkasumiaruande või muutusega läbi kasumiaruande)
- need, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Klassifitseerimine sõltub Kontserni ärimudelist finantsvarade haldamisel ning rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine

Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval ehk kuupäeval, millal Kontsern võtab endale vara ostmise või müümise kohustuse.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja Kontsern annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved.

Mõõtmine

Finantsvarad kajastatakse esmasel arvelevõtmisel õiglases väärtuses, millele on lisatud tehingukulud, mis on otseselt seotud finantsvara omandamisega, välja arvatud finantsvarade puhul, mida kajastatakse õiglases

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.S.
Kuupäev/date 4. 11. 2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastavate finantsvarade tehingutasud kajastatakse kuluna kasumiaruandes.

Võlainstrumendid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub Kontserni ärimudelist finantsvarade haldamisel (Kontserni eesmärk on vaid hoida varasid rahavoogude sissenõudmise eesmärgil või hoida varasid nii rahavoogude sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil, või muul eesmärgil) ning finantsvara lepingulistest rahavoogudest (kas rahavood sisaldavad vaid põhiosa- ja intressimakseid, intress sisaldab vaid tasu krediidiriski eest, raha ajaväärtuse eest, muid tavalisi laenude riske ning kasumimarginaali). Finantsvarad, mis sisaldavad tuletisinstrumente, hinnatakse ühtse instrumendina lepinguliste põhiosa- ja instressimaksete rahavoogude analüüsimisel.

Kontserni võlainstrumendid jagunevad järgmistesse mõõtmiskategooriatesse:

- Korrigeeritud soetusmaksumus: Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Nendest varadest saadav intressitulu kajastatakse finantstuludes sisemise intressimäära meetodil. Kajastamise lõpetamisel kajastatakse saadud kasum või kahjum kasumiaruandes muudes tuludes/kuludes. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning krediidikahjumid kajastatakse kasumiaruandes eraldi ridadel. Seisuga 1. jaanuar 2018 ja 31. detsember 2018 olid järgnevad Kontserni finantsvarad klassifitseeritud selles kategoorias:
    - Raha;
    - Hoiused keskpankades;
    - Laenud ja nõuded krediidiasutustele;
    - Laenud ja nõuded klientidele;
    - Muud finantsvarad.

- Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi koondkasumiaruande: Varad, mida hoitakse rahavoogude sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil, kuid varade rahavood on vaid põhiosa- ja intressimaksed, mõõdetakse õiglases väärtuses muutustega läbi koondkasumiaruande. Väärtuse muutused kajastatakse koondkasumis, välja arvatud väärtuse langusest tulenevad kahjumid või kasumid, intressitulud ja valuutakursimuutused, mis kajastatakse kasumiaruandes. Kui finantsvara kajastamine lõpetatakse, siis koondkasumiaruandes kajastatud kumulatiivne kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes real muud tulud/(kulud). Nimetatud finantsvarade intressitulu kajastatakse finantstulude real sisemise intressimäära meetodil. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning väärtuse languse kulu kajastatakse eraldi real kasumiaruandes.
  Kontsern kajastab järgmisi finantsvarasid õiglases väärtuses muutustega läbi koondkasumiaruande:
    - Investeerngud võlainstrumentidesse.

- Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande: Varad, mis ei vasta soetusmaksumuse või õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumi kriteeriumile, kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Kasum või kahjum võlainstrumentidelt muutustega läbi kasumiaruande kajastatakse vastava perioodi, mil õiglase väärtuse muutus on toimunud, kasumiaruandes real Neto kasum/-kahjum õiglases väärtuses läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradelt ja -kohustistelt. Sellised

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

õiglase väärtuse kasumid ja kahjumid sisaldavad ka vastavatelt instrumentidelt teenitud lepingulisi intresse. Seisuga 1. jaanuar 2018 ja 31. detsember 2018 ei kajastatud Kontserni finantsvarasid vastavas mõõtmiskategoorias.

Omakapitaliinstrumendid

Kontsern kajastab omakapitaliinstrumendid õiglases väärtuses. Kui Kontsern on võtnud vastu pöördumatu otsuse kajastada mitte-kauplemise eesmärgil hoitavate omakapitaliinstrumentide õiglase väärtuse muutused läbi koondkasumiaruande, siis ei ole võimalik omakapitali instrumendi kajastamise lõpetamisel õiglase väärtuse muutuseid ümber klassifitseerida ning kajastada läbi kasumiaruande. Sellistelt investeeringutelt saadud dividendid kajastatakse jätkuval kasumiaruandes real muud tulud.

Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande mõõdetud omakapitaliinstrumendist saadud kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes real muu tulu/kulu. Õiglases väärtuses läbi muu koondkasumiaruande kajastatud omakapitaliinstrumentide allahindluseid (ning allahindluse tühistamisi) ei kajastata eraldi õiglase väärtuse muutusest.

Finnatsvarade väärtuse langus

Kontsern hindab korrigeeritud soetusmaksumuses ja õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande kajastavate võlainstrumentide oodatavat krediidikahjumit tuleviku informatsiooni baasil. Rakendatav väärtuse languse metoodika sõltub sellest, kas krediidirisk on oluliselt suurenenud.

Eeldatava krediidikahju mõõtmine võtab arvesse: (i) erapooletut ja tõenäosusega kaalutud summat, mille määramisel hinnatakse mitmeid võimalikke erinevaid tulemusi, (ii) raha ajaväärtust ja (iii) aruande perioodi lõpus ilma liigsete kulude või pingutusteta kättesaadavat mõistlikku ja põhjendatud informatsiooni minevikus toimunud sündmuste, praeguste tingimuste ja tulevaste majandustingimuste prognooside kohta.

Nõuetele ostjate vastu ja lepingulistele varadele, kus puudub oluline finantseerimise komponent, rakendab Kontsern IFRS 9 järgi lubatud lihtsustatud lähenemist ning arvestab nõuete allahindlust nõuete pikkuse oodatava krediidikahjumina nõuete esmasel kajastamisel. Kontsern kasutab allahindluste maatriksit, kus allahindlus arvutatakse nõuetele lähtudes erinevatest aegumiste perioodidest.

Kontsern kasutab kõikde korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglases väärtuses muutustega läbi koondkasmiaruande võlainstrumentide puhul kolmefaasilist mudelit, mis võtab arvesse krediidikvaliteedi muutust alates esmasest kajastamisest.

- Faas 1 – sisaldab finantsvarasid, mille krediidirisk ei ole suurenenud alates arvele võtmise hetkest. Eeldatavaks krediidikahjumiks on kogu lepinguperioodi eeldatavast krediididkahjust see osa, mis tuleneb kohustuse võimalikust täitmata jätmisest järgmise 12 kuu jooksul või kuni lepingu lõppemiseni, kui see on lühem (12 kuu eeldatav krediidikahjum).
- Faas 2 – sisaldab finantsvarasid, mille krediidirisk on oluliselt suurenenud alates arvele võtmise hetkest, kuid mille puhul ei ole veel objektiivseid põhjuseid lootusetuks tunnistamiseks. Eeldatav krediidikahjum mõõdetakse, võttes aluseks eeldatavaid krediidikahjumeid kogu eeldatava lepinguperioodi jooksul.
- Faas 3 – sisaldab finantsvarasid, mille väärtus on langenud (näiteks, 90 päeva võlas, võlgnik on maksejõuetu, on tõenäoline, et võlgnik alustab pankroti menetlusega või ümberstruktureerimisega, mitte-töötav nõue). Eeldatav krediidikahjum mõõdetakse kogu eeldatava lepinguperioodi kohta.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud võlainstrumendid kajastatakse konsolideeritud finantsseisundi aruandes neto väärtuses, võttes arvesse eeldatavat krediidikahjumit. Laenukohustised Laenukohustised ja laenugarantiide puhul moodustatakse eraldis eeldatava krediidikahju osas ning kajastatakse kohustusena konsolideeritud finantsseisundi aruandes. Õiglases väärtuses läbi muu koondkasmuaruande kajastatud võlainstrumentide korrigeeritud soetusmaksumuse ja eeldatava krediisikahjumi netoväärtuse muutus kajastatakse kasumiaruandes ning muud väärtuse muutused kajastatakse muus koondkasumiaruandes real kasumid ja kahjumid õiglases väärtuses muutustega läbi koondkasmiaruande võlainstrumentidelt.

Lepingutel, mis sisaldavad nii laenu kui ka laenu kohustust (kasutamata limiit) ja Kontsernil ei ole võimalik väljastamata osa komponenti eeldatavast krediidikahjumist eristada laenu komponendist, kajastatakse laenu kohustuse allahindlus koos laenu allahindlusega. Juhul kui kombineeritud eeldatavad krediidikahjumid ületavad laenu brutosummat, kajastatakse neid kohustusena.

Juhul, kui järgmisel perioodil on allahinnatud kahjumi summa vähenenud ja vähenemist sai objektiivselt seostada sündmusega, mis tekkis pärast allahindluse kajastamist (nt laenusaaja riskiklassi paranemine), kantakse eelnevalt kajastatud allahindlusest tulenev kahju tagasi, korrigeerides allahindluse kontot. Tagasikande summa kajastatakse kasumiaruande real ,,Laenukahjumid" tuluna.

Krediidiriski juhtimise põhimõtetest annab põhjalikuma ülevaate lisa 2 ,,Riskide juhtimine". Intressitulud laenudelt kajastatakse kasumiaruande real ,,Intressitulu efektiivse intressimäära meetodil".

Raha ja raha ekvivalendid

Rahavoogude aruandes kajastatakse raha ja raha ekvivalentidena sularaha, keskpankades (va Eesti Pangas hoitav kohustuslik reserv) ja krediidiasutustes hoitavaid nõudmiseni ning kuni 3-kuulise tähtajaga hoiuseid, mida saab ilma märkimisväärsete piiranguteta kasutada ja mille väärtuse muutuse risk on ebaoluline. Rahavoogude aruanne on koostatud otsemeetodil.

Liisingnõuded

Kapitalirenditehinguks loetakse liisingtehingut, mille korral kõik olulised vara kasutamisest tulenevad riskid ja hüved lähevad Kontsernilt üle rentnikule. Vara juriidiline omandiõigus võib kliendile üle minna rendiperioodi lõppedes. Kapitalirendilepingutest tulenevaid nõudeid kajastatakse nende liisingumaksete ajaldatud nüüdisväärtuses, millest on lahutatud nõuete põhiosa tagasimaksed pluss renditava vara garanteerimata jääkväärtus rendiperioodi lõpuks. Rentnikult saadavad rendimaksed jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimakseteks ja finantstuluks. Finantstulu jagatakse rendiperioodile arvestusega, et rendileandja tulususe määr on igal ajahetkel kapitalirendi netoinvesteeringu jäägi suhtes sama. Rendilepingute sõlmimisega kaasnevad esmased otsekulutused, mis jäävad rendileandja kanda, võetakse arvesse rendi sisemise intressimäära ja kapitalirendinõude arvestusel ning kajastatakse tulu vähendusena rendiperioodi jooksul. Nõuete allahindlus näidatakse miinusmärgiga vastaval varakirjel. Nõue kliendi vastu kajastatakse alates lepingujärgse vara kliendile üleandmise hetkest. Tehingute puhul, mille osas lepingu objektiks olev vara ei ole veel üle antud, kajastatakse nende lepingute osas rentnikelt laekunud summad finantsseisundi aruandes kohustiste poolel ostjate ettemaksetena real ,,Muud finantskohustised". Liisinguettevõtte poolt tasutud summad ettemaksetena vara eest hankijatele kajastatakse finantsseisundi aruandes varade poolel real ,,Muud finantsvarad".

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Faktooringu ja laofinantseeringu nõuded

Faktooringtehinguteks loetakse finantseerimistehinguid, mille korral Kontsern finantseerib oma koostööpartneritest müüjaid nende varaliste nõudeõiguste omandamise kaudu. Kontsern soetab müüjalt nõude tulevikus ostja poolt ostu-müügi lepingute alusel tasumisele kuuluvate summade osas. Faktooring on nõuete üleandmine (müük), kus sõltuvalt faktooringlepingu tingimustest on ostjal õigus teatud aja jooksul nõue müüjale tagasi müüa (regressiõigusega faktooring) või tagasimüügi õigus puudub ning kõik nõudega seotud riskid ja tulud lähevad sisuliselt üle müüjalt ostjale (regressiõiguseta faktooring). Juhul kui liisinguettevõte ei omanda kõiki nõudega seotud riske ja hüvesid, siis kajastatakse tehingut kui finantseerimistehingut (st nõude tagatisel antud laenu) ning nõuet kajastatakse finantsseisundi aruandes, kuni nõue on laekunud või regressiõigus aegunud. Juhul kui tagasiostukohustust ei ole ning kontroll nõude ja temaga seotud riskide ja hüvede üle tulevad kliendilt üle liisinguettevõttele nõude üleandmise hetkel, kajastatakse tehingut nõude soetamisena. Soetatud nõuded võetakse arvele nende õiglases väärtuses ja kajastatakse hiljem korrigeeritud soetusmaksumuses. Nõue ostja vastu tekib ostu-müügi lepingu faktoorimise ehk nõude soetamise hetkest.

Laofinantseeringu tehinguteks loetakse finantseerimistehinguid, mille korral liisingufirma finantseerib oma koostööpartnereid, andes neile laenu laovarude tagatisel.

1.6.2 Arvestuspõhimõtted kuni 31.12.2017

Coop Pank AS kontsern klassifitseerib oma finantsvarasid ja -kohustisi vastavalt nende omadustele ning nende kohta avaldatavale informatsioonile. Klassifikatsioon on toodud järgnevas tabelis:

Kategooria IAS 39 järgi		Klass kontserni määratluses	
Finantsvarad	Laenud ja nõuded	Nõuded krediidiasutustele	
		Laenud ja nõuded klientidele	Laenud ja nõuded eraisikutele
			Laenud ja nõuded juriidilistele isikutele
		Muud finantsvarad	
	Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	Kauplemiseks hoitavad intressimäära vahetuslepingud - tuletistehingud	
		Soetamisel määratletud õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad võlakirjad	
	Lõpptähtajani hoitavad finantsvarad	Lunastustähtajani hoitavad võlakirjad	
	Müügiootel finantsvarad	Investeerimisväärtpaberid – aktsiad	

Laenud ja nõuded klientidele

Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratud maksetega mittetuletisinstrumendid, mida ei noteerita aktiivsel turul. Need tekivad siis, kui kontsern annab raha, kaupu või teenuseid võlgnikule, ilma kavatsuseta sellest tuleneva debitoorse võlgnevusega kaubelda.

Laenud võetakse finantsseisundi aruandes arvele õiglases väärtuses koos tehingukuludega väärtuspäeval, mil raha laenusaajale välja makstakse või ajal, kui on tekkinud makse nõudeõigus ning kajastatakse kuni nende tagasimaksmiseni või mahakandmiseni, vaatamata sellele, et osa laenusummast võib olla kantud läbi laenu allahindluse kuludesse. Laenude allahindlus näidatakse miinusmärgiga vastaval varakirjel. Laenud on finantsseisundi aruandes kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Tekkepõhiselt arvestatud ja laekumata laenuintressid kajastatakse finantsseisundi aruandes vastaval

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

varakirjel. Arvelduslaenu ja krediitkaartide puhul on finantsseisundi aruandes kajastatud laenuvõtja tegelik limiidi kasutus. Kasutamata krediidilimiit on kajastatud panga tingimusliku kohustusena. Laenude restruktrureerimine tähendab laenutingimuste (lõpptähtaeg, maksegraafik, intressimäär) muutmist tulenevalt laenusaaja riskitaseme muutumisest. Restruktrureeritud laenude arvestamise ja kajastamise põhimõtted ei erine teistest laenudest.

Faktooringu ja laofinantseeringu nõuded

Faktooringtehinguteks loetakse finantseerimistehinguid, mille korral Kontsern finantseerib oma koostööpartneritest müüjaid nende varaliste nõudeõiguste omandamise kaudu. Kontsern soetab müüjalt nõude tulevikus ostja poolt ostu-müügi lepingute alusel tasumisele kuuluvate summade osas. Faktooring on nõuete üleandmine (müük), kus sõltuvalt faktooringlepingu tingimustest on ostjal õigus teatud aja jooksul nõue müüjale tagasi müüa (regressiõigusega faktooring) või tagasimüügi õigus puudub ning kõik nõudega seotud riskid ja tulud lähevad sisuliselt üle müüjalt ostjale (regressiõiguseta faktooring). Juhul kui liisinguettevõte ei omanda kõiki nõudega seotud riske ja hüvesid, siis kajastatakse tehingut kui finantseerimistehingut (st nõude tagatisel antud laenu) ning nõuet kajastatakse finantsseisundi aruandes, kuni nõue on laekunud või regressiõigus aegunud. Juhul kui tagasiostukohustust ei ole ning kontroll nõude ja temaga seotud riskide ja hüvede üle tulevad kliendilt üle liisinguettevõttele nõude üleandmise hetkel, kajastatakse tehingut nõude soetamisena. Soetatud nõuded võetakse arvele nende õiglases väärtuses ja kajastatakse hiljem korrigeeritud soetusmaksumuses. Nõue ostja vastu tekib ostu-müügi lepingu faktoorimise ehk nõude soetamise hetkest.

Laofinantseeringu tehinguteks loetakse finantseerimistehinguid, mille korral liisingufirma finantseerib oma koostööpartnereid, andes neile laenu laovarude tagatisel.

Laenude ja nõuete väärtuse langus

Kontsern on hinnanud järjepidevalt, kas on olemas objektiivseid tõendeid selle kohta, et finantsvara väärtus on langenud. Finantsvara väärtus on langenud ja allahindlusest tulenev kahju on tekkinud vaid juhul, kui on olemas objektiivsed tõendid halvenemisest ühe või mitme sündmuse tõttu pärast vara esialgset arvelevõtmist (edaspidi kahjujuhtum) ja sellel kahjujuhtumil on mõju finantsvara või finantsvarade rühma tuleviku eeldatavatele rahavoogudele, mida on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Laenude hindamisel on konservatiivselt arvestatud mitmesuguste riskidega. Ettevõtluslaenude hindamisel on kontsern tuginenud nõuete klassifitseerimise süsteemile, mille kohaselt nõuete hindamise aluseks on juriidilisest isikust ettevõtja majanduslik seisund, laenuvõtja usaldusväärsus, laenulepingus fikseeritud kohustuste täitmise õigeaegsus ning muud tegurid, mis koosmõjus on aidanud hinnata laenunõude väärtust ja laenuportfellis tekkinud kahju summat. Füüsilisest isikust laenusaajate puhul hinnatakse laenulepingus fikseeritud kohustuste täitmise õigeaegsust, maksevõimet ja tagatisi ja muid krediidiriski mõjutavaid tegureid.

Esmalt on kontsern hinnanud, kas on olemas objektiivseid tõendeid halvenemise kohta individuaalselt nende finantsvarade suhtes, mis on individuaalselt olulised ja individuaalselt või ühiselt nende finantsvarade suhtes, mis ei ole individuaalselt olulised. Kui kontsern on kindlaks teinud, et individuaalselt hinnatud finantsvara suhtes ei ole olemas objektiivseid tõendeid halvenemise kohta, on vara kaasatud sarnaste krediidiriski tunnustega finantsvarade rühma ja hinnatud nende allahindlust grupipõhiselt. Varasid, mis on individuaalselt hinnatud ja mille allahindlusest tulenevat kahju on tulnud jätkuvalt kajastada, ei ole kaasatud grupipõhisesse hindamisse. Grupipõhise allahindluse otstarbel on grupeeritud finantsvarasid homogeensete krediidiriski tunnuste põhjal (s.t.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

kontserni hindamisprotsessi alusel, mis võttis arvesse varade liiki, majandusharu, tagatise liiki, maksepraktikat ja muid asjakohaseid tegureid). Nimetatud tunnused on olulised selliste varagruppide tuleviku rahavoo hindamiseks.

Grupipõhiselt hinnatud laenugruppide allahindlusmäärad on leitud varade ajalooliste maksejõuetuks muutumise tõenäosuste ja ajalooliste kahjumäärade põhjal, mille krediidiriski tunnused sarnanevad kontsernis olemasolevatele varadele. Ajaloolisi laenukahjumeid on korrigeeritud kehtivate vaadeldavate andmete põhjal, kajastamaks hetke tingimuste mõju, mis ei mõjutanud seda perioodi, millel ajaloolised kahjumid tuginevad ja kõrvaldamaks nende möödunud perioodide neid mõjusid, mida hetkel ei esine. Kontsern on vaadanud regulaarselt üle nõuete hindamise meetodeid ja eeldusi, et vähendada võimalikke erinevusi kahjuhinnangute ja tegelike kahjude vahel.

Hinnanguliste laenukahjumite arvestamiseks on hinnatud laenude ja intressinõuete laekumise tõenäosust järgnevatel perioodidel ning eeldatavate laekumiste diskonteeritud nüüdisväärtust, mis on diskonteeritud finantsvara kliendi kehtiva kaalutud keskmise intressimääraga ning samuti diskonteeritud eeldatavaid laekumisi tagatiste realiseerimisest, mis kõik koos aitavad hinnata tekkinud laenukahjumi suurust. Kahjumi suurust mõõdetakse kui vahet vara bilansilise maksumuse ja eeldatava tuleviku rahavoo nüüdisväärtuse vahel. Vara bilansilist maksumust vähendatakse allahindluskonto abil ja kahjumi summa kajastatakse kasumiaruandes. Individuaalsed allahindlused on moodustatud individuaalselt hinnatud laenudele ning grupipõhised allahindlused homogeensetele laenugruppidele.

Juhul, kui järgmisel perioodil on allahinnatud kahjumi summa vähenenud ja vähenemist sai objektiivselt seostada sündmusega, mis tekkis pärast allahindluse kajastamist (nt laenusaaja riskiklassi paranemine), kantakse eelnevalt kajastatud allahindlusest tulenev kahju tagasi, korrigeerides allahindluse kontot. Tagasikande summa kajastatakse kasumiaruande real ,,Laenukahjumid" tuluna.

Kui laen on ebatõenäoliselt laekuv, kantakse see maha laenu vastava allahindluse arvelt. Sellised laenud kantakse maha pärast kõikide nõutavate protseduuride läbiviimist ja kahjusumma kindlakstegemist.

Krediidiriski juhtimise põhimõtetest annab põhjalikuma ülevaate lisa 2 ,,Riskide juhtimine". Intressitulud laenudelt kajastatakse kasumiaruande real ,,Intressitulu efektiivse intressimäära meetodil".

Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad

Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad hõlmavad soetamisel määratletud õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavaid väärtpabereid ja kauplemise eesmärgil soetatud väärtpabereid (sh tuletisinstrumendid).

Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad väärtpaberid määratakse siia kategooriasse lõplikult nende esmasel arvelevõtmisel. See väärtpaberite klass on kaasatud likviidsete võlakirjade portfelli. Investeeringu eesmärk on hoida likviidseid reserve likviidsetes väärtpaberites, mida on võimalik rahalise likviidsuse loomiseks keskpangale pantida või müüa.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad väärtpaberid hinnatakse õiglases väärtuses, mille aluseks võetakse väärtpaberi ostunoteering. Kui noteeringutest ei tulene hinda või noteeringud ei ole piisavalt regulaarsed, siis hinnatakse finantsinstrumendid ümber õiglasesse väärtusesse, võttes aluseks kogu kättesaadava informatsiooni emitendi kohta, et hinnata finantsinstrumendi hinda õiglase väärtuse määramiseks sarnaste, turul saadaolevate instrumentide hinnaga.

Intressitulud finantsinvesteeringutelt kajastatakse kasumiaruande real ,,Intressitulu". Nende väärtpaberite ümberhindamisest saadud realiseeritud ja realiseerimata tulem kajastatakse kasumiaruande real ,,Neto tulu/kulu õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavatelt finantsvaradelt".

Kauplemisväärtpaberid on väärtpaberid, mis on soetatud peamiselt edasimüügi- või tagasiostu eesmärgil lähitulevikus või kui need on osa iseseisvast finantsinstrumentide portfellist, mida hallatakse ühiselt ja mille kohta on olemas tõestus hiljutisest lühiajalisest tegelikust kasumi teenimisest ning tuletisväärtpaberid. Kontsernil ei ole väärtpabereid, mis on soetatud edasimüügi- või tagasiostu eesmärgil.

Tuletisinstrumendid (SWAP-tehingud) võetakse arvele õiglases väärtuses tehingupäeval, arvestamata tehingukulusid, edasine kajastamine toimub nende õiglases väärtuses. Juhul, kui tuletisinstrumendid on noteeritud aktiivsel turul, kasutatakse õiglase väärtusena turuväärtust. Vastasel juhul kasutatakse õiglase väärtuse leidmiseks hindamismeetodeid. Kasumid/kahjumid tuletisinstrumentide ümberhindlusest kajastatakse tulu või kuluna koondkasumiaruande real „Neto tulu/kulu õiglases väärtuses kajastatavatelt finantsvaradelt".

Tuletisinstrumendid kajastatakse finantsseisundi aruandes varana, kui nende turuväärtus on positiivne ning kohustisena, kui turuväärtus on negatiivne. Bilansiliste varade ja kohustuste õiglasi väärtusi tuletisinstrumentidelt ei saldeerita. Tuletisinstrumentide arvestusel ei kasutata riskimaandamisarvestuse erireegleid.

Müügiootel finantsvarad

Investeerngud väärtpaberitesse klassifitseeritakse müügiootel finantsvarana. Müügiootel finantsvarad on investeeringud, mida Kontsern plaanib hoida määramatu aja ning mis võidakse müüa tulenevalt likviidsuse vajadusest või muutunud instressidest, valuutakurssidest või omakapitali hinnast.

Nimetatud väärtpaberid võetakse tehingupäeval arvele õiglases väärtuses. Edaspidi kajastatakse neid kontserni aruannetes õiglases väärtuses. Juhul kui õiglane väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav, kajastatakse need väärtpaberid soetusmaksumuses. Müügiootel väärtpaberite õiglase väärtuse muutusest tulenev realiseerumata tulu ja kulu kajastatakse koondkasumiaruandes finantsvarade ümberhindlusena.

Kontsern hindab järjepidevalt, kas on olemas objektiivseid tõendeid, et müügiootel finantsvara väärtus on langenud. Müügiootel aktsiainvesteeringute puhul loetakse väärtpaberi õiglase väärtuse olulist või pikaajalist langust alla tema soetusmaksumuse vara väärtuse langust määravaks teguriks. Võlainstrumendi väärtus loetakse langenuks, kui instrumendilt laekuv eeldatud rahavoog muutub. Müügiootel vara kohta sellise trendi esinemisel eemaldatakse kumulatiivne kahju — mõõdetuna kui vahe soetusmaksumuse ja hetke õiglase väärtuse vahel, millest on maha arvatud väärtuse langusest tulenev kahju selle finantsvara kohta, mis eelnevalt on kajastatud kasumi või kahjumina — koondkasumist ja kajastatakse kasumiaruandes. Omakapitali instrumentide väärtuse langusest tingitud kahju, mis on kajastatud kasumiaruandes, ei kanta tagasi läbi kasumiaruande. Kui järgmisel

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

perioodil müügiootel olevaks klassifitseeritud võlainstrumendi õiglane väärtus tõuseb ja tõusu võib objektiivselt seostada sündmusega, mis toimus pärast väärtuse langusest tingitud kahju kajastamist kasumis või kahjumis, kantakse väärtuse langusest taastamine tagasi läbi kasumiaruande.

Varade müügist saadav kasum/kahjum kajastatakse koondkasumi vähenemisena ulatuses, mille võrra on varasemalt kajastatud väärtuse tõus samalt instrumendilt ja ülejäänud osa kasumiaruandes.

Müügiootel finantsvarade efektiivse intressi meetodiga arvestatud intress ja valuutakursi muutusest tulenev kasum ja kahjum kajastatakse kasumiaruandes. Dividendid müügiootel omakapitaliinstrumentidelt kajastatakse kasumiaruandes, kui kontsernil on tekkinud õigus dividende saada.

Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad

Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad on aktiivsel turul noteeritud finantsinstrumendid, millel on kindel tähtaeg ja mille osas juhtkonnal on kavatsus ja võimalus hoida neid lõpptähtajani. Nendeks ei ole:

- investeeringud, mis on soetusel defineeritud kui õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad;
- investeeringud, mis on klassifitseeritud kui müügiootel varad;
- investeeringud, mis vastavad laenude ja nõuete kriteeriumitele.

Need investeeringud on algselt arvele võetud õiglases väärtuses koos kõigi soetusega otseselt seotud kuludega ning edasi kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Intressitulu lunastustähtajani hoitavatelt investeeringutelt kajastatakse koondkasumiaruandes intressitulude koosseisus. Allahindlused lahutatakse investeeringu bilansilisest väärtusest ja allahindluse kulu kajastatakse koondkasumiaruandes real „Muud ärikulud".

1.7. Materiaalsed- ja immateriaalsed põhivarad

Põhivarana on finantsseisundi aruandes kajastatud maa, hooned, infotehnoloogiaseadmed, kontoriseadmed ja muud pikaajalise kasutuseaga varad. Immateriaalsed varad on eraldi identifitseeritavad mitterahalised mittefüüsilised varad ning mille hulka aruande kuupäeva seisuga kuulub soetatud tarkvara.

Materiaalsed põhivarad ja immateriaalsed põhivarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, mittetagastatavatest maksudest ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta. Hilisemate parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara finantsseisundi aruandes kajastamise kriteeriumitele (sh tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel). Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse perioodikuludes.

Materiaalsed põhivarad ja piiratud kasuliku elueaga immateriaalsed põhivarad kajastatakse edaspidi nende soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad kahjumid. Amortisatsiooni hakatakse arvutama alates kasutuselevõtmisele järgnevast kuust ja arvestatakse vara täieliku amortiseerumiseni. Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset amortisatsioonimeetodit. Amortisatsiooni arvestuse aluseks on vara kasulik tööiga, millest lähtuvalt on kujundatud amortisatsiooninormid.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Põhivara kulumit arvestatakse lineaarsel meetodil põhivara kasutusele võtmisele järgnevast kuust vastavalt põhivara hinnangulisele kasutusajale:

- ehitised 2-5% aastas,
- sõidukid 15% aastas,
- inventar 12,5% aastas,
- kontoritehnika 25% aastas,
- arvuti riist- ja tarkvara 10-25% aastas.

Piiramatu kasutuseaga põhivara (maa) ei amortiseerita. Põhivara kulum on näidatud kasumiaruande real „Põhivara kulum". Amortisatsiooni arvestus lõpetatakse, kui vara on arvestuslikult täielikult amortiseeritud, vara ümberklassifitseerimisel müügiootel põhivaraks või vara lõplikul eemaldamisel kasutusest. Igal bilansipäeval hinnatakse amortisatsiooninormide, meetodite ja jääkväärtuste asjakohasust.

Põhivara müügist saadav kasum või kahjum määratakse kindlaks müügitulu ja põhivara bilansilise maksumuse vahega. Müügitulu või -kulu kajastatakse kasumiaruandes vastavalt ridadel „Muu äritulu" või „Muu ärikulu".

Kulude kapitaliseerimine

Kontserni kasutuses olevate rendipindade rekonstrueerimisväljaminekud kapitaliseeritakse materiaalse põhivarana ja kantakse kuludesse lineaarselt vastavalt rendilepingu kestvusele.

Arenguväljaminekud

Tarkvaraprogrammide arendamise kulud, kui nendega kaasneb täiendav funktsionaalsus ja mis vastavad immateriaalse põhivara mõistele ja vara finantsseisundi aruandes kajastamise kriteeriumitele (sh tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel), kajastatakse immateriaalse põhivarana. Tarkvaraprogrammide kasutamisega seotud kulud kajastatakse kuluna nende tekkimisel.

Reklaami- ja uute toodete, teenuste ning protsesside käivitamisväljaminekud kantakse kuludesse tekkimise momendil. Ettevõttesiseselt arendatavate kaubamärkidega jm. seotud väljaminekud kantakse kuludesse tekkimise momendil.

Firmaväärtus

Firmaväärtust kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kontsern viib läbi firmaväärtuse testi vähemalt kord aastas või koheselt juhul, kui on ilmnenud väärtuse langusele viitavad asjaolud. Firmaväärtus jaotatakse tulu teenivatele üksustele või -üksuste rühmade vahel, kes saavad kasu äriühenduse sünergiast. Kasum või kahjum rahavoogusid genereeriva üksuse lõpetamisest või müügist, millele firmaväärtus on allokeeritud, sisaldab selle üksusega seotud firmaväärtuse bilansilist jääkväärtust.

1.8 Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteering on kinnisvaraobjekt, mida ettevõte hoiab eelkõige renditulu teenimise, väärtuse kasvu või mõlemal eesmärgil, kuid mitte objektid, mida kasutatakse tavapärase äritegevuse käigus.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Kinnisvarainvesteering võetakse algselt arvele soetusmaksumuses, milleks on ostuhind ja otseselt soetamisega kaasnevad kulutused. Edaspidi kajastatakse kinnisvarainvesteeringuid õiglases väärtuses. Õiglase väärtuse hindamisel kasutatakse sõltumatute ekspertide hinnanguid, mis põhinevad kas tulumeetodil (väärtus leitakse varast genereeruvate tuleviku rahavoogusid diskonteerides) või võrdlusmeetodil (analüüsitakse sarnaste objektidega toimunud turutehinguid) või kahe eelnimetatud meetodi kombinatsioonil. Kinnisvarainvesteeringu õiglase väärtuse muutustest tulenevat kasumit ja kahjumit kajastatakse nende tekkimise perioodi kasumiaruandes vastavalt real „Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutus".

Kinnisvaraobjekt klassifitseeritakse bilansis ümber juhul, kui toimub muutus tema kasutamise eesmärgis. Alates muutuse toimumise kuupäevast rakendatakse objektile selle varade grupi põhimõtteid, kuhu ta ümber klassifitseeritakse. Juhul, kui kinnisvarainvesteering võetakse kontsernis kasutusele põhivarana, klassifitseeritakse kinnisvarainvesteering ümber põhivaraks, mille soetamismaksumuseks on ümberklassifitseerimise hetke õiglane väärtus. Kontserni poolt kasutatava põhivara muutumisel kinnisvarainvesteeringuks kajastatakse ümberklassifitseerimise päeval eksisteerinud vahe põhivara bilansilise jääkmaksumuse ja vara õiglase väärtuse vahel kasumiaruandes.
Kui kinnisvarainvesteeringu kasutamises on toimunud muutus, mille tõenduseks on arendustegevuse alustamine eesmärgiga valmistada vara ette müügiks, siis klassifitseeritakse objekt ümber varuks, mille soetusmaksumuseks varuna on ümber klassifitseerimise päeva õiglane väärtus.

1.9 Varad müügiks

Varad müügiks on varad, mida hoitakse müügiks tavapärase äritegevuse käigus ja mis võetakse arvele soetusmaksumuses.
Soetusmaksumus on vara omandamise või töötlemise ajal vara eest makstud raha või üleantud mitterahalise tasu õiglane väärtus. Bilansipäeval hinnatakse müügiks hoitavaid varasid ning kajastatakse neid bilansis nende soetusmaksumuses või netorealiseerimismaksumuses, sõltuvalt sellest, kumb on madalam. Netorealiseerimis-väärtus on müügihind, millest on maha arvatud eeldatavad müügiga seotud kulud.

1.10 Mittefinantsvara väärtuse langus

Piiramatu kasuliku elueaga vara ei amortiseerita, vaid kontrollitakse kord aastas selle vara võimalikku väärtuse langust, võrreldes selle bilansilist maksumust kaetava väärtusega. Amortiseeritavate varade puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse.

Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada. Muud varad, va finantsvarad ja firmaväärtus, mille väärtus alla hinnati, vaadatakse igal aruandekuupäeval üle võimaliku tagasikandmise eesmärgil.

1.11 Rendiarvestus - kontsern kui rentnik

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Kontsernil ei ole aruandeperioodil ega sellele eelneval aruandeperioodil kapitalirendile võetud vara. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna. Kontsern kasutab kasutusrenti peamiselt hoonete/ruumide rentimiseks. Rendikulud kajastatakse kasumiaruande real ,,Üld- ja halduskulud".

Alates 01.01.2019 rakendus finantsaruandluse standard IFRS 16 „Rendilepingud", mille kohaselt kõik rendilepingud loetakse kapitalirentideks ja kajastatakse bilansis vastavalt IFRS 16 nõuetele.
Kontsern ei ole rakendanud antud standardit varasematel aruandeperioodidel. Kontsern rakendas standardi alates 01.01.2019. IFRS 16 standardi rakendamise mõju on kirjeldatud käesoleva lisa punktis 1.18.

1.12 Finantskohustised

Kehtiv klassifikatsioon on toodud järgnevas tabelis:

Kategooria IFRS 9 järgi		Klass kontserni määratluses	
Finantskohustised	Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantskohustised	Klientide housed ja saadud laenud	Eraisikud
			Juriidilised isikud
			Krediidiasutused
		Allutatud võlakohustised	
		Muud finantskohustised	
Tingimuslikud kohustised	Tingimuslikud laenukohustised		
	Finantsgarantiid		

Klientide housed

Housed võetakse arvele väärtuspäeval õiglases väärtuses, millest on maha arvatud tehingukulud ning edaspidi mõõdetakse neid korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit ja kajastatakse bilansireal „Klientide housed ja saadud laenud", tekkepõhiselt arvestatud intressid kajastatakse vastavatel kohustiste kirjetel. Vastavad intressikulud kajastatakse kasumiaruande real ,,Intressi- ja sarnased kulud".

Saadud laenud

Võlakohustised võetakse esialgselt arvele õiglases väärtuses, millest on maha arvatud tehingukulud (laekumisel saadud raha summas, vähendatuna tehingukulude võrra). Võetud laene kajastatakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Laekunud summade (millest on maha arvatud tehingukulud) ja lunastusväärtuse vahe kajastatakse kasumiaruandes instrumendi tähtaja jooksul, kasutades efektiivset intressimäära. Efektiivne intressimäär on määr, mis diskonteerib oodatavat tulevast rahavoogu läbi tähtaja bilansilise väärtuseni. Tehingukulude amortisatsiooni kajastatakse kasumiaruandes koos intressikuludega. Vastavad intressikulud kajastatakse kasumiaruandes real ,,Intressikulu".
Juhul, kui võetud laenudel on kasutamata limiit, kajastatakse seda tingimusliku varana.

Kohustised töövõtjate ees

Kohustised töövõtjate ees sisaldavad väljamaksmata palgakohustisi, tulemustasude tingimuslikku reservi koos sotsiaal- ja töötuskindlustusmaksuga ning kehtiva tööseadusandluse kohaselt arvestatud puhkusetasu kohustist bilansipäeva seisuga koos puhkusetasu kohustiselt arvestatud sotsiaal- ja töötuskindlustusmaksuga. Kohustised töövõtjatele kajastatakse bilansis lühiajalise kohustisena ning koondkasumiaruandes kajastatakse seonduv kulu tööjõukuluna. Sotsiaalmaks sisaldab ka sissemakseid riigi pensionifondi.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Kontsernil puudub juriidiline või faktiline kohustus teha sotsiaalmaksule lisanduvalt pensioni- või muid sarnaseid makseid.

Laenukohustised

Kontsern väljastab kohustusi laenude andmiseks. Laenukohustised on tühistamatud või tühistatavad ainult oluliselt kahjulike muutuste tõttu. Sellised kokkulepped võetakse algselt arvele nende õiglases väärtuses, mis tavaliselt väljendub saadud tasude summana. Seda summat amortiseeritakse lineaarsel meetodil kohustuse kogu eluea jooksul, välja arvatud selliste laenukohustiste puhul, mille osas on tõenäoline, et Kontsern sõlmib konkreetse laenulepingu ega kavatse seda laenu müüa vahetult peale sõlmimist; sellise laenukohustiste tasud kajastatakse tulevikus ja lisatakse laenu kajastamisel algsele bilansilisele väärtusele. Iga aruandeperioodi lõpus kajastatakse laenukohustised (i) mitteamortiseeritud jääkväärtuses esialgsest arvelevõtmise summast, millele on lisatud (ii) oodatava krediidikahjumi mudeli alusel arvutatud allahindlus, välja arvatud juhul, kui kohustus on väljastada turuintressimäärast madalama intressimääraga laen, mille puhul kajastatakse väljastamata laen nimetatud väärtustest kõrgeimas summas. Väljastamata laenu jääkväärtus väljendab kohustust.

1.13 Finantsgarantii lepingud

Finantsgarantii lepingud on lepingud, mis nõuavad garantii andjalt ettenähtud maksete tegemist garantii saajale talle tekitatud kahju hüvitamiseks, kui konkreetne võlgnik ei ole teinud makseid tähtaegselt, vastavalt võlakohustise tingimustele. Selliseid finantsgarantiisid antakse klientide nimel pankadele, finantsasutustele, ettevõtetele ja teistele asutustele laenude, muude panga rahaliste vahendite ja kohustiste tagamiseks teistele pooltele.

Finantsgarantiid võetakse algselt arvele õiglases väärtuses (lepingu väärtus) garantii andmise päeval. Seejärel kajastatakse panga antud garantiist tulenevaid kohustisi garantii jääkväärtuses. Kasumiaruandes kajastatakse garantii eluea jooksul garantiilt lineaarselt teenitud teenustasutulu. Juhtudel, kus teenustasusid rakendatakse järelejäänud kohustise osas perioodiliselt, kajastatakse need tuluna proportsionaalselt vastava kohustise perioodi jooksul. Iga aruandeperioodi lõpul kajastatakse kohustised kas lepingu väärtuses aruande koostamise hetkel või lepingu väärtuses ja täiendavalt eraldisena bilansis. Garantiikohustise tasumiseks väljamakstavad summad kajastatakse finantsseisundi aruandes kuupäeval, mil selgub, et garantii kuulub väljamaksmisele.

1.14 Tulude ja kulude kajastamine

Arvestuspõhimõtted alates 01.01.2018

Intressitulud ja -kulud on kajastatud kasumiaruandes kõikide intressikandvate finantsvarade ja -kohustiste osas, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit.

Efektiivse intressimäära meetod on finantsvara või -kohustise korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamise ja intressitulu või intressikulu vastavale perioodile jaotamise meetod. Efektiivne intressimäär on määr, mis diskonteerib eeldatava tulevase rahavoo läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara või -kohustise bilansilise väärtuseni. Efektiivse intressimäära arvutamisel hindab kontsern rahavooge, arvestades finants-instrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevasi krediidikahjumeid. Arvutusse kaasatakse kõik lepingulised pooltevahelised tasutud või saadud teenustasud, mis on efektiivse intressimäära lahutamatuks osaks, tehingukulud ja kõik muud täiendavad maksed või mahaarvamised.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Kui finantsvara või rühm sarnaseid finantsvarasid on vara väärtuse languse tõttu alla hinnatud, kajastatakse neilt tekkivat intressitulu, kasutades sama intressimäära, millega diskonteeriti tuleviku rahavoogusid, leidmaks vara väärtuse langusest tekkinud kahju.

Intressitulu sisaldab ka sarnast tulu intressikandvatelt finantsinstrumentidelt, mis on klassifitseeritud õiglases väärtuses läbi kasumiaruande.

Komisjoni- ja teenustasutulu

Teenustasutulude all kajastatakse müügitulu lepingutest klientidega. See ei rakendu müügitulule rendilepingutest ja finantsinstrumentidest või teistest lepingulistest kohustustest, mis on IFRS 9 „Finantsinstrumendid" rakendusalas. Laenude/ liisingute väljaandmistasusid, mida peetakse oluliseks, kajastatakse kui ettesaadud tulu ja nende osas korrigeeritakse vastava laenu/liisingu efektiivset intressimäära.

Teenustasutulud kajastatakse lineaarselt kogu teenuse osutamise perioodi jooksul, kui klient samaaegselt saab ja tarbib Kontserni tegevusest tulenevaid eeliseid. Muutuvtasu kajastatakse ainult sellises ulatuses, mille osas juhtkonna otsuse alusel on väga tõenäoline, et tagasipööramist ei toimu.

Muud teenustasutulud kajastatakse hetkel, mil Kontsern täidab oma täitmiskohustuse, mis tavaliselt toimub selle aluseks oleva tehingu teostamisel. Saadud või saadav tasu väljendab tehingu hinda konkreetsete täitmiskohustuse teenuste eest. Selline tulu tekib siis kui tehakse ära kliendi eest välisvaluuta ostu või müügi tehing, töödeldakse maksetehinguid, arveldatakse sularahas, kogutakse või makstakse välja sularaha.

Tulu varade müügist

Tulu varade müügist kajastatakse tehinguhinnas. Tehinguhind on kogutasu, mida Kontsernil on õigus saada lubatud kaupade või teenuste kliendile üleandmise eest ja millest on maha arvatud kolmandate isikute nimel kogutavad summad. Kontsern kajastab tulu kaupade müügist siis, kui kontroll kauba või teenuse üle antakse üle kliendile.

Dividenditulu

Dividendid kajastatakse kasumiaruandes tuluna siis, kui kontsernil on tekkinud õigus dividende saada.

Arvestuspõhimõtted kuni 31.12.2017

Intressitulud ja -kulud on kajastatud kasumiaruandes kõikide intressikandvate finantsvarade ja -kohustiste osas, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Intressitulu sisaldab ka sarnast tulu intressikandvatelt finantsinstrumentidelt, mis on klassifitseeritud õiglases väärtuses läbi kasumi või kahjumi.

Efektiivse intressimäära meetod on finantsvara või -kohustise korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamise ja intressitulu või intressikulu vastavale perioodile jaotamise meetod. Efektiivne intressimäär on määr, mis diskonteerib eeldatava tulevase rahavoo läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara või -kohustise bilansilise väärtuseni. Efektiivse intressimäära arvutamisel hindab kontsern rahavooge, arvestades finants-instrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevasi krediidikahjumeid. Arvutusse kaasatakse kõik

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

lepingulised pooltevahelised tasutud või saadud teenustasud, mis on efektiivse intressimäära lahutamatuks osaks, tehingukulud ja kõik muud täiendavad maksed või mahaarvamised.

Kui finantsvara või rühm sarnaseid finantsvarasid on vara väärtuse languse tõttu alla hinnatud, kajastatakse neilt tekkivat intressitulu, kasutades sama intressimäära, millega diskonteeriti tuleviku rahavoogusid, leidmaks vara väärtuse langusest tekkinud kahju.

Komisjoni- ja teenustasutulu
Tulud kajastatakse kontserni tavapärase tegevuse raames osutatud teenuste eest saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses. Teenustasutulu ja komisjonitasutulu kajastatakse tekkepõhiselt vastavate teenuste osutamisel (nt pangakaartide teenustelt). Laenude/ liisingute väljaandmistasusid, mida peetakse oluliseks, kajastatakse kui ettesaadud tulu ja nende osas korrigeeritakse vastava laenu/liisingu efektiivset intressimäära.

Väärtpaberihalduse tasud kajastatakse tekkepõhiselt. Muud teenustasutulud ja muud tulud kajastatakse tekkepõhiselt tehingute toimumise hetkel.

Dividenditulu
Dividendid kajastatakse kasumiaruandes tuluna siis, kui kontsernil on tekkinud õigus dividende saada.

1.15 Maksustamine

Tulumaksuseaduse muudatustega seoses kehtib alates aastast 2018 residendist krediidiasutustele kohustus tasuda tulumaksu avansilisi makseid määraga 14% eelmises kvartalis teenitud maksukohustuste täitmise-eelselt kasumilt. Tasutud avansilist tulumaksu saab krediidiasutus arvesse võtta kasumi jaotamisel ja sellega kaasneva tulumaksukohustuse arvutamisel. Tulumaksu arvestamisel vähendatakse kasumit saadud dividendide ja püsivale tegevuskohale omistatud kasumi võrra, millele rakendatakse vabastusmeetodit, et vältida topelt maksustamist. Teiseks vähendatakse kasumit eelmistel kvartalitel teenitud kahjumite võrra. Tulumaksu kajastatakse konsolideeritud kasumiaruandes tulumaksukuluna samas perioodis, mil tekib avansilise tulumaksu arvutamise arvestuslik alus, sõltumata sellest, millal toimub tulumaksu maksmine.

Dividendide väljamaksmisega või muude omakapitali vähendavate väljamaksete tegemisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse konsolideeritud kasumiaruandes tulumaksukuluna samas perioodis, mil dividendid või muud omakapitali vähendavad väljamaksed välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest on dividendid välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Alates aastast 2019 on dividendide väljamaksetele võimalik rakendada maksumäära 14/86. Kehtiva seaduse kohaselt saab dividendide maksmisel soodsamat maksumäära kasutada kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamaksesumma ulatuses, mis on eelnevatel aastatel maksustatud maksumääraga 20/80. Esimeseks arvesse võetavaks aastaks keskmise dividendimakse leidmisel on aasta 2018.

1.16 Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustikule moodustatakse kohustuslik reservkapital iga-aastastest puhaskasumi eraldistest. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

1.17 Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja juhatuse poolt aruande koostamispäeva vahemikus, kuid on seotud aruandeperioodil või eelnevatel perioodidel toimunud tehingutega.

1.18 Uute rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite, avaldatud standardite muudatuste ning Rahvusvahelise Finantsaruandluse Tõlgenduste Komitee (IFRIC) tõlgenduste rakendamine.

Välja antud uued või muudetud standardid, mis muutusid kontsernile kohustuslikuks alates 01.01.2018 aruandeperioodist:

IFRS 9 „Finantsinstrumendid": klassifitseerimine ja mõõtmine (rakendus 01.01.2018 algavatele aruandeperioodidele). Uue standardi peamised reeglid on järgmised:

- Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kolmest mõõtmiskategooriast – varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses; varad, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande ja varad, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.
- Võlainstrumendi klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelist finantsvarade haldamisel ning sellest, kas vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid („APIM"). Kui võlainstrumenti hoitakse sissenõudmise eesmärgil ja APIM nõue on täidetud, võib instrumenti kajastada korrigeeritud soetusmaksumuses. Võlainstrumendid, mis vastavad APIM nõudele ja mida hoitakse portfellis, kus ettevõte hoiab varasid nii sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil, võib kajastada õiglases väärtuses läbi koondkasumiaruande. Finantsvarad, mis ei sisalda APIM rahavoogusid, tuleb mõõta õiglases väärtuses läbi kasumiaruande (nt derivatiivid). Varjatud („embedded") derivatiive ei eraldata enam finantsvaradest, vaid kaasatakse APIM tingimuse hindamisel.
- Omakapitaliinstrumendid tuleb alati kajastada õiglases väärtuses. Samas võib juhtkond teha tagasivõtmatu valiku kajastada õiglase väärtuse muutused läbi muu koondkasumiaruande, eeldusel, et instrumenti ei hoita kauplemise eesmärgil. Kui omakapitaliinstrumenti hoitakse kauplemise eesmärgil, tuleb selle õiglase väärtuse muutused kajastada kasumiaruandes.
- Enamus IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Peamiseks muudatuseks on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglases väärtuses läbi kasumiaruande, peab ettevõte enda krediidiriski muutusest tulenevad õiglase väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.
- IFRS 9 kehtestab uue mudeli väärtuse languse kahjumite kajastamiseks – oodatava krediidikahjumi mudeli. See on „kolmetasandiline" lähenemine, mille aluseks on finantsvarade krediidikvaliteedi muutumine pärast esialgset arvelevõtmist. Praktikas tähendavad uued reeglid seda, et ettevõtetel tuleb finantsvarade, mille osas ei ole väärtuse languse tunnuseid, arvelevõtmisel kajastada koheselt kahjum, mis on võrdne 12-kuulise oodatava krediidikahjumiga (nõuded ostjatele puhul kogu nende eluea jooksul oodatava krediidikahjumiga). Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine, tuleb väärtuse langust mõõta, kasutades kogu eluea jooksul oodatavat krediidikahjumit, mitte 12 kuu jooksul oodatavat krediidikahjumit. Mudel sisaldab lihtsustusi rendinõuete ja ostjate vastu olevate nõuete osas.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

- Muudeti riskimaandamise arvestuse nõudeid, et siduda raamatupidamisarvestus paremini riskijuhtimisega. Standard pakub ettevõtetele arvestuspõhimõtte valikut rakendada kas IFRS 9 riskimaandamise arvestuse nõudeid või jätkata IAS 39 rakendamist kõikidele riskimaandamise instrumentidele, kuna standard ei käsitle hetkel makroriski maandamisarvestust.

IFRS 9 standardi esmase rakendamise järgselt kasutas kontsern 2018 aastaaruandes vabastust 2017 aasta võrdlusandmeid mitte korrigeerida.

Kuni 31.12.2017 kehtinud regulatsiooni kohase ja alates 01.01.2018 kehtiva regulatsiooni kohase finantsvarade mõõtmise erinevuse mõju kirjeldab alljärgnev tabel.

	Mõõtmine vastavalt		IFRS 9 rakendamise mõju			
	IAS 39	IFRS 9	IAS 39 lõppsaldo 31.12.2017	Ümber-liigitamine (kohustuslik)	Ümberhindamine (ECL)	IFRS 9 algsaldo 01.01.2018
Sularaha	L&R	AC	22 771	0	0	22 771
Nõuded keskpankadele	L&R	AC	44 815	0	0	44 815
Nõuded krediidiasutustele	L&R	AC	31 287	0	0	31 287
Investeeringud võlaväärtpaberitesse	FVPL	FVOCI	11 060	0	0	11 060
Investeeringud võlaväärtpaberitesse	HTM	FVOCI	503	20	0	523
Investeeringud omakapitali instrumentidesse	AFS	FVOCI	13	0	0	13
Laenud ja nõuded klientidele	L&R	AC	238 282	0	-630	237 652
Muud finantsvarad	L&R	AC	477	0	0	477
Finantsvarad kokku			349 208	20	-630	348 598

Lühendite selgitused:

AC - finantsvara mõõdetud korrigeeritud soetusmaksumuses

FVPL - finantsvara mõõdetud õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande

FVOCI - finantsvara mõõdetud õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi

HTM - lunastustähtajani hoitav finantsvara

AFS - müügivalmis finantsvara

L&R - laenud ja nõuded

Standardi esmakordse rakendamisega 01.01.2018 kaasnes negatiivne mõju omakapitalile tulenevalt allahindluste algsaldode ümberhindamisest. Täpsemad mõjud IFRS 9 standardi rakendamisest on esitatud käesolevas konsolideeritud raamatupidamise aruandes ja aruande lisades. Eesmärgiga vältida negatiivset mõju kapitali adekvaatsusele seoses IFRS 9 rakendamisega, kasutas kontsern määruse 575/2013 (CRR) artikliga 473a lubatud üleminekuperioodi, mille kohaselt võib IFRS 9-le üleminekust tingitud laenude allahindluse mõju leevendamiseks 5-aastase perioodi vältel allahindluste summat omavahenditest lahutada osaliselt.

IAS 40 muudatus - „Kinnisvarainvesteeringud" (rakendus 01.01.2018 algavatele aruandeperioodidele):

Muudatus selgitab, et kinnisvarainvesteeringute klassi või klassist ümberklassifitseerimiseks peab olema toimunud muudatus objekti kasutamises. Muudatuse kohta peab olema tõendusmaterjali, pelgalt muudatus-kavatsus ei ole piisav kinnisvarainvesteeringu ümberklassifitseerimiseks.

Muudatus ei avaldanud mõju kontserni finantsaruannetele.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

IFRS 15 „Müügitulu lepingutelt klientidega" (rakendus 01.01.2018 algavatele aruandeperioodidele):
Uue standardi põhiprintsiibi kohaselt kajastatakse müügitulu siis, kui kaup või teenus antakse kliendile üle ning müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Koos müüdud kaubad ja teenused, mis on eristatavad, tuleb kajastada eraldi ning lepinguhinnast antavad hinnaalandused tuleb reeglina allokeerida eraldi elementidele. Kui saadav tasu võib teatud põhjustel muutuda, kajastatakse müügituluna miinimumsumma, kui sellega ei kaasne olulist tühistamise/tagasimaksmise riski. Klientidega lepingute saamise tagamiseks tehtud kulutused tuleb kapitaliseerida ja amortiseerida selle perioodi jooksul, mil leping tekitab tulusid.
Kontsern ei oma IFRS 15 üleminekust tulenevat olulist mõju finantsaruannetele.

IFRS 15 „Müügitulu lepingutelt klientidega" muudatused (rakendus 01.01.2018 algavatele aruandeperioodidele):
Muudatused ei muuda standardi põhiprintsiipe, vaid selgitavad, kuidas neid printsiipe tuleks rakendada. Muudatused selgitavad, kuidas tuvastada teostamiskohustusi (lubadust kliendile üle anda kaupa või osutada teenust) lepingus; kuidas määrata, kas ettevõte on müügitehingu põhiosutaja (*principal*) (kauba või teenuse pakkuja) või agent (vastutav kauba või teenuse pakkumise korraldamise eest); ning kuidas määrata, kas müügitulu litsentsi andmise eest tuleb kajastada konkreetsel ajahetkel või perioodi jooksul. Neile selgitustele lisaks sisaldavad muudatused kaks täiendavat lihtsustust eesmärgiga vähendada ettevõtte kulusid ja keerukust standardi esmakordsel rakendamisel.
Kontserni hinnangul ei mõjuta IFRS 15 muudatused oluliselt finantsaruandlust.

Ülejäänud muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid esmakordselt kehtima alates 01.01.2018 ei ole kontsernile olulist mõju.

<u>Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad kontsernile kohustuslikuks alates 01.01.2019 või hilisematel perioodidel ja mida kontsern ei ole rakendanud ennetähtaegselt:</u>

IFRS 16 - „Rendilepingud" (rakendus 01.01.2019):
Uus standard sätestab rendilepingute arvelevõtmise, mõõtmise, esituse ja avalikustamise põhimõtted. Kõikide rendilepingute tulemusena saab rendilevõtja õiguse kasutada vara alates rendilepingu algusest ning – juhul, kui rendimakseid tehakse üle perioodi – ka finantseeringu. Sellest tulenevalt elimineerib IFRS 16 rendilepingute klassifitseerimise kasutus- ja kapitalirentideks, nagu seda tegi IAS 17 ning selle asemel kehtestab ühe arvestusmudeli rendilevõtjate jaoks. IFRS 16 põhimõtted rendileandjate jaoks jäävad sisuliselt samaks IAS 17 põhimõtetega ehk rendileandja jagab jätkuvalt oma rendilepingud kasutus- ja kapitalirentideks ning kajastab neid rendiliike erinevalt.
IFRS 16 standardi esmase rakendamise järgselt kavatseb kontsern 2019 aastaaruandes kasutada vabastust 2018 aasta võrdlusandmeid mitte korrigeerida. Standardi rakendamise mõju ilmneb kasumiaruandes seeläbi, et kajastatavad kulud rendilepingu esimesel aastal on suuremad, samas kui kulud rendilepingu viimasel aastal on väiksemad. Mõju kasumiaruandes ja muu koondkasumi aruandes kajastatavatele kulude 2019. aastal on 12 tuhat eurot (erinevus võrreldes IAS 17 alausel kajastamisega). Alates 01.01.2019 kajastatakse finantsseisundi aruandes 1,8 miljonit eurot vara kasutusõigusena ja rendikohustusena, mille tulemusel suurenes Kontserni bilansimaht.

IFRS 16 standardi rakendamisel kasutab kontsern lihtsustatud meetodit, s.t. jäeti välja väheväärtuslikud objektid turuväärtusega alla 5 tuhat euro ja lühiajalised, kuni 12-kuulised lepingud.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Vara kasutusõiguse ja rendikohustuse kajastamisel lähtub kontsern alljärgnevatest arvestuspõhimõtetest:

1. Rendileandjaga sõlmitud rendilepinguga seotud renditavat vara ja rendikohustust kajastatakse finantsseisundi aruandes eraldi kirjetel.
2. Renditava vara hulka kuuluvad panga kontoripinnad, mida pank kasutab rendileandjaga sõlmitud rendilepingu alusel teatud perioodi jooksul pangateenuste osutamiseks või halduseesmärkidel ning kavatseb rendipindu kasutada pikema perioodi kui üks aasta jooksul (s.t. ei ole lühiajaline rendileping) ning mille turuväärtus ületab väheväärtusliku vara summa kriteeriumit 5 tuhat eurot.
3. Vara kasutusõigus võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb rendiperioodi jooksul rendileandjale tehtavate rendimaksete nüüdisväärtusest ja rendilepingu sõlmimisega kaasnenud otsekuludest.
4. Renditav vara kajastatakse finantsseisundi aruandes tema soetamismaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Renditavat vara amortiseeritakse lineaarselt, amortisatsiooni periood on üldjuhul arvestuslik rendiperiood.
5. Rendikohustused võetakse algselt arvele soetusmaksumuses, mis koosneb rendiperioodi jooksul rendileandjale tehtavate rendimaksete nüüdisväärtusest.
6. Rendikohustused kajastatakse finantsseisundi aruandes korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades rendimaksete diskonteerimisel alternatiivset laenuintressimäära.
7. Kui rendimaksete hinnang muutub (nt. rendilepingu pikendamise või katkestamise optsioonide kasutamise suhtes), siis rendikohustus hinnatakse finantsseisundi aruandes ümber, s.t. uued rendimaksed diskonteeritakse uue diskontomääraga ja koos rendikohustusega korrigeeritakse ka renditava vara bilansilist väärtust. Sellest muutusest tuleneva vahe võrra korrigeeritakse vara kasutusõigust.

IFRS 9 muudatused - „Ennetähtaegne tagasimakse negatiivse kompensatsiooniga" (rakendus 01.01.2019):
Muudatus võimaldab kajastada teatud laene ja võlaväärtpabereid korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil ka juhul, kui neid võib ennetähtaegselt tagasi maksta summas, mis on väiksem kui korrigeeritud soetusmaksumus, näiteks kui tagasimakse toimub õiglases väärtuses või kui tagasimakse sisaldab mõistlikku kompensatsiooni laenuandjale, olles mõõdetud selle instrumendi järelejäänud elueal toimuva turuintresside kasvu mõju nüüdisväärtuse summas. Lisaks on standardi otsuste aluste (basis of conclusions) osasse lisatud info, mis kinnitab kehtivaid IFRS 9 juhiseid, mis sätestavad, et kui korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavaid finantskohustusi muudetakse või vahetatakse selliselt, et neid finantsseisundi aruandest ei eemaldata, tuleb tekkinud kasum või kahjum kajastada kasumiaruandes. Seetõttu ei saa ettevõtted enamustel juhtudel muuta laenu sisemist intressimäära laenu järelejäänud elueaks, et vältida laenutingimuste muutmise hetkel mõju kasumiaruandele.
Kontsern hindab standardi muudatuse mõju finantsaruandele.

Muudatused IFRS-ides 2015-2017 (rakendus 01.01.2019):
Piiratud ulatusega muudatused mõjutavad nelja standardit. IFRS 3-s selgitati, et omandaja peab ümber hindama oma varasema osaluse ühiselt kontrollitavas tegevuses, kui ta omandab selle äri üle kontrolli. Vastupidiselt, IFRS 11-s on nüüd selgesõnaliselt öeldud, et investor ei tohi ümber hinnata oma varasemat osalust, kui ta omandab või kaotab ühise kontrolli ühiselt kontrollitava tegevuse üle. Muudetud IAS 12 selgitab, et dividendide tulumaksumõju tuleb kajastada vastavalt sellele, kuidas on tekkinud jaotatav kasum, näiteks kasumiaruandes või muus koondkasumiaruandes. Nüüd on arusaadav, et see nõue rakendub kõikides olukordades, kui omakapitalina klassifitseeritud finantsinstrumentidelt tehtud maksed on käsitletavad kasumi jaotamisena ning mitte ainult siis,

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

kui maksumõjud tekivad seetõttu, et jaotatavale ja jaotamata kasumile rakenduvad erinevad maksumäärad. Muudetud IAS 23-s on nüüd selgesõnalised juhised, et laenud, mis on võetud konkreetse vara ehitamise finantseerimiseks, tuleb üldiste laenukulude kogumist välja võtta ainult seni, kuni selle konkreetse vara ehitus on sisuliselt lõpetatud.
Kontsern hindab muudatuse mõju finantsaruandlusele.

Finantsaruandluse kontseptuaalse raamistiku muudatused (rakendub 01.01.2020 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt):
Muudetud kontseptuaalne raamistik sisaldab uut peatükki mõõtmise kohta, juhiseid finantstulemuse raporteerimise kohta, täiendatud mõisteid ja juhiseid (nt kohustuse mõiste) ning selgitusi oluliste valdkondade rolli kohta finantsaruandluses, näiteks juhtkonna kätte usaldatud ressursside kasutamise hoolsus, konservatiivsus, mõõtmise ebakindlus.
Kontsern hindab muudatuse mõju finantsaruandlusele.

„Äritegevuse mõiste" – IFRS 3 muudatused (rakendub 01.01.2020 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt):
Muudatustega on korrigeeritud äritegevuse mõistet. Äritegevusel peavad olema sisendid ja sisuline protsess, mis koos aitavad oluliselt kaasa võimele luua väljundeid. Uus juhendmaterjal annab raamistiku hindamaks, millal sisend ja sisuline protsess on olemas, sh varajases staadiumis olevate ettevõtete puhul, mis ei ole väljundeid tekitanud. Kui väljundeid ei ole, siis äritegevusena klassifitseerumiseks on vajalik organiseeritud tööjõu olemasolu. Väljundi mõistet on kitsendatud ja see keskendub nüüd klientidele pakutavatele kaupadele ja teenustele ning investeerimistulu ja muu tulu teenimisele; mõiste ei hõlma enam kulude kokkuhoidu ja muud majanduslikku kasu. Samuti ei pea enam hindama, kas turuosalised on võimelised puuduvaid osi asendama või omandatud tegevusi ja varasid integreerima. Ettevõte võib läbi viia „kontsentratsioonitesti" – omandatud varad ei vasta äritegevuse mõistele, kui omandatud brutovarade sisuliselt kogu õiglane väärtus kontsentreerub ühele varale (või ühesuguste varade kogumile).
Kontsern hindab muudatuse mõju finantsaruandlusele.

„Olulisuse mõiste" – IAS 1 ja IAS 8 muudatused (rakendub 01.01 2020 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt):
Muudatused selgitavad olulisuse mõistet ning seda, kuidas mõistet rakendada, kaasates mõistesse need juhised, mis seni olid kirjas muudes standardites. Samuti on täiendatud mõistega kaasnevaid selgitusi. Muudatuste tulemusena on olulisuse mõiste kõikides IFRS standardites järjepidev. Info on oluline, kui selle avaldamata jätmine, valesti avaldamine või varjamine võib mõistlikult eeldades mõjutada otsuseid, mida ettevõtte üldotstarbeliste finantsaruannete peamised kasutajad nende aruannete põhjal teevad.
Kontsern hindab muudatuse mõju finantsaruandlusele.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju kontserni finantsaruandlusele.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 2 Riskide juhtimine

Riskijuhtimise põhimõtted

Risk on defineeritud kontsernis kui võimalik negatiivne kõrvalekalle oodatavast tulemusest. Riskijuhtimine on protsess, mille eesmärk on tegevuse efektiivsus ja kasumlikkus, mis vastaks strateegias määratletud aktsionäride ootustele. Kuivõrd riskid kaasnevad kõikide äritegevustega ja kõikidel tegevustasanditel, siis on riskijuhtimisse kaasatud juhtkonna kõrval kõik kontserni töötajad läbi sisekontrolli süsteemi. Riskijuhtimise ülesanneteks on äritegevusega seotud riskide tuvastamine ja mõõtmine, riskide kontrolli all hoidmiseks vajalike meetmete rakendamine, riskide seire ning raporteerimine riskijuhtimise tulemuslikkuse kohta.

Riskijuhtimise struktuur ja vastutus

Kontserni riskijuhtimise süsteem on juhtimistasandil tsentraliseeritud – riskijuhtimist reguleerivad poliitikad ja põhimõtted kehtestatakse kontserniülesena panga nõukogu või juhatuse poolt, et tagada Coop Pangas ja tütarettevõtetes ühtsete riskijuhtimise põhimõtete elluviimine ning kiire ja efektiivne reageerimine majanduskeskkonna või kontserni ärimudeli muutustele. Riskijuhtimise korraldus peab vastama kehtivatele seadusandlikele regulatsioonidele ja normatiividele.

Panga juhatus vastutab riskide juhtimise, kontrollimise, riskijuhtimise põhimõtete ja -meetodite juurutamise ning riskijuhtimise tulemuslikkuse eest. Juhatus võib riskide juhtimise korraldamisel delegeerida piiratud ulatuses ja piiratud otsustuspädevusega juhatuse poolt moodustatavatele kollegiaalsetele otsustusorganitele riskide võtmise, kontrollimise ja jälgimise.

Panga juhatuse poolt on moodustatud järgmised piiratud otsustuspädevusega komiteed ja komisjonid:

Aktivate ja passivate juhtimise komitee (APJK) ülesanded, koosseis ja tegevus on määratletud tema reglemendiga. Komitee ülesandeks on jälgida, kontrollida, analüüsida, hinnata ja juhtida riske, vastu võtta otsuseid ning viia neid ellu järgmistes vastutusvaldkondades:

- panga ja kontserni likviidsusrisk, lühi- ja pikaajalise likviidsuspositsiooni hindamine ja juhtimine;
- panga varade ja kohustuste tähtajastruktuuri jälgimine;
- intressitulude ja -kulude tasakaalu planeerimine ja intressiriski juhtimine;
- vastaspooltega seotud tähtajaliste ja mahuliste limiitide kehtestamine;
- võlakirjaportfelli juhtimine.

Krediidikomitee on panga kõrgeim organ krediidiotsuste tegemisel, riskide juhtimise eest vastutav tööorgan, mis on moodustatud kooskõlas krediidiasutuste seadusega ja panga põhikirjaga, tagamaks panga krediidipoliitika elluviimist läbi krediteerimisotsuste vastuvõtmise ning tagatiste nõuetele vastavuse hindamise.

Krediidikomisjon täidab Krediidikomitee funktsioone väiksema riskiga krediteerimisotsuste vastuvõtmisel.

Kontode komitee ülesandeks on läbi oma otsuste juhtida ja kontrollida kõrgema rahapesu tõkestamise riskiga klientidega kliendisuhte loomist ja kliendisuhte monitoorimist ning vajadusel kliendisuhete lõpetamist.

Riskijuhtimise efektiivseks elluviimiseks kasutatakse kolmetasandelise kaitseliini põhimõtet kooskõlas panga nõukogu poolt kinnitatud sisekontrollisüsteemi põhimõtetega.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Otsest riskikontrolli funktsiooni kandvad struktuuriüksused:

Esimene kaitseliin

Esimese kaitseliini moodustavad müügi- ja tugiüksused ning tütarettevõtted. Esimese kaitseliini ülesanne on tagada oma vastutusalas olevate tegevuste, toodete ja protsessidega seotud riskide tuvastamine, hindamine ning riskide kontrolli all hoidmiseks vajalike meetmete rakendamine.

Teine kaitseliin

Teise kaitseliini rolli kannavad riskijuhid ja analüütikud riskijuhtimise ja krediidiriski osakonnas.

Teise kaitseliini peamisteks funktsioonideks on:

- kontserniülese vaatena regulaarne riskide tuvastamine, hindamine ja monitoorimine;
- stressitestimine, sh likviidsuse-, krediidi- ja tururiskide osas ning vastavate riskiraportite koostamine;
- juhatuse ja nõukogu informeerimine riskidest;
- riskijuhtimise metoodika arendamine, esimese kaitseliini nõustamine riskijuhtimise valdkonnas;
- koolituste läbiviimine riskijuhtimise valdkonnas;
- sisereeglitele- ja õigusaktidele vastamise kontroll ja monitooring;
- plaaniliste- ja erakorraliste sisekontrollide läbiviimine organisatsioonis.

Kolmas kaitseliin

Siseauditi üksus

Siseauditi üksus auditeerib kontserni tegevuse vastavust õigusaktidele ja juhenditele, äriprotsesside ning sisekontrollisüsteemi toimimist ning efektiivsust, panga struktuuriüksuste poolt panga pädeva organi vastu võetud otsuste täitmist, samuti kehtestatud reglementidest, limiitidest ja muudest sisemistest normidest kinnipidamist. Siseauditi üksuse tegevus on suunatud panga aktsionäride, hoiustajate ja muude kreeditoride huvide kaitsmisele.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Kapitali juhtimine

Kontsern kasutab riskipõhist kapitali planeerimist, tagades, et kõik riskid oleksid igal ajahetkel piisavalt kaetud omavahenditega. Kapitalina käsitletakse kontserni omavahendeid, mis koosnevad esimese taseme ja teise taseme omavahenditest. Ülevaade regulatiivsetest omavahenditest on esitatud järgnevas tabelis.

Kapitalibaas	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Esimese taseme omavahendid			
Sissemakstud aktsiakapital ja ülekurss	38 374	38 374	25 175
Kohustuslik reservkapital	2 288	2 070	1 970
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	3 799	387	617
Aruandeperioodi aktsepteeritav kasum	3 989	1 932	0
Muu akumuleeritud koondkasum	-154	0	0
Immateriaalse varana kajastatav firmaväärtus (-)	-6 757	-6 757	0
Immateriaalne põhivara (-)	-2 290	-1 166	-687
Tulevasel kasumlikkusel põhinev tulumaksuvara (-)	0	0	-1
Usaldusväärse hindamise nõuetest tulenev väärtuse korrigeerimine (-)	-10	-14	-21
Muud mahaarvamised I taseme omavahenditest (-)	-313	-1 388	-1 019
Muud üleminekusätetest tulenevad omavahendite korrigeerimised	598	0	0
Esimese taseme omavahendid (Tier I kapital)	39 524	33 438	26 034
Allutatud kohustised	5 000	5 000	3 299
Teise taseme omavahendid (Tier II kapital)	5 000	5 000	3 299
Aktsepteeritud kapital adekvaatsuse arvutamiseks	44 524	38 438	29 333
Kapitali adekvaatsus (%)	18,06%	19,90%	21,22%
Tier I kapitali suhtarv (%)	16,03%	17,32%	18,84%

Alates 2016. aastast arvestatakse omavahendite arvutamisel Euroopa Komisjoni delegeeritud määruse nr 183/2014 suunistega, mille kohaselt majandusaasta jooksul kajastatud mis tahes summasid võib kaasata üldiste ja spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste arvutamisse üksnes juhul, kui vastavad summad on maha arvatud krediidiasutuse esimese taseme põhiomavahenditest.

Kontsern on 31.12.2018, 31.12.2017 ning 31.12.2016 seisuga kooskõlas kõikide regulatiivsete kapitalinõuetega.

Kontsern kasutab riskipõhist kapitali planeerimist, tagades, et kõik riskid oleksid igal ajahetkel piisavalt kaetud omavahenditega. Kapitali planeerimine toimub kontserni strateegiat, tulevikuootusi ja riskiprofiili ning riskiisu arvesse võtvate finantsseisundi aruande ja kasumi prognooside alusel. Kapitali planeerimise eest vastutab panga juhatus.

Sisemine kapitali adekvaatsuse tagamine (ICAAP) on pidev protsess, mille eesmärk on hinnata kontserni riskiprofiili ja sellele vastavat kapitali vajadust – ICAAP on aluseks regulaarsele kapitali planeerimisele kontsernis.

Kapitali vajaduse planeerimine ja prognoosimine toimub regulatiivse kapitali adekvaatsuse arvutamise baasil, mis võtab arvesse ICAAPist ja Finantsinspektsiooni järelevalvelisest hinnangust (SREP) tulenevaid kapitalinõudeid ning millele liidetakse juurde kapitalinõuded täiendavate riskide katteks, mida pole regulatiivsete kapitalinõuete raames arvestatud.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Kontserni riskiprofiili hinnatakse eelkõige järgmiste riskide lõikes: krediidirisk, kontsentratsioonirisk, likviidsusrisk, tururiskid, sh finantsinvesteeringute portfellist tulenev risk, pangaportfelli intressirisk, operatsioonirisk, strateegiline risk, reputatsioonirisk.

Minimaalne soovitav kapitali adekvaatsuse tase on SREP hinnangus leitud minimaalne nõutav kapitali adekvaatsuse tase, millele liidetakse vastavalt kontserni kehtivale tegevusstrateegiale ja finantsprognoosidele vajaduspõhiselt tegevusmahtude kasvuks, strateegia elluviimiseks ja stabiilse finantsseisundi tagamiseks vajalik varu.

Kapitali vajaduse leidmiseks prognoositakse finantspositsioone, võttes aluseks muutusi riskipositsioonide ja omakapitali kirjete lõikes. Finantsseisundi aruande ja kasumiaruande prognoose vaatab regulaarselt üle ja kinnitab panga juhatus. Lisaks arvestatakse strateegilise riski ja reputatsiooniriski võimaliku mõjuga kontserni tegevuse edukusele ning leitakse vajalik omakapitali puhver, et tagada sisemiselt soovitav kapitali adekvaatsuse tase alternatiivsete ja riskistsenaariumite realiseerumisel. Ülevaade kapitali adekvaatsuse kujunemisest koos SREP hinnangust tulenevate kapitalinõuetega esitatakse panga juhatusele ja nõukogule kvartaalselt.

Kontsern tagab, et kõik riskid oleksid igal ajal kaetud piisava kapitaliga.

Krediidiriski juhtimine

Krediidiriski suurus väljendab tõenäolist kahju, mis võib tuleneda vastaspoole kohustuste mittetäitmisest krediidiriskile avatud nõuete puhul kontserni ees.

Coop Pank lähtub krediidiriski kapitalinõuete arvutamisel standardmeetodist. Kapitalinõuete arvutamisel kasutab kontsern aktsepteeritud reitinguagentuuride reitinguid Finantsinspektsiooni poolt kehtestatud korra järgi.

Krediidiriski juhtimise aluseks on kontserni krediidipoliitika. Krediidipoliitika põhieesmärkideks on saavutada krediiditegevusest jätkusuutlikult aktsionäride nõutavat tulunormi tagav kontserni varade tootlikkus, järgides konservatiivsuse ja riskide hajutatuse põhimõtteid ning võttes mõõdukaid riske, mis oleksid hinnatavad ning juhitavad.

Kontserni peamised krediidiriskile avatud varad on järgmised:

- raha ja raha ekvivalendid (s.h nõuded keskpankadele ja krediidiasutustele, lisa 9);
- finantsinvesteeringud (lisa 10);
- laenud ja nõuded klientidele (lisa 11);
- muud finantsvarad (lisa 13).

Rahapaigutused krediidiasutustesse ning finantsinvesteeringud väärtpaberitesse tehakse vastavalt APJK poolt kinnitatud vastaspoole limiidile. Vastaspoole krediidikõlblikkuse hindamisel ja krediidilimiidi määramisel võetakse arvesse tema asukohariik ja hinnang vastaspoole finantsseisundile, juhtimisele, juriidilisele staatusele ning turupositsioonile. Võlakirjainvesteeringute puhul hinnatakse täiendavalt likviidsust ja reitingut.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Krediidiriski mõõtmine

Kontsern kasutab sisemisi krediidiriski klasse mis peegeldavad hinnangut iga vastaspoole maksejõuetuse tõenäosusele.

Panga krediidinõuete klassifitseerimine ja grupeerimine toimub kord kuus. Krediidinõuete krediidiriski klassid sõltuvalt laenusaaja maksedistsipliinist ja finantsmajanduslikust seisundist:

A – ei ole ilmnenud asjaolusid, mis võiksid põhjustada laenu mittelaekumist vastavalt laenulepingu tingimustele ehk korras laen, tähtajaks tasumata põhiosa maksed ja intressid puuduvad või on kuni 14 päeva vanad;

B – sisaldab potentsiaalseid nõrkusi, mille kõrvaldamata jätmine võib tulevikus mõjutada laenusaaja krediidivõimelisust põhiosa või intressimaksetega on viivitatud 15-30 päeva;

C – sisaldab selgelt identifitseeritavaid puudusi, mille alusel võib arvata, et laenu täielik tagasimaksmine on kaheldav või laenu on restruktureeritud makseraskuste tõttu, makseviivitus 31-60 päeva;

D – laenusaaja ebapiisav krediidivõimelisus, mille alusel võib arvata, et laenu lepingujärgne tagasimaksmine on ebatõenäoline, kui olukord oluliselt ei muutu ehk kahtlane laen, makseviivitus 61-90 päeva;

E – laenusaaja ei suuda laenu lepingu-kohaselt kokkulepitud tingimustel püsivalt täita ehk maksejõuetusega laen, makseviivitus 91-180 päeva;

F – laenu teenindamine on lõppenud ning väljavaated maksevõime taastumiseks puuduvad ja/või leping on erakorraliselt ülesöeldud ehk lootusetu laen, makseviivitus 181 päeva ja enam või makseviivitus 91 päeva ja enam ning tagasimaksete summa 3 kuu jooksul on olnud 0 eurot.

Makseviivituseks loetakse laenu põhiosa või intressimaksetega viivitust enam kui kolm (3) eurot lepingu kohta.

Kontsern jaotab laenud krediidikvaliteedi klassidesse järgnevalt:

Riskiklass	Jälgimine	PD%	Moody´s	S&P
A	Tavaline jälgimine	0.01%- 1%	Baa1, Baa2, Baa3	BBB, BBB+, BBB-
B		1%-2%	Ba1, Ba2, Ba3	BB+, BB, BB-
C	Spetsiifiline jälgimine	2%-5%	B1, B2	B+, B
D		5%-40%	B3	B-
E	Maksejõuetus	40%-80%	Caa, Ca	CCC, C
F		100%	C	D

Maksejõuetuse tõenäosuse (PD) määrad on arvutatud lähtudes kaalutud keskmisest Kontserni laenutoodete portfellist ja võib varieeruda teistsuguse portfelli jaotuse korral toodete lõikes. S&P või Moody´s reitinguklassid A kategoorias määratakse ainult aktiivsel turul kaubeldavatele võlakirjadele, mistõttu ei ole neid ülaolevas tabelis laenude jaotuse kohta esitatud.

Oodatava krediidikahju (ECL) mõõtmine

Krediidinõuete hindamise aluseks on kolme faasiline oodatava krediidikahjumi mudel (ECL), mis arvestab muutusi krediidikvaliteedis alates laenu algsest arvelevõtmisest. Kontsern kasutab sisemiselt arendatud mudeleid, mis võtavad arvesse väliseid makromajanduslikke tegureid (sealhulgas töötuse määr, majanduskasv).

Vastavalt IFRS 9 standardile jaotatakse finantsvarad kolme faasi lähtuvalt viivituspäevade arvust, juriidilise isiku finantsseisundist ja muudest muutustest nõude kvaliteedis, kas töötavaks nõudeks (*performing*, faas 1), kvaliteedi langusega nõudeks (*under-performing*, oluline krediidiriski suurenemine, faas 2) või mittetöötavaks nõudeks

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

(*non-performing*, maksejõuetus, faas 3). Faas 1 nõuetele leitakse allahindlusmäär 12 kuu oodatava krediidikahju alusel. Faas 2 ja faas 3 nõuetele leitakse allahindlusmäär lepingu eluea jooksul oodatava krediidikahju alusel. Faas 3 nõuetele leitakse allahindlus, eeldades nõude maksejõuetust (*default*).

Oodatav kahju on leitav maksejõuetuse tõenäosuse (PD), kahjumäära (LGD) ja maksejõuetuse hetke oodatava nõudejäägi (EAD) korrutisena diskonteerituna tänapäeva. Laenukahjude hindamiseks võetakse arvesse laenu ja intressimaksete laekumised tulevastel perioodidel, samuti oodatavad laekumised tagatisvara müügist, laenunõude müügist või tulevikus taastuvast maksevõimest, diskonteerides finantsvara algse sisemise intressimääraga, mille tulemusel leitakse laenu tagasisaadav summa.

Lepingu eluea jooksul oodatava krediidikahju arvutamiseks korrigeeritakse nõude oodatavat 12 kuulist PD-d vastavalt makromajanduslikule prognoosile.

Kõikide toodete puhul on PD'de korrigeerimiseks kasutatud makromajanduse stsenaariumite valik baseerunud ekspertarvamusele ja kvalitatiivsele analüüsile. Makronäitajatest kasutab pank töötuse määra ja SKP muutust. Regressioonanalüüs koostati seejuures Eesti viivislaenude ja makronäitajate vahel. Kaalutud mõju maksejõuetuse tõenäosusele on arvutatud, kasutades kaaluna baasstsenaariumi puhul 80%-st määra ning positiivse ja negatiivse stsenaariumi korral 10%-st määra ning seda kõigi toodete puhul. Kaalude määramisel on kasutatud ekspertarvamusi. Lähtudes konservatiivsuse printsiibist on makrostsenaariumites eeldatud, et maksejõuetuse hetke oodatav nõudejääk (EAD), kahjumäär (LGD) ja maksejõuetuse tõenäosus (PD) ei muutu, kuni stsenaariumi tulemusena püsib majanduskasv positiivne.

<u>Individuaalne ja grupiviisiline hindamine ning grupeerimine</u>

Individuaalselt hinnatakse äriklientide nõudeid, mille puhul kliendi kogurisk (nõuete kogusumma, kui risk kuulub konsolideerimisele regulatiivse kontsentratsiooniriski mõistes) ületab krediidikomitee poolt sätestatud olulise riski piiri 500 tuhat eurot ning riskiklassidesse D, E ja F kuuluvaid nõudeid alates summast 50 tuhat eurot. Individuaalselt hinnatakse eraklientide nõudeid alates summast 50 tuhat eurot juhul, kui nõue on riskiklassis E või F.

Krediidinõudeid hinnatakse vastavalt klassifitseerimise ja grupeerimise tulemustele grupipõhiselt või individuaalselt. Nõuete grupeerimise eesmärgiks on koondada sarnast krediidiriski omavad nõuded, hindamaks neid grupipõhiselt arvestades laenu liiki, laenu tagatust, krediidireitingut. Grupeerimise eelduseks on piisava ja statistiliselt usaldusväärse informatsiooni olemasolu. Nõuete gruppide tunnuste ja allahindlusmäärade arvestamise aluseks on laenuportfelli statistilise käitumise, reaalsete kahjujuhtumite ja majanduse üldise olukorra muudatuste analüüs, majandusprognoosid ja vastavate makronäitajate mõju klientide maksevõimele.

Nõuete hindamise sagedus:

- grupipõhist hindamist teostatakse igakuiselt;
- individuaalset hindamist teostatakse kvartaalselt panga krediidikomitees.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Märkimisväärne krediidiriski suurenemine

Märkimisväärseks krediidiriski suurenemiseks, loetakse ühe või mitme alloleva kriteeriumi esinemist:

- kui klient on olnud viimase kolme kuu jooksul vähemalt üks kord üle 30-päevases võlgnevuses;
- märkimisväärne maksejõuetuse tõenäosuse suurenemine alates laenu esmasest väljastamisest – tõus 1,2% ja 2,5 korda samaaegselt
- kui mõni kliendi nõuetest on restsruktureeritud makseraskuste tõttu või sisaldab intressi maksepuhkust või intressi ajatamist;
- klient on pideva jälgmise all.

Kõik sama laenusaaja nõuded hinnatakse samasse klassi madalaima riskiklassi järgi.

Maksejõuetuse definitsioon ja mittetöötavad varad

Kontsern defineerib finantsvara maksejõuetuna, lähtudes kvalitatiivsetest või kvantitatiivsetest kriteeriumitest.

Kvantitatiivsed kriteeriumid:

- vähemalt üks kliendile väljastatud nõuetest on üle 90 päeva viivituses lepinguliste maksetega (põhiosa või intress); ja
- võlgnevuse suurus on üle 3 euro.

Kvalitatiivsed kriteeriumid:

- ettevõtte finantsseisundi oluline halvenemine ulatuses, kus klient ei ole võimeline laenu teenindama ning tagasi maksma;
- finants- või muude kovenantide rikkumine ulatuses, mis mõjutab olulises osas kliendi maksevõimet ning laenude tagasimaksmise võimet;
- saadud finantseeringu mittesihipärane kasutamine võrreldes laenulepingus kokkulepituga sellises ulatuses, mis mõjutab olulises osas kliendi maksevõimet ning laenude tagasimaksmise võimet;
- klient on esitanud (või tema vastu on esitatud) pankrotiavaldus või sarnast juriidilist kaitset otsiv avaldus (nt saneerimine);
- kliendi rahavoog/sissetulek on ebapiisav kohustuste täielikuks teenindamiseks ning kliendi tagatisvara on asutud realiseerima täite- või pankrotimenetluses;
- nõuet on makseraskuste tõttu restruktureerimise käigus vähendanud rohkem kui 1% nõude summast ning makseraskuste tõttu restruktureerimise tunnused on jätkuvalt alles;
- eraisikust klient on surnud ning nõue ei ole uuele laenusaajale (näiteks pärija) ümber vormistatud;
- klient on toime pannud pettuse;
- finantsvarad on ostetud suure allahindlusega, mis peegeldab tekkinud krediidikahjumeid.

Kui laenu on vähemalt 6 kuud korrektselt teenindatud ning ühtegi ülaltoodud kriteeriumitest enam ei esine, võib laenu arvata tagasi faasi 1 või faasi 2 kuuluvaks.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Sensitiivsusanalüüs

Kontsern kasutab sensitiivsusanalüüsi läbiviimisel makronäitajaid – eraisikute laenude puhul töötuse määra muutumist ja ettevõtete laenude puhul SKP muutust.

Kaalutud mõju maksejõuetuse tõenäosusele on arvutatud, kasutades kaaluna baasstsenaariumi puhul 80%-st määra ning positiivse ja negatiivse baasstsenaariumi korral 10%-st määra ning seda kõigi toodete puhul. Allpool olev tabel näitab baasstsenaariumi kaalude muutuste mõju kontserni laenuportfellile seisuga 31.12.2018.

Stsenaariumi kaalude muutus (baas-positiivne-negatiivne)	Mõju laenuportfellile
80%-5%-15%	-38
80%-15%-5%	38

Alljärgnev tabel näitab ECL-i muutus juhul, kui toimuksid alljärgnevad muutused töötuse määras ja SKP puhul:

	Mõju laenuportfellile
Juriidiliste isikute laenud: SKP muutus -2%	-16
Eraisikute laenud: töötuse määr +2%	-61

Maksimaalne krediidiriskile avatud positsioon

Kontserni maksimaalne krediidiriskile avatud positsioon finantsinstrumentidest, millele rakendatakse allahindlusmudelit:

31.12.2018	Faas 1	Faas 2	Faas 3	2018 kokku
Raha ja raha ekvivalendid	88 030	-	-	88 030
Võlainstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	9 130	-	-	9 130
Laenud eraisikutele				
Tarbimislaenud	57 606	1 780	615	60 001
Liisingfinantseerimine	16 625	245	5	16 875
Eluasemelaenud ja muud laenud	123 232	3 541	354	127 127
Laenud juriidilistele isikutele				
Liisingfinantseerimine	20 645	2 986	4	23 635
Muud laenud	98 864	5 797	262	104 923
Kokku	316 972	14 349	1 240	332 561
Allahindlus	-2 112	-1 109	-617	-3 838
Neto laenud kokku	314 860	13 240	623	328 723
Bilansivälised kohustised				
Finantsgarantiid	2 186	-	-	2 186
Kasutamata krediidilimiidid	18 075	-	-	18 075
Kasutamata arvelduskrediidid	16 842	-	-	16 842
Bilansivälised kohustised kokku	37 103	-	-	37 103

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Kontserni maksimaalne krediidiriskile avatud positsioon finantsinstrumentidest seisuga 31.12.2017

31.12.2017	Tähtaega mitteületanud		Tähtajaks tasumata		Allahindlused		Kokku
	Individuaalselt allahinnatud	Mitte alla-hinnatud	Individuaalselt allahinnatud	Mitte alla-hinnatud	Individu-aalsed	Grupi-põhised	
Raha ja raha ekvivalendid	0	98 873	0	0	0	0	98 873
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	0	11 060	0	0	0	0	11 060
Laenud eraisikutele							
Tarbimislaenud	0	42 633	266	8 246			51 145
Liisingfinantseerimine	54	8 225	0	347			8 626
Eluasemelaenud ja muud laenud	69	98 817	464	4 603			103 953
Laenud juriidilistele isikutele							
Liisingfinantseerimine	0	9 292	178	543			10 013
Muud laenud	0	67 153	580	456			68 189
Kokku	123	226 120	1 488	14 195			241 926
Allahindlus					-260	-3 384	-3 644
Neto laenud kokku	123	226 120	1 488	14 195	-260	-3 384	238 282
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	0	503	0	0	0	0	503
Müügivalmis finantsvarad	0	13	0	0	0	0	13
Muud finantsvarad	0	477	0	0	0	0	477
Finantsvarad kokku	123	337 046	1 488	14 195	-260	-3 384	349 208
Finantsgarantiid	0	1 187	0	0	0	0	1 187
Kasutamata krediidilimiidid	0	18 529	0	0	0	0	18 529
Kasutamata arvelduskrediidid	0	11 690	0	0	0	0	11 690
Bilansivälised kohustised kokku	0	31 406	0	0	0	0	31 406
Krediidiriskile avatud positsioon	123	368 452	1 488	14 195	-260	-3 384	380 614

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Kontserni maksimaalne krediidiriskile avatud positsioon finantsinstrumentidest seisuga 31.12.2016

31.12.2016	Tähtaega mitteületanud		Tähtajaks tasumata		Allahindlused		Kokku
	Individuaalselt allahinnatud	Mitte alla-hinnatud	Individuaalselt allahinnatud	Mitte alla-hinnatud	Individu-aalsed	Grupi-põhised	
Raha ja raha ekvivalendid	0	105 549	0	0	0	0	105 549
Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad	0	11 421	0	0	0	0	11 421
Laenud eraisikutele							
Tarbimislaenud	1 629	20 063	6	3 468			25 166
Liisingfinantseerimine	0	4 784	0	350			5 134
Eluasemelaenud ja muud laenud	358	83 847	417	4 339			88 961
Laenud juriidilistele isikutele							
Liisingfinantseerimine	0	4 079	0	229			4 308
Muud laenud	857	24 074	4 195	2 691			31 817
Kokku	2 844	136 847	4 618	11 077			155 386
Allahindlus					-763	-1 490	-2 253
Neto laenud kokku	2 844	136 847	4 618	11 077	-763	-1 490	153 133
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	0	503	0	0	0	0	503
Müügivalmis finantsvarad	0	13	0	0	0	0	13
Muud finantsvarad	0	714	0	0	0	0	714
Finantsvarad kokku	2 844	255 047	4 618	11 077	-763	-1 490	271 333
Finantsgarantiid	0	1 354	0	0	0	0	1 354
Kasutamata krediidilimiidid	0	539	0	0	0	0	539
Arvelduskrediidid	0	3 169	0	0	0	0	3 169
Bilansivälised kohustised kokku	0	5 062	0	0	0	0	5 062
Krediidiriskile avatud positsioon	2 844	260 109	4 618	11 077	-763	-1 490	276 395

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Nõuded krediidiasutustele ja finantsinvesteeringud jagunevad krediidikvaliteedi lõikes järgnevalt:

31.12.2018	AA- ja kõrgem	A- kuni A+	BBB- kuni BBB+	BB- kuni BB+	B- kuni B+	Reitin-guta	Kokku
Raha ja raha raha ekvivalendid	3 726	9 297	1 223	0	0	73 784	88 030
Võlainstrumendid õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi	1 219	0	3 765	1 751	968	1 427	9 130

31.12.2017	AA- ja kõrgem	A- kuni A+	BBB- kuni BBB+	BB- kuni BB+	B- kuni B+	Reitin-guta	Kokku
Raha ja raha ekvivalendid	5 048	21 633	4 604	2	0	67 586	98 873
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	0	2 093	3 956	2 224	1 432	1 355	11 060
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	0	0	0	0	0	503	503

31.12.2016	AA- ja kõrgem	A- kuni A+	BBB- kuni BBB+	BB- kuni BB+	B- kuni B+	Reitin-guta	Kokku
Raha ja raha ekvivalendid	20 321	10 595	7 725	607	0	66 301	105 549
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	0	2 188	5 977	433	1 732	1 091	11 421
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	0	0	0	0	0	503	503

Krediidikvaliteedi hindamisel kasutab kontsern reitinguagentuuride Fitch, Moody´s ja Standard & Poor´s antud krediidireitinguid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 138 sätestatule. Juhatus on hinnanud, et krediidiasutuste nõuded kannavad madalat krediidiriski ning nende oodatavad krediidikahjumid on ebaolulised, arvestades nende tugevat krediidireitingut, finantsseisundit ja lühiajalist majanduslikku väljavaadet.

Võlainstrumendid on valdavas osas likviidsed, mistõttu hinnatakse nende oodatavaid krediidikahjumeid samuti ebaoluliseks.

Reitinguta raha ja raha ekvivalendid sisaldavad kõrge kvaliteediga nõudeid Euroopa Keskpanga vastu ning sularaha.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Laenude jagunemine krediidikvaliteedi järgi laenuliikide lõikes on esitatud alljärgnevates tabelites:

Eraisikute tarbimislaenud	Faas 1	Faas 2	Faas 3	31.12.2018 kokku
Tavaline jälgimine	57 606	219	0	57 825
Spetsiifiline jälgimine	0	1 561	0	1 561
Maksejõuetus	0	0	615	615
Kokku	57 606	1 780	615	60 001
Allahindlus	-1 138	-367	-458	-1 963
Netojääk	56 468	1 413	157	58 038

Tarbimislaenudega seotud kasutamata krediidilimiidid on tühistatavad, mistõttu kasutamata limiitidelt allahindlusi ei arvestatud.

Eraisikute liisingfinantseerimine	Faas 1	Faas 2	Faas 3	31.12.2018 kokku
Tavaline jälgimine	16 625	2	0	16 627
Spetsiifiline jälgimine	0	243	0	243
Maksejõuetus	0	0	5	5
Kokku	16 625	245	5	16 875
Allahindlus	-43	-16	-1	-60
Netojääk	16 582	229	4	16 815

Eluasemelaenud ja muud eralaenud	Faas 1	Faas 2	Faas 3	31.12.2018 kokku
Tavaline jälgimine	123 232	983	0	124 215
Spetsiifiline jälgimine	0	2 558	0	2 558
Maksejõuetus	0	0	354	354
Kokku	123 232	3 541	354	127 127
Allahindlus	-225	-175	-85	-485
Netojääk	123 007	3 366	269	126 642

Ettevõtete liisingfinantseerimine	Faas 1	Faas 2	Faas 3	31.12.2018 kokku
Tavaline jälgimine	20 645	1 533	0	22 178
Spetsiifiline jälgimine	0	1 453	0	1 453
Maksejõuetus	0	0	4	4
Kokku	20 645	2 986	4	23 635
Allahindlus	-117	-44	-1	-162
Netojääk	20 528	2 942	3	23 473

Ettevõtete muud laenud	Faas 1	Faas 2	Faas 3	31.12.2018 kokku
Tavaline jälgimine	98 864	0	0	98 864
Spetsiifiline jälgimine	0	5 797	0	5 797
Maksejõuetus	0	0	262	262
Kokku	98 864	5 797	262	104 923
Allahindlus	-589	-507	-72	-1 168
Netojääk	98 275	5 290	190	103 755

Ettevõtete laenude bilansivälist osa hinnatakse individuaalselt. Aruandeperioodil kasutamata limiitidelt allahindlusi ei arvestatud.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Järgnev tabel analüüsib laenude ülekandmisi faaside vahel, bruto jääkäärtus, seisuga 31.12.2018

	Ülekandmised 1. ja 2. faasi vahel		Ülekandmised 2. ja 3. faasi vahel		Ülekandmised 1. ja 3. faasi vahel	
	1. faasist 2. faasi	2. faasist 1. faasi	2. faasist 3. faasi	3. faasist 2. faasi	1. faasist 3. faasi	3. faasist 1. faasi
Laenud eraisikutele						
Tarbimislaenud	291	241	234	2	83	17
Liisingfinantseerimine	1 031	175	10	27	75	7
Eluasemelaen ja muud eralaenud	3 154	1 115	9	36	72	83
Kokku	4 476	1 531	253	65	230	107
Laenud ettevõtetele						
Liisingfinantseerimine	639	58	0	43	4	0
Muud laenud	3 966	1 142	120	0	0	0
Kokku	4 605	1 200	120	43	4	0

Laenud ja nõuded riskiklasside lõikes seisuga 31.12.2017

	Tähtaega mitteületanud ja mitte allahinnatud	Tähtaega ületanud ja mitte allahinnatud	Individuaalselt allahinnatud	Kokku	Grupipõhine allahindlus	Individuaalne allahindlus	Neto
Laenud eraisikutele							
A ja B	146 584	9 267	0	155 851	-2 991	0	152 860
C ja D	3 013	2 126	205	5 344	-79	-30	5 235
E ja F	78	1 803	648	2 529	-14	-162	2 353
Kokku	149 675	13 196	853	163 724	-3 084	-192	160 448
Laenud ettevõtetele							
A ja B	44 927	433	27	45 387	-179	0	45 208
C ja D	31 518	448	460	32 426	-121	-19	32 286
E ja F	0	118	271	389	0	-49	340
Kokku	76 445	999	758	78 202	-300	-68	77 834

Laenud ja nõuded riskiklasside lõikes seisuga 31.12.2016

	Tähtaega mitteületanud ja mitte allahinnatud	Tähtaega ületanud ja mitte allahinnatud	Individuaalselt allahinnatud	Kokku	Grupipõhine allahindlus	Individuaalne allahindlus	Neto
Laenud eraisikutele							
A ja B	106 343	4 492	1 369	112 204	-1 182	-2	111 020
C ja D	2 221	2 036	748	5 005	-112	-79	4 814
E ja F	130	1 629	293	2 052	-85	-116	1 851
Kokku	108 694	8 157	2 410	119 261	-1 379	-197	117 685
Laenud ettevõtetele							
A ja B	24 713	114	810	25 637	-108	-40	25 489
C ja D	3 440	2 578	398	6 416	-3	-50	6 363
E ja F	0	228	3 844	4 072	0	-476	3 596
Kokku	28 153	2 920	5 052	36 125	-111	-566	35 448

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Tähtajaks tasumata laenud (bruto jääkväärtus)

31.12.2018	Eraisikute tagamata laenud	Eraisikute tagatud laenud	Juriidiliste isikute laenud	Kokku
1-30 päeva	3 925	4 375	2 120	10 420
31-60 päeva	974	631	3 649	5 254
61-90 päeva	439	252	37	728
üle 90 päeva	703	437	367	1 507
Total	6 041	5 695	6 173	17 909

31.12.2017	Eraisikute tagamata laenud	Eraisikute tagatud laenud	Juriidiliste isikute laenud	Kokku
1-30 päeva	3 296	3 870	1 121	8 287
31-60 päeva	1 020	1 057	162	2 239
61-90 päeva	385	322	125	832
üle 90 päeva	2 905	1 071	349	4 325
Total	7 606	6 320	1 757	15 683

31.12.2016	Eraisikute tagamata laenud	Eraisikute tagatud laenud	Juriidiliste isikute laenud	Kokku
1-30 päeva	1 223	3 495	282	5 000
31-60 päeva	477	893	43	1 413
61-90 päeva	199	380	2 467	3 046
üle 90 päeva	1 007	907	4 322	6 236
Total	2 906	5 675	7 114	15 695

Mittetöötavad laenud (faas 3)

31.12.2018	Laenujääk	Allahindlus	Netojääk	Tagatise õiglane väärtus
Laenud eraisikutele				
Tarbimislaenud	615	-458	157	0
Liisingfinantseerimine	5	-1	4	16
Eluasemelaenud ja muud laenud	354	-85	269	1 020
Kokku	974	-544	430	1 036
Laenud ettevõtetele				
Liisingfinantseerimine	4	-1	3	72
Muud laenud	262	-72	190	403
Kokku	266	-73	193	475

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Individuaalselt allahinnatud laenud, struktuur vastavalt makseviivituses oldud ajale

31.12.2017	Tähtaega mitteületanud	1-30 päeva	31-60 päeva	61-90 päeva	91-180 päeva	Üle 180 päeva	Kokku	Individuaalne allahindlus	Neto
Laenud eraisikutele									
C	90	12	38	0	0	0	140	-29	111
D	0	0	54	11	0	0	65	-1	64
E	0	0	0	0	79	0	79	-9	70
F	33	0	0	0	0	536	569	-153	416
Kokku	123	12	92	11	79	536	853	-192	661
Laenud ettevõtetele									
B	0	27	0	0	0	0	27	0	27
C	0	443	0	0	0	0	443	-17	426
D	0	17	0	0	0	0	17	-2	15
F	0	0	0	0	0	271	271	-49	222
Kokku	0	487	0	0	0	271	758	-68	690

31.12.2016	Tähtaega mitteületanud	1-30 päeva	31-60 päeva	61-90 päeva	91-180 päeva	Üle 180 päeva	Kokku	Individuaalne allahindlus	Neto
Laenud eraisikutele									
A	1 362	0	0	0	0	0	1 362	-2	1 360
B	7	0	0	0	0	0	7	0	7
C	619	0	0	0	0	0	619	-76	543
D	0	0	0	129	0	0	129	-3	126
F	0	0	0	0	6	287	293	-116	177
Kokku	1 988	0	0	129	6	287	2 410	-197	2 213
Laenud ettevõtetele									
A	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B	810	0	0	0	0	0	810	-40	770
C	46	101	0	0	0	0	147	-13	134
D	0	0	0	1	0	249	250	-37	213
F	0	0	0	0	0	3 845	3 845	-476	3 369
Kokku	856	101	0	1	0	4 094	5 052	-566	4 486

Finantsvarade tagatus

Kontsern hindab nii laenu taotlemise protsessi käigus kui ka hilisemalt perioodiliselt tagatise väärtust. Kontsernil on sisemised eeskirjad erinevat tüüpi tagatiste maksimaalsele aktsepteerimisväärtusele laenu taotlemise hetkel. Hinnangud tagatise turuväärtusele põhinevad konservatiivsuse printsiibil ja arvestavad tagatise tüüpi, asukohta, likviidsust ja realiseerimise tõenäosust. Kinnisasjade hindamisel kasutatakse eksperthinnanguid. Kommertskinnisvara individuaalseid hinnanguid uuendatakse vähemalt kord aasta või kahe jooksul. Elukondliku ning muud homogeenset tüüpi kinnisvara puhul kasutatakse regulaarseks ümberhindluseks ka statistilisi indekseerimismudeleid.

Põhilised laenude tagatiste tüübid on:

- kinnisvara (hüpoteek)
- nõudeõigus
- kommertspant
- masinad ja seadmed
- KredEx või Maaelu Edendamise Sihtasutuse garantii
- eraisiku või juriidilise isiku käendus või garantii

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

- pangadeposiit
- aktsiate või osade pant
- kaubeldavad väärtpaberid

Eelistatud on sellised tagatised, kus on madal seos kliendi makseriski ja tagatise turuväärtuse vahel. Tagatiseks panditav vara peab olema kindlustatud, tagatise eluiga peab olema pikem kui laenu tagastuse tähtaeg ning tagatise turuväärtus peab ületama laenujääki.

Tagamata laenu väljastatakse eraisikutele limiteeritud ulatuses. Juriidilistele isikutele väljastatakse tagamata laenu vaid juhul, kui kliendi krediidirisk on väga madal, maksevõime kõrge ning rahavoo prognoos stabiilne.

Aruandeperioodi jooksul ei ole kontserni sisemised eeskirjad seoses tagatistega oluliselt muutunud ning samuti ei ole olnud märkimisväärset muutust tagatiste üldises kvaliteedis.

Laenu riski taset väljendab tagatisvara turuväärtus laenusumma suhtes ehk LTV suhtarv. Tagatise finantsmõju on oluline laenude ja nõuete puhul, mille teenindamine kliendi esmastest rahavoogudest on ebatõenäoline, mis väljendub pikas (üle 90 päeva) makseviivituses. Ülevaade hüpoteegiga tagatud mittetöötavate laenude laenu jäägi ja tagatise turuväärtuse suhtarvudest ja krediidiportfelli jaotusest tagatiste lõikes on toodud alljärgnevates tabelites.

Hüpoteegiga tagatud mittetöötavate laenude laenu ja tagatise suhtarv (LTV), bruto, seisuga 31.12.2018

LTV	Eraisikutele väljastatud laenude jääk	Ettevõtetele väljastatud laenude jääk	Hüpoteegiga tagatud laenude jääk kokku
< 50%	245	17	262
50% - 60%	60	0	60
60% - 70%	21	0	21
70% - 80%	33	249	282
>80%	0	0	0
Kokku	359	266	625

Laenud ja nõuded klientidele vastavalt tagatusele, bruto

31.12.2017	Tagamata		Alatagatud		Ületagatud	
	Nõude jääk	Tagatise õiglane väärtus	Nõude jääk	Tagatise õiglane väärtus	Nõude jääk	Tagatise õiglane väärtus
Tähtaegsed	34 985	0	21 779	3 157	167 160	442 962
Tähtaja ületanud	7 577	0	833	712	9 592	18 161
Laenud ja nõuded klientidele	42 562	0	22 612	3 869	176 752	461 123

31.12.2016	Tagamata		Alatagatud		Ületagatud	
	Nõude jääk	Tagatise õiglane väärtus	Nõude jääk	Tagatise õiglane väärtus	Nõude jääk	Tagatise õiglane väärtus
Tähtaegsed	13 014	0	7 149	3 526	119 528	435 912
Tähtaja ületanud	2 981	0	464	355	12 250	40 015
Laenud ja nõuded klientidele	15 995	0	7 613	3 881	131 778	475 927

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Laenud ja nõuded klientidele tagatiste lõikes

Eraisikud	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Hüpoteegi tagatisel laenud	137 530	112 986	98 479
Liisingvara	16 875	8 626	5 134
Tagatiseta laenud	49 373	41 745	15 147
Käendused, garantiid	224	367	500
Muud	1	0	1
Kokku	204 003	163 724	119 261
Allahindlus	-2 508	-3 276	-1 576
Neto laenud kokku	201 495	160 448	117 685

Ettevõtted	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Hüpoteegi tagatisel laenud	85 698	52 199	30 379
Liisingvara	23 635	10 013	4 308
Tagatiseta laenud	780	817	848
Käendused, garantiid	1 948	1 218	424
Muud	16 497	13 955	166
Kokku	128 558	78 202	36 125
Allahindlus	-1 330	-368	-677
Neto laenud kokku	127 228	77 834	35 448

Finantsvarade allahindlused

Laenude allahindlused aruandeperioodil on mõjutatud erinevatest faktoritest:

- Faasist 1 liikumine faasi 2 või faasi 3 tulenevalt finantsinstrumendi krediidiriski märgatavast suurenemisest (või vähenemisest) või laenu muutumisest mittetöötavaks ning sellele järgnevast liikumisest 12-kuulise või eluaea alusel arvutatud krediidkahju mudelisse.
- Uutest aruandeperioodil arvele võetud finantsinstrumentidest lisandunud allahindlused, samuti allahindluste vähendamised finantsseisundi aruandest välja kantud finantsinstrumentidest.
- Regulaarse allahindlusmudelite sisendite täiendamine ja oodatava krediidikahju (ECL) muutused tulenevalt muutustest maksejõuetuks muutumise tõenäosuses (PD), laenujäägist maksejõuetuse hetkel (EAD) ja kahju suurusest (LGD).
- Mudelite ja eelduste muudatuste mõjud ECL mudelile.
- Diskonteerimise mõju ECL mudelis, kuivõrd ECL mõõdetakse nüüdisväärtuses.
- Valuutakursi muutuse mõjud välisvaluutas nomineeritud finantsvarade puhul.
- Aruandeperioodil maha kantud laenud ja nendega seotud allahindlused.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Järgnevad tabelid analüüsivad allahindluste liikumist aruandeperioodil:

Allahindlused kokku	Faas 1 (12kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Allahindlused seisuga 01.01.2018	-1 466	-589	-2 219	-4 274
Ülekanne faasi 1	-68	58	10	0
Ülekanne faasi 2	184	-189	5	0
Ülekanne faasi 3	110	42	-152	0
Allahindluste ümberarvutused	-384	-431	-295	-1 110
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-488	0	0	-488
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	-646	-520	-432	-1 598
Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet				
Mahakandmised	0	0	30	30
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	0	0	2 004	2 004
Saldo seisuga 31.12.2018	-2 112	-1 109	-617	-3 838

Allahindluse muutus faaside vahel liikumisest kajastub real „Allahindluste ümberarvutused".

Järgnevad tabelid analüüsivad allahindluste liikumist aruandeperioodil laenutoodete lõikes:

Eraisikute tarbimislaenude allahindlused	Faas 1 (12kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Allahindlused seisuga 01.01.2018	-878	-372	-1 888	-3 138
Ülekanne faasi 1	-24	22	2	0
Ülekanne faasi 2	69	-69	0	0
Ülekanne faasi 3	108	15	-123	0
Allahindluste ümberarvutused	-245	37	-453	-661
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-168	0	0	-168
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	-260	5	-574	-829
Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet				
Mahakandmised	0	0	0	0
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	0	0	2 004	2 004
Saldo seisuga 31.12.2018	-1 138	-367	-458	-1 963

Eraisikute liisingfinantseerimise allahindlused	Faas 1 (12kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Allahindlused seisuga 01.01.2018	-49	-2	-2	-53
Ülekanne faasi 1	-2	2	0	0
Ülekanne faasi 2	8	-8	0	0
Ülekanne faasi 3	0	4	-4	0
Allahindluste ümberarvutused	11	-12	4	3
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-11	0	0	-11
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	6	-14	0	-8
Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet				
Mahakandmised	0	0	1	1
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	0	0	0	0
Saldo seisuga 31.12.2018	-43	-16	-1	-60

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Eluasemelaenu ja muude eralaenude allahindlused	Faas 1 (12kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Allahindlused seisuga 01.01.2018	-94	-185	-257	-536
Ülekanne faasi 1	-12	4	8	0
Ülekanne faasi 2	45	-45	0	0
Ülekanne faasi 3	2	0	-2	0
Allahindluste ümberarvutused	-137	51	162	76
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-29	0	0	-29
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	-131	10	168	47
Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet				
Mahakandmised	0	0	4	4
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	0	0	0	0
Saldo seisuga 31.12.2018	-225	-175	-85	-485

Ettevõtete liisingfinantseerimise allahindlused	Faas 1 (12kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Allahindlused seisuga 01.01.2018	-70	-11	-7	-88
Ülekanne faasi 1	0	0	0	0
Ülekanne faasi 2	4	-9	5	0
Ülekanne faasi 3	0	0	0	0
Allahindluste ümberarvutused	12	-24	1	-11
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-63	0	0	-63
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	-47	-33	6	-74
Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet				
Mahakandmised	0	0	0	0
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	0	0	0	0
Saldo seisuga 31.12.2018	-117	-44	-1	-162

Ettevõtete muude laenude allahindlused	Faas 1 (12kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Allahindlused seisuga 01.01.2018	-375	-19	-65	-459
Ülekanne faasi 1	-30	30	0	0
Ülekanne faasi 2	58	-58	0	0
Ülekanne faasi 3	0	23	-23	0
Allahindluste ümberarvutused	-25	-483	-9	-517
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-217	0	0	-217
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	-214	-488	-32	-734
Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet				
Mahakandmised	0	0	25	25
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	0	0	0	0
Saldo seisuga 31.12.2018	-589	-507	-72	-1 168

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Finantsvarade mahakandmine

Nõuete mahakandmine ehk finantsseisundi aruandest eemaldamine toimub kas osaliselt või täielikult juhul, kui kontsern on rakendanud kõiki võimalikke nõude sissenõudmise meetmeid ja on jõutud järeldusele, et puudub mõistlik ootus edasistele sissenõudmistele. Mahakandmise indikaatoriks võib olla sissenõude menetluse lõpetamine või tagatisega laenu puhul tagatise realiseerimine, kuid realiseerimisest saadav tulu ei ole olnud piisav nõude bilansilise jääkväärtuse katmiseks. Sissenõude menetluse lõpetamise tingimuseks võib olla kliendi surm, pankrot, kriminaalmenetlus või ka kohtu poolt kinnitatud võla restruktureerimise kava, mille alusel on nõuet vähendatud.

Finantsvarade modifitseerimine

Kontsern võib läbi rääkida või muuta lepingulisi tingimusi. Kui uued tingimused on oluliselt erinevad võrreldes algsete tingimustega, siis lõpetab kontsern algse vara kajastamise ja võtab arvele uue vara. Kontsern hindab lisaks, kas uue finantsvara osas esineb väärtuse languse tunnuseid esmasel arvelevõtmisel. Kui tingimused ei ole oluliselt erinevad, siis ei põhjusta muutus kajastamise lõpetamist ning kontsern arvutab uue bruto jääkväärtuse vastavalt uutele lepingulistele rahavoogudele ja esialgsele efektiivsele intressimäärale ning kajastab muutmisest tuleneva kasumi või kahjumi.

Finantsvarade modifitseerimiseks on laenulepingute restruktureerimine kas äriliste läbirääkimiste või makseraskuste tõttu, mille käigus pikendatakse maksetähtaega või antakse maksepuhkusi, sh vahel ka tagasiulatuvalt. Restruktureerimise praktika põhineb juhtkonna hinnagutel, et maksete tasumine kliendi poolt oodatavalt jätkub. Selliste laenude maksejõuetuse riski hinnatakse järgneval aruandekuupäeval ning võrreldakse esmasel kajastamisel esialgsetel tingimustel eksisteerinud riskiga, kui modifitseerimine ei ole oluline ja ei too kaasa esialgse vara kajastamise lõpetamist. Kontsern jälgib modifitseeritud varade hilisemat toimimist. Kontsern võib otsustada, et pärast restruktureerimist on krediidirisk oluliselt paranenud nii, et varad liigutatakse faasist 3 faasi 2 või faasi 1. See kehtib ainult selliste varade puhul, mis on toiminud vastavalt uutele tingimustele vähemalt kuus järjestikust kuud.

Olulisi mõjusid finanstvarade lepinguliste rahavoogude modifitseerimise tõttu aruandeperioodil ei olnud.

Riskide kontsentreerumine

Kontsernis jälgitakse krediidiriski hajutamise põhimõtet tegevusvaldkondade, geograafiliste piirkondade ja toodete lõikes. Kokkuvõte finantsvarade jaotusest majandusharude ja geograafiliste piirkondade lõikes on toodud alljärgnevates tabelites.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Finantsvarade jaotumine majandussektorite järgi

31.12.2018	E	K	L	S	G	D	I	Muud	Kokku
Raha ja raha ekvivalendid	0	88 030	0	0	0	0	0	0	88 030
Võlainstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	0	0	0	1 434	0	0	0	7 696	9 130
Laenud ja nõuded klientidele	201 494	12 001	48 044	5 110	13 308	4 494	8 099	36 173	328 723
Omakapitaliinstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	0	0	0	0	0	0	0	13	13
Muud finantsvarad	0	179	0	0	0	0	0	154	333
Kokku	201 494	100 210	48 044	6 544	13 308	4 494	8 099	44 036	426 229

31.12.2017	E	K	L	S	G	D	I	Muud	Kokku
Raha ja raha ekvivalendid	0	98 873	0	0	0	0	0	0	98 873
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	0	0	0	1 586	0	2 785	0	6 689	11 060
Laenud ja nõuded klientidele	160 448	8 567	29 906	3 768	8 096	6 440	5 499	15 558	238 282
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	0	0	0	0	0	0	0	503	503
Müügivalmis finantsvarad	0	0	0	0	0	0	0	13	13
Muud finantsvarad	0	245	0	0	0	0	0	232	477
Kokku	160 448	107 685	29 906	5 354	8 096	9 225	5 499	22 995	349 208

31.12.2016	E	K	L	S	G	D	I	Muud	Kokku
Raha ja raha ekvivalendid	0	105 549	0	0	0	0	0	0	105 549
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	0	3 073	0	1 091	0	2 188	0	5 069	11 421
Laenud ja nõuded klientidele	117 685	0	11 976	267	7 860	1 880	5 464	8 001	153 133
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	0	0	0	0	0	503	0	0	503
Müügivalmis finantsvarad	0	0	0	0	0	0	0	13	13
Muud finantsvarad	0	621	0	0	0	0	0	93	714
Kokku	117 685	109 243	11 976	1 358	7 860	4 571	5 464	13 176	271 333

E- eraisikud, K - finants- ja kindlustustegevus, L - kinnisvaraalane tegevus, S- muud teenindavad tegevused, G - hulgi- ja jaekaubandus, D - elektri- ja soojusenergeetika, I - majutus, toitlustus, C- töötlev tööstus

61% klientide laenudest ja nõuetest on väljastatud eraisikutele (31.12.2017: 68%; 31.12.2016: 77%). Äriühingutele väljastatud laenude portfell on hajutatud erinevate majandusharude vahel, vältides suuri kontsentratsioone. Äriühingutele väljastatud laenudest 37% (31.12.2017: 38%; 31.12.2016: 34%) on väljastatud kinnisvara sektori ettevõtetele ning 10% (31.12.2017: 10%; 31.12.2016:22%) hulgimüügi ja jaemüügi ettevõtetele. Kontserni krediiditegevus on suunatud kohalikule finantseerimisele. Klientidele väljastatud laenude ja nõuete jaotus peamiste krediiditoodete lõikes on esitatud lisas 11.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Finantsvarad geograafilise jaotuse järgi

31.12.2018	EE	LV	FI	BE	Muud	Kokku
Raha ja raha ekvivalendid	75 712	0	0	2 517	9 801	88 030
Võlainstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi kmuu koondkasumi	507	0	0	0	8 623	9 130
Laenud ja nõuded klientidele	325 639	2 419	525	0	140	328 723
Omakapitaliinstrumendid õidlases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	0	0	0	13	0	13
Muud finantsvarad	333	0	0	0	0	333
Kokku	402 191	2 419	525	2 530	18 564	426 229

31.12.2017	EE	LV	AT	FR	BE	DE	Muud	Kokku
Raha ja raha ekvivalendid	72 670	0	6 677	4 109	7 962	4 171	3 284	98 873
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	2 398	0	0	0	0	0	8 662	11 060
Laenud ja nõuded klientidele	234 986	2 525	0	0	0	0	771	238 282
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	503	0	0	0	0	0	0	503
Müügivalmis finantsvarad	0	0	0	0	13	0	0	13
Muud finantsvarad	477	0	0	0	0	0	0	477
Kokku	311 034	2 525	6 677	4 109	7 975	4 171	12 717	349 208

31.12.2016	EE	LV	IT	FI	BE	DE	Muud	Kokku
Raha ja raha ekvivalendid	86 128	295	0	0	1 252	6 644	11 230	105 549
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	2 188	0	2 904	1 839	0	0	4 490	11 421
Laenud ja nõuded klientidele	143 208	8 874	0	654	0	0	397	153 133
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	503	0	0	0	0	0	0	503
Müügivalmis finantsvarad	0	0	0	0	13	0	0	13
Muud finantsvarad	706	8	0	0	0	0	0	714
Kokku	232 733	9 177	2 904	2 493	1 265	6 644	16 117	271 333

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Likviidsusriski juhtimine

Likviidsusrisk on defineeritud kui risk, et Coop Panga maksevõime ei ole piisav lepinguliste kohustiste tähtaegseks täitmiseks, st et kontserni ettevõtted ei suuda jätkusuutlikult ja õigeaegselt finantseerida erinevaid varasid või ei suuda likvideerida oma positsioone lepinguliste kohustiste täitmiseks. Likviidsusriski juhtimisel lähtutakse likviidsuse juhtimise poliitikast. Kontserni likviidsuse juhtimise poliitika eesmärgiks on tagada igal ajahetkel kontserni poolt võetud kohustuste õigeaegne ja täiemahuline täitmine, samal ajal optimeerides likviidsusriski selliselt, et saavutatakse erineva kestvusega investeeringutelt maksimaalne ja stabiilne kasumlikkus.

Panga aktivate ja passivate juhtimise komitee (APJK) on peamine likviidsuse juhtimise organ. APJK funktsioonid ja vastutusvaldkonnad likviidsuse juhtimisel on:

- kontserni lühi- ja pikaajalise likviidsuse planeerimine ja kasutatavate meetmete kavandamine ning elluviimine;
- kontserni varasid ja kohustusi, intressitulusid ja -kulusid, likviidsuse ja investeeringute juhtimist puudutava informatsiooni analüüs ja resümeerimine ning vajadusel likviidsuse juhtimist puudutavate strateegiliste otsuste ettevalmistamine juhatusele;
- kontserni varade ja kohustiste tähtaegade, tulususe ja instrumentide likviidsuse suhte optimeerimine panga strateegiliste eesmärkide saavutamiseks;
- kontserni nõutava likviidsustaseme, aktsepteeritava intressimäära riski ja aktsepteeritava varade ja kohustiste väärtuse muutuse riski taseme reguleerimine.

Kontserni likviidsuspositsioonist on perioodiliselt informeeritud panga juhatus ja APJK. Pank hoiab piisavat likviidsusvaru, et tagada õigeaegselt kohustiste täitmine.
Coop Panga kontserni likviidsuspositsiooni juhtimiseks kasutatakse varade ja kohustiste tähtaegade vahe analüüsil põhinevat lähenemist. Ülevaade finantsvarade ja -kohustiste tähtajalisest jaotusest on esitatud järgneval leheküljel esitatud tabelis. Mudeli raames fikseeritakse ka peamised jälgitavad likviidsuse suhtarvud ning varade ja kohustiste tähtajalised proportsioonid ning viiakse läbi likviidsuse stressiteste. Kõigi oluliste likviidsusnäitajate jaoks on kehtestatud limiidid. Likviidsusriski mõõtmiseks on kasutusel järgmised näitajad:

- likviidsuse kattekordaja (*Liquidity Coverage Ratio*, LCR);
- toimetulekuperiood likviidsuskriisi olukorras;
- finantseerimise kontsentratsioon;
- likviidsete varade ja nõudmiseni hoiuste suhtarv;
- pikaajaliste kohustiste ja stabiilset rahastamist eeldavate investeeringute suhtarv.

Kontserni tähtajavahe kokku kuni 12-kuulisel perioodil on negatiivne. See tähendab, et tähtajaga kuni 12 kuud kohustisi on kontsernil rohkem kui vastava tähtajaga nõudeid. Tähtajavahe riski juhtimine lähtub kohustistega kaasnevate prognoositavate rahavoogude hinnangutest – nõudmiseni hoised on üldjuhul üsna stabiilne finantseerimisallikas ja kuni 12-kuulised tähtajalised hoised sageli pikendatakse – seetõttu nende hoiuste käitumuslik iseloom on pikem, kui 12 kuud. Kontsern tagab piisavas mahus likviidsuspuhvreid kohustiste netoväljavoolu katmiseks.

Kontserni likviidsuspoliitika lähtub konservatiivsuse printsiibist ning moodustatud likviidsuspuhvrid on piisavad, katmaks ka hoiuste suuremahulist väljavoolu. Kontsernis on kehtestatud talitluspidevuse- ja taasteplaan

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

likviidsuskriisi olukorras käitumiseks, mis sisaldab tegevusi rahavoogude puudujääkide katmiseks erakorralistes olukordades.

Kontserni finantsvarade ja -kohustiste jaotus (diskonteerimata rahavood) järelejäänud tähtaegade lõikes

31.12.2018	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Varad					
Raha ja raha ekvivalendid	87 538	500	0	0	88 038
Võlainstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	514	1 371	7 245	0	9 130
Laenud ja nõuded klientidele	26 300	59 794	203 403	132 670	422 167
Omakapitaliinstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	0	0	0	13	13
Muud finantsvarad	155	0	0	178	333
Finantsvarad kokku	114 507	61 665	210 648	132 861	519 681
Kohustised					
Klientide hoised ja saadud laenud	166 137	158 391	55 034	7 645	387 207
Muud finantskohustised	4 126	0	0	0	4 126
Allutatud kohustised	0	337	1 350	6 325	8 012
Finantskohustised kokku	170 263	158 728	56 384	13 970	399 345
Bilansivälised finantskohustised					
Kasutamata krediidilimiidid ja arvelduskrediidid	34 917	0	0	0	34 917
Finantsgarantiid	2 186	0	0	0	2 186
Bilansilised ja bilansivälised kohustised kokku	207 366	158 728	56 384	13 970	436 448
Finantsvarade ja -kohustiste tähtaegade vahe	-92 859	-97 063	154 264	118 891	83 233

31.12.2017	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Varad					
Raha ja raha ekvivalendid	98 211	664	0	0	98 875
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	0	3 143	7 917	0	11 060
Laenud ja nõuded klientidele	22 418	41 797	100 951	144 620	309 786
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	0	0	503	0	503
Müügivalmis finantsvarad	0	0	0	13	13
Muud finantsvarad	304	0	0	173	477
Finantsvarad kokku	120 933	45 604	109 371	144 806	420 714
Kohustised					
Klientide hoised ja saadud laenud	182 859	82 076	50 102	2 640	317 677
Muud finantskohustised	3 216	0	0	0	3 216
Allutatud kohustised	84	253	1 350	6 660	8 347
Finantskohustised kokku	186 159	82 329	51 452	9 300	329 240
Bilansivälised finantskohustised					
Kasutamata krediidilimiidid ja arvelduskrediidid	30 219	0	0	0	30 219
Finantsgarantiid	1 187	0	0	0	1 187
Bilansilised ja bilansivälised kohustised kokku	217 565	82 329	51 452	9 300	360 646
Finantsvarade ja -kohustiste tähtaegade vahe	-96 632	-36 725	57 919	135 506	60 068

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

31.12.2016	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Varad					
Raha ja raha ekvivalendid	105 049	500	0	0	105 549
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	1 037	5 457	4 927	0	11 421
Laenud ja nõuded klientidele	15 220	21 271	73 399	92 503	202 393
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	0	0	503	0	503
Müügivalmis finantsvarad	0	0	0	13	13
Muud finantsvarad	431	0	0	283	714
Finantsvarad kokku	121 737	27 228	78 829	92 799	320 593
Kohustised					
Klientide hoiused ja saadud laenud	170 221	55 902	26 229	2 493	254 845
Muud finantskohustised	1 433	0	0	0	1 433
Allutatud kohustised	76	234	4 969	0	5 279
Finantskohustised kokku	171 730	56 136	31 198	2 493	261 557
Bilansivälised finantskohustised					
Kasutamata krediidilimiidid ja arvelduskrediidid	3 708	0	0	0	3 708
Finantsgarantiid	1 355	0	0	0	1 355
Bilansilised ja bilansivälised kohustised kokku	176 793	56 136	31 198	2 493	266 620
Finantsvarade ja -kohustiste tähtaegade vahe	-55 056	-28 908	47 631	90 306	53 973

Tururiskide juhtimine

Tururisk tuleneb kontserni kauplemis- ja investeerimistegevusest intressi-, valuuta- ja aktsiaturgudel. Finantsinvesteeringute tururiskid tekivad intressimäärade, valuutakursside ja finantsvarade hindade muutustest. Tururiskide võtmist kontrollitakse riskilimiitidega. Erinevaid tururiske mõjutavaid tegureid jälgitakse igapäevaselt. Peamised tururiski kandvad varad kontsernis on investeeringud võlakirjadesse. Võlakirjaportfelli maht kokku 2018. aasta jooksul langes, täpsema ülevaate annab lisa 10. Portfelli keskmine tähtaeg on suurenenud, kuid summaarne tururisk on vähenenud, risk tuleneb eelkõige USD-s noteeritud võlakirjadest.

Võlakirjaportfelli tururiski mõjutavad peamiselt võlakirja tähtaeg ja võimalik intressimäärade muutumine. Kontsern hindab finantsinvesteeringute portfelli intressimäära tundlikkust regulaarselt. Võlakirjaportfelli tundlikkus intressimäärade 100 bp tõusu suhtes oli 31.12.2018 seisuga 128 tuhat eurot (31.12.2017: 179 tuhat eurot, 31.12.2016: 87 tuhat eurot).

Valuutarisk on risk, mis tuleneb kontserni varade ja kohustiste erinevast valuutastruktuurist. Valuutakursside muutudes muutub ka varade ja kohustiste väärtus ning sissetulekute ja väljaminekute suurus arvestusvaluutas. Kontsern hoiab üldjuhul minimaalseid välisvaluutapositsioone, mis on vajalikud klientidele teenuste osutamiseks. Kõiki välisvaluutapositsioone jälgitakse pidevalt ning hinnatakse turuväärtuses. Avatud välisvaluutapositsioone katab kontsern vahetus- ja forwardtehingutega. Avatud valuutapositsioonide absoluutsumma oli 31.12.2018 seisuga 164 tuhat eurot (2017: 313 tuhat eurot, 2016: 57 tuhat eurot). Teostatud on tundlikkuse analüüs põhjendatud võimalikest kursimuutustest (keskmiselt 10%) tulenevate mõjudega koondkasumiaruandele kõigi muude muutujate konstantseks jäädes, mõju suurus on 16 tuhat eurot (2017: 31 tuhat eurot, 2016: 6 tuhat eurot).

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Varade ja kohustiste jaotuse valuutade lõikes ning vastav neto valuutapositsioonide info on esitatud järgnevas tabelis.

31.12.2018	EUR	USD	Muud	Kokku
Varad				
Raha ja raha ekvivalendid	86 287	811	932	88 030
Võlainstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	2 377	6 753	0	9 130
Laenud ja nõuded klientidele	328 723	0	0	328 723
Omakapitaliinstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	13	0	0	13
Muud finantsvarad	153	178	2	333
Finantsvarad kokku	417 553	7 742	934	426 229
Kohustised				
Klientide hoiused ja saadud laenud	376 677	7 669	772	385 118
Allutatud kohustised	5 026	0	0	5 026
Muud finantskohustised	4 055	0	71	4 126
Finantskohustised kokku	385 758	7 669	843	394 270
Bilansivälised kohustised				
Kasutamata krediitkaardi- ja arvelduskrediidi limiidid	34 917	0	0	34 917
Finantsgarantiid	2 186	0	0	2 186
Bilansilised ja bilansivälised kohustised kokku	422 861	7 669	843	431 373
Netopositsioon	-5 308	73	91	-5 144

31.12.2017	EUR	USD	Muud	Kokku
Varad				
Raha ja raha ekvivalendid	81 262	13 572	4 039	98 873
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	4 895	6 165	0	11 060
Laenud ja nõuded klientidele	238 282	0	0	238 282
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	503	0	0	503
Müügivalmis finantsvarad	13	0	0	13
Muud finantsvarad	305	169	3	477
Finantsvarad kokku	325 260	19 906	4 042	349 208
Kohustised				
Klientide hoiused ja saadud laenud	292 335	19 806	3 829	315 970
Allutatud kohustised	5 026	0	0	5 026
Muud finantskohustised	3 216	0	0	3 216
Finantskohustised kokku	300 577	19 806	3 829	324 212
Bilansivälised kohustised				
Kasutamata krediitkaardi- ja arvelduskrediidi limiidid	30 219	0	0	30 219
Finantsgarantiid	1 187	0	0	1 187
Bilansilised ja bilansivälised kohustised kokku	331 983	19 806	3 829	355 618
Netopositsioon	-6 723	100	213	-6 410

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

31.12.2016	EUR	USD	Muud	Kokku
Varad				
Raha ja raha ekvivalendid	70 374	29 038	6 137	105 549
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	5 964	5 457	0	11 421
Laenud ja nõuded klientidele	152 922	211	0	153 133
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	503	0	0	503
Müügivalmis finantsvarad	13	0	0	13
Muud finantsvarad	376	220	118	714
Finantsvarad kokku	230 152	34 926	6 255	271 333
Kohustised				
Klientide hoiused ja saadud laenud	213 294	34 485	6 218	253 997
Allutatud kohustised	4 039	0	0	4 039
Muud finantskohustised	1 012	404	17	1 433
Finantskohustised kokku	218 345	34 889	6 235	259 469
Bilansivälised kohustised				
Kasutamata krediitkaardi- ja arvelduskrediidi limiidid	3 708	0	0	3 708
Finantsgarantiid	1 354	0	0	1 354
Bilansilised ja bilansivälised kohustised kokku	223 407	34 889	6 235	264 531
Netopositsioon	6 745	37	20	6 802

Intressirisk on risk, et kontserni poolt genereeritavad tulud võivad olla mõjutatavad intressimäärade ootamatutest ebasoodsatest muutustest. Kontsern on avatud intressiriskile, kui tema peamiste varade ja kohustiste tähtajad on erinevad, kui varade ja kohustiste struktuur on valuutades erinev või kui varade ja kohustiste intressimäärasid on võimalik korrigeerida erinevate ajavahemike järel.

Intressiriskile avatud finantsvarade ja -kohustiste jaotus intressi muutmise tähtaja järgi

31.12.2018	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Intressiriskile avatud finantsvarad					
Nõuded keskpankadele	52 063	0	0	0	52 063
Nõuded krediidiasutustele	13 746	500	0	0	14 246
Võlainstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	514	1 371	7 245	0	9 130
Laenud ja nõuded klientidele; bruto	203 428	131 120	19	0	334 567
Intressiriskile avatud finantsvarad kokku	269 751	132 991	7 264	0	410 006
Intressiriskile avatud finantskohustised					
Klientide housed ja saadud laenud	378 438	0	0	0	378 438
Allutatud kohustised	0	0	0	5 000	5 000
Intressiriskile avatud finantskohustised kokku	378 438	0	0	5 000	383 438
Intressiriski tähtaja vahele avatud positsioon	-108 687	132 991	7 264	-5 000	26 568

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

31.12.2017	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Intressiriskile avatud finantsvarad					
Nõuded keskpankadele	44 815	0	0	0	44 815
Nõuded krediidiasutustele	30 627	662	0	0	31 289
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	0	3 143	7 917	0	11 060
Laenud ja nõuded klientidele; bruto	151 220	92 723	30	0	243 973
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	0	503	0	0	503
Intressiriskile avatud finantsvarad kokku	226 662	97 031	7 947	0	331 640
Intressiriskile avatud finantskohustised					
Klientide hoiused ja saadud laenud	315 126	0	0	0	315 126
Allutatud kohustised	0	0	0	5 000	5 000
Intressiriskile avatud finantskohustised kokku	315 126	0	0	5 000	320 126
Intressiriski tähtaja vahele avatud positsioon	-88 464	97 031	7 947	-5 000	11 514

31.12.2016	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Intressiriskile avatud finantsvarad					
Nõuded keskpankadele	43 919	0	0	0	43 919
Nõuded krediidiasutustele	39 284	0	0	0	39 284
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	1 037	5 457	4 927	0	11 421
Laenud ja nõuded klientidele; bruto	94 176	63 793	23	0	157 992
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	0	503	0	0	503
Intressiriskile avatud finantsvarad kokku	178 416	69 753	4 950	0	253 119
Intressiriskile avatud finantskohustised					
Klientide hoiused ja saadud laenud	245 142	2 737	5 434	17	253 330
Allutatud kohustised	0	0	4 000	0	4 000
Intressiriskile avatud finantskohustised kokku	245 142	2 737	9 434	17	257 330
Intressiriski tähtaja vahele avatud positsioon	-66 726	67 016	-4 484	-17	-4 211

Intressiriski juhtimine tähendab kontserni kõigi varade ja kohustiste intressimäärariski analüüsi ja kestvuse juhtimist. Pangaportfelli intressiriski hindamine toimub vähemalt kord aastas. Järgnevalt toodud tabelites on esitatud hinnangud intressikõvera paralleelnihke aastase mõju kohta intressitulule ja intressikulule valuutade lõikes.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Tabelis on toodud intressikõvera +100 baaspunkti paralleelnihke mõju kontserni aastasele netointressitulule:

31.12.2018	EUR	USD	Muud	Kokku
Intressitulude muutus	1 631	0	0	1 631
Intressikulude muutus	935	20	0	955
Netointressitulude muutus	696	-20	0	676

31.12.2017	EUR	USD	Muud	Kokku
Intressitulude muutus	1 077	0	0	1 077
Intressikulude muutus	661	20	0	681
Netointressitulude muutus	416	-20	0	396

31.12.2016	EUR	USD	Muud	Kokku
Intressitulude muutus	661	2	0	663
Intressikulude muutus	373	22	0	395
Netointressitulude muutus	288	-20	0	268

Intressikõvera 100 bp tõusu kogumõju netointressituludele ühe aasta perspektiivis ja vastav mõju omakapitalile oli bilansipäeva seisuga 676 tuhat eurot (396 tuhat seisuga 31.12.2017 ja 268 tuhat seisuga 31.12.2016), 100 bp intresside languse mõju oli 275 tuhat eurot (186 tuhat seisuga 31.12.2017 ja -164 tuhat seisuga 31.12.2016). Intressitundlikkust mõjutab ujuva intressimääraga laenudel lepingulise minimaalse intressimäära kehtestamisest tulenev intressiriski ülekandmine. Intressiriski stsenaarium arvestab tuletisinstrumentide mõju ja hoiuse intressimäärade langemist minimaalselt 0% tasemeni.

Intressimäärade 100 baaspunkti tõusu mõju kontserni omakapitali väärtusele, diskonteerides varasid ja kohustusi nende eluea jooksul, oli 31.12.2018 seisuga 210 tuhat eurot ja 100 baaspunkti languse mõju 2 836 tuhat eurot, 31.12.2017 seisuga vastavalt 333 tuhat eurot ja 8 104 tuhat eurot; 31.12.2016 seisuga 1 509 ja 10 832 tuhat eurot. Intressimäärade languse positiivne mõju kontserni omakapitalile tuleneb sellest, et kontsern on sõlminud intressi miinimumtasemega laenulepinguid, millele baasintressimäärade langus mõju ei avalda. Arvestuslikult võrdub selliste laenude intressimäära muutmise tähtaeg nende lõpptähtajaga.

Intressiriski maandamine toimub läbi erinevates valuutades olevate intressiriskile avatud varade ja kohustiste tähtaegade vahe limiteerimise, varade ja kohustiste tähtajalise struktuuri ühtlustamise ja vajadusel intressimäära tuletisinstrumentide kasutamise.

Operatsiooniriski juhtimine

Operatsioonirisk on risk, mis tuleneb häiretest või puudustest kontserni infosüsteemides, vigadest personalipoliitikas või töötajate hooletusest või ka süülisest käitumisest, ebapiisavatest protseduurireeglitest või välistest teguritest, põhjustades kahju tekke või häire kontserni igapäevases äritegevuses. Operatsioonirisk hõlmab infotehnoloogiariski, protseduririski, personaliriski, juriidilist riski, turvasüsteemide riski ja avastamisriski. Kontsern lähtub operatsiooniriski juhtimisel kehtestatud operatsiooniriski poliitikast.

Operatsiooniriski käsitletakse ja juhitakse kontsernis kui eraldiseisvat riskijuhtimise valdkonda, milleks on eraldatud vajalik ressurss ja tagatud piisaval hulgal omavahendeid võimalike kahjude katteks. Operatsiooniriski

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

juhtimine on integreeritud kontserni igapäevasesse tegevusse ja operatsiooniriski olemuse, mõju ja kontrolli vajaduse teadvustamine peab toimuma kontsernis iga töötaja tasandil.

Operatsiooniriskide hindamine toimub kontsernis eelkõige kvalitatiivselt, kuna organisatsiooni suhtelise väiksuse ja lihtsuse tõttu esineb reaalseid kahjujuhtumeid harva. Operatsiooniriski kahjujuhtumid registreeritakse kahjude andmebaasis koos ilmnenud kahju suurusega. Kontsern jälgib operatsiooniriski kvantitatiivset dünaamikat, analüüsides vähemalt kvartaalselt peamisi riskiindikaatoreid. Operatsiooniriski peamiste riskiindikaatorite ja esinenud juhtumite kohta tehakse juhatusele regulaarseid kvartaliülevaateid. Kontsernis viiakse läbi regulaarset operatsiooniriski enesehindamist. Kontsern kasutab operatsiooniriski kapitalinõude arvutamisel baasmeetodit.

Varade ja –kohustiste õiglane väärtus

Kontsern hindab nende finantsvarade ja -kohustiste õiglast väärtust, mida kontserni finantsseisundi aruandes ei kajastata õiglases väärtuses. Eelkõige on sellisteks finantsvaradeks, mida ei kajastata õiglases väärtuses, laenud ja nõuded klientidele ja finantskohustisteks hoiused. Finantsvarade ja -kohustiste õiglase väärtuse hindamiseks diskonteeritakse rahavoogusid turuintressikõvera alusel.

31.12.2018	Tase 1	Tase 2	Tase 3	Bilansiline väärtus	Õiglane väärtus
Finantsvarad õiglses väärtuses läbi muu koondkasumi					
Võlainstrumendid õiglass väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	9 130	-	-	9 130	9 130
Omakapitaliinstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	-	13	-	13	13
Finantsvarad õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi kokku	9 130	13	-	9 143	9 143
Kinnisvarainvesteeringud	-	-	904	904	904
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses					
Raha ja raha ekvivalendid	88 030	-	-	88 030	88 030
Laenud ja nõuded klientidele	-	-	328 723	328 723	326 200
sh eraisikud	-	-	202 177	202 177	199 853
sh juriidilised isikud	-	-	126 546	126 546	126 347
Muud finantsvarad	333	-	-	333	333
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	88 363	-	328 723	417 086	414 563
Finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses					
Klientide housed ja saadud laenud	-	-	385 118	385 118	385 118
sh eraisikud	-	-	237 279	237 279	237 279
sh juriidilised isikud	-	-	137 837	137 837	137 837
sh krediidiasutused	-	-	10 002	10 002	10 002
Muud finantskohustised	-	-	4 126	4 126	4 126
Allutatud kohustised	-	-	5 026	5 026	5 026
Finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	-		394 270	394 270	394 270

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

31.12.2017	Tase 1	Tase 2	Tase 3	Bilansiline väärtus	Õiglane väärtus
Võlainstrumendid – õiglases väärtuses läbi kasumiaruande	11 060	-	-	11 060	11 060
Omakapitaliinstrumendid – müügivalmis finantsvarad	-	13	-	13	13
Kinnisvarainvesteeringud – õiglases väärtuses läbi kasumiaruande	-	-	2 398	2 398	2 398
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses					
Raha ja raha ekvivalendid	98 873	-	-	98 873	98 873
Laenud ja nõuded klientidele	-	-	238 282	238 282	240 943
sh eraisikud	-	-	160 448	160 448	162 770
sh juriidilised isikud	-	-	77 834	77 834	78 173
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	-	-	503	503	523
Muud finantsvarad	477	-	-	477	477
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	99 350	-	238 785	338 135	340 816
Finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses					
Klientide housed ja saadud laenud	-	-	315 970	315 970	316 058
sh eraisikud	-	-	151 787	151 787	152 121
sh juriidilised isikud	-	-	159 181	159 181	158 935
sh. krediidiasutused	-	-	5 002	5 002	5 002
Muud finantskohustised	-	-	3 216	3 216	3 216
Allutatud kohustised	-	-	5 026	5 026	5 026
Finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	-	-	324 212	324 212	324 300

31.12.2016	Tase 1	Tase 2	Tase 3	Bilansiline väärtus	Õiglane väärtus
Võlainstrumendid – õiglases väärtuses läbi kasumiaruande	11 421	-	-	11 421	11 421
Omakapitaliinstrumendid – müügivalmis finantsvarad	-	13	-	13	13
Kinnisvarainvesteeringud – õiglases väärtuses läbi kasumiaruande	-	-	9 105	9 105	9 105
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses					
Raha ja raha ekvivalendid	105 549	-	-	105 549	105 549
Laenud ja nõuded klientidele	-	-	153 133	153 133	153 866
sh eraisikud	-	-	117 685	117 685	118 418
sh juriidilised isikud	-	-	35 448	35 448	35 448
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	-	-	503	503	510
Muud finantsvarad	714	-	-	714	714
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	106 263	-	153 636	259 899	260 639
Finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses					
Klientide housed ja saadud laenud	-	-	253 997	253 997	253 976
sh eraisikud	-	-	136 686	136 686	136 896
sh juriidilised isikud	-	-	117 126	117 126	116 895
sh. krediidiasutused	-	-	185	185	185
Muud finantskohustised	-	-	1 433	1 433	1 433
Allutatud kohustised	-	-	4 039	4 039	4 039
Finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	-	-	259 469	259 469	259 448

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade ja -kohustuste õiglane väärtus on leitud vastavalt kolmanda taseme põhimõtetele, kus varade või kohustiste sisendid ei põhine jälgitavatel turuandmetel.
IFRS 13-s määratakse kindlaks õiglase väärtuse hindamistehnikate hierarhia, mis põhineb sellel, kas hindamistehnika sisendid on jälgitavad või mitte. Jälgitavad sisendid kajastavad sõltumatutest allikatest saadud turuandmeid, mittejälgitavad sisendid kajastavad oletusi turu kohta. Nende kahte liiki sisendite alusel on loodud järgmine õiglase väärtuse mõõtmise hierarhia:

1. tase – (korrigeerimata) noteeritud hinnad identsetele varadele või kohustistele aktiivsetel turgudel. See tase hõlmab noteeritud aktsiatega seotud väärtpabereid ja võlainstrumente börsidel, aga ka turuosaliste poolt noteeritud instrumente.
2. tase – muud sisendid kui 1. tasemel sisalduvad noteeritud hinnad ja mis on vara või kohustise osas jälgitavad kas otse (st hindadena) või kaudselt (st on tuletatud hindadest). Sisendparameetrite (nt eurovõlakirjade intressikõver või vastaspoole krediidirisk) allikad on Bloomberg ja Reuters.
3. tase – vara või kohustise sisendid, mis ei põhine jälgitavatel turuandmetel (mittejälgitavad sisendid).
3. taseme õiglase väärtuse varadena on kajastatud kinnisvarainvesteeringud.

Hoiuste õiglase väärtuse leidmisel diskonteeritakse olemasolevaid hoiuseid uutele kaasatavatele hoiustele pakutavate intressimääradega. Ujuvintressimääradega laenude ja fikseeritud intressidega laenude õiglase väärtuse arvutamisel diskonteeritakse tuleviku rahavoogusid turuintressi kõvera alusel, millele on lisatud uutele laenudele rakendatavad marginaalid.

Laenude ja nõuete õiglane väärtus oli 31.12.2018 seisuga 0,8% väiksem (2 524 tuhat eurot) bilansilisest väärtusest ja klientide hoiuste õiglane väärtus vastab nende bilansilisele väärtusele.
31.12.2017 seisuga oli laenude ja nõuete õiglane väärtus 1,1% suurem (2 661 tuhat eurot) bilansilisest väärtusest ja klientide hoiuste õiglane väärtus 88 tuhat eurot suurem nende bilansilisest väärtusest.
31.12.2016 seisuga oli laenude ja nõuete õiglane väärtus 0,5% suurem (733 tuhat eurot) bilansilisest väärtusest ja klientide hoiuste õiglane väärtus 21 tuhat eurot väiksem nende bilansilisest väärtusest.

Kinnisvarainvesteeringud on kajastatud õiglases väärtuses vastavalt IFRS 13 õiglase väärtuse hierarhia kolmanda taseme põhimõtetele, lähtudes atesteeritud kinnisvarahindajate eksperthinnangutest. Eksperthinnangud põhinevad tulumeetodil, võrdlusmeetodil või kahe eelnimetatu kombineerimisel segameetodil.
Eksperthinnangud kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse leidmiseks põhinevad järgmisel:

- üüritulu: kasutatakse kehtivatest üürilepingutest tulenevaid hindu;
- vakantsus: kinnisvarainvesteeringute tegelik vakantsus, arvestades objektiga seotud riske;
- diskontomäär: arvutatakse kinnisvarainvesteeringuga seotud kaalutud keskmise kapitali hinna (WACC) põhjal;
- kapitalisatsiooni määr: põhineb hinnangulisel tootlustasemel eeldatava hoiuperioodi lõpus, arvestades prognoositavat turuolukorda ja objektiga seotud riske.

Tulumeetod põhineb vara võimel genereerida tulevikus tulu. Väärtusena käsitletakse oodatava tulu nüüdisväärtust. Tulumeetodit rakendatakse tulutoova kinnisvara (rendiobjekt või rendiobjektina käsitletav) hindamiseks. Tulupõhised käsitlused on tulu kapitaliseerimine ja diskonteeritud rahavoo analüüs.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Võrdlusmeetod põhineb analüüsil, mille aluseks on hinnatava vara võrdlus sarnaste müüdud varadega. Võrdluse käigus selgitatakse välja erisused hinnatava vara ja sarnaste müüdud varade vahel ning selle põhjal korrigeeritakse müüdud varade hindu ja leitakse hinnatava vara väärtus. Mõnedes olukordades ei ole võimalik ainult ühe meetodi kasutamine ja meetodeid tuleb omavahel kombineerida. Hindaja kasutab hindamisel ühte kuni kolme hindamismeetodit (või nende kombinatsioone). Mitme meetodi rakendamisel saadakse tavaliselt mitu erinevat tulemust, mis kohandatakse hindamistulemuseks kaalumise teel.

Ülevaate kasutatud hindamismetoodikast ja kinnisvarainvesteeringute jaotusest annab alljärgnev tabel.

31.12.2018	Õiglane väärtus	Üüritulu aastas	Keskmine üürihind eurot m2 kohta	Diskonto-määr	Kapitalisat-siooni määr	Võimalik muutus üürihinnas	Maksi-maalne mõju väärtusele
Hinnatud võrdlusmeetodil							
-ärikondlik kinnisvara	381	24	6,21-7,95	-	-	3-8%	+/-7%
-elukondlik kinnisvara	213	11	-	-	-	-5%	+/-5%
Tuleviku rahavoogude diskonteerimisel							
- muu ärikondlik kinnisvara	310	23	3,61-10,99	13%	11%	3-10%	+/-8%
Investeeringud kokku	904	58	-	-	-	-	-

31.12.2017	Õiglane väärtus	Üüritulu aastas	Keskmine üürihind eurot m2 kohta	Diskonto-määr	Kapitalisat-siooni määr	Võimalik muutus üürihinnas	Maksi-maalne mõju väärtusele
Hinnatud võrdlusmeetodil							
-ärikondlik kinnisvara	481	27	3,45-7,62	-	-	-	+/-10%
-elukondlik kinnisvara	258	2	-	-	-	-	+/-10%
Tuleviku rahavoogude diskonteerimisel							
-büroopinnad	649	20	2,95-9,99	11%	10%	3-10%	+/-10%
Hinnatud segameetodil							
-ärikondlik kinnisvara	1 010	21	-	9,50%	8,50%	0	+/-20%
Investeeringud kokku	2 398	70	-	-	-	-	-

31.12.2016	Õiglane väärtus	Üüritulu aastas	Keskmine üürihind eurot m2 kohta	Diskonto-määr	Kapitalisat-siooni määr	Võimalik muutus üürihinnas	Maksi-maalne mõju väärtusele
Hinnatud võrdlusmeetodil							
-ärikondlik kinnisvara	4 071	153	1,81-7,26	-	-	5-10%	+/-20%
-elukondlik kinnisvara	388	6	1,39-8,98	-	-	0-6%	+/-5%
-maa	27	0	0	-	-	0-5%	+/-25%
Tuleviku rahavoogude diskonteerimisel							
-büroopinnad	4 619	373	5,70-9,86	9,5-11,0%	7,70-9,0%	kuni 8%	+/-15%
Investeeringud kokku	9 105	532	-	-	-	-	-

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 3 Tütarettevõtted ja firmaväärtus

Mais 2017 omandas pank 100% Coop Finants AS aktsiatest eesmärgiga kasvatada oma turuosa tarbimislaenude segmendis. Teostati ostuanalüüs 31.05.2017 seisuga, mille käigus hinnati Coop Finantsi varade õiglast väärtust. Soetatud nõuete nominaalväärtus kattus olulises osas nende õiglase väärtusega, milleks oli 21 940 tuhat eurot. Bruto lepingulised summad laenudest ja nõuetest olid 21 961 tuhat eurot ning oodatavad mittelaekuvad lepingulised rahavood olid 1 050 tuhat eurot. Kohustuste õiglane väärtus oli 17 697 tuhat eurot. Soetusega seotud kulud kogusummas 2 tuhat eurot kajastati tegevuskuludes.

Tütarettevõtte eraldiseisvad netotulud (neto intressitulud, neto teenustasutulud ja neto muud tulud) ja puhaskasum perioodil 01.06.2017 – 31.12.2017 olid vastavalt 2,9 mln eurot ja 1,6 mln eurot, 2017. aasta eraldiseisvad netotulud ja puhaskasum kokku vastavalt 5,0 mln eurot ja 2,5 mln eurot.. Kui omandamine oleks toimunud seisuga 01.01.2017, oleks kontserni netotulud 2017. aastal kokku olnud 19,1 mln eurot ja puhaskasum 5,4 mln eurot. Coop Finants AS netotulud ja puhaskasum aastal 2016. olid vastavalt 3,3 mln eurot ja 1,6 mln eurot.

	Õiglane väärtus soetamisel
Raha ja raha ekvivalendid	328
Laenud ja nõuded klientidele	20 911
Muud varad	701
Võlgnevus krediidiasutustele	-16 599
Muud kohustused	-1 098
Identifitseeritud netovarad kokku	4 243
Coop Panga poolt osaluse eest tasutud raha	11 000
Firmaväärtus	6 757

Tütarettevõtte soetusest tekkis firmaväärtus, mis sisaldab tekkinud sünergiat ja immateriaalset vara, mis ei ole eraldiseisvate varadena identifitseeritavad. Firmaväärtus hõlmab peamiselt omandatud ettevõtte kasumlikkusest, olulistest sünergiaitest ja kombineeritud kulude säästust tekkivad efekti. Firmaväärtus seisuga 31.12.2018 oli 6 757 tuhat eurot (31.12.2017: 6 757). Seisudega 31.12.2017 ja 31.12.2018 viidi läbi firmaväärtuse kaetava väärtuse test. Kasutusväärtuse arvestus põhineb järgnevatel eeldustel:

- prognoositav laenuportfellide mahu kasv 10-15% aastas (2017: 10-13%)
- netotulude kasv keskmiselt 10-12% aastas (2017: 7-10%)
- kulude kasv 10% aastas (2017: 7%)
- laenu allahindluste keskmine kahjususe määr 3,3-3,5% aastas (2017: 5,4-5,7%)
- diskontomäärana on kasutatud aktsionäride oodatavat tulumäära 15% (2017: 15%)

Põhieelduste väärtuste kasutamisel tugines juhatus oma parimale hinnangule tõenäoliste ootuste osas. Kasutusväärtuse testi tulemusena ületab raha genereeriva üksuse kaetav väärtus tema bilansilist väärtust, mistõttu ei ole tehtud allahindlusi. Juhul, kui laenuportfelli kasvatada ei õnnestu, intressimäärad tarbimislaenude turul langevad samas kui majanduskeskkonna võimaliku halvenemise korral provisjonide kulud kasvavad ning lisaks ka tegevuskulud kasvavad, oleks vajalik firmaväärtuse allahindlus. Võtmenäitajate sensitiivsuse testimise eeldused olid:

- laenuportfelli ja netointressitulu kasv kuni 3%
- kulude kasv 15%
- laenukahjumid 4-5%
- kapitali kulu ehk diskontomäär 15%

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lähtudes võimalike mõistlikke muutuste hinnangutest võtmenäitajatele, ei ole juhtkond tuvastanud olulisi põhjuseid, mis võiks viidata, et raha teeniva üksuse bilansiline väärtus ületaks tema tegelikku kaetavat väärtust.

Juunis 2017 omandas pank 49%-lise vähemusosaluse tütarettevõttes Krediidipank Finants AS, saades seeläbi 100% aktsiate omanikuks, tehingu summaks oli 2 058 tuhat eurot. 02.oktoobril 2017 andis AS Krediidipank Finants äritegevuse üle ettevõttele Coop Finants, äritegevus jätkub Coop Finants AS nime all. Alates jaanuarist 2018 on AS Krediidipank Finants uueks ärinimeks on CP Vara AS, ettevõte on likvideerimisel.

Lisa 4 Tegevussegmendid

Tegevussegmentide raporteerimine vastab sisemiselt peamistele otsustajatele raporteerimise vormile. Peamiseks otsustajaks, kes on vastutav ressursside jaotuse ja segmentide tegevuse hindamise üle, on panga juhatus.

Kontsern jagab oma äritegevust segmentideks, lähtudes nii juriidilisest struktuurist kui ka panga sees täiendavast kliendipõhisest jaotusest. Juriidilise struktuuri järgi omab kontsern tarbimislaenude ning liisingu segmenti, mis pakuvad vastavalt tarbimislaene eraklientidele ning liisingutooteid nii eraklientidele kui ka ettevõtetele. Tarbimislaenude segment teenib intressitulusid laenude väljastamiselt ning teenustasutulusid järelmaksukaartide väljastamiselt. Liisingu segment teenib intressitulusid laenude väljastamiselt.

Panga kliendipõhisest jaotusest tulenevalt omab kontsern ettevõtete panganduse (juriidilised isikud) ja jaepanganduse (eraisikud) segmenti. Mõlemad segmendid pakuvad klientidele arveldustooteid ja laenutooteid ning kaasavad hoiuseid. Segmendid teenivad intressitulusid laenude väljastamiselt ning teenustasutulusid maksete ja pangakaartide tehingute vahendamiselt.

Segmendid on aluseks äritulemuste regulaarsel jälgimisel kontserni juhatuse ja nõukogu poolt ning segmentide kohta on kättesaadavad eraldiseisvad finantsandmed. Vastavalt kontserni struktuurile jaotab kontsern ettevõtete panganduse ja jaepanganduse segmendid veel detailsemalt ka laenude ning igapäevapanganduse äriliinideks (hoiused, arveldused). Kontsern kasutab äriliinide jaotust ka planeerimisel ja eelarvestamisel. Kontserni juhatus on määratud otsustajaks rahaliste eraldiste ja äritegevuse kasumlikkuse hindamise eest.

Segmendi poolt raporteeritud tulud koosnevad tuludest välistelt klientidelt ning täiendavalt intressitulust või intressikulust segmentide vaheliselt laenamiselt, mis toimub kontsernis kehtestatud sisemise raha hinna mudeli alusel ja mis on allolevates tabelites näidatud kui elimineerimine. Kontsernil ei ole ühtegi klienti, kelle tulu moodustaks rohkem kui 10% vastavast tululiigist. Intressitulud teenitakse Eestis. Kontsern sulges 2017. aasta alguses Läti filiaali, mistõttu on 2017. aastal vähesel määral intressitulusid teenitud ka Lätis. Teenustasutulude geograafiline jaotus on toodud lisas 6.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Kasum segmentide lõikes 2018, tuhandetes eurodes	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseeri-mine	Liising	Muud*	Eliminee-rimine	Kokku
Intressitulud	5 680	4 952	7 883	1 253	1 371	-1 284	19 855
sh välimine tulu	5 680	4 952	7 883	1 253	87	0	19 855
sh sisemine tulu	0	0	0	0	1 284	-1 284	0
Intressikulud	-1 097	-1 536	-530	-369	-828	1 284	-3 076
Neto intressitulud	4 583	3 416	7 353	884	543	0	16 779
Teenustasutulud	1 216	888	1 364	33	168	0	3 669
Teenustasukulud	-517	-585	-259	-6	0	0	-1 367
Neto teenustasud	699	303	1 105	27	168	0	2 302
Muud tulud, neto	124	140	396	62	-35	0	687
Netotulud kokku	5 406	3 859	8 854	973	676	0	19 768
Tegevuskulud kokku	-2 954	-5 030	-3 794	-1 173	-650	0	-13 601
Kasum enne allahindlusi	2 452	-1 171	5 060	-200	26	0	6 167
Laenude allahindlus (-) või allahindluse tühistamine (+)	-701	159	-761	-89	0	0	-1 392
Tulumaksukulu	-14	-8	0	0	0	0	-22
Puhaskasum	1 737	-1 020	4 299	-289	26	0	4 753

*Muude all kajastuvad treasury, tütarettevõtted Martinoza ja Prana Property ning 2017. ja 2016. a. ka Läti filiaal.

Varad ja kohustused seisuga 31.12.2018, miljonites eurodes	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseeri-mine	Liising	Muud*	Eliminee-rimine	Kokku
Laenuportfell	104	161	46	41	86	-109	329
Muud varad	47	29	16	8	17	0	117
Varad kokku	151	190	62	49	103	-109	446
Kohustused kokku	137	174	60	41	94	-109	397

Teenustasutulude jagunemine

	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseeri-mine	Liising	Muud	Eliminee-rimine	Kokku
Kaarditehingute tasud	201	308	525	0	0	0	1 034
Kaartide kuutasud	1	9	827	0	0	0	837
Kontode avamise ja haldamise tasud	309	350	0	0	0	0	659
Ülekandetasud	469	140	0	0	0	0	609
Tulu valuutatehingutelt	156	10	0	0	167	0	333
Muud teenustasutulud	80	71	12	33	1	0	197
Teenustasutulud kokku	1 216	888	1 364	33	168	0	3 669

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Kasum segmentide lõikes 2017, tuhandetes eurodes	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseeri-mine	Liising	Muud*	Eliminee-rimine	Kokku
Intressitulud	2 655	4 204	5 535	481	1 097	-489	13 483
sh välimine tulu	2 655	4 204	5 535	481	608	0	13 483
sh sisemine tulu	0	0	0	0	489	-489	0
Intressikulud	-534	-1 182	-314	-138	-285	489	-1 964
Neto intressitulud	2 121	3 022	5 221	343	812	0	11 519
Teenustasutulud	1 324	698	814	17	338	0	3 191
Teenustasukulud	-417	-453	-132	-3	-16	0	-1 021
Neto teenustasud	907	245	682	14	322	0	2 170
Muud tulud, neto	84	61	264	43	3 148	0	3 600
Netotulud kokku	3 112	3 328	6 167	400	4 282	0	17 289
Tegevuskulud kokku	-2 369	-3 769	-3 189	-722	-1 469	0	-11 518
Kasum enne allahindlusi	743	-441	2 978	-322	2 813	0	5 771
Laenude allahindlus (-) või allahindluse tühistamine (+)	-16	103	-1 366	-34	0	0	-1 313
Tulumaksukulu	0	0	0	0	0	0	0
Puhaskasum	727	-338	1 612	-356	2 813	0	4 458

Varad ja kohustused seisuga 31.12.2017, miljonites eurodes	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseeri-mine	Liising	Muud*	Eliminee-rimine	Kokku
Laenuportfell	93	141	38	18	6	-58	238
Muud varad	78	18	13	2	22	0	133
Varad kokku	171	159	51	20	28	-58	371
Kohustused kokku	155	141	46	15	27	-58	326

Teenustasutulude jagunemine

	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseeri-mine	Liising	Muud	Eliminee-rimine	Kokku
Kaarditehingute tasud	126	85	270	0	0	0	481
Kaartide kuutasud	1	9	450	0	0	0	460
Kontode avamise ja haldamise tasud	260	232	0	0	14	0	506
Ülekandetasud	554	180	0	0	37	0	771
Tulu valuutatehingutelt	232	14	0	0	260	0	506
Muud teenustasutulud	151	177	94	17	27	0	466
Teenustasutulud kokku	1 324	697	814	17	338	0	3 190

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Kasum segmentide lõikes 2016, tuhandetes eurodes	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseeri-mine	Liising	Muud*	Eliminee-rimine	Kokku
Intressitulud	2 053	3 791	2 602	336	899	-562	9 119
sh välimine tulu	2 053	3 791	2 602	336	337	0	9 119
sh sisemine tulu	0	0	0	0	562	-562	0
Intressikulud	-358	-986	-180	-149	-610	562	-1 721
Neto intressitulud	1 695	2 805	2 422	187	289	0	7 398
Teenustasutulud	1 333	654	365	19	1 117	0	3 488
Teenustasukulud	-320	-344	-2	-8	-77	0	-751
Neto teenustasud	1 013	310	363	11	1 040	0	2 737
Muud tulud, neto	183	19	0	0	623	0	825
Netotulud kokku	2 891	3 134	2 785	198	1 952	0	10 960
Tegevuskulud kokku	-1 893	-2 951	-1 416	-361	-1 467	0	-8 088
Kasum enne allahindlusi	998	183	1 369	-163	485	0	2 872
Laenude allahindlus (-) või allahindluse tühistamine (+)	264	-12	-793	-8	-460	0	-1 009
Tulumaksukulu	-8	0	0	0	-112	0	-120
Puhaskasum	1 254	171	576	-171	-87	0	1 743

Varad ja kohustused seisuga 31.12.2016, miljonites eurodes	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseeri-mine	Liising	Muud*	Eliminee-rimine	Kokku
Laenuportfell	42	145	14	10	0	-53	158
Muud varad	85	13	2	2	30	0	132
Varad kokku	127	158	16	12	30	-53	290
Kohustused kokku	121	139	14	11	29	-53	261

Teenustasutulude jagunemine

	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseeri-mine	Liising	Muud	Eliminee-rimine	Kokku
Kaarditehingute tasud	151	100	0	0	0	0	251
Kaartide kuutasud	19	44	0	0	0	0	63
Kontode avamise ja haldamise tasud	265	143	0	0	30	0	438
Ülekandetasud	638	213	0	0	264	0	1 115
Tulu valuutatehingutelt	198	85	0	0	659	0	942
Muud teenustasutulud	62	70	365	19	163	0	679
Teenustasutulud kokku	1 333	654	365	19	1 117	0	3 488

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 5 Neto intressitulu

	2018	2017	2016
Intressitulud efektiivse intressimäära meetodil:			
Tarbimislaenud ja järelmaks	7 882	5 530	2 602
Laenud ettevõtetele	4 825	2 288	1 465
Laenud eraisikutele	4 161	3 531	3 237
Võlakirjad	406	587	544
Muud varad	94	162	114
Intressitulu kohustistelt	193	269	130
Muud samalaadsed intressitulud:			
Liising	2 294	1 076	1 027
Intressitulud kokku	19 855	13 443	9 119
Klientide hoiused	-2 484	-1 394	-1 244
Allutatud kohustused	-342	-311	-310
Intressikulu varadelt	-250	-219	-167
Intressikulud kokku	-3 076	-1 924	-1 721
Neto intressitulu	16 779	11 519	7 398

Lisa 6 Neto teenustasutulu

	2018	2017	2016
Kaarditehingute tasud	1 034	481	251
Kaartide kuutasud	837	460	63
Kontode avamise ja haldamise tasud	659	506	438
Ülekandetasud	609	771	1 115
Tulu valuutatehingutelt	333	506	942
Muud teenustasutulud	197	466	679
Teenustasutulud kokku	3 669	3 190	3 488
Kaarditehingute tasud	-879	-587	-437
Ülekandetasud	-263	-279	-266
Muud teenustasukulud	-225	-154	-48
Teenustasukulud kokku	-1 367	-1 020	-751
Neto teenustasutulu	2 302	2 170	2 737

2018. aastal teenis kontsern 79% teenustasutuludest Eesti residentidelt ning 21% muude riikide residentidelt (Läti, Soome ja muud EL riigid). 2017. aastal teeniti 67% teenustasutuludest Eesti residentidelt ning 33% muude riikide residentidelt (s.h. panga läti filiaal ja muude EL riikide residendid). 2016. aastal teeniti 41% teenustasutuludest Eesti residentidelt ning 59% muude riikide residentidelt (sh panga Läti filiaal ja teiste EL riikide residendid). Kõik teenustasutulud kajastatakse nende tekkimise hetkel.

Lisa 7 Tööjõukulud

	2018	2017	2016
Töötasud	-6 137	-5 287	-3 894
Sotsiaalmaks, töötuskindlustusmakse	-2 040	-1 675	-1 266
Kokku	-8 177	-6 962	-5 160

Sotsiaalmaksu alla kuuluvad ka sissemaksed riiklikesse pensionifondidesse. Kontsernil ei ole õiguslikku ega faktilist kohustust teha lisaks sotsiaalmaksule pensioni- või muid sarnaseid makseid.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials LS.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 8 Tegevuskulud

	2018	2017	2016
Reklaamikulud	-1 122	-1 085	-349
Hoonete üür ja rent	-743	-491	-401
Infosüsteemide haldamine	-653	-668	-367
Kontorikulud	-463	-400	-292
Ostetud teenused	-420	-290	-457
Tagatisfondi osamaksed	-187	-195	-85
Koolituskulud ja lähetuskulud	-179	-109	-48
Järelevalvetasu osamaksed	-111	-95	-86
Juriidilised teenused, riigilõivud	-63	-143	-80
Transpordikulud	-47	-50	-28
Liikmemaksud	-18	-36	-30
Varakindlustus	-7	-7	-9
Muud tegevuskulud	-615	-541	-242
Kokku	-4 628	-4 110	-2 474

Lisa 9 Raha ja raha ekvivalendid

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Sularaha	21 721	22 771	22 337
Kohustuslik reserv keskpangas *	2 742	2 607	1 919
Nõudmiseni hoiused keskpangas	49 321	42 208	42 000
Nõudmiseni hoiused krediidiasutustes	13 755	30 789	38 793
Tähtajalised hoiused krediidiasutustes *	491	498	500
Kokku	88 030	98 873	105 549

* Ei kuulu raha ja raha ekvivalentide koosseisu rahavoogude aruandes.

Tähtajalised hoiused krediidiasutustes on panditud tagatisena. Kohustuslik reserv keskpangas on minimaalne summa, mida pank peab hoidma keskpangas hoiuste kattevarana ning see summa ei ole vabalt kasutatav. Kohustusliku reservkapitali nõue seisuga 31.12.2018 oli 1% (31.12.2017: 1%) kõigist finantseerimisallikatest (klientide housed ja saadud laenud). Reservi nõuet täidetakse kuu keskmisena eurodes või keskpanga poolt eelnevalt aktsepteeritud välisfinantsvarades.

Lisa 10 Finantsinvesteeringud

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Valitsuste võlakirjad	1 929	2 848	2 904
Krediidi- ja finantseerimisasutuste võlakirjad	0	0	3 073
Muude mittefinantsettevõtete võlakirjad	7 201	8 715	5 947
Võlainstrumendid kokku	9 130	11 563	11 924
Muude mittefinantsettevõtete aktsiad	13	13	13
Omakapitaliinstrumendid kokku	13	13	13
Finantsinvesteeringud kokku	9 143	11 576	11 937

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Seisuga 31.12.2018 on võlainstrumendid ja omakapitaliinstrumendid kajastatud õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande. Seisuga 31.12.2017 olid võlakirjad summas 503 tuhat eurot kajastatud kui lunastustähtajani hoitavad ning ülejäänud võlakirjad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, omakapitaliinstrumendid kajastati kui müügivalmis finantsvarad.

Lisa 11 Laenud ja nõuded klientidele

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Nõuded eraisikutele kokku	204 003	163 724	119 261
sh tarbimislaenud	60 001	51 145	25 166
sh liisingfinantseerimine	16 875	8 626	5 134
sh eluasemelaen ja muud laenud	127 127	103 953	88 961
Nõuded juriidilistele isikutele kokku	128 558	78 202	36 125
sh liisingfinantseerimine	23 635	10 013	4 308
sh muud laenud ettevõtetele	104 923	68 189	31 817
Kokku nõuded	332 561	241 926	155 386
Laenude ja nõuete allahindlus	-3 838	-3 644	-2 253
Kokku	328 723	238 282	153 133

Kapitalirendi nõuded	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Liisingu brutoinvesteering – saadaolevad rendimaksed, sh	44 584	20 198	9 988
kuni 1 aasta	13 280	7 552	4 541
1-5 aastat	29 808	11 898	5 278
üle 5 aasta	1 496	748	169
Teenimata intressitulu	-3 836	-1 525	-487
kuni 1 aasta	-1 436	-621	-220
1-5 aastat	-2 375	-887	-259
üle 5 aasta	-25	-17	-8
Liisingu netoinvesteering	40 748	18 673	9 501
kuni 1 aasta	11 844	6 931	4 321
1-5 aastat	27 433	11 011	5 019
üle 5 aasta	1 471	731	161

Lisa 12 Laenude allahindlused ja laenukahjumid

Laenude allahindlused	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Allahindluste saldo aruande perioodi alguses	-3 644	-2 253	-2 494
IFRS 9 esimese päeva mõju	-630	0	0
Aruandeperioodi allahindlused	-1 598	-2 600	-1 165
Aruandeperioodil bilansiväliseks viidud laenud	2 034	1 209	1 406
Allahindluste saldo aruandeperioodi lõpus	-3 838	-3 644	-2 253

Laenukahjumid	2018	2017	2016
Aruandeperioodi allahindlused	-1 598	-1 550	-1 165
Bilansiväliste laenude laekumine	206	237	156
Laenukahjumid või laenukahjumite vähendamine	-1 392	-1 313	-1 009

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 13 Muud finantsvarad ja muud varad

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Finantsvarad			
Raha teel	1	72	431
Tagatisraha	178	173	190
Muud finantsvarad	154	232	93
Finantsvarad kokku	333	477	714
Muud varad			
Lõpetamata arendusobjektid	2 649	3 133	3 563
Müügiks ostetud kinnisvara	4 019	4 180	716
Muu vara	29	10	0
Varad müügiks kokku	6 697	7 323	4 279
Finantsjärelevalve ettemakse	131	115	101
Arveldused maksuametiga	193	1 150	3
Muud ettemaksed	613	827	150
Muud varad kokku	937	2 092	254
Kinnisvarainvesteeringud	904	2 398	9 105
Kokku	8 871	12 290	14 352

Lisa 14 Kinnisvarainvesteeringud

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Jääkväärtus perioodi algul	2 398	9 105	11 220
Müüdud perioodi jooksul	-1 307	-7 155	0
Ümberklassifitseerimine põhivarast	0	839	288
Ümberklassifitseerimine varudest	0	-653	-2 511
Õiglase väärtuse muutus	-187	262	108
Jääkväärtus perioodi lõpul	904	2 398	9 105
sh renditulu teenivad kinnisvarainvesteeringud	904	2 353	9 105

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 15 Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

	Maa ja ehitised	Muu materiaalne põhivara	Immateriaalne põhivara	Kokku
Saldo 31.12.2015				
Soetusmaksumus	5 446	2 400	2 014	9 860
Kulum	-1 241	-1 517	-1 253	-4 011
Jääkmaksumus	4 205	883	761	5 849
Soetamine	0	53	91	144
Müük jääkmaksumuses	0	-49	0	-49
Mahakandmine jääkmaksumuses	0	-12	0	-12
Ümberklassifitseerimine kinnisvarainvesteeringuks	-288	9	0	-279
Arvestatud kulum	-93	-196	-165	-454
Saldo 31.12.2016				
Soetusmaksumus	5 092	2 237	2 104	9 433
Kulum	-1 268	-1 549	-1 417	-4 234
Jääkmaksumus	3 824	688	687	5 199
Soetamine	136	1 462	470	2 068
Tütarettevõtte soetamisel lisandunud põhivara	0	147	215	362
Müük jääkmaksumuses	-2 320	-27	0	-2 347
Mahakandmine jääkmaksumuses	-306	-61	-30	-397
Ümberklassifitseerimine kinnisvarainvesteeringuks	-839	0	0	-839
Arvestatud kulum	-66	-204	-176	-446
Saldo 31.12.2017				
Soetusmaksumus	565	2 949	2 662	6 176
Kulum	-136	-944	-1 496	-2 576
Jääkmaksumus	429	2 005	1 166	3 600
Soetamine	0	797	1 452	2 249
Müük jääkmaksumuses	-290	-9	0	-299
Arvestatud kulum	-7	-460	-329	-796
Saldo 31.12.2018				
Soetusmaksumus	136	3 608	4 113	7 857
Kulum	-4	-1 275	-1 824	-3 103
Jääkmaksumus	132	2 333	2 289	4 754

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 16 Klientide housed ja saadud laenud

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Eraisikud	237 279	151 787	136 686
Juriidilised isikud	137 837	159 181	117 126
Krediidiasutused	10 002	5 002	185
Kokku	385 118	315 970	253 997
Nõudmiseni housed	120 544	153 031	141 273
Tähtajalised housed	249 864	159 290	107 742
Emiteeritud võlainstrumendid	5 052	0	0
Sihtotstarbelised laenud	9 658	3 649	4 982
Kokku	385 118	315 970	253 997

Pank sõlmis 2017. aastal Euroopa Investeerimisfondiga (EIF) 10-aastase laenulepingu summas 8 miljonit eurot, mis võimaldab finantseerida väikese- ja keskmise suurusega ettevõtteid. Seisuga 31.12.2018 on laenulimiidist kasutusele võetud 4 miljonit eurot. Ülejäänud sihtotstarbelised laenud on saadud Maaelu Edendamise Sihtasutuselt.

Lisa 17 Muud finantskohustised ja muud kohustised

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Finantskohustised			
Raha teel	2 966	1 339	1 061
Võlgnevused hankijatele	289	326	100
Muud finantskohustised	871	1 551	272
Muud finantskohustised kokku	4 126	3 216	1 433
Muud kohustised			
Võlad töövõtjatele	1 270	1 033	668
Maksuvõlad	311	250	186
Muud kohustised	1 264	707	270
Muud kohustised kokku	2 845	1 990	1 124
Kokku	6 971	5 206	2 557

Seisuga 31.12.2018 on muude kohustistena kajastatud tütarettevõtete pooleliolevad tehingud ja tasumata arved summas 629 tuhat eurot, eraldised 455 tuhat eurot ja muud kohustused summas 180 tuhat eurot.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 18 Allutatud kohustised

	Emiteerimise aasta	Intressimäär	Lunastustähtaeg	Summa
Allutatud võlakohustus	2011	7.75%	15.02.2021	4 000
Kohustused seisuga 31.12.2016				4 000
Ennetähtaegne tagastamine 01.12.2017				-4 000
Allutatud võlakohustus	2017	6.75%	04.12.2027	5 000
Kohustused seisuga 31.12.2017				5 000
Kohustused seisuga 31.12.2018				5 000
Tekkepõhine intressikohustus 31.12.2016				39
Tekkepõhine intressikohustus 31.12.2017				26
Arvestatud intressikulud 2018. aastal				338
Välja makstud intressikulud 2018. aastal				-338
Tekkepõhine intressikohustus 31.12.2018				26

Lisa 19 Omakapital

31.12.2016 oli aktsiakapital 25 001 tuhat eurot, mis oli jagatud 39 117 600 nimiväärtuseta lihtaktsiaks. 2017. aastal suurendati panga aktsiakapitali kahel korral, mais 11 118 tuhande euro võrra, mis koosnes 16 230 934 aktsiast, ja juunis 2 080 tuhande euro võrra, mis koosnes 3 036 661 aktsiast. Aktsiate eest tasuti täies ulatuses rahas.

Panga aktsiakapitali suuruseks on 31.12.2018 seisuga 38 199 tuhat eurot, mis on jagatud 58 385 195 nimiväärtuseta lihtaktsiaks. Põhikirja järgi võib ilma põhikirja muutmata suurendada aktsiakapitali 80 miljoni euroni. 31.12.2018 seisuga on ühe nimiväärtuseta aktsia arvestuslikuks väärtuseks 0,65 eurot (31.12.2017: 0,65; 31.12.2016: 0,64).

Aktsionärid on kinnitanud optsiooniprogrammi, mille alusel võib kontserni juhtkonnale väljastada optsioone kuni 3,5% ulatuses optsiooniprogrammi kinnitamise hetke aktsiate arvust (2 043 480 aktsiat). Optsiooniprogrammi alusel võib optsioone väljastada kuni 30. aprillini 2019. Optsiooni realiseerimise tähtaeg on kolm aastat ning optsiooni alusvaraks olevate aktsiate emiteerimine toimub aktsionäride iga-aastasel korralisel üldkoosolekul või realiseerimise tähtaja saabumisele lähedasel aktsionäride erakorralisel koosolekul. Väljastatud optsioonide reserv ning sellega seotud kulud kasumiaruandes olid seisuga 31.12.2018 summas 103 tuhat eurot. Töötajatel ei ole õigust optsioonide summat rahas välja võtta. Optsioone võib vahetada, müüa, pantida või koormata. Optsioonid on päritavad. Optsioonileping aegub, kui töötaja lahkub ettevõttest aasta enne optsioonide täitmise tähtaega.

Väljastamise aeg	Aktsiate arv	Aktsia hind
September 2017	1 167 700	0,7305
Veebruar 2018	677 080	0,7660
August 2018	120 000	0,8057
Jaanuar 2019	70 000	0,8420
Kokku	2 034 780	

Reservkapital on moodustatud vastavalt Äriseadustiku § 336 iga-aastaste kasumieraldistena minimaalselt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab minimaalselt 1/10 aktsiakapitalist. Kui reservkapital saavutab äriseadustikus ettenähtud suuruse, lõpetatakse reservkapitali suurendamine puhaskasumi arvelt. Kohustuslikku

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

reservkapitali võib aktsionäride üldkoosoleku otsuse alusel kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Kohustuslikust reservkapitalist ei või teha aktsionäridele väljamakseid.

Lisa 20 Tingimuslikud kohustised

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Finantsgarantiid	2 186	1 187	1 354
Krediidiliinid ja arvelduskrediidid	34 917	30 219	3 708
Kokku	37 103	31 406	5 062

Kontsern rakendab tingimuslikele kohustustele oodatava krediidikahju mudelit, vt lisa 2.

Maksuhalduril on õigus kontrollida kontserni ettevõtete maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsioonide esitamisest ning vigade ilmnemisel määrata täiendavaid maksusummasid, intresse ning trahve. Kontserni juhtkonna hinnangul ei esine selliseid asjaolusid, mille tulemusena võiks kontsernile tingimuslikult tekkida olulisi kohustusi täiendava maksustamise läbi.

Lisa 21 Kohtuvaidlused

2018. aastal oli kohtutes menetluses viis kontserni vastu (st kontserni ettevõte on kostja rollis) esitatud hagi. Nõuete realiseerumise tõenäosus on madal ja nõuete perspektiiv on kontserni kasuks. 4 hagi puhul on põhinõuete summa kokku ca 550 tuhat eurot ning üks hagi on seotud laenu tagatiseks võetud hoonestusõiguse vaidlustamisega.

31.12.2018 seisuga oli kohtumenetluste käigus kontserni erinevate ettevõtete kasuks välja mõistetud kokku 136 tuhat eurot, millele lisanduvad viivised. Samal ajal oli menetluses kontserni poolt esitatud hagisid (sh maksekäsud) kogusummas 47 tuhat eurot (2017.a. lõpu seisuga kogusummas 154 tuhat eurot), millele lisanduvad viivised. Nõuete peamiseks sisuks on erinevatest krediidilepingutest tulenevad nõuded klientide vastu. Krediidilepingutest tulenevad nõuded on hea perspektiiviga ja reeglina mõistetakse kohtu poolt täies ulatuses välja.

Lisa 22 Rendile võetud varad

Kontserni poolt kasutusrendile võetud büroopindade lepingujärgsed maksed jagunevad alljärgnevalt:

	2018	2017	2016
kuni 1 aasta	147	556	171
1-5 aastat	1 437	1 649	390
üle 5 aasta	353	77	100
Kokku	1 937	2 282	661

IFRS 16 rakendamise mõju kontserni varadele, kohustustele ja kasumile vt lisa 1.18.

Rendile võetud büroopindade kulu märgatav kasv 2017. aastal on ennekõike seotud varasemalt kontsernile kuulunud kinnisvara realiseerimisega.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials L.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 23 Seotud osapooled

Seotud osapoolteks on:

- olulise mõjuga aktsionär ja tema kontserni kuuluvad ettevõtted;
- kontserni juhtkond, so emaettevõtte juhatuse ja nõukogu liikmed, siseauditi üksuse juht ja nende poolt kontrollitavad ettevõtted;
- kontserni juhtkonnaga samaväärset majanduslikku huvi omavad isikud ja nendega seotud ettevõtted.

Seotud osapooltele antud laenud ei erine intressimäärade osas teistele klientidele antud laenudest. Tehingud seotud osapooltega toimuvad hinnakirja alusel ja/või turuväärtuses.

Saldod	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Aktsionärid:			
Allutatud laen	0	0	4 000
Hoiused	5 280	1 502	28
Juhatuse ja nõukogu liikmed ning nendega seotud isikud ja ettevõtted:			
Laenud	114	133	128
Hoiused	1 567	1 865	236

Tehingud	2018	2017	2016
Aktsionärid:			
Intressikulud	7	1	310
Juhatuse ja nõukogu liikmed ning nendega seotud isikud ja ettevõtted:			
Aruandeperioodi intressitulud	3	3	3
Aruandeperioodi intressikulud	1	2	0
Muud müüdud kaubad ja teenused	2	2	2
Muud ostetud kaubad ja teenused	104	330	0
Juhatuse ja nõukogu liikmetele makstud tasud	521	516	469
Juhatuse liikmetele makstav maksimaalne lahkumiskompensatsioon, tingimuslikult	175	175	30

Lisa 24 Tava ja lahustatud kasum aktsia kohta

Leidmaks tava kasumit aktsia kohta, on emaettevõtte omanikele omistatud puhaskasum jagatud kaalutud keskmise aktsiate arvuga.

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Emaettevõtte omanikele kuuluv puhaskasum (tuh.eurodes)	4 753	4 345	1 529
Kaalutud keskmine aktsiate arv (tuh. aktsiates)	58 385	48 751	39 118
Tava kasum aktsia kohta (eurodes)	0,08	0,09	0,04
Korrigeerimised lahustatud kasumi aktsiate kohta arvutamisel – aktsiaoptsioonid (tuh. aktsiates)	1 556	584	0
Kaalutud keskmine aktsiate arv kasutatud lahustatud kasumi aktsia kohta arvutamisel (tuh. aktsiates)	59 941	49 335	39 118
Lahustatud kasum aktsia kohta (eurodes)	0,08	0,09	0,04

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials I.S.
Kuupäev/date 4.11.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Sõltumatu vandeauditori aruanne

Coop Pank AS-i juhatusele

Aruanne konsolideeritud finantsaruannete auditi kohta

Meie arvamus

Meie arvates kajastavad Prospekti lisamise eesmärgil koostatud ja Prospektis sisalduvad konsolideeritud finantsaruanded kõigis olulistes osades õiglaselt Coop Pank AS-i (Pank) ja selle tütarettevõtete (koos Kontsern) konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2016, 31. detsember 2017 ja 31. detsember 2018 ning nendel kuupäevadel lõppenud majandusaastate konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Meie auditi arvamus on kooskõlas auditikomiteele 27. märtsil 2019 esitatud täiendava aruandega.

Mida me auditeerisime

Prospektis sisalduvad Kontserni konsolideeritud finantsaruanded (konsolideeritud finantsaruanded) sisaldavad:

- konsolideeritud finantsseisundi aruandeid seisuga 31. detsember 2016, 31. detsember 2017 ja 31. detsember 2018;
- konsolideeritud koondkasumi aruandeid eeltoodud kuupäevadel lõppenud majandusaastate kohta;
- konsolideeritud rahavoogude aruandeid eeltoodud kuupäevadel lõppenud majandusaastate kohta;
- konsolideeritud omakapitali muutuste aruandeid eeltoodud kuupäevadel lõppenud majandusaastate kohta; ja
- konsolideeritud finantsaruannete lisasid, mis sisaldavad olulisi arvestuspõhimõtteid ja muud selgitavat infot.

Pank on koostanud konsolideeritud finantsaruanded Prospekti lisamiseks, kooskõlas punktiga 18.1, Lisa 1 Komisjoni Delegeeritud Määrusest (EL) 2019/980, 14. märtsist 2019, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/1129 seoses väärtpaberite avalikul pakkumisel või reguleeritud turul kauplemisele võtmisel avaldatava prospekti vormi, sisu, kontrolli ja kinnitamisega ning millega tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EÜ) nr 809/2004 (edaspidi nimetatud „Delegeeritud Määrus 2019/980“).

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses konsolideeritud finantsaruannete auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

AS PricewaterhouseCoopers, Pärnu mnt 15, 10141 Tallinn; tegevusluba nr 6; registrikood: 10142876
T: 614 1800, F: 614 1900, www.pwc.ee

Sõltumatus

Oleme Kontsernist sõltumatud kooskõlas Rahvusvaheliste Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (IESBA koodeks) ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduses sätestatud eetikanõuetega. Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse eetikanõuetele.

Oma parima teadmise ja veendumuse kohaselt kinnitame, et meie poolt Kontsernile osutatud auditivälised teenused on olnud kooskõlas Eesti Vabariigis kehtivate seaduste ja regulatsioonidega ning et me ei ole osutanud auditiväliseid teenuseid, mis on keelatud Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse §-i 59[1] poolt.

Ülevaade meie auditist

Kokkuvõte

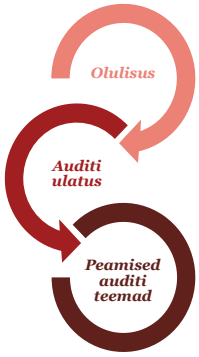

Olulisus
Kontserni auditi olulisus on 492 tuhat eurot, mis moodustab 31. detsembri 2018 seisuga ligikaudu 1% Kontserni netovaradest.

Auditi ulatus
Kontserni tasemel kontrollisime konsolideerimise protsessi, et veenduda konsolideeritud finantsaruandlust mõjutavate väärkajastamiste puudumises.

Peamised auditi teemad
- Klientidele antud laenude ja nõuete väärtus

Oma auditi kujundamisel määrasime me olulisuse ja hindasime olulise väärkajastamise riske konsolideeritud finantsaruannetes. Erilist tähelepanu pöörasime valdkondadele, kus juhatus on kasutanud subjektiivseid hinnanguid, näiteks oluliste raamatupidamislike hinnangute puhul, mis tuginesid eeldustele ja tulevikusündmustele, mis on oma olemuselt ebakindlad. Nagu kõikides oma auditites, tegelesime riskiga, et juhtkond eirab sisekontrollisüsteemi, hinnates muu hulgas seda, kas on asjaolusid, mis viitavad pettusest tuleneda võivale olulise väärkajastamise riskile.

Olulisus

Meie auditi ulatust mõjutas meie poolt määratud olulisus. Auditi eesmärgiks on omandada põhjendatud kindlustunne selle kohta, et konsolideeritud finantsaruanded ei sisalda olulisi väärkajastamisi. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast. Neid loetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud finantsaruannete alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Tuginedes oma professionaalsele hinnangule määrasime olulisusele, sealhulgas konsolideeritud finantsaruannete kui terviku olulisusele, teatud numbrilised piirmäärad, mis on toodud alljärgnevas tabelis. Need numbrilised piirmäärad koos kvalitatiivsete kaalutlustega aitasid meil määrata meie auditi ulatust ja meie auditiprotseduuride olemust, ajastust ja mahtu ning hinnata väärkajastamiste mõju finantsaruandele kui tervikule nii eraldiseisvalt kui summeerituna.

Kontserni auditi olulisus	492 tuhat eurot
Kuidas me selle määrasime	1% netovaradest
Rakendatud olulisuse kriteeriumi põhjendus	Arvutasime olulisuse lähtudes netovaradest, kuna Kontserni äristrateegia hiljuti muutus ning Kontsern oli kiires kasvufaasis aastatel 2017 ja 2018. Seetõttu oli Kontserni tulemuslikkuse hindamise võtmemõõdikuks netovarade maht, mida kasutatakse investorite, regulaatorite ja teiste huvigruppide poolt. Valisime 1%, mis on kooskõlas selle võtmemõõdiku jaoks kasutatavate kvantitatiivsete määradega.

Peamised auditi teemad

Peamised auditi teemad on valdkonnad, mis olid meie professionaalse hinnangu kohaselt käesoleva perioodi konsolideeritud finantsaruannete auditis kõige olulisemad. Neid valdkondi käsitleti konsolideeritud finantsaruannete kui terviku auditeerimise ja sellele arvamuse avaldamise kontekstis ning me ei avalda nende valdkondade kohta eraldi arvamust.

Peamised auditi teemad	*Kuidas me tegelesime peamise auditi teemaga oma auditis*
Klientidele antud laenude ja nõuete väärtus Detailsem informatsioon on toodud lisas 1 „Raamatupidamisarvestuse põhimõtted“, lisas 2 „Riskide juhtimine“ ja lisas 11 „Laenud ja nõuded klientidele“ ja lisas 12 „Laenude allahindlused ja laenukahjumid“. Alates 1. jaanuarist 2018 rakendus uus raamatupidamisstandard IFRS 9, mis asendas varasemalt mineviku kahjumitel tugineva mudeli, uue 3-faasilise oodatava krediidikahjumi (ECL) mudeliga. ECL arvutused on tulevikku vaatavad ja tõenäosustega kaalutud, baseerudes keerulisel modelleerimisel ja juhtkonna poolsetel hinnangutel. IFRS 9 rakendumisel vähenes klientidele antud laenude väärtus 630 tuhande euro võrra, mis kajastati jaotamata kasumis 1. jaanuaril 2018 (vaata 1.6 Finantsvarad leheküljel 27). Seisuga 31. detsember 2018 moodustas klientidele antud laenude neto bilansiline väärtus kokku 328 723 tuhat eurot, mis sisaldas nende väärtuse langusest tulenevat allahindlust summas 3 838 tuhat eurot. Keskendusime sellele valdkonnale, kuna juhtkond kasutab krediidikahjumite kajastamise ajastuse ja allahindluse summade hindamisel subjektiivsete sisenditega kompleksseid mudeleid. Peamised valdkonnad, mis vajavad olulisi juhtkonnapoolseid hinnanguid ja modelleerimist ECL arvutamisel, sisaldavad:	Hindasime, kas Kontserni arvestuspõhimõtted klientidele antud laenude ja nõuete väärtuse languse osas on kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS). Hindasime allahindluse arvestuse alusandmete ja arvutustega seotud kontrollimehhanismide ülesehitust ja tõhusust, sealhulgas: • klientide krediidireitingute üle vaatamine ja kinnitamine; • tagatiste väärtuste üle vaatamine ja uuendamine; • klientide regulaarsed ülevaatused. Leidsime, et saame nendele kontrollimehhanismidele auditi läbiviimisel tugineda. Viisime läbi detailsed auditi protseduurid järgmistes valdkondades: • ECL arvutustes kasutatud alusandmete täielikkuse ja korrektsuse testimine; • IFRS 9 metodoloogiast tulenevate oluliste sisendite korrektne kasutamine ECL arvutustes; • 12 kuu ja kogu eluea ECL arvutuste korrektsus ning vastavus IFRS 9 metodoloogiale ECL arvutustes; • laenude faasidesse määramisel kasutatud alusandmete korrektsus ja täielikkus (sealhulgas olulise krediidiriski suurenemise ning kohustuse

- krediidiriski olulise suurenemise kriteeriumite hindamine ja laenude klassifitseerimine faasi 1, 2 või 3;
- ECL arvutamise mudelite koostamisel kasutatud raamatupidamislike tõlgenduste ja modelleerimise eelduste hindamine;
- ECL mudelis kasutatavate olulisemate parameetrite modelleerimine ja arvutamine, sealhulgas maksejõuetuse tõenäosus (PD), kahjumäär maksejõuetuse korral (LGD) ja laenu suurus maksejõuetuse hetkel (EAD);
- makromajanduslike indikaatorite valik ja tulevikku vaatava informatsiooni kaasamine ECL mudelisse;
- eelpool nimetatud indikaatorite usaldusväärne prognoosimine tulevikuperioodideks kolme erineva stsenaariumi puhuks (baasstsenaarium, positiivne ja negatiivne stsenaarium) ning erinevate stsenaariumite tõenäosuste hindamine; ja
- ECL-i prognoosimine faas 3 laenudele (individuaalne hindamine).

täitmata jätmise definitsioon);

- krediidireitingute sisemine määramine, mis on sisendiks ECL mudelitele;
- tagatisi käsitleva informatsiooni ja nende väärtuste õigsus laenusüsteemis, mis on sisendiks ECL mudelile; ja
- faas 3 laenude nimekirja täielikkus ja nende ECL arvutamine.

Hindasime oluliste ECL mudeli sisenditeks olevate juhtkonnapoolsete eelduste mõistlikkust, nagu näiteks erinevate stsenaariumite osakaalud, hinnangud äriklientide laenude hetke PD osas, oluliste makromajanduslike prognooside osas.

Kuidas me kujundasime oma auditi ulatuse

Kujundasime oma auditi ulatuse eesmärgiga teha piisavalt tööd, võimaldamaks meil avaldada arvamust konsolideeritud finantsaruannete kui terviku kohta, võttes arvesse Kontserni struktuuri, raamatupidamisprotsesse ja kontrollprotseduure, ning tööstusharu, milles Kontsern tegutseb.

Antud eesmärgi saavutamiseks teostasime täismahus auditi Kontserni järgmiste üksuste finantsaruannete osas, tingituna nende suurusest ja riskitasemest: Coop Pank AS (Eesti), Coop Finants AS (Eesti) ja Coop Liising AS (Eesti). Lisaks teostasime ka eraldiseisvad auditiprotseduurid AS Martinoza (Eesti) ja SIA Prana Property (Läti) olulisemate bilansi- ja kasumiaruannete kirjete osas.

Kontserni tasemel kontrollisime konsolideerimise korrektsust ning teostasime täiendavad analüütilised protseduurid eelpool mainitud eraldiseisvate auditiprotseduuridega kaetud Kontserni ettevõtete osas, et veenduda konsolideeritud finantsaruandlust mõjutavate väärtkajastamiste puudumises. Kirjeldav informatsioon Kontserni struktuuri osas on esitatud aastaaruande Lisas 1.

Juhatuse ja nende, kelle ülesandeks on Kontseri valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud finantsaruannetega

Juhatus vastutab konsolideeritud finantsaruannete koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud finantsaruannete koostamist.

Konsolideeritud finantsaruannete koostamisel on juhatus kohustatud hindama Kontserni jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb Kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Kontserni finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses konsolideeritud finantsaruannete auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud finantsaruanded tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda Prospekti lisamise eesmärgil välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud finantsaruannete alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et konsolideeritud finantsaruannetes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduurid vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Kontserni sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Kontserni jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud konsolideeritud finantsaruannetes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Kontserni tegevuse jätkumise lõppemist;
- hindame konsolideeritud finantsaruannete üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud finantsaruanded esitavad toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- hangime piisava asjakohase tõendusmaterjali Kontserni kuuluvate majandusüksuste või äritegevuste finantsinformatsiooni kohta, avaldamaks arvamust konsolideeritud finantsaruannete kui terviku kohta. Me vastutame Kontserni auditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest ja oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

Samuti kinnitame neile, kelle ülesandeks on valitsemine, et oleme järginud sõltumatust puudutavaid eetikanõudeid ning edastame neile info kõikide suhete ja muude asjaolude kohta, mis võivad tekitada põhjendatud kahtlust meie sõltumatuse riivamise kohta, ja vajadusel vastavate kaitsemehhanismide kohta.

Neile, kelle ülesandeks on valitsemine, edastatud auditiga seotud teemade seast valime välja need teemad, mis olid käesoleva perioodi konsolideeritud finantsaruannete auditi kontekstis kõige olulisemad ja on seega peamised auditi teemad. Me kirjeldame neid teemasid audiitori aruandes, välja arvatud juhul, kui seaduse või regulatsiooni kohaselt on keelatud antud teema kohta infot avalikustada või kui me äärmiselt erandlikel juhtudel otsustame, et antud teema kohta ei peaks meie aruandes infot esitama, kuna võib põhjendatult eeldada, et antud info esitamisega kaasnevad kahjulikud tagajärjed ületavad avaliku huvi rahuldamisest saadava kasu.

Deklaratsioon

Delegeeritud Määruse 2019/980 Lisa 1, punkti 1.2 kohaselt vastutame käeoleva audiitori aruande eest, mis moodustab osa Prospektist ja kinnitame, et oleme kohaldanud hoolsuskohustust tagamaks, et audiitori aruandes sisalduv teave on meile teadaolevalt tõene, õiglane ja tegelikule olukorrale vastav ning selles ei ole midagi välja jäetud, mis võiks mõjutada selle olulisust. Deklaratsioon on lisatud Prospekti vastavalt delegeeritud määruse 2019/980 Lisa 1, punkti 1.2 nõuetele.

Aruanne muude seadustest ja regulatsioonidest tulenevate nõuete kohta

Audiitoriks määramine ja audiitorteenuse osutamise periood

Meid määrati esmakordselt Coop Pank AS-i audiitoriks 22. aprillil 2014, 31. detsembril 2014 lõppenud majandusaasta suhtes. Meie audiitorteenuse katkematu osutamise periood Coop Pank AS-ile on kokku 5 aastat.

AS PricewaterhouseCoopers

/allkirjastatud digitaalselt/

Tiit Raimla
Vastutav vandeaudiitor, litsents nr 287

/allkirjastatud digitaalselt/

Evelin Lindvers
Vandeaudiitor, litsents nr 622

04. november 2019

Panga kontaktid
669 0966
klienditugi@cooppank.ee
www.cooppank.ee

coop | Pank

coop | Pank

Aastaaruanne

2019

Üldine teave

Ärinimi	Coop Pank AS
Asutatud	15.03.1992 Tallinnas
Aadress	Narva mnt. 4, Tallinn 15014, Eesti Vabariik
Registrikood	10237832 (EV äriregister)
Esmakande aeg	19.08.1997
Telefon	+ 372 669 0900
SWIFT/BIC	EKRDEE22
e-posti aadress	info@cooppank.ee
Interneti kodulehekülg	www.cooppank.ee
Audiitor	AS PricewaterhouseCoopers
Audiitori registrikood	10142876 (EV äriregister)
Audiitori aadress	Pärnu mnt 15, Tallinn 10141
Aruande bilansipäev	31.12.2019
Aruandeperiood	01.01.2019 - 31.12.2019
Aruandevaluuta	euro (EUR), tuhanded ühikud

Nõukogu liikmed: Jaanus Vihand (esimees), Priit Põldoja, Jaan Marjundi, Roman Provotorov, Märt Meerits

Juhatuse liikmed: Margus Rink (esimees), Hans Pajoma, Heikko Mäe, Kerli Lõhmus

Sisukord

Tegevusaruanne 4

Eesmärgid 5
Strateegia 6
Tegevuskeskkond 8
Äritegevuse ülevaade 2019 9
Finantstulemused 13
Kapitaliseeritus ja riskipositsioonid 14
Kontserni juhtimiskorraldus 17
Tasustamispoliitika 20
Dividendipoliitika 21
Üle 5% osalust omavad aktsionärid 21
Hea Ühingujuhtimise Tava aruanne 22

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne 29

Konsolideeritud kasumiaruanne ja muu koondkasumi aruanne 29
Konsolideeritud finantsseisundi aruanne 30
Konsolideeritud rahavoogude aruanne 31
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne 32

Konsolideeritud raamatupidamisaruannete lisad 33

Lisa 1 Raamatupidamisarvestuse põhimõtted 33
Lisa 2 Riskide juhtimine 50
Lisa 3 Tütarettevõtted ja firmaväärtus 81
Lisa 4 Tegevussegmendid 82
Lisa 5 Neto intressitulu 85
Lisa 6 Neto teenustasutulu 85
Lisa 7 Tööjõukulud 85
Lisa 8 Tegevuskulud 86
Lisa 9 Raha ja raha ekvivalendid 86
Lisa 10 Finantsinvesteeringud 86
Lisa 11 Laenud ja nõuded klientidele 87
Lisa 12 Laenude allahindlused ja laenukahjumid 87
Lisa 13 Muud finantsvarad ja muud varad 88
Lisa 14 Kinnisvarainvesteeringud 88
Lisa 15 Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad 89
Lisa 16 Klientide hoiused ja saadud laenud 89
Lisa 17 Muud finantskohustised ja muud kohustised 90
Lisa 18 Allutatud kohustised 90
Lisa 19 Omakapital 90
Lisa 20 Tingimuslikud kohustised 91
Lisa 21 Kohtuvaidlused 91
Lisa 22 Rendile võetud varad 92
Lisa 23 Seotud osapooled 92
Lisa 24 Tava ja lahustatud kasum aktsia kohta 93
Lisa 25 Bilansipäevajärgsed sündmused 93
Lisa 26 Emaettevõtte konsolideerimata finantsaruanded 94

Juhatuse kinnitus 98

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne 99

Kasumi jaotamise ettepanek 106

Tulude jaotus vastavalt EMTA klassifikaatoritele 107

Tegevusaruanne

Coop Pank AS kontserni (kasutatud mõistena ka „konsolideerimisgrupp", „pangagrupp") kuuluvad seisuga 31.12.2019 järgnevad ettevõtted: Coop Pank AS, Coop Liising AS, Coop Finants AS, Coop Kindlustusmaakler AS, AS Martinoza ja SIA Prana Property. Neist viis esimest on registreeritud Eesti Vabariigi Äriregistris ja SIA Prana Property Läti Vabariigi Äriregistris.

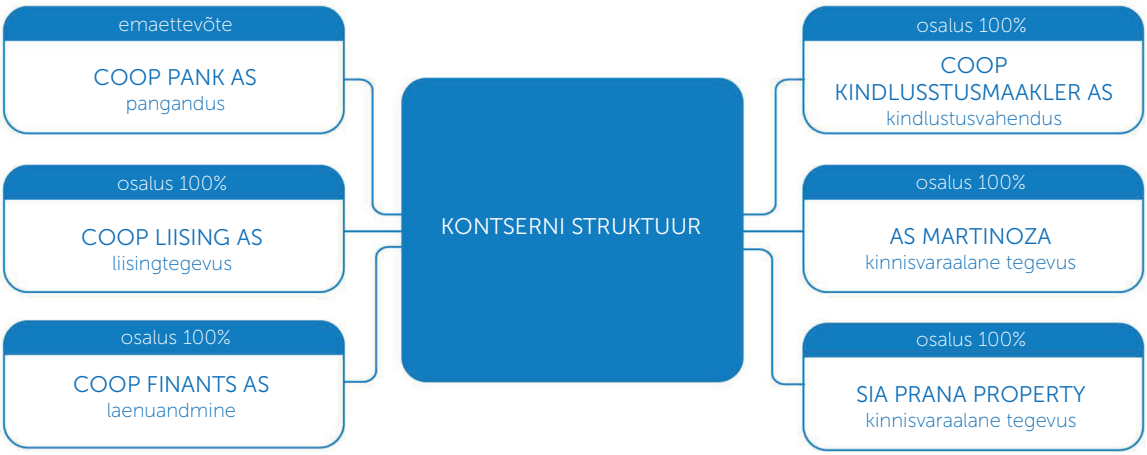

Augustis 2019 jõudis lõpule panga tütarettevõtte CP Vara AS likvideerimisprotsess ning ettevõte kustutati Äriregistrist 14.08.2019. Samas registreeriti 27.08.2019 panga uus tütarettevõte Coop Kindlustusmaakler AS, kelle põhiliseks tegevusvaldkonnaks on kindlustusmaakleri teenuste pakkumine.

Eesmärgid

Coop Panga missioon on anda hoogu Eesti ettevõtetele ja aidata inimestel viia ellu oma unistusi igas Eestimaa nurgas – nii maal kui ka linnas. Tänane hetk Eesti pangandusturul ning lähiaastate perspektiiv soosivad kodumaisel kapitalil põhinevaid panku, kel on kiire kasvuambitsioon ning valmisolek keskenduda tooteinnovatsioonile. Tegevuse kolme esimese aasta jooksul (2017-2019) oleme saanud toimima kõik põhilised pangateenused ning kasvatanud panga 2-3 korda suuremaks. Nüüd soovime laiendada kliendisegmente, kellele oma tegevust fokusseerida. Lisaks senisele suurlinnadest kaugemale jäävale kliendisegmendile hakkab Coop Pank sihtima ka mugavat kodumaist pangandust hindavat linnaklienti ning keskendub jõulisemalt äriklientide teenindamisele.

Järgneva kolme aasta jooksul (2020-2022) planeerib pangagrupp kasvatada oluliselt klientide arvu ja suurendada laenuportfelli.

Coop Panga klientide arv, tuhat klienti

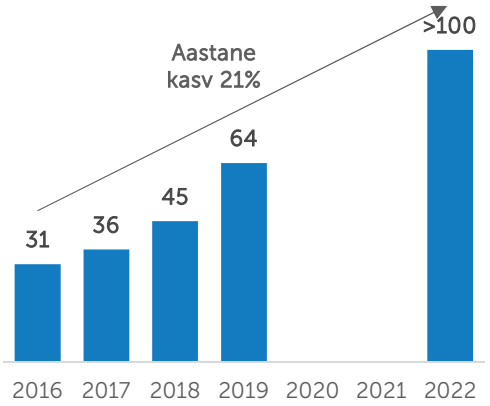

Kontserni neto laenuportfell, mln €

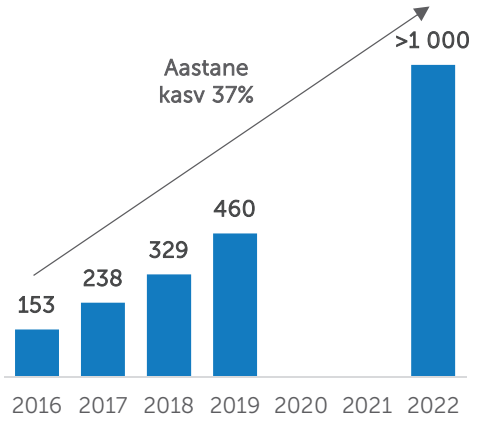

Ärimahtude kasvatamise tulemusena seab pank eesmärgiks saavutada suurem efektiivsus ning pakkuda aktsionäridele kõrgemat omakapitali tootlust.

Finantseerimiskulu, %

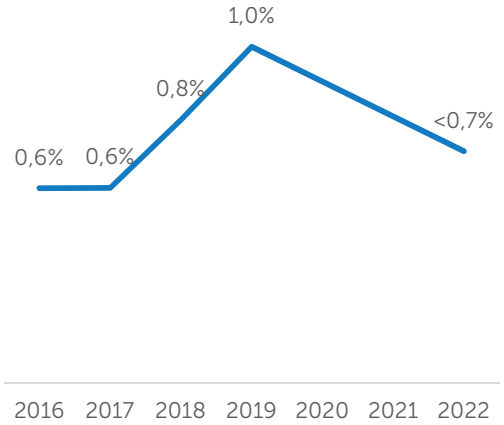

Kulu / tulu suhe (CIR)

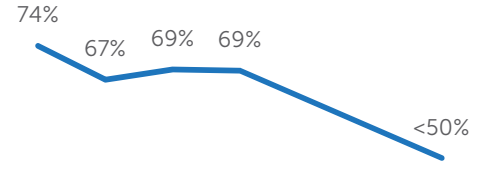

Omakapitali tootlus (ROE)

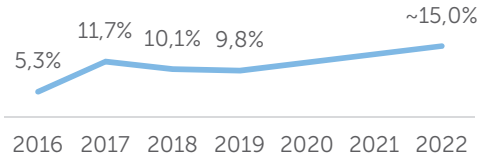

Strateegia

Julgeme teha teisiti

Me ei ole suur pank, me oleme teistsugune pank. Coop Pangas konto avamiseks ei pea tulema pangakontorisse, eraklient saab seda teha meie veebilehel või Coop kauplustes. Meie mobiilipank on „õhuke" s.t. pakume selles kanalis vaid kõige igapäevasemaid pangateenuseid. Coop Pangal ei ole oma sularahaautomaatide võrgustikku, kuid vaatamata sellele pakume klientidele parimat sularaha kättesaadavust Eestis. Meie panga kliendid saavad sularaha välja võtta ja pangakontole panna Coopi kaupluste kassades üle Eesti. Lisaks saab sularaha välja võtta ka kõikide pankade sularahaautomaatidest.

Pingutame kliendi nimel

Meie igapäevapanganduse teenuste tarbimiseks on kõige kasulikum kasutada arvelduspakette – Rahn ja Rändrahn. Nii saate kindla kuutasu eest kõik igapäevased pangateenused ühes paketis: deebetkaart, ülekanded, sularaha. Coop Pank pakub ettevõtte rahaliste vahendite kasumlikumaks hoiustamiseks turu parimat intressi arvelduskonto jäägile – kuni 0,25% aastas ja eraisikutest klientidele, kes kasutavad pangateenuste paketti Rändrahn, arvelduskonto jäägilt intressi 1% aastas. Alates 2019. aasta märtsist eemaldas pank eluasemelaenu lepingutingimustest igapäevase arveldamise kohustuse ja pakub alates 1. juulist sõlmitud kodulaenu lepingutele tasuta kaasa laenukindlustust. Tarbimisfinantseerimise äriliin lansseeris 2019. aastal tervikliku täisautomaatse otsustusmootori, millega on kliendil võimalik laenutaotlust esitada sõltumata seadmest vähem kui minutiga. Ettevõtete teenindamisel on Coop Panga eeliseks kohaliku ettevõtluse hea tundmine, kiirem finantseerimise otsustusprotsess ja väiksele pangale omane paindlikkus.

Põhiteenusteks igapäevapangandus ja finantseerimine

Meie põhiteenusteks on igapäevapangandus ja finantseerimine. Lisaks ehitame üles modulaarse tehnoloogilise platvormi integreerimaks kliendipakkumisse kolmandate osapoolte teenuseid (näiteks varakindlustus, elukindlustus, investeerimiskonto, pensionifond jms.)

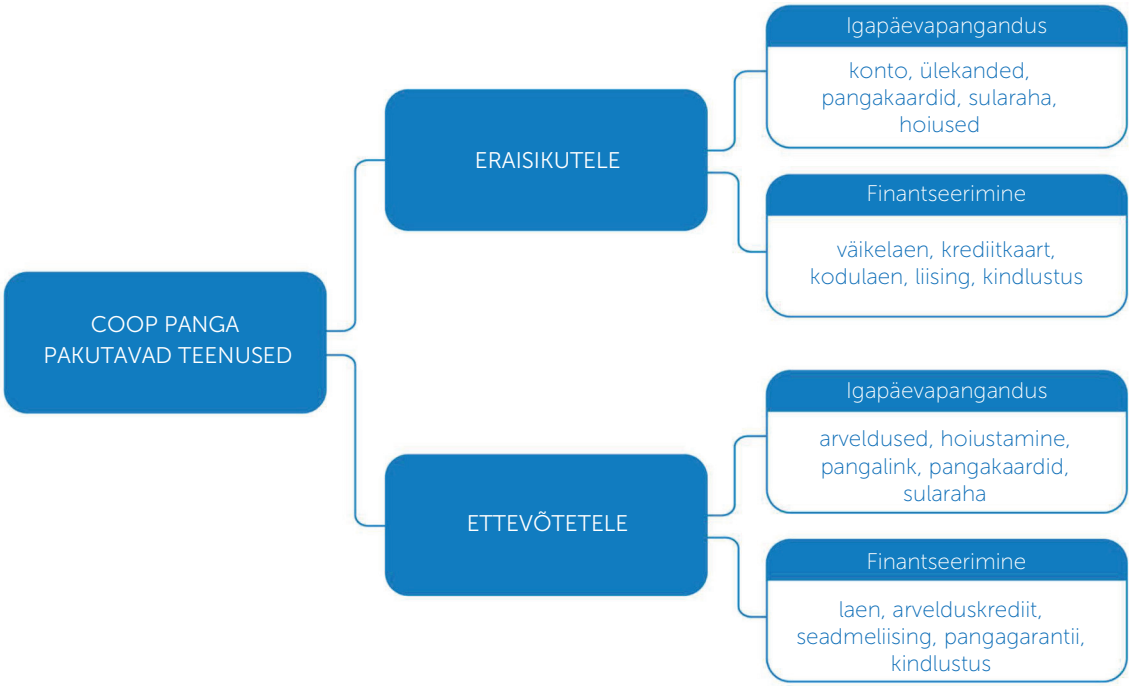

Eestimaine ettevõte

Kõik meie otsused tehakse siin, Eestis. Meie töötajad, juhatus, nõukogu istuvad ühe laua taga. Kasvõi iga nädal. See tagab meile otsustusprotsessi kiiruse ning paindlikkuse.

Panganduse ja kaubanduse integratsioon

Panga strateegiliseks omanikuks on Eesti suurim jaekaubanduskett Coop, kellega koos pakutakse pangateenuseid kõikides Coop kauplustes üle Eesti. 2019.a. novembrist hakkas Coop pakkuma Coop Panga klientidele suurimaid võimalikke soodustusi, mis olid seni kättesaadavad vaid maksefunktsiooniga kliendikaardi Säästukaart Pluss kasutajatele. Samuti hakkasid Coop Panga kaardi omanikud teenima 10% rohkem Coopi boonuspunkte kui tavataseme Säästukaardi kasutajad. Kokku on Coop Eestil 340 kauplust, mis tähendab, et Coop Pangal on võimalik teenindada kliente üle Eesti. Nii viime ellu oma lubadust - „Hoiame elu igas Eestimaa nurgas".

Tegevuskeskkond

Maailmamajandus kasvas eelmisel aastal ca 3%. Kuigi kaubanduspinged USA ja Hiina vahel on mõnevõrra vähenenud, on ebakindlus endiselt suur. Ettevõtete investeeringud vähenevad vaatamata keskpankade leebele rahapoliitikale ja soodsatele rahastamistingimustele. Aktsiaturgudel on viimase poole aasta jooksul valitsenud optimism ning suuremad aktsiaindeksid on alates sügisest üldjoontes tõusnud. Võlakirjaturgudel on intressid tõusnud eelkõige pikema tähtajaga võlakirjade puhul, mis tähendab, et tulukõver on järsenenud ja erinevus lühi- ja pikaajaliste intresside vahel suurenenud.

Euroala majandus kasvas 2019. aastal 1,2%. Neljas kvartal oli nõrgim alates 2013. aastast. Peamiseks piduriks saab pidada tööstustoodangu langust Saksamaal, mida on mõjutanud nii kaubanduspinged maailma majanduses, uued heitmenormid kui ka hübriid- ja elektrimootoriga sõidukite kasvanud nõudlus. Kindlustunde kadumine tööstussektorist on hakanud mõju avaldama ka teenuste sektorile. 31. jaanuaril 2020 lahkus Ühendkuningriik Euroopa Liidust. 2020. aasta lõpuni kehtib üleminekuperiood, mil kaubandussuhted ning reisitingimused jätkuvad endisel viisil. Käesoleva aasta jooksul planeeritakse kokku leppida uutes tingimustes.

Euroala töötus püsib 7,5% juures endiselt madal ja palgakasv 2,7% juures kiire. Tarbijate kindlustunne on seetõttu tugev ja jaemüügi kasv hoogne. Euroala hõive kasv on aga aeglustunud. Jõudsa palgakasvu tulemusena kasvavad ettevõtete kulutused, mida küll seni ei ole klientidele edasi kantud. Eksportivaid ettevõtteid toetab nõrk euro vahetuskurss. Ekspertide hinnangul jääb tarbijahinnaindeksi kasv järgnevatel aastatel vahemikku 1,1%-1,6%, püsides Euroopa Keskpanga seatud eesmärgi 2% all.

Euroopa Keskpanga nõukogu langetas sügisel hoiustamise püsivõimaluse intressimäära varasemalt -0,4% tasemelt -0,5% tasemele ning jätkab varaostukavaga, kuni see on vajalik baasintressimäärade toetava mõju tugevdamiseks. Euroala kodumajapidamiste laenude aastakasv oli 2019. aasta detsembris viimase kümne aasta suurim tasemel 3,7%, samal ajal kui mittefinantsettevõtete laenumahu aastakasv 3,2%. Laenukasvu toetavad pankade soodsad laenutingimused ning majapidamiste laenunõudluse kasv.

Eesti majanduskasv oli 2019. aastal jätkuvalt tugev ja oli kolmandat aastat järjest üle 4%. Prognoos 2020. aastaks on 2,2%. Lähiaastatel majanduskasv aeglustub seoses kehvemate väljavaadetega välisturgudel. Eelmise aasta lõpust alguse saanud üleilmne kaubanduse vähenemine ja sellest tulenev tarneahelate kokkutõmbumine halvendab tööstuse kasvuvõimalusi. Koos üleilmse kasvu raugemisega jaheneb ka Eesti peamiste kaubanduspartnerite majandus. Majandussektorite lõikes on riskid keskmisest kõrgemad ehitussektoris, kus turg on mõneks ajaks küllastunud ja madala tootlikkusega töötleva tööstuse harudes, kus ettevõtjatel on järjest raskem kaasas käia kiire palgakasvuga. Jõuline tööhõive kasv hakkab raugema. Kuigi tööpuudus Eestis oli 2019. aastal kõigi aegade madalaim tasemel 4,4%, näitavad nii registreeritud tööpuuduse suurenemine kui ka täitmata töökohtade vähenemine seda, et vajadus uue tööjõu järele on kahanemas. Ettevõtete ootused osutavad majandusaktiivsuse nõrgenemisele.

Äritegevuse ülevaade 2019

Coop Pangal oli 2019. aasta lõpu seisuga 63 800 igapäevapanganduse klienti, seega eelmise aasta lõpuga võrreldes on panga kliendiportfell suurenenud 41% võrra. Kliendibaasi kasvule aitasid kaasa soodne majanduskeskkond, usaldusväärsus ning klientide üleüldine hoiak eelistada kodumaisel kapitalil põhinevaid panku. Enim mõjutas aasta lõpus kliendiarvu kasvu panga aktsiate esmane avalik pakkumine ja börsil noteerimine. Panga kliendiarvu kasvule on avaldanud positiivset mõju ka mitmed tooteuuendused. Käesoleva aasta kevadel liitus pank rahvusvahelise välkmaksete süsteemiga, mis lubab teha kuni 15 000 euroseid pankadevahelisi rahaülekandeid sekunditega. Samal ajal kehtestas Coop Pank eraklientidele arvelduskonto jäägile makstava intressi kuni 1% aastas ning äriklientidele kuni 0,25% aastas. Alates kevadest lisandus võimalus maksta sularaha oma pangakontole Coop kaupluste kassades. Alates 2019. aasta juulikuust lisab Coop Pank kodulaenu lepingutele tasuta laenukindlustuse, mis loob kodulaenu võtjale täiendava turvatunde. Alates novembrist saab Coop Panga kaardiga Coop kauplustes makstes parimad hinnad.

Coop Pank kasvatas 2019. aastal kolmandat tegutsemisaastat järjest ärimahtusid 40%. Pangagrupi laenuportfell kasvas 2019. aastal 460 miljoni euroni, kasvades aastaga 131 miljoni euro võrra ehk 40%. Äriliinidest näitasid suurimat kasvu autoliising ja ärilaenud, kasvatades portfelli mahtu vastavalt 60% ja 50%. Kodulaenu portfell kasvas aastaga 29% ning tarbimisfinantseerimise portfell 25%. Panga laenude turuosa oli 2019. aasta lõpus 2,3%, tõustes aastaga 0,6 protsendipunkti võrra. Laenuportfelli kvaliteet püsis kõrge. Tulevaste võimalike laenukahjumite katmiseks tehti 2019. aastal eraldisi sünkroonis laenuportfelli kasvuga ehk 39% enam kui 2018. aastal.

2019. aasta lõpu seisuga ulatus Coop Panga hoiuste maht 507 miljoni euroni, kasvades aastaga 122 miljoni euro võrra ehk 32%. Tähtajalised hoiused, saadud laenud ja võlakirjad kasvasid aastaga 34% ja nõudmiseni hoiused 26%. Panga finantseerimiskulu tõusis eelnevat arvesse võttes 0,8% tasemelt 1%. Panga hoiuste turuosa kasvas 2,2% pealt 2,6%.

Coop Panga kasum ulatus 2019. aastal 5,5 miljoni euroni, kasvades aastaga 16%. Panga tulud kasvasid aastaga 20%. Suurima panuse tulude kasvu andsid netointressitulud, mis aastaga suurenesid 23% võrra. Teenustasude tulud kasvasid aastaga 3% võrra. Panga tegevuskulud kasvasid aastaga samuti 20% võrra. Suurimat mõju omas infotehnoloogia-kulude kasv, mis aasta varasemaga võrreldes tõusis 53% võrra ning personalikulude kasv, mis tõusis 21% võrra.

Panga omakapitali tootlus oli 10% juures ning kulude ja tulude suhe püsis 69% tasemel.

Pangagrupi täistööajaga töötajate arv ulatus 2019. aasta detsembri lõpu seisuga 273-ni, kasvades aastaga 53 töötaja võrra ehk 24%. Kõige enam kasvas töötajate arv panga infotehnoloogia üksuses.

Coop Panga 2019. aasta keskseks eesmärgiks oli tegevusmahtude jätkuv kasvatamine. Kevadel emiteeris Coop Pank ettevõtte kasvustrateegia toetuseks 2 miljoni euro väärtuses allutatud võlakirju LHV Pensionifondidele, tähtajaga 10 aastat. Juunis toimunud panga aktsionäride erakorralisel üldkoosolekul otsustasid panga omanikud suurendada panga aktsiakapitali 4 miljoni euro võrra. Detsembris noteeriti panga aktsiad börsil ning pank kaasas kapitali 31 miljonit eurot. Coop Panga aktsia esimene kauplemispäev oli 10. detsember 2019 ning pangal on ca 11 000 aktsionäri.

Klientide arvu kasv

Coop Panga klientide arv kasvas 2019. aasta jooksul 17 tuhande erakliendi ja 1 600 ärikliendi võrra, aasta lõpuks oli pangal 64 tuhat klienti. Lisaks on panga tarbimisfinantseerimisega tegeleval tütarettevõttel Coop Finantsil 100 tuhat klienti.

Kasumi kasv

Coop Panga kasum ulatus 2019. aastal 5,5 miljoni euroni, kasvades aastaga 16%.

Laenuportfelli kasv

Coop Panga laenuportfell kasvas 40% võrreldes eelneva aastaga. Kiiret kasvu toetasid kõik finantseerimisega tegelevad äriliinid – kodulaen, tarbimislaen, ärilaen ja liising.

Hoiuste kasv

Eesti eraisikud ja ettevõtted tõid eelmisel aastal panka 68 miljoni euro eest hoiuseid. Läbi Raisini platvormi kogus Coop Pank tähtajalist hoiust 50 miljonit eurot.

Parim hoiuseintress

Alates 2019. aasta kevadest maksab Coop Pank eraisikutest klientidele, kes kasutavad pangateenuste paketti Rändrahn, arvelduskonto jäägilt intressi 1% aastas. Ka äriklientidele pakub Coop Pank turu parimat arvelduskonto intressi, mis olenevalt summast ulatub kuni 0,25 protsendini.

Välkmaksed

2019. aasta aprillis liitus Coop Pank pankadevahelise välkmaksete süsteemiga, mis võimaldab klientidel teha ja vastu võtta kuni 15 000 euroseid makseid sekunditega.

Coop Kindlustusmaakler

2019. aasta augustikuus asutas Coop Pank tütarfirma Coop Kindlustusmaakler AS-i, mille kaudu pakutakse klientidele kõiki enimlevinud kindlustustooteid nagu liiklus-, kasko-, kodu- ja reisikindlustust, väike ja keskmise suurusega ettevõtete varakindlustust, ehitusmasinate ja muude seadmete kindlustust.

Kõige soodsamad hinnad Coop Panga kaardiga Coopi kauplustes

Novembrist 2019 hakkas Eesti suurim jaekaubanduskett Coop pakkuma Coop Panga klientidele suurimaid võimalikke soodustusi, mis olid seni kättesaadavad vaid maksefunktsiooniga kliendikaardi Säästukaart Pluss kasutajatele. Samuti hakkasid Coop Panga kaardi omanikud teenima 10% rohkem Coopi boonuspunkte kui tavataseme Säästukaardi kasutajad.

Coop Sula

2019. aasta mais hakkas Coop Pank pakkuma era- ja äriklientidele uuenduslikku sularaha sissemakse teenust Coop poodide kassades. Panga kliendid saavad nüüd teha sularaha sisse- ja väljamakseid kokku rohkem kui 300 Coopi kaupluse kassas üle Eesti.

Coop Pank börsi põhinimekirjas

Novembris 2019 toimus Coop Panga aktsiate esmane avalik pakkumine, mille käigus märkis aktsiad ligi 11 000 investorit ning panga kasvustrateegia elluviimiseks kaasati 31 miljonit eurot. Coop Panga aktsia märkimishinnaks kujunes 1,15 eurot.

Finantstulemused

Tuhandetes eurodes

Kasumiaruanne	2019	2018	muutus
Neto intressitulu	20 689	16 779	3 910
Neto teenustasutulu	2 372	2 302	70
Muud tulud	658	687	-29
Neto tegevustulud kokku	23 719	19 768	3 951
Tegevuskulud	-16 261	-13 601	-2 660
Laenude allahindluse kulu	-1 931	-1 392	-539
Tulumaksu kulu	0	-22	22
Puhaskasum	5 527	4 753	774
sh emaettevõtte omanikele kuuluv osa	5 527	4 753	774

Netotulud kasvasid eeelmise aastaga võrreldes 20% ja puhaskasum 16%. Tegevuskulud kasvasid 20% eelkõige personalikulude arvelt.

Ärimahud

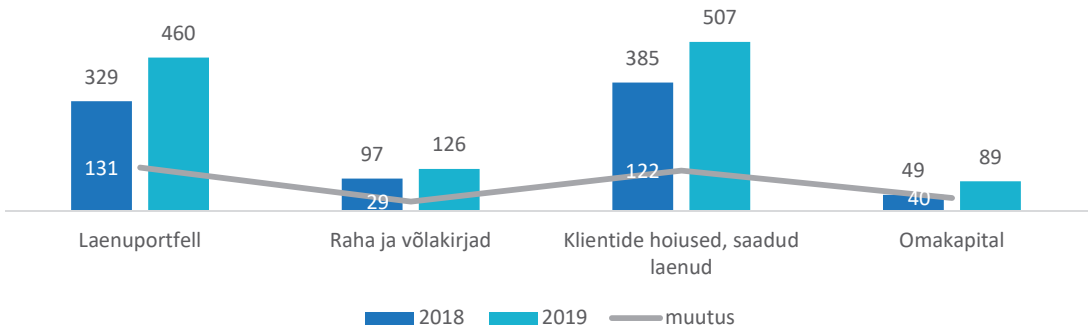

2019. aastal kasvas kontserni neto laenuportfell 40% ning klientide hoiuste ja saadud laenude maht kasvas aastaga 32%. Omakapitali tõstmiseks noteeriti panga aktsiad 2019. aasta lõpus börsil.

Suhtarvud	2019	2018	muutus
Keskmine omakapital (emaettevõtte osa), tuhat eurot	56 452	47 169	9 282
Omakapitali tootlus (ROE), %	9,8	10,1	-0,3
(puhaskasum / 12 kuu keskmine omakapital)			
Koguvarad, keskmine, tuhat eurot	528 790	408 828	119 962
Varade tootlus (ROA), %	1,0	1,2	-0,2
(puhaskasum / koguvarad, keskmine)			
Sularaha ja intressitootvad varad, keskmine, tuhat eurot	494 936	393 073	101 864
Neto intressimarginaal (NIM), %	4,2	4,3	-0,1
(neto intressitulud / intressitootvad varad, keskmine)			
Kulude ja tulude suhe, %	68,6	68,8	-0,2
(tegevuskulud kokku / neto tegevustulud kokku)			

Kapitaliseeritus ja riskipositsioonid

Kapitalibaas, tuhandetes eurodes	31.12.2019	31.12.2018
Esimese taseme omavahendid		
Sissemakstud aktsiakapital ja ülekurss	72 757	38 374
Reservkapital	2 526	2 288
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	8 314	3 799
Aruandeperioodi aktsepteeritav kasum	3 944	3 989
Muu akumuleeritud koondkasum	1	-154
Immateriaalse varana kajastatav firmaväärtus (-)	-6 757	-6 757
Immateriaalne põhivara (-)	-3 712	-2 290
Usaldusväärse hindamise nõuetest tulenev väärtuse korrigeerimine (-)	-4	-10
Muud mahaarvamised I taseme omavahenditest (-)	-538	-313
Muud üleminekusätetest tulenevad omavahendite korrigeerimised	535	598
Esimese taseme omavahendid (Tier I kapital)	77 066	39 524
Allutatud kohustised	7 000	5 000
Teise taseme omavahendid (Tier II kapital)	7 000	5 000
Aktsepteeritud kapital adekvaatsuse arvutamiseks	84 066	44 524
Riskiga kaalutud varad (RWA)		
Keskvalitsused ja keskpangad standardmeetodil	699	965
Krediidiasutused, investeerimisühingud ja kohalikud omavalitsused standardmeetodil	570	2 915
Äriühingud standardmeetodil	39 450	28 245
Jaenõuded standardmeetodil	86 643	62 038
Kinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud nõuded standardmeetodil	142 311	100 004
Makseviivituses olevad nõuded standardmeetodil	5 972	959
Eriti suure riskiga seotud kirjed standardmeetodil	29 231	19 626
Muud varad standardmeetodil	11 994	10 330
Krediidirisk ja vastaspoole krediidirisk kokku	316 870	225 082
Operatsioonirisk baasmeetodil	28 414	21 509
Kokku riskiga kaalutud varad (koguriskipositsioon)	345 284	246 591
Kapitali adekvaatsus (%)	24,35%	18,06%
Tier I kapitali suhtarv (%)	22,32%	16,03%

Nõuded omavahenditele		
Esimese taseme põhiomavahendite suhtarv	4,50%	I taseme põhiomavahendid/koguriskipositsioon
Esimese taseme omavahendite suhtarv	6,00%	I taseme omavahendid/koguriskipositsioon
Koguomavahendite suhtarv (kapitali adekvaatsus)	8,00%	koguomavahendid/koguriskipositsioon
Süsteemse riski puhver	1,00%	Koguriskipositsioonist
Kapitali säilitamise puhver	2,50%	Koguriskipositsioonist

Kontsern on aruandeperioodi lõpu seisuga kooskõlas kõikide regulatiivsete kapitalinõuetega. Kontserni süsteemse riski puhvriks seisuga 31.12.2019 on 3 453 (31.12.2018: 2 466) tuhat eurot. Kontserni kapitali säilitamise puhvriks seisuga 31.12.2019 on 8 632 (31.12.2018: 6 165) tuhat eurot.

Kontserni finantsvõimenduse määr seisuga 31.12.2019 on 11,98 % (31.12.2018: 8,33%). Finantsvõimenduse määra arvutamiseks jagatakse I taseme omavahendid kogu riskipositsiooni (bilansilised ja bilansivälised) näitajaga.

Kontserni likviidsuspositsioon on tugev. Likviidsuskatte kordaja (*Liquidity Coverage Ratio*, LCR) oli 31.12.2019 seisuga 682% (31.12.2018 oli 1 375%), regulatiivne miinimumnõue on 100%.

Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr. 575/2013 käsitletakse riskide kontsentreerumisena ühe kliendi või klientide rühma suhtes võetud riskipositsioone, mis võrduvad või ületavad 10% krediidiasutuse aktsepteeritud kapitalist (vt eelmisel leheküljel kapitaliseerituse tabelit). Allpool olevas tabelis toodud riskide kontsentreerumise kohaldatavatest piirmääradest on vabastatud EL määruse nr. 575/2013 artikkel 400 lg 1 tingimustel riskipositsioonid klientide vastu, mis tulenevad kasutamata krediidilimiitidest. Riskide kontsentreerumise piirmääradest on vabastatud ka riskipositsioonid keskvalitsuste ja keskpankade vastu, kellele on määratud riskikaaluks 0%.

Riskikontsentratsiooni piirmäärad vastaspoolte suhtes	Kohaldatav piirmäär	Klientide arv		Riskipositsioonide väärtused kokku	
		31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Krediidiasutused ja investeerimisühingud	aktsepteeritud kapital	0	1	0	7 590
Muud isikud	25% aktsepteeritud kapitalist	0	4	0	20 381

Kõikide riskipositsioonide jaotumine järelejäänud tähtaegade lõikes on esitatud riskipositsiooni klasside kaupa:

31.12.2019	Nõudmiseni	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Bilansilised (standardmeetodil)						
Keskvalitsused ja keskpangad	99 792	0	0	10	0	99 802
Avaliku sektori asutused	0	0	236	0	0	236
Krediidiasutused, investeerimisühingud ja kohalikud omavalitsused	2 452	0	412	0	0	2 864
Äriühingud	0	0	14 993	24 572	2	39 567
Jaenõuded	10 128	1 077	7 849	86 358	17 110	122 522
Kinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud nõuded	187	1 977	11 103	87 921	179 276	280 464
Makseviivituses olevad nõuded	4 057	2	28	1 390	159	5 636
Eriti suure riskiga seotud kirjed	0	2 198	3 259	10 768	393	16 618
Omakapitali investeeringud	0	0	0	0	13	13
Muud varad	22 947	3 437	6 948	0	314	33 646
Bilansilised riskipositsioonid kokku	139 563	8 691	44 828	211 019	197 267	601 368
Bilansivälised (standardmeetodil)						
Äriühingud	2 684	0	0	0	0	2 684
Jaenõuded	26 979	0	0	0	0	26 979
Kinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud nõuded	7 076	0	0	0	0	7 076
Makseviivituses nõuded standardmeetodil	0	0	0	0	0	0
Eriti suure riskiga seotud kirjed	5 836	0	0	0	0	5 836
Bilansivälised riskipositsioonid kokku	42 575	0	0	0	0	42 575
Kogu riskipositsioon kokku	182 138	8 691	44 828	211 019	197 267	643 943

31.12.2018	Nõudmiseni	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Bilansilised (standardmeetodil)						
Keskvalitsused ja keskpangad	52 063	325	0	1 929	0	54 317
Avaliku sektori asutused	0	0	0	12	0	12
Krediidiasutused, investeerimisühingud ja kohalikud omavalitsused	13 746	0	500	0	0	14 246
Äriühingud	395	515	10 649	16 042	283	27 884
Jaenõuded	9 723	382	6 293	55 063	15 667	87 128
Kinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud nõuded	508	1 841	6 233	61 833	139 288	209 703
Makseviivituses olevad nõuded	545	3	9	85	213	855
Eriti suure riskiga seotud kirjed	0	1 046	3 285	6 789	405	11 525
Omakapitali investeeringud	0	0	0	0	13	13
Muud varad	32 047	0	98	0	0	32 145
Bilansilised riskipositsioonid kokku	109 027	4 112	27 067	141 753	155 869	437 828
Bilansivälised (standardmeetodil)						
Äriühingud	2 310	0	0	0	0	2 310
Jaenõuded	21 555	0	0	0	0	21 555
Kinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud nõuded	9 553	0	0	0	0	9 553
Makseviivituses nõuded standardmeetodil	135	0	0	0	0	135
Eriti suure riskiga seotud kirjed	3 550	0	0	0	0	3 550
Bilansivälised riskipositsioonid kokku	37 103	0	0	0	0	37 103
Kogu riskipositsioon kokku	146 130	4 112	27 067	141 753	155 869	474 931

Kontserni varad on valdavalt koormamata, välja arvatud mitmesuguste arvelduste tagamiseks seatud deposiidid kogusummas 714 tuhat eurot. Vara käsitletakse koormatuna, kui seda vara kasutatakse mis tahes bilansilise- või bilansivälise tehingu tagamiseks või krediidikvaliteedi parandamiseks ning see vara on panditud ja seda vara ei saa vabalt pandi alt vabastada ilma pandipidaja eelneva nõusolekuta. Paigutatud või panditud varasid, mida ei kasutata ja mida saab vabalt tagasi võtta, ei käsitleta koormatud varana.

Koormatud ja koormamata varadest annab ülevaate järgnev tabel:

31.12.2019	Koormatud varade bilansiline väärtus	Koormatud varade õiglane väärtus	Koormamata varade bilansiline väärtus	Koormamata varade õiglane väärtus	Bilansiline väärtus kokku
Nõuded keskpankade ja krediidiasutuste vastu	400	400	100 364	100 364	100 764
Keskvalitsuse võlakirjad	0	0	1 398	1 398	1 398
Mittefinantsettevõtja võlakirjad	0	0	2 663	2 663	2 663
Laenud ja nõuded klientidele	0	0	460 460	461 453	460 460
Muud varad	314	314	45 703	45 703	46 017
Varad	714	714	610 588	611 581	611 302

31.12.2018	Koormatud varade bilansiline väärtus	Koormatud varade õiglane väärtus	Koormamata varade bilansiline väärtus	Koormamata varade õiglane väärtus	Bilansiline väärtus kokku
Nõuded keskpankade ja krediidiasutuste vastu	500	500	65 809	65 809	66 309
Keskvalitsuse võlakirjad	0	0	1 929	1 929	1 929
Mittefinantsettevõtja võlakirjad	0	0	7 201	7 201	7 201
Laenud ja nõuded klientidele	0	0	328 723	326 199	328 723
Muud varad	178	178	41 938	41 938	42 116
Varad	678	678	445 600	443 076	446 278

Kontserni juhtimiskorraldus

Coop Pank AS kontsern lähtub oma tegevuses konsolideerituse põhimõttest, mis väljendub ühtsete ja kooskõlastatud eesmärkide seadmises, ühtsete põhiväärtuste järgimises ning tegevusega kaasnevate riskide juhtimiseks kontserniüleste otsustuspädevate organite toimimises.

Coop Pank AS juhtorganiteks on nõukogu ja juhatus. Nõukogu valitakse aktsionäride üldkoosoleku poolt kolmeaastaseks perioodiks. Ettepanekuid üldkoosoleku otsuse eelnõuna nõukogu liikme kandidatuuri ülesseadmiseks saavad esitada aktsionärid, kelle häältega on esindatud vähemalt 1/10 aktsiakapitalist. Juhatus valitakse panga nõukogu poolt kolmeks aastaks. Juhatuse kui kollegiaalse organi liikmete valimisel jälgib nõukogu, et moodustatav juhatus oleks oma koosseisult piisavalt mitmekesine läbi teadmiste, oskuste, kogemuste ja hariduse profiili, et oleks tagatud juhatuse võimekus efektiivselt juhtida kõiki panga tegevusalasid. Juhatuse koosseisu kujundamisel püütakse arvestada ka soolist mitmekesisust.

Juhtorgani liikmete valimisel lähtutakse krediidiasutuste seaduses sätestatud juhtorgani liikmele esitatavatest nõuetest: valitaval isikul peavad olema krediidiasutuse juhtimiseks vajalikud teadmised, oskused, kogemused, haridus, kutsealane sobivus ja laitmatu ärialane reputatsioon. Juhatuse liikmeks ei valita isikut, kelle varasem tegevus on kaasa toonud äriühingu pankroti või sundlikvideerimise või tegevusloa kehtetuks tunnistamise või kellelt on seaduse alusel ära võetud õigus olla ettevõtja või kelle varasem tegevus äriühingu juhina on näidanud, et ta ei ole suuteline korraldama äriühingu juhtimist selliselt, et äriühingu aktsionäride, osanike, liikmete, võlausaldajate ja klientide huvid oleksid küllaldaselt kaitstud või kelle varasem tegevus on näidanud, et ta muul mõjuval põhjusel ei ole sobiv äriühingut juhtima. Tagamaks eelnimetatud nõuete täitmist, on pangas kehtestatud sisemine kord juhtorgani liikme sobivuse hindamiseks: sobivust hinnatakse nii enne vastava isiku valimist juhtorgani liikmeks kui ka vajadusel tema ametisoleku kestel. Et tagada juhatuse liikmete jätkusuutlik kompetents, on pangas ette nähtud kord juhatuse liikmete regulaarseks enesetäiendamiseks.

Juhatus

MARGUS RINK

Panga juhatuse esimees alates veebruarist 2017.

Eelnevalt on olnud Eesti Energia juhatuse liige ning Swedbank jaepanganduse juht.

HANS PAJOMA

Panga juhatuse liige alates aprillist 2017.

Eelnevalt on olnud DNB Pank Norra äripanganduse juht ning DNB Pank Eesti tegevjuht.

KERLI LÕHMUS

Panga juhatuse liige alates veebruarist 2017.

Eelnevalt on olnud LHV Pank ja LHV Varahaldus finantsjuht.

HEIKKO MÄE

Panga juhatuse liige alates veebruarist 2020.

Varasemalt Magnum Veterinaaria tegevjuht ning energiakaubanduse juht Eesti Energias.

Nõukogu

JAANUS VIHAND

Nõukogu esimees, auditikomitee ja töötasukomitee liige.

Apollo Group OÜ juhatuse esimees.

PRIIT PÕLDOJA

Nõukogu liige, auditikomitee ja töötasukomitee liige.

AS Inbank asutaja ja nõukogu liige.

ROMAN PROVOTOROV

Nõukogu liige.

Antsla Tarbijate Ühistu juhatuse liige.

JAAN MARJUNDI

Nõukogu liige, töötasukomitee liige.

Harju Tarbijate Ühistu juhatuse esimees.

MÄRT MEERITS

Nõukogu liige, auditikomitee liige.

OÜ Placebo ja OÜ Terviston juhatuse liige.

Kontserni struktuuri kujundab ja kinnitab panga juhatus, arvestades õigusaktides, panga ning tema tütarettevõtete põhikirjades ning strateegias sätestatut, samuti arvestades nõukogu poolt antud juhiseid ning panga arenguprioriteete. Kontserni organisatsiooniline struktuur põhineb funktsionaalsel struktuuril. Vastutus panga ning tütarettevõtete tegevuse eest on jaotatud panga juhatuse liikmete vahel äriliinide ning osakondade kaupa. Vastutusvaldkondade jaotus juhatuse liikmete vahel lähtub funktsioonide lahususe põhimõttest, mis tagab kontrollivate üksuste lahususe kontrollitavatest üksustest.

Kontserni strateegia, eesmärgid ning riskijuhtimise põhimõtted kinnitab panga nõukogu. Panga juhatus ja kontserni kuuluvate ettevõtete nõukogud kinnitavad konkreetse äriliini või ettevõtte jaoks detailsema tegevusplaani. Kontserni strateegias väljendatud põhiväärtused on ühtsed kogu panga kontserni ettevõtete jaoks. Kontsernis toimib kontserniülene riskide juhtimine ning on loodud järgmised kontserniülesed komiteed:

- Auditi-/riskikomitee, mis koosneb panga suuraktsionäride esindajatest ning kelle ülesandeks on olla nõuandev organ raamatupidamise, audiitorkontrolli, riskijuhtimise, tegevuse seaduslikkuse, sisekontrolli ja auditeerimise, järelvalve teostamise ja eelarve koostamise valdkonnas.
- Töötasukomitee, mis koosneb panga suuraktsionäride esindajatest ning kelle ülesandeks on hinnata tasustamise põhimõtete rakendamist ning nende kooskõla kontserni tegevuseesmärkidega, samuti hinnata tasustamisega seotud otsuste mõju kontserni riskijuhtimisele, omavahendite ja likviidsuse kohta sätestatud nõuete täitmisele.
- Krediidikomitee, mis on otsustuspädev organ krediidiotsuste tegemisel. Komitee ülesandeks on läbi enda otsuste tagada kontserniüleselt ühtse krediidipoliitika järgimine.
- Aktivate ja passivate juhtimise komitee, mis on kontserniüleselt otsustuspädev organ likviidsusriski, pangaportfelli intressiriski ja väärtpaberiportfelli juhtimisel, aktivate ja passivate struktuuri kujundamisel ning tulususe juhtimisel.
- Kontode avamise komitee, mille ülesandeks on läbi oma otsuste juhtida kõrgema riskiastmega klientidega kliendisuhte loomist ning vajadusel lõpetamist.
- Arendusprojektide komitee, mille peamiseks ülesandeks on kontserni strateegiliste eesmärkide saavutamiseks vajalike infosüsteemide arenduste juhtimine.

Et tagada kontserni tegevuse efektiivsus, finantsaruandluse usaldatavus, tegevuse vastavus seadustele ja muudele õigusaktidele, juhtimisorganite poolt kinnitatud sisereeglitele ning otsuste vastuvõtmine usaldusväärse ja asjakohase informatsiooni alusel, on kontsernis loodud kõiki tegevus- ja juhtimistasandeid hõlmav kontserniülene sisekontrolli süsteem. Tegevuse kontrollimine põhineb 3-tasandilisel kontrollisüsteemil. Esimesel tasandil toimub kontroll iga üksuse siseselt enesekontrollina. Teisel tasandil tegutsevad iseseisvate ja sõltumatute kontrolliüksustena riskijuhtimise ning vastavuskontrolli funktsioon. Kolmandal tasandil tegutseb kontserni kogu tegevust kontrolliv siseauditi üksus.

Kontserni struktuur

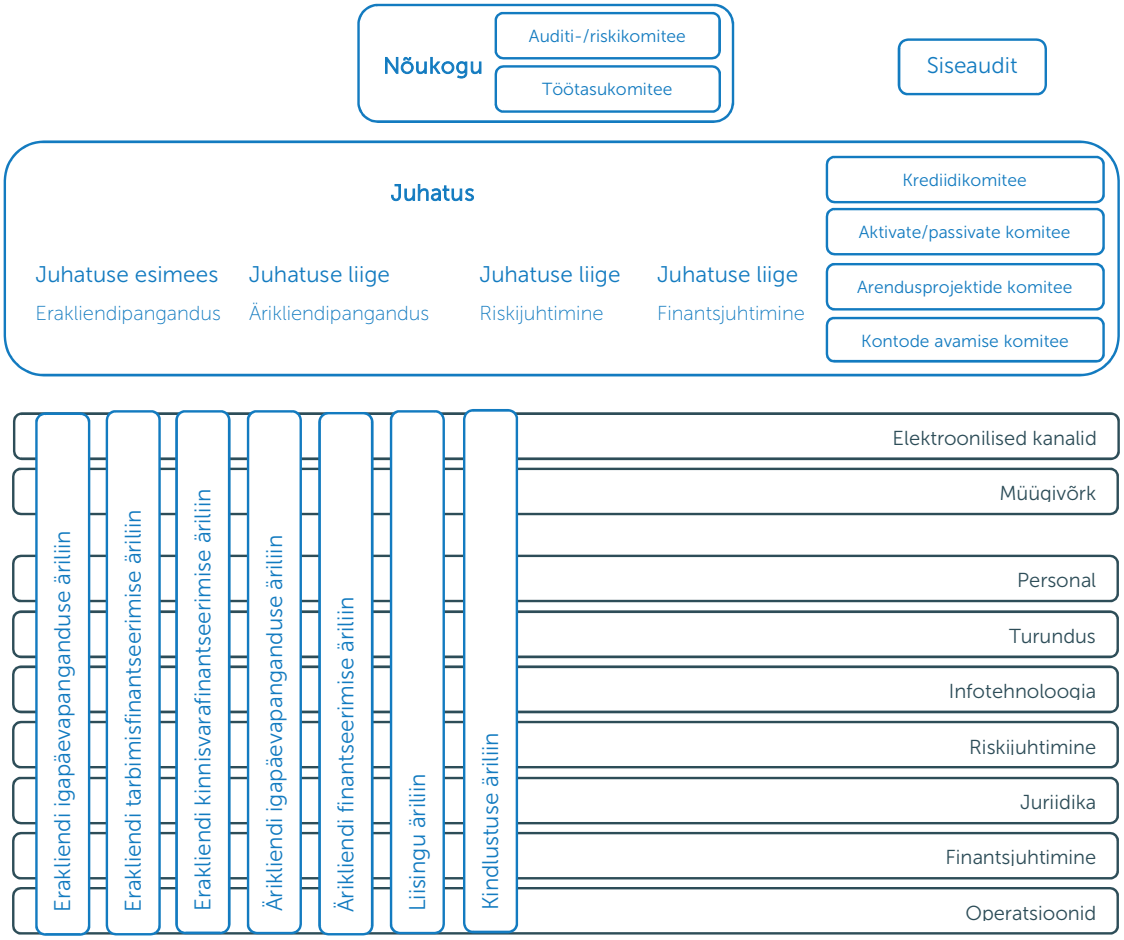

2019. aasta lõpus alustas tegevust uue äriliinina kindlustus.

Tasustamispoliitika

Coop Panga kontsernis kehtib ühtne tasustamispoliitika, mis on kinnitatud panga nõukogu poolt ning mille efektiivsust, eesmärgipärasust ja täitmist kontrollib töötasukomitee. 2019. aastal toimus kaks töötasukomitee koosolekut. Tasustamispoliitika kehtib ühtselt kontserni kõikidele töötajatele.

Coop Panga kontsernis kehtiv töötasu struktuur koosneb:

- põhitöötasust, mis on tööandja ja töötaja vahel lepinguga kokkulepitud töötajale makstav tasu;
- muutuvtasust, mis on tööandja otsuse alusel määratav täiendav tasu (müügiboonus, tulemustasu, aktsiaoptsioon).

Müügiboonuseid makstakse müügiga seotud töötajatele 1-kuuliste või kvartaalsete eesmärkide saavutamisel. Tulemustasu kuulub väljamaksmisele aruandeperioodile järgneval perioodil neile töötajatele, kes on andnud oma panuse tulemuse saavutamiseks, järgides kontserni eesmärke ja väärtusi. Tulemustasu toetab tõhusat riskijuhtimist ega innusta võtma ülemääraseid riske, tasu suurus sõltub töötajate tegevuseesmärkide täitmisest. Põhipalk ja tulemustasu on mõistlikus tasakaalus.

Kõrgema juhtkonna ning oluliste äriüksuste ja riskikategooriate juhtimise eest vastutavate töötajate muutuvtasu ja põhitasu suhtarv aastal 2019 oli järgnev:

- kõrgem juhtkond – 23%
- kontrollifunktsiooni täitvad töötajad – 13%

Seisuga 31.12.2019 on juhtkonna liikmetele ja võtmetöötajatele väljastatud optsioone kokku 1 898 010 aktsiale realiseerimise tähtajaga kolm aastat väljastamise hetkest alates. 2019. aasta novembris kinnitasid aktsionärid uue kolme-aastase aktsiaoptsiooni programmi, mille alusel võib väljastada töötajatele optsioone kuni 1% panga aktsiate arvust. Järgmine aktsiaoptsioonide väljastamine võib aset leida 2020. aastal vastavalt nõukogu otsusele. Aktsiaoptsiooniprogrammi eesmärgiks on ühildada Panga ja temaga samasse kontserni kuuluvate äriühingute tegevjuhtkonna ja nendega võrdsustatud töötajate pikaajalised eesmärgid ja huvid Panga aktsionäride pikaajaliste huvidega. Ühised huvid väljenduvad kontserni professionaalses ja tasakaalustatud juhtimises, mis tagab kontserni jätkusuutliku arengu ja pikaajalise kasvu vastavalt seatud eesmärkidele ja strateegiale. Optsioonide väljastamisel lähtutakse kontserni ning optsiooniprogrammis osalema õigustatud isiku töö tulemustest vastaval aastal.

Tulemustasude kogusumma otsustab nõukogu, kes määrab ka juhatuse liikmete ja siseauditi üksuse tulemustasude konkreetsed summad. Ülejäänud töötajatele makstavad tulemustasud otsustab juhatus. Optsioonide väljastamise otsustab nõukogu töötasukomitee ettepanekul.

Rahalistele tasudele lisanduvad muud mitterahalised soodustused paindliku tööaja, kodus töötamise võimaluse, erinevate ühisürituste ja sportimise soodustuse näol. Kontserni töötajad töötavad töölepingute alusel, juhtkonna liikmed käsunduslepingute alusel.

Panga jaoks on oluline töötajate rahulolu ja areng. Selle tagamiseks korraldatakse erinevaid arendavaid koolitusi ja ühiseid üritusi, näiteks Aasta alguse Gala ja ühised suvepäevad Coop Eestiga. Kogu personaliga viiakse aasta jooksul läbi aastavestlused ja poolaastavestlused, et tagada töötajate liikumine õiges suunas motiveeritult ning produktiivselt.

Dividendipoliitika

Aktsionäride koosolekul 08.11.2019 kinnitati dividendipoliitika, mille järgi on panga eesmärgiks maksta dividendideks koos sisalduva tulumaksuga 25% panga konsolideerimisgrupi aktsionäridele kuuluvast maksude eelsest aastakasumist. Esimene dividendimakse toimub 2022. aastal 2021. aasta kasumist. Dividendi maksmise eelduseks on:

- väliste ja sisemiste kapitali nõuete täitmine;
- kapitali tase peale dividendi makseid on jätkusuutlik ja piisav, et tagada ärimahtude kasvu ning investeeringute vajadusi.

Üle 5% osalust omavad aktsionärid

Seisuga 31.12.2019 omavad üle 5% panga aktsiatest:

Coop Investeeringud OÜ	25,31%
Andres Sonn	9,34%
CM Capital OÜ	6,89%

Lisaks omavad Coop Eesti Keskühistu Tarbijate Ühistute liikmed kokku 18,29% panga aktsiatest, kuid eraldiseisvalt ei oma neist ükski üle 5%.

Hea Ühingujuhtimise Tava aruanne

Coop Pank AS järgib Nasdaq Tallinna börsi ja Finantsinspektsiooni poolt kinnitatud Head Ühingujuhtimise Tava (edaspidi HÜT) alates Coop Pank ASi aktsiate noteerimisest Tallinna börsi põhinimekirjas 10. detsembril 2019. Aruanne annab ülevaate Coop Pank ASi juhtimisest ja juhtimise vastavusest HÜT juhistele. Coop Pank AS järgib head ühingujuhtimise tava, välja arvatud juhul, kui käesolevas aruandes on märgitud teisiti.

1. Üldkoosolek

Coop Pank on aktsiaselts, mille juhtimisorganiteks on aktsionäride üldkoosolek, nõukogu ja juhatus. Üldkoosolek on panga kõrgeim juhtimisorgan, kus aktsionärid teostavad oma õigusi. Üldkoosoleku pädevus on sätestatud seaduses ning panga põhikirjas. Näiteks on üldkoosoleku pädevuses põhikirja muutmine, aktsiakapitali suurendamine ja vähendamine, vahetusvõlakirjade väljalaskmise otsustamine, nõukogu liikmete valimine ja nende volituste pikendamine, nõukogu liikmete ennetähtaegne tagasikutsumine, majandusaasta aruande kinnitamine ja kasumi jaotamine, aktsiaoptsiooniprogrammi kinnitamine, audiitori nimetamine ja tagasikutsumine.

Igal aktsionäril on õigus osaleda üldkoosolekul, võtta üldkoosolekul sõna päevakorras esitatud teemadel ning esitada põhjendatud küsimusi ja teha ettepanekuid. 2019. aastal ei esitatud üldkoosolekute eel aktsionäride küsimusi päevakorrapunktide kohta. Aktsionär võib üldkoosolekust osa võtta ja koosolekul hääletada isiklikult või kirjalikku volitust omava esindaja kaudu. Üldkoosolekud toimuvad tööpäevadel ning seni on toimunud panga asukohas Narva mnt 4, Tallinn. Pank ei ole eelnevalt täitnud HÜT punktis 1.1.1 nimetatud soovitust avaldada aktsionäride poolt esitatud küsimused oma veebilehel. Alates panga aktsiate noteerimisest Tallinna börsil asub pank nimetatud nõuet täitma.

Üldkoosoleku kutsub kokku juhatus. Korraline üldkoosolek, mille päevakorras on majandusaasta aruande kinnitamine, toimub vähemalt üks kord aastas. Juhatus kutsub korralise üldkoosoleku kokku hiljemalt nelja kuu jooksul majandusaasta lõppemisest. Nii korralise kui ka erakorralise üldkoosoleku toimumisest teatab juhatus ette vähemalt kolm nädalat. 2019. aastal lähtus pank tavapärasest äriseadustikus toodud regulatsioonist ning saatis aktsionäridele üldkoosoleku toimumise kutsed tähitud kirjaga aktsiaraamatusse kantud aadressil. Pank ei ole seni täitnud HÜT punktis 1.2.1 toodud nõuet, mis puudutab üldkoosoleku kokkukutsumise teate avaldamist panga veebilehel ja üleriigilise levikuga päevalehes, kuivõrd pank ei järginud HÜT põhimõtteid enne börsiettevõtteks saamist. Alates panga aktsiate noteerimisest Tallinna börsil asub pank nimetatud nõuet täitma.

Üldkoosoleku päevakord, juhatuse ja nõukogu ettepanekud, otsuste eelnõud ja muud asjakohased materjalid tehakse aktsionäridele kättesaadavaks enne üldkoosolekut. 2019. aastal toimunud üldkoosolekutega seotud materjalidega ja üldkoosoleku otsuste eelnõudega ning muude seaduse kohaselt üldkoosolekule esitatavate dokumentidega oli aktsionäridel võimalik tutvuda üldkoosoleku teatamisest alates kuni üldkoosoleku toimumise päevani panga peahoones Tallinnas, Narva mnt 4 tööpäeviti ajavahemikus 09:00 – 17:00. Pank ei ole seni täitnud HÜT punktis 1.2.3 toodud nõuet, mis puudutab materjalide avaldamist panga veebilehel; samuti punktides 1.2.2 ja 1.2.4 toodud nõudeid, mis puudutavad nõukogu ja aktsionäride ettepanekuid päevakorras olevate teemade kohta ning nende ettepanekute avaldamist panga veebilehel. Pank asub nimetatud nõudeid täitma alates 2020. aastast.

Üldkoosoleku jälgimist ja sellest osavõttu ei ole tehtud ning ei planeerita teha võimalikuks sidevahendite kaudu (HÜTi punkt 1.3.3), kuna selleks puudub vajadus, nõudlus ja sobilik lahendus.

2019. aastal toimus üks korraline aktsionäride üldkoosolek ja kaks erakorralist üldkoosolekut. 29. aprillil 2019 toimunud korralisel aktsionäride üldkoosolekul kinnitati 2018. aasta majandusaasta aruanne ja jaotati 2018.a majandusaasta kasum. Lisaks otsustati 2019. majandusaasta ega eelnevate majandusaastate kasumi arvelt dividende mitte maksta. Üldkoosolek toimus eesti keeles. Koosolekut juhatas nõukogu esimees Jaanus Vihand ja protokollis panga juriidilise osakonna juhataja Mariann Suik. Üldkoosolekul osalesid kõik panga juhatuse liikmed. Pank ei ole eelnevalt täitnud HÜT punktis 1.3.1 toodud soovitust, et üldkoosoleku juhatajaks ei valita nõukogu esimeest. Kuna nõukogu esimees on ühtlasi ka strateegilise aktsionäri esindaja ning on nõukogu esimehena hästi panga tegevusega kursis, ei ole eelneva aktsionäride ja organisatsiooni struktuuri puhul peetud vajalikuks üldkoosoleku juhatajaks kedagi teist valida. Seejuures on üldkoosoleku juhataja valitud alati ühehäälselt. Audiitor ei osalenud koosolekutel, kuna koosolekutel ei otsustatud küsimusi, mis vajaksid audiitori osalemist. Edaspidi planeerib pank hakata juhinduma HÜT punktis 1.3.1. toodud soovitustest.

2. Juhatus

2.1. Juhatuse ülesanded

Juhatus on Coop Panga juhtimisorgan, mis igapäevaselt esindab ja juhib panka. Põhikirja kohaselt võib panka esindada kõikides õigustoimingutes iga juhatuse liige. Juhatuse liikmed valib ja kutsub tagasi nõukogu. Juhatuse liikme valimiseks on vajalik tema nõusolek. Vastavalt panga põhikirjale koosneb juhatus kolmest kuni seitsmest liikmest. Juhatuse liikme volituste tähtaeg on kolm aastat. Igal juhatuse liikmel on oma vastutusvaldkond, mis määratakse kindlaks juhatuse liikme lepinguga. Juhatuse liikmega sõlmib tema ülesannete täitmiseks lepingu nõukogu esimees. Panga juhatuse liikmed ei osale samaaegselt teiste äriühingute juhatuse või nõukogude töös. Erinevalt eeltoodust osalevad juhatuse liikmed panga konsolideerimisgrupi ettevõtete juhtorganite töös.

Vastavalt juhatuse liikmetega sõlmitud lepingutele otsustatakse juhatuse liikme ametiaja pikendamine 3 kuud enne ametiaja kavandatavat möödumist. Nõukogu määrab juhatuse esimehe. Juhatuse esimees korraldab juhatuse tööd. Nõukogu võib juhatuse liikme sõltumata põhjusest tagasi kutsuda. Juhatuse liige võib juhatusest tagasi astuda sõltumata põhjusest, teavitades sellest nõukogu. Juhatuse liikmega sõlmitud lepingust tulenevad õigused ja kohustused lõpevad vastavalt lepingule.

Juhatuse liikmeks valitakse isikud, kellel on panga juhatuse töös osalemiseks piisavad teadmised ja kogemused. Panga juhatuse ja nõukogu liikmete valimiseks ja hindamiseks on pangas kehtestatud „Sobivusmenetluse läbiviimise poliitika", mida rakendatakse koostoimes kehtivate õigusaktide (eelkõige krediidiasutuste seaduse) ning Finantsinspektsiooni ja/või teiste järelevalveasutuste poolt kehtestatud soovituslike juhendite ja muude asjakohaste juhenddokumentidega.

Seisuga 31.12.2019 oli panga juhatus moodustatud neljaliikmelisena ja juhatusse kuulusid Margus Rink (esimees), Hans Pajoma, Kerli Lõhmus ja Janek Uiboupin. Janek Uiboupini volitused lõppesid 12.02.2020 ning alates 13.02.2020 on juhatuse liige Heikko Mäe.

Juhatus teostab igapäevaseid juhtimisotsuseid iseseisvalt, lähtudes panga ja aktsionäride parimatest huvidest ning jättes kõrvale isiklikud huvid. Juhatuse liikmete ülesandeks on panga igapäevane juhtimine ning panga strateegia väljatöötamine ja selle rakendamine. Juhatus tagab panga tegevusvaldkonnast lähtudes sobiva riskijuhtimise ja sisekontrolli toimimise.

2.2. Juhtide tasustamise põhimõtted

Panga tasustamise põhimõtete eesmärk on õiglase, motiveeriva, läbipaistva ja õigusaktidega vastavuses oleva tasustamise korraldamine. Juhatuse liikmete töötasude üle on otsustamisõigus nõukogul. Panga Töötasukomitee vaatab kord aastas üle juhatuse tasustamise alused. Juhatuse liikmete tasupaketi määramisel võtab Töötasukomitee eelkõige arvesse konkreetse juhatuse liikme tööülesandeid, tema tegevust, kogu juhatuse tegevust, samuti panga majanduslikku olukorda, äritegevuse hetkeseisu ja tulevikusuundi võrdluses samasse majandussektorisse kuuluvate äriühingute samade näitajatega.

Juhatuse liikme tasupakett peab olema selline, mis motiveerib isikut tegutsema panga parimates huvides. Juhatuse liikmete põhipalk lepitakse kokku juhatuse liikme lepinguga. Sisekontrolli ja riskijuhtimist teostatavate juhatuse liikmete või töötajate tasustamise põhimõtted peavad tagama nende sõltumatuse ja objektiivsuse riskijuhtimise/sisekontrolliga seotud ülesannete täitmisel. Nimetatud töötajate tasustamine ei tohi oleneda kontrollitavate valdkondade tulemustest, seatud eesmärgid peavad olema üksiktöötaja tasandil kirjeldatud.

Pank rakendab kõigile töötajatele eesmärkide täitmisele vastavat iga-aastast rahalist tulemustasu ning lisaks võtmetöötajatele pikaajalist optsiooniprogrammi.

Juhatuse liikmetele 2019. aastal makstud brutotasud eurodes:

	2019. aasta põhitasu	Tulemustasu 2019. aastal
Margus Rink	108 000	31 500
Hans Pajoma	108 000	31 500
Janek Uiboupin	67 200	19 600
Kerli Lõhmus	67 200	19 600

Pangapoolsel juhatuse liikme lepingu erakorralisel ülesütlemisel makstakse juhatuse liikmele lahkumishüvitist 6 kuu tasu ulatuses. Lahkumishüvitis ei kuulu tasumisele, kui ülesütlemine on seotud ametiülesannete olulise, süülise rikkumisega või muu panga mainet oluliselt kahjustava teo toimepanemisega. Juhatuse liikme ametiaja mitte pikendamise korral on juhatuse liikmel õigus saada lahkumishüvitist 3 kuu tasu ulatuses.

Pank ei ole järginud HÜT punktis 2.2.7 antud soovitust tutvustada üldkoosolekul juhatuse tasustamise olulisemaid aspekte ja muudatusi nendes, kuid asub soovitust täitma 2020. aastal.

Juhatuse liikmetele ning nende lähikondlastele kuuluvad aktsiad ja aktsiaoptsioonid seisuga 31.12.2019:

	Liikmele kuuluvad aktsiad	Lähikondlasele kuuluvad aktsiad	Osaluse suurus	Aktsia-optsioonid	Aktsia ostuhind, mis tasutakse märkimisel	Märkimise tähtaeg
Margus Rink	12 487		0,01%	583 850	0,7305	Sept.2020
Hans Pajoma	12 487		0,01%	583 850	0,7305	Sept.2020
Kerli Lõhmus		27 000	0,03%	233 540	0,7660	Mai 2021
Janek Uiboupin	20 000		0,02%	116 770	0,7660	Mai 2021

2.3. Huvide konfliktid

Pangas kehtib pangagrupi ülene „Huvide konflikti juhtimise poliitika", mille kohaselt pangagrupi ettevõtete juhtorganite liikmed, struktuuriüksuste juhid ja kliendihaldurid on kohustatud esitama ja iga-aastaselt uuendama oma majanduslike huvide ja usaldusväärsuse deklaratsiooni. Uus deklaratsioon tuleb esitada ka koheselt pärast oluliste asjaolude muutumist, mis tekitavad või võivad tekitada huvide konflikti.

Panga ning juhatuse liikmete, nende lähedaste või nendega seotud isikute vahel toimuvad tehingud peavad olema eelnevalt nõukogu poolt heakskiidetud. 2019. aastal ei toimunud selliseid tehinguid.

Juhatuse liikmed ei ole teiste emitentide juhatuse ega nõukogu liikmed. Coop Pank AS juhatuse liikmed on panga tütarettevõtete nõukogu liikmeteks; riskijuhi ülesandeid täitev juhatuse liige on lisaks ka pangagruppi kuuluva Lätis asutatud kinnisvarahaldusega tegeleva ettevõtte juhatuse liige.

3. Nõukogu

Nõukogu on panga juhtimisorgan, mis planeerib panga tegevust ja korraldab panga juhtimist ning teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle. Nõukogu määrab kindlaks ja vaatab korrapäraselt üle panga strateegia, üldise tegevuskava, riskijuhtimise põhimõtted ja aastaeelarve. Nõukogul on viis kuni seitse liiget. Nõukogu liikmete volituste tähtaeg on kolm aastat. Nõukogu liikmed valivad enda seast nõukogu esimehe, kes korraldab nõukogu tegevust.
Nõukogu hindab korrapäraselt juhatuse tegevust panga strateegia elluviimisel, samuti hindab nõukogu panga finantsseisundit, riskijuhtimise süsteeme ja juhatuse tegevuse õiguspärasust.

Nõukogu liikmeks valitakse isikud, kellel on panga nõukogu töös osalemiseks piisavad teadmised ja kogemused. Panga juhatuse ja nõukogu liikmete valimiseks ja hindamiseks on pangas kehtestatud „Sobivusmenetluse läbiviimise poliitika", mida rakendatakse koostoimes kehtivate õigusaktide (eelkõige krediidiasutuste seaduse) ning Finantsinspektsiooni ja/või teiste järelevalveasutuste poolt kehtestatud soovituslike juhendite ja muude asjakohaste juhenddokumentidega.

Seisuga 31.12.2019 olid panga nõukogu liikmed Jaanus Vihand (esimees), Priit Põldoja (aseesimees), Jaan Marjundi, Roman Provotorov ja Märt Meerits. Aktsionäride üldkoosolek on otsustanud määrata nõukogu liikmetele brutotasu 1000 eurot, nõukogu esimehele ja aseesimehele 2000 eurot kuus. Nõukogu liikmele lahkumishüvitist ette nähtud ei ole.

Nõukogu liikmetele 2019. aastal makstud brutotasud eurodes:

	2019. aasta põhitasu
Jaanus Vihand	24 000
Priit Põldoja	24 000
Jaan Marjundi	12 000
Roman Provotorov	12 000
Märt Meerits	12 000

Vastavalt käesoleva aruande punktis 2.3. välja toodud korrale esitavad ka nõukogu liikmed majanduslike huvide ja usaldusväärsuse deklaratsiooni.

2019. aastal ei toimunud panga ning nõukogu liikmete, nende lähedaste või nendega seotud isikute vahel olulisi tehinguid.

2019. aastal toimus 12 nõukogu koosolekut ning 1 nõukogu otsuse vastuvõtmine ilma koosolekut kokku kutsumata. Kõik nõukogu liikmed võtsid osa kõikidest toimunud koosolekutest ja hääletustest.

Panga nõukogu liikmed ei ole hea ühingujuhtimise tava mõistes sõltumatud (HÜT 3.2.2). Pank on olnud kiire kasvu faasis, kus nõukogu liikmetena on eelistatud strateegiliste aktsionäride ning teiste suurimate aktsionäride esindajaid, kes on aktiivselt panustanud panga üles ehitamisesse ning strateegia kujundamisesse.

Nõukogu on moodustanud kaks komiteed: auditikomitee ja töötasukomitee. Komiteed on nõukogu järelevalve alla kuuluvad nõukogu nõuandvad organid.

3.1. Auditikomitee

Auditikomitee on nõukogu nõuandev organ raamatupidamise, audiitorkontrolli, riskijuhtimise, sisekontrolli ja -auditeerimise, järelevalve teostamise ja eelarve koostamise valdkonnas ning tegevuse seaduslikkuse osas. Auditikomitee lähtub oma tegevuses eelkõige Audiitortegevuse seadusest ja nõukogu poolt kinnitatud Auditikomitee töökorrast.

Auditikomitee ülesanne on muuhulgas jälgida raamatupidamise aastaaruande või konsolideeritud aruande audiitorkontrolli protsessi ning vandeaudiitori sõltumatust. Auditikomitee täidab ka riskikomitee ülesandeid ning nõustab nõukogu ja juhatust riskijuhtimise põhimõtete alal ja teostab järelevalvet riskijuhtimise üle. Auditikomitee teeb nõukogule ettepanekuid audiitorettevõtja ja siseaudiitori nimetamiseks või tagasikutsumiseks, samuti riskijuhtimise põhimõtete muutmiseks, probleemide kõrvaldamiseks organisatsioonis ja õigusaktidele vastavuse osas. Vähemalt kord aastas esitab auditikomiteele välisaudiitor ülevaate auditi käigus tehtud tähelepanekutest.

Auditikomiteesse peab kuuluma vähemalt kaks liiget, kes valitakse nõukogu poolt. Auditikomiteesse kuuluvad Paavo Truu (esimees), Priit Põldoja, Jaanus Vihand ja Märt Meerits. Auditikomitee liikmetele töö eest auditikomitees tasu ei maksta.

3.2. Töötasukomitee

Töötasukomitee ülesandeks on hinnata panga nõukogu poolt kinnitatud tasustamise põhimõtete rakendamist ning nende kooskõla panga tegevuseesmärkidega; tasustamisega seotud otsuste mõju panga riskijuhtimise, omavahendite ja likviidsuse kohta sätestatud nõuete täitmisele. Samuti teostab töötasukomitee järelevalvet juhatuse liikmete ja kõrgendatud nõuetele vastavate töötajate tasustamise üle.

Töötasukomiteesse kuulub vähemalt kaks liiget. Töötasukomitee liikmeteks Priit Põldoja (esimees), Jaanus Vihand ja Jaan Marjundi. Töötasukomitee liikmetele tasu ei maksta.

4. Juhatuse ja nõukogu koostöö

Juhatus ja nõukogu teevad panga huvide parima kaitsmise eesmärgil tihedat koostööd. Juhatus ja nõukogu töötavad ühiselt välja panga strateegia. Juhatus on kutsutud osalema igakuistel nõukogu koosolekutel. Juhatus teavitab nõukogu korrapäraselt kõikidest olulistest asjaoludest, mis puudutavad panga tegevuse planeerimist ja äritegevust, tegevusega seotud riske ning nende riskide juhtimist.

5. Mitmekesisuspoliitika rakendamine

Raamatupidamise seaduse § 24'[2] lg 4 kohaselt peab suurettevõtja, kelle emiteeritud hääleõigust andvad väärtpaberid on võetud kauplemisele Eesti või muu lepinguriigi reguleeritud väärtpaberiturule, ühingujuhtimise aruandes kirjeldama äriühingu juhatuses ja kõrgemas juhtorganis ellu viidavat mitmekesisuspoliitikat ning selle rakendamise tulemusi aruandeaastal. Kui mitmekesisuspoliitikat aruandeaastal rakendatud ei ole, tuleb selle põhjuseid selgitada ühingujuhtimise aruandes.

Pank ei rakendanud 2019. aastal mitmekesisuspoliitikat, kuna peab nii juhtide kui ka töötajate valikul silmas alati pangagrupi parimaid huve, lähtudes valikute tegemisel vastava kandidaadi haridusest, oskustest ja varasematest töökogemustest. Samas järgib pangagrupp põhimõtet mitte diskrimineerida kandidaate soolistel või muudel alustel.

6. Teabe avaldamine

Pank kohtleb kõiki aktsionäre võrdselt ja teavitab kõiki aktsionäre olulistest asjaoludest võrdselt ning alates 10.12.2019 arvestab informatsiooni jagamisel börsiettevõtetele kehtestatud reegleid.

Panga investoritele suunatud veebilehel tehakse aktsionäridele kättesaadavaks kõik dokumendid ja andmed Hea Ühingujuhtimise Tava alusel. Pank avaldab veebilehel finantskalendri, mis sisaldab majandusaasta aruande ja vahearuannete avalikustamise kuupäevi. Avalikustatav teave tehakse kättesaadavaks ka inglise keeles.

7. Finantsaruandlus ja auditeerimine

Pank avalikustab korra igal aastal majandusaasta aruande. Majandusaasta aruanne auditeeritakse ja kiidetakse heaks nõukogu poolt ning kinnitatakse üldkoosoleku poolt.

Nõukogu liikmed ei allkirjasta majandusaasta aruannet koos juhatuse liikmetega (HÜT punkt 6.1.1). Nõukogu seisukoht sisaldub nõukogu kirjalikus aruandes majandusaasta aruande kohta ning aruanne kiidetakse heaks nõukogu otsusega. Pank esitab aktsionäride üldkoosolekule juhatuse allkirjadega majandusaasta aruande (seega ei täida pank nõuet esitada aktsionäridele aruanne, mille on allkirjastanud juhatuse ja nõukogu liikmed – HÜT punkt 6.1.1), kuid üldkoosolekule esitatakse nõukogu ettevalmistatud ettepanek majandusaasta aruande heakskiitmise kohta.

Audiitor nimetatakse aktsionäride üldkoosoleku poolt, kes määrab ka audiitori tasustamise korra. Audiitor nimetatakse ühekordse audiitorkontrolli tegemiseks või üldkoosoleku poolt määratud tähtajaks.

2017. aastal korraldas juhatus konkursi audiitori valimiseks. Konkursi raames kohtuti ja küsiti pakkumisi neljalt suuremalt rahvusvaheliselt tunnustatud ettevõttelt. Konkursi tulemusena valiti välja AS PricewaterhouseCoopers, kes nimetati 26. aprillil 2017 toimunud aktsionäride korralisel üldkoosolekul ettevõtte audiitoriks ja kellega sõlmiti kolmeaastane leping 2017-2019 aasta majandusaasta auditeerimiseks.

Audiitori poolt on panga konsolideerimisgruppi kuuluvatele ettevõtetele 2019. a. jooksul osutatud lepingujärgseid teenuseid, sealhulgas kontserni kuuluvate ettevõtete majandusaasta aruannete auditid ja kvartaalsed ülevaatused ning muud kindlustandvad teenused, mille läbiviimise kohustus tuleneb vastavalt krediidiasutuste seadusest ja väärtpaberituru seadusest. Samuti on audiitor osutanud Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse kohaselt lubatud teisi teenuseid. Lisaks auditeeris audiitor aktsiate avaliku pakkumise ja noteerimise prospekti jaoks vajalikud aruanded.

Kokkuleppel välisaudiitoriga ei avalda pank lepingulisi tasusid (HÜT punkt 6.1.1), mis on audiitorile makstud või kuuluvad tasumisele, kuna tegemist on poolte vahelise konfidentsiaalse informatsiooniga, mille avaldamine ei ole panga tegevusele hinnangu andmiseks vältimatult vajalik.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud kasumiaruanne ja muu koondkasumi aruanne

tuhandetes eurodes	Lisa	2019	2018
Intressitulud efektiivse intressimäära meetodil		23 298	17 561
Muud samalaadsed intressitulud		2 280	2 294
Intressi- ja sarnased kulud		-4 889	-3 076
Neto intressitulu	5	20 689	16 779
Teenustasutulud		3 725	3 669
Teenustasukulud		-1 353	-1 367
Neto teenustasutulu	6	2 372	2 302
Varade müük		140	648
Müüdud varade kulu		-159	-662
Renditulud kinnisvarainvesteeringutelt		32	77
Kinnisvara haldusega seotud kulud		-79	-127
Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutus	14	-20	-187
Netotulu/kulu mittefinantsvara realiseerimisest		0	-6
Netotulu/kulu õiglases väärtuses kajastatavatelt finantsvaradelt		7	-12
Nõuete menetlemine		536	599
Muud tulud		201	357
Muud tulud, neto		658	687
Tööjõukulud	7	-9 880	-8 177
Tegevuskulud	8	-4 577	-4 628
Põhivara kulum	15	-1 804	-796
Tegevuskulud kokku		-16 261	-13 601
Kasum enne laenude allahindluse kulu		7 458	6 167
Laenude allahindluse kulu	12	-1 931	-1 392
Kasum/kahjum enne tulumaksu		5 527	4 775
Tulumaksu kulu		0	-22
Aruandeperioodi puhaskasum	4	5 527	4 753
Muu koondkasum / koondkahjum			
Kirjed, mida võib edaspidi klassifitseerida kasumiaruandesse:			
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi		155	-239
Aruandeperioodi muu koondkasum / koondkahjum		155	-239
Aruandeperioodi koondkasum		5 682	4 514
Puhaskasum omistatud:			
Emaettevõtte omanikud		5 527	4 753
Aruandeperioodi puhaskasum		5 527	4 753
Koondkasum omistatud:			
Emaettevõtte omanikud		5 682	4 514
Aruandeperioodi koondkasum		5 682	4 514
Tava puhaskasum aktsia kohta (eurodes)	24	0,09	0,08
Lahustatud puhaskasum aktsia kohta (eurodes)	24	0,09	0,08

Lisad lehekülgedel 33 kuni 97 on raamatupidamise aruande lahutamatud osad.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

tuhandetes eurodes	Lisa	31.12.2019	31.12.2018
Varad			
Raha ja raha ekvivalendid	9	122 295	88 030
Võlainstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	10	4 061	9 130
Omakapitaliinstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	10	13	13
Laenud ja nõuded klientidele	11,12	460 460	328 723
Muud finantsvarad	13	1 263	333
Varad müügiks	13	6 756	6 697
Firmaväärtus	3	6 757	6 757
Kasutamisõiguse esemeks olev vara	15	1 722	0
Muud materiaalsed põhivarad	15	2 504	2 465
Immateriaalsed põhivarad	15	3 712	2 289
Kinnisvarainvesteeringud	13,14	594	904
Muud varad	13	1 165	937
Varad kokku		611 302	446 278
Kohustised			
Klientide hoiused ja saadud laenud	16	506 531	385 118
Rendikohustised	17	1 725	0
Muud finantskohustised	17	3 462	4 126
Muud kohustised	17	3 169	2 845
Allutatud kohustised	18	7 064	5 026
Kohustised kokku		521 951	397 115
Omakapital	19		
Aktsiakapital		60 960	38 199
Ülekurss		11 797	175
Kohustuslik reservkapital		2 526	2 288
Jaotamata kasum		13 841	8 552
Muud reservid		227	-51
Emaettevõte omanikele kuuluv omakapital		89 351	49 163
Omakapital kokku		89 351	49 163
Kohustised ja omakapital kokku		611 302	446 278

Lisad lehekülgedel 33 kuni 97 on raamatupidamise aruande lahutamatud osad.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

tuhandetes eurodes	Lisa	2019	2018
Rahavood äritegevusest			
Saadud intressid		25 171	19 790
Makstud intressid		-4 086	-2 239
Saadud teenustasud		3 725	3 669
Makstud teenustasud		-1 353	-1 367
Muud saadud tulud		671	882
Makstud tööjõukulud		-9 743	-8 042
Makstud muud tegevuskulud		-4 577	-4 665
Rahavood äritegevusest enne äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutust		9 808	8 028
Äritegevusega seotud varade muutus			
Laenunõuded klientidele		-133 184	-92 315
Keskpangas oleva kohustusliku reservi muutus	9	-1 151	-135
Muud varad		-1 118	1 731
Äritegevusega seotud kohustuste muutus			
Klientide hoiuste ja saadud laenude muutus		120 648	68 311
Muud kohustused		-639	1 543
Neto rahavood äritegevusest		-5 636	-12 837
Rahavood investeerimistegevusest			
Soetatud põhivara		-2 746	-2 476
Müüdud põhivara- ja kinnisvarainvesteeringud		212	2 232
Soetatud võlakirjainvesteeringud		0	-2 632
Müüdud ja lunastatud võlakirjainvesteeringud		4 999	4 738
Kokku rahavood investeerimistegevusest		2 465	1 862
Rahavood finantseerimistegevusest			
Aktsiakapitali sissemakse	19	34 383	0
Allutatud võlakirjade emiteerimine	18	2 000	0
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		36 383	0
Valuutakursi muutuste mõju raha ja raha ekvivalentidele		-7	4
Raha ja raha ekvivalentide muutus		33 205	-10 971
Raha ja -ekvivalendid perioodi alguses		84 797	95 768
Raha ja -ekvivalendid perioodi lõpus		118 002	84 797
Raha ja raha ekvivalentide jääk koosneb:		118 002	84 797
Sularaha		21 531	21 721
Nõudmiseni hoiused keskpankades	9	94 019	49 321
Nõudmiseni ja lühikese tähtajaga hoiused krediidiasutustes	9	2 452	13 755

Lisad lehekülgedel 33 kuni 97 on raamatupidamise aruande lahutamatud osad.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

tuhandetes eurodes	Aktsia-kapital	Üle-kurss	Kohus-tuslik reserv-kapital	Muud reservid	Ümber-hindlus-reserv	Jaota-mata kasum	Ema-ettevõtte aktsionäride osa kokku	Omakapital kokku
Omakapital seisuga 31.12.2017	38 199	175	2 070	0	0	4 732	45 176	45 176
IFRS 9 esmarakendamise mõjud:								
Laenuportfell, laenukohustised	0	0	0	0	0	-630	-630	-630
Võlakirjaportfell	0	0	0	0	105	-85	20	20
Omakapital seisuga 01.01.2018	38 199	175	2 070	0	105	4 017	44 566	44 566
Muutus reservides	0	0	218	0	0	-218	0	0
Aktsiaoptsioonid *	0	0	0	103	0	0	103	103
Puhaskasum	0	0	0	0	0	4 753	4 753	4 753
Muu koondkasum	0	0	0	0	-259	0	-259	-259
Koondkasum kokku	0	0	0	0	-259	4 753	4 494	4 494
Omakapital seisuga 31.12.2018	38 199	175	2 288	103	-154	8 552	49 163	49 163
Aktsiakapitali suurendamine ülekursi arvelt	175	-175	0	0	0	0	0	0
Aktsiakapitali sissemaksmine	22 586	11 797	0	0	0	0	34 383	34 383
Muutus reservides	0	0	238	0	0	-238	0	0
Aktsiaoptsioonid *	0	0	0	123	0	0	123	123
Puhaskasum	0	0	0	0	0	5 527	5 527	5 527
Muu koondkasum	0	0	0	0	155	0	155	155
Koondkasum kokku	0	0	0	0	155	5 527	5 682	5 682
Omakapital seisuga 31.12.2019	60 960	11 797	2 526	226	1	13 841	89 351	89 351

*vt lisa 19

Lisad lehekülgedel 33 kuni 97 on raamatupidamise aruande lahutamatud osad.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Konsolideeritud raamatupidamisaruannete lisad

Lisa 1 Raamatupidamisarvestuse põhimõtted

Coop Pank AS, registreerimisnumber 10237832, on Eestis, Tallinna linnas, Narva mnt 4 registreeritud krediidiasutus. Coop Panga 2019. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne on kinnitatud Coop Pank AS-i juhatuse poolt ja esitatakse kinnitamiseks panga aktsionäridele.

Arvestus- ja esitusvaluuta

Coop Pank kontserni arvestusvaluutaks on euro ning 2019. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud tuhandetes eurodes, välja arvatud juhul, kui on märgitud teisiti.

1.1 Koostamise alused

Coop Panga kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (IFRS, International Financial Reporting Standards). Käesoleva konsolideeritud aruande koostamisel rakendatud peamised raamatupidamis-arvestuse põhimõtted on esitatud allpool. Kui ei ole näidatud teisiti, on neid põhimõtteid kohaldatud järjepidevalt kõikide esitatud aastate kohta. Majandustehinguid on kirjendatud soetusmaksumuse printsiibil nende tekkimise momendil, välja arvatud mõnedel juhtudel, kui alljärgnevates arvestuspõhimõtetes on kirjeldatud teisiti (nt finantsvarad õiglases väärtuses). Raamatupidamise aruanded on koostatud tekkepõhise arvestusprintsiibi kohaselt, kontsern liigitab oma tulud ja kulud vastavalt nende olemusele. Kirjete esitamise viisi või klassifitseerimise muutmisel konsolideeritud raamatupidamisaruandes on ümber klassifitseeritud ka vastavad eelmiste perioodide summad, va juhul kui raamatupidamisarvestuse põhimõtetes on teisiti sätestatud.

1.2 Olulised raamatupidamisarvestuslikud hinnangud

Konsolideeritud finantsaruannete esitamine vastavalt rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, eeldab teatud oluliste, juhtkonnapoolsete raamatupidamis-arvestuslike hinnangute ning eelduste tegemist, mis mõjutavad aruande kuupäeva seisuga raporteeritavate varade ja kohustuste jääke ning tingimuslike varade ja kohustuste esitamist ning aruandeperioodil kajastatud tulusid ja kulusid. Kuigi mitmed aruandes esitatud finantsnäitajad põhinevad juhtkonna teadmistel ja hinnangutel, mis on tehtud parima teadmise kohaselt, võib tegelik tulemus nendest hinnangutest oluliselt erineda. Täpsem hinnangute ülevaade on toodud vastavate arvestuspõhimõtete või lisade all.

Olulisi hinnanguid on kasutatud eelkõige järgmistes valdkondades:

- laenude allahindlused, sh tagatiste õiglase väärtuse hindamine (lisa 2; lisa 11,12);
- kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse hindamine (lisa 2);
- finantsvarade ja kohustiste õiglane väärtus (lisa 2);
- firmaväärtuse hindamine (lisa 3).

Kõige olulisemad juhtkonna poolsed hinnangud on seotud uue standardi IFRS 9 kasutuselevõtuga alates 01.01.2018. Juhtkond on hinnanud ärimudelit erinevate finantsvarade klassifitseerimiseks. Klientidele väljastatud laenude äriline eesmärk on lepinguliste rahavoogude kogumine, sealjuures võib selle mudeli alusel laene ka müüa krediidiriski vähendamise eesmärgil. Finantsinvesteeringuid võlainstrumentidesse tehakse likviidsete vahendite paigutamise eesmärgil, mistõttu on ka võlainstrumentidesse investeerimise äriline eesmärk lepinguliste rahavoogude kogumine ning müük vastavalt vajadusele. Täiendavalt on hinnatud, kas lepingulised

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

rahavood sisaldavad vaid põhiosa ja intressimakseid, sh on intressirahavood tasu raha ajaväärtuse eest, krediidiriski eest, likviidsusriski eest ning katavad muuhulgas ka administratiivkulusid ja kasumimarginaali. Kõik kajastatavad finantsvarad vastavad sellele kriteeriumile.

Juhtkond teeb ka hinnanguid finantsvarade oodatava krediidikahju mudeli sisendite osas. Mudeleid, hinnanguid ja sisendeid vaadatakse regulaarselt üle kontserni riskijuhtimise funktsiooni poolt.

Juhtkonna hinnanguid kaalutakse pidevalt ajaloolise kogemuse ja muude tegurite põhjal, sh ootused tuleviku sündmuste kohta, mida on antud tingimustes mõistlikeks hinnatud. Muutused hinnangutes võivad omada olulist mõju selle perioodi finantsaruannetele, mille hinnanguid muudeti. Juhtkond usub, et aluseks olevad eeldused on kohased ning nende põhjal koostatud kontserni majandusaasta finantsaruanded kajastavad kontserni finantsseisundit ja majandustulemusi õiglaselt.

1.3 Konsolideerimine

Coop Panga kontserni konsolideeritud finantsaruanded sisaldavad emaettevõtte Coop Pank AS ja kõigi tema tütarettevõtete – Coop Liising AS, Coop Finants AS, Coop Kindlustusmaakler AS, AS Martinoza ja SIA Prana Property – finantsaruandeid seisuga 31.12.2019. Kontsernile kehtivad ühtsed arvestuspõhimõtted. Kontsern Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 alusel ja kontsern konsolideerimises vastavalt IFRS-le kattuvad. Konsolideerimisel liidetakse panga ja tütarettevõtete finantsseisundi aruanded ja kasumiaruanded rida-realt, elimineerides omavahelised saldod, käibed, tulud-kulud ja realiseerimata kasumid-kahjumid kontserni ettevõtete vahelistelt tehingutelt.

Tütarettevõtted

Tütarettevõtted on kõik majandusüksused, mille üle kontsernil on kontroll. Kontsern kontrollib majandusüksust, kui ta saab või tal on õigused majandusüksuses osalemisest tulenevale muutuvale kasumile ja ta saab mõjutada kasumi suurust, kasutades oma mõjuvõimu majandusüksuse üle. Tütarettevõtted konsolideeritakse raamatupidamise aastaaruandes alates kontrolli tekkimisest kuni selle lõppemiseni.

Emaettevõtte eraldiseisvates põhiaruannetes on investeeringud tütarettevõtete aktsiatesse kajastatud soetusmaksumuses, miinus võimalikud allahindlused vara väärtuse langusest.

Mittekontrolliv osalus

Mitte-kontrolliv osalus on see osa tütarettevõtte aruandeperioodi tulemusest ja netovaradest, mida Kontsen otseselt või kaudselt ei oma. Mitte-kontrolliv osalus moodustab eraldi osa kontserni omakapitalist. Konsolideeritud finantsseisundi aruandes kajastatakse mitte-kontrolliv osalus eraldi emaettevõtte omanikele kuuluvast omakapitalist. Konsolideeritud kasumi- ja muus koondkasumiaruandes kajastatakse mitte-kontrolliva osaluse osa kasumist eraldi emaettevõtte omanikele kuuluvast osast.

1.4. Tehingud välisvaluutas ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutadeks on loetud kõik teised valuutad peale arvestusvaluuta euro. Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja -kohustised hinnatakse bilansipäeval ümber arvestusvaluutasse bilansipäeval kehtivate Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena tekkinud

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

kursikasumid ja –kahjumid esitatakse aruandeperioodi kasumiaruandes. Mitterahalised välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja kohustised, mida mõõdetakse õiglases väärtuses, hinnatakse ümber arvestusvaluutasse, võttes aluseks Euroopa Keskpanga valuutakursid, mis kehtivad õiglase väärtuse määramise päeval. Välisvaluutas fikseeritud mitterahalisi varasid ja kohustisi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil (nt ettemaksed, soetusmaksumuse meetodil kajastatavad varud, materiaalne ja immateriaalne põhivara), kajastatakse tehingupäeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursi alusel ja hiljem neid ümber ei hinnata.

1.5. Finantsvarad

Klassifitseerimine

Kontsern klassifitseerib finantsvarad järgmistesse mõõtmiskategooriatesse:

- need, mida kajastatakse õiglases väärtuses (kas muutusega läbi muu koondkasumiaruande või muutusega läbi kasumiaruande)
- need, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Klassifitseerimine sõltub kontserni ärimudelist finantsvarade haldamisel ning rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine

Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval ehk kuupäeval, millal Kontsern võtab endale vara ostmise või müümise kohustuse.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja Kontsern annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved.

Mõõtmine

Finantsvarad kajastatakse esmasel arvelevõtmisel õiglases väärtuses, millele on lisatud tehingukulud, mis on otseselt seotud finantsvara omandamisega, välja arvatud finantsvarade puhul, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastavate finantsvarade tehingutasud kajastatakse kuluna kasumiaruandes.

Võlainstrumendid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub kontserni ärimudelist finantsvarade haldamisel (kontserni eesmärk on vaid hoida varasid rahavoogude sissenõudmise eesmärgil või hoida varasid nii rahavoogude sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil, või muul eesmärgil) ning finantsvara lepingulistest rahavoogudest (kas rahavood sisaldavad vaid põhiosa- ja intressimakseid, intress sisaldab vaid tasu krediidiriski eest, raha ajaväärtuse eest, muid tavalisi laenude riske ning kasumimarginaali). Finantsvarad, mis sisaldavad tuletisinstrumente, hinnatakse ühtse instrumendina lepinguliste põhiosa- ja instressimaksete rahavoogude analüüsimisel.

Kontserni võlainstrumendid jagunevad järgmistesse mõõtmiskategooriatesse:

- Korrigeeritud soetusmaksumus: varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Nendest varadest saadav intressitulu kajastatakse finantstuludes sisemise intressimäära meetodil. Kajastamise lõpetamisel kajastatakse saadud kasum või kahjum

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

kasumiaruandes muudes tuludes/kuludes. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning krediidikahjumid kajastatakse kasumiaruandes eraldi ridadel. Järgnevad kontserni finantsvarad on klassifitseeritud selles kategoorias:

- Raha;
- Hoiused keskpankades;
- Laenud ja nõuded krediidiasutustele;
- Laenud ja nõuded klientidele;
- Muud finantsvarad.

- Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande: varad, mida hoitakse rahavoogude sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil, kuid varade rahavood on vaid põhiosa- ja intressimaksed, mõõdetakse õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande. Väärtuse muutused kajastatakse muus koondkasumis, välja arvatud väärtuse langusest tulenevad kahjumid või kasumid, intressitulud ja valuutakursimuutused, mis kajastatakse kasumiaruandes. Kui finantsvara kajastamine lõpetatakse, siis muus koondkasumiaruandes kajastatud kumulatiivne kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes real muud tulud/(kulud). Nimetatud finantsvarade intressitulu kajastatakse finantstulude real sisemise intressimäära meetodil. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning väärtuse languse kulu kajastatakse eraldi real kasumiaruandes.
  Kontsern kajastab järgmisi finantsvarasid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande:
  - Investeeringud võlainstrumentidesse.

- Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande: varad, mis ei vasta soetusmaksumuse või õiglases väärtuses muutusega läbi muu koondkasumi kriteeriumile, kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Kasum või kahjum võlainstrumentidelt muutustega läbi kasumiaruande kajastatakse vastava perioodi, mil õiglase väärtuse muutus on toimunud, kasumiaruandes real Neto kasum/-kahjum õiglases väärtuses läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradelt ja -kohustistelt. Sellised õiglase väärtuse kasumid ja kahjumid sisaldavad ka vastavatelt instrumentidelt teenitud lepingulisi intresse. Seisuga 31. detsember 2018 ja 31. detsember 2019 ei kajastatud kontserni finantsvarasid vastavas mõõtmiskategoorias.

<u>Omakapitaliinstrumendid</u>

Kontsern kajastab omakapitaliinstrumendid õiglases väärtuses. Kui Kontsern on võtnud vastu pöördumatu otsuse kajastada mitte-kauplemise eesmärgil hoitavate omakapitaliinstrumentide õiglase väärtuse muutused läbi muu koondkasumiaruande, siis ei ole võimalik omakapitali instrumendi kajastamise lõpetamisel õiglase väärtuse muutuseid ümber klassifitseerida ning kajastada läbi kasumiaruande. Sellistelt investeeringutelt saadud dividendid kajastatakse jätkuvalt kasumiaruandes real muud tulud.

Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande mõõdetud omakapitaliinstrumendist saadud kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes real muu tulu/kulu. Õiglases väärtuses läbi muu koondkasumiaruande kajastatud omakapitaliinstrumentide allahindluseid (ning allahindluse tühistamisi) ei kajastata eraldi õiglase väärtuse muutusest.

Kontsern kajastab omakapitaliinstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Finatsvarade väärtuse langus

Kontsern hindab korrigeeritud soetusmaksumuses ja õiglases väärtuses muutusega läbi muu koondkasumiaruande kajastavate võlainstrumentide oodatavat krediidikahjumit tuleviku informatsiooni baasil. Rakendatav väärtuse languse metoodika sõltub sellest, kas krediidirisk on oluliselt suurenenud.

Eeldatava krediidikahju mõõtmine võtab arvesse: (i) erapooletut ja tõenäosusega kaalutud summat, mille määramisel hinnatakse mitmeid võimalikke erinevaid tulemusi, (ii) raha ajaväärtust ja (iii) aruande perioodi lõpus ilma liigsete kulude või pingutusteta kättesaadavat mõistlikku ja põhjendatud informatsiooni minevikus toimunud sündmuste, praeguste tingimuste ja tulevaste majandustingimuste prognooside kohta.

Nõuetele ostjate vastu ja lepingulistele varadele, kus puudub oluline finantseerimise komponent, rakendab Kontsern IFRS 9 järgi lubatud lihtsustatud lähenemist ning arvestab nõuete allahindlust nõuete pikkuse oodatava krediidikahjumina nõuete esmasel kajastamisel. Kontsern kasutab allahindluste maatriksit, kus allahindlus arvutatakse nõuetele lähtudes erinevatest aegumiste perioodidest.

Kontsern kasutab kõikde korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglases väärtuses muutustega läbi koondkasmiaruande võlainstrumentide puhul kolmefaasilist mudelit, mis võtab arvesse krediidikvaliteedi muutust alates esmasest kajastamisest.

- Faas 1 – sisaldab finantsvarasid, mille krediidirisk ei ole suurenenud alates arvele võtmise hetkest. Eeldatavaks krediidikahjumiks on kogu lepinguperioodi eeldatavast krediididkahjust see osa, mis tuleneb kohustuse võimalikust täitmata jätmisest järgmise 12 kuu jooksul või kuni lepingu lõppemiseni, kui see on lühem (12 kuu eeldatav krediidikahjum).
- Faas 2 – sisaldab finantsvarasid, mille krediidirisk on oluliselt suurenenud alates arvele võtmise hetkest, kuid mille puhul ei ole veel objektiivseid põhjuseid lootusetuks tunnistamiseks. Eeldatav krediidikahjum mõõdetakse, võttes aluseks eeldatavaid krediidikahjumeid kogu eeldatava lepinguperioodi jooksul.
- Faas 3 – sisaldab finantsvarasid, mille väärtus on langenud (näiteks, 90 päeva võlas, võlgnik on maksejõuetu, on tõenäoline, et võlgnik alustab pankroti menetlusega või ümberstruktureerimisega, mittetöötav nõue). Eeldatav krediidikahjum mõõdetakse kogu eeldatava lepinguperioodi kohta.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud võlainstrumendid kajastatakse konsolideeritud finantsseisundi aruandes neto väärtuses, võttes arvesse eeldatavat krediidikahjumit. Laenukohustised ja laenugarantiide puhul moodustatakse eraldis eeldatava krediidikahju osas ning kajastatakse kohustusena konsolideeritud finantsseisundi aruandes. Õiglases väärtuses läbi muu koondkasmuaruande kajastatud võlainstrumentide korrigeeritud soetusmaksumuse ja eeldatava krediisikahjumi netoväärtuse muutus kajastatakse kasumiaruandes ning muud väärtuse muutused kajastatakse muus koondkasumiaruandes real kasumid ja kahjumid õiglases väärtuses muutustega läbi koondkasmiaruande võlainstrumentidelt.

Lepingutel, mis sisaldavad nii laenu kui ka laenu kohustust (kasutamata limiit) ja kontsernil ei ole võimalik väljastamata osa komponenti eeldatavast krediidikahjumist eristada laenu komponendist, kajastatakse laenu kohustuse allahindlus koos laenu allahindlusega. Juhul kui kombineeritud eeldatavad krediidikahjumid ületavad laenu brutosummat, kajastatakse neid kohustusena.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Juhul, kui järgmisel perioodil on allahinnatud kahjumi summa vähenenud ja vähenemist sai objektiivselt seostada sündmusega, mis tekkis pärast allahindluse kajastamist (nt laenusaaja riskiklassi paranemine), kantakse eelnevalt kajastatud allahindlusest tulenev kahju tagasi, korrigeerides allahindluse kontot. Tagasikande summa kajastatakse kasumiaruande real ,,Laenukahjumid" tuluna.

Krediidiriski juhtimise põhimõtetest annab põhjalikuma ülevaate lisa 2 ,,Riskide juhtimine". Intressitulud laenudelt kajastatakse kasumiaruande real ,,Intressitulu efektiivse intressimäära meetodil".

Raha ja raha ekvivalendid

Rahavoogude aruandes kajastatakse raha ja raha ekvivalentidena sularaha, keskpankades (va Eesti Pangas hoitav kohustuslik reserv) ja krediidiasutustes hoitavaid nõudmiseni ning kuni 3-kuulise tähtajaga hoiuseid, mida saab ilma märkimisväärsete piiranguteta kasutada ja mille väärtuse muutuse risk on ebaoluline. Rahavoogude aruanne on koostatud otsemeetodil.

Liisingnõuded

Kapitalirenditehinguks loetakse liisingtehingut, mille korral kõik olulised vara kasutamisest tulenevad riskid ja hüved lähevad kontsernilt üle rentnikule. Vara juriidiline omandiõigus võib kliendile üle minna rendiperioodi lõppedes. Kapitalirendilepingutest tulenevaid nõudeid kajastatakse nende liisingumaksete ajaldatud nüüdisväärtuses, millest on lahutatud nõuete põhiosa tagasimaksed pluss renditava vara garanteerimata jääkväärtus rendiperioodi lõpuks. Rentnikult saadavad rendimaksed jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimakseteks ja finantstuluks. Finantstulu jagatakse rendiperioodile arvestusega, et rendileandja tulususe määr on igal ajahetkel kapitalirendi netoinvesteeringu jäägi suhtes sama. Rendilepingute sõlmimisega kaasnevad esmased otsekulutused, mis jäävad rendileandja kanda, võetakse arvesse rendi sisemise intressimäära ja kapitalirendinõude arvestusel ning kajastatakse tulu vähendusena rendiperioodi jooksul. Nõuete allahindlus näidatakse miinusmärgiga vastaval varakirjel. Nõue kliendi vastu kajastatakse alates lepingujärgse vara kliendile üleandmise hetkest. Tehingute puhul, mille osas lepingu objektiks olev vara ei ole veel üle antud, kajastatakse nende lepingute osas rentnikelt laekunud summad finantsseisundi aruandes kohustiste poolel ostjate ettemaksetena real ,,Muud finantskohustised". Liisinguettevõtte poolt tasutud summad ettemaksetena vara eest hankijatele kajastatakse finantsseisundi aruandes varade poolel real ,,Muud finantsvarad".

Faktooringu ja laofinantseeringu nõuded

Faktooringtehinguteks loetakse finantseerimistehinguid, mille korral Kontsern finantseerib oma koostööpartneritest müüjaid nende varaliste nõudeõiguste omandamise kaudu. Kontsern soetab müüjalt nõude tulevikus ostja poolt ostu-müügi lepingute alusel tasumisele kuuluvate summade osas. Faktooring on nõuete üleandmine (müük), kus sõltuvalt faktooringlepingu tingimustest on ostjal õigus teatud aja jooksul nõue müüjale tagasi müüa (regressiõigusega faktooring) või tagasimüügi õigus puudub ning kõik nõudega seotud riskid ja tulud lähevad sisuliselt üle müüjalt ostjale (regressiõiguseta faktooring). Juhul kui liisinguettevõte ei omanda kõiki nõudega seotud riske ja hüvesid, siis kajastatakse tehingut kui finantseerimistehingut (st nõude tagatisel antud laenu) ning nõuet kajastatakse finantsseisundi aruandes, kuni nõue on laekunud või regressiõigus aegunud. Juhul kui tagasiostukohustust ei ole ning kontroll nõude ja temaga seotud riskide ja hüvede üle tulevad kliendilt üle liisinguettevõttele nõude üleandmise hetkel, kajastatakse tehingut nõude soetamisena. Soetatud nõuded võetakse arvele nende õiglases väärtuses ja kajastatakse hiljem korrigeeritud soetusmaksumuses. Nõue ostja vastu tekib ostu-müügi lepingu faktoorimise ehk nõude soetamise hetkest.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Laofinantseeringu tehinguteks loetakse finantseerimistehinguid, mille korral liisingufirma finantseerib oma koostööpartnereid, andes neile laenu laovarude tagatisel.

1.6 Materiaalsed- ja immateriaalsed põhivarad

Põhivarana on finantsseisundi aruandes kajastatud maa, hooned, infotehnoloogiaseadmed, kontoriseadmed ja muud pikaajalise kasutuseaga varad. Immateriaalsed varad on eraldi identifitseeritavad mitterahalised mittefüüsilised varad ning mille hulka aruande kuupäeva seisuga kuulub soetatud tarkvara.

Materiaalsed põhivarad ja immateriaalsed põhivarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, mittetagastatavatest maksudest ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta. Hilisemate parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara finantsseisundi aruandes kajastamise kriteeriumitele (sh tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel). Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse perioodikuludes.

Materiaalsed põhivarad ja piiratud kasuliku elueaga immateriaalsed põhivarad kajastatakse edaspidi nende soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad kahjumid. Amortisatsiooni hakatakse arvutama alates kasutuselevõtmisele järgnevast kuust ja arvestatakse vara täieliku amortiseerumiseni. Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset amortisatsioonimeetodit. Amortisatsiooni arvestuse aluseks on vara kasulik tööiga, millest lähtuvalt on kujundatud amortisatsiooninormid. Põhivara kulumit arvestatakse lineaarsel meetodil põhivara kasutusele võtmisele järgnevast kuust vastavalt põhivara hinnangulisele kasutusajale:

- ehitised 2-5% aastas,
- sõidukid 15% aastas,
- inventar 12,5% aastas,
- kontoritehnika 25% aastas,
- arvuti riist- ja tarkvara 10-25% aastas.

Piiramatu kasutuseaga põhivara (maa) ei amortiseerita. Põhivara kulum on näidatud kasumiaruande real „Põhivara kulum". Amortisatsiooni arvestus lõpetatakse, kui vara on arvestuslikult täielikult amortiseeritud, vara ümberklassifitseerimisel müügiootel põhivaraks või vara lõplikul eemaldamisel kasutusest. Igal bilansipäeval hinnatakse amortisatsiooninormide, meetodite ja jääkväärtuste asjakohasust.

Põhivara müügist saadav kasum või kahjum määratakse kindlaks müügitulu ja põhivara bilansilise maksumuse vahega. Müügitulu või -kulu kajastatakse kasumiaruandes vastavalt ridadel „Muud tulud, neto".

<u>Kulude kapitaliseerimine</u>

Kontserni kasutuses olevate rendipindade rekonstrueerimisväljaminekud kapitaliseeritakse materiaalse põhivarana ja kantakse kuludesse lineaarselt vastavalt rendilepingu kestvusele.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Arenguväljaminekud

Tarkvaraprogrammide arendamise kulud, kui nendega kaasneb täiendav funktsionaalsus ja mis vastavad immateriaalse põhivara mõistele ja vara finantsseisundi aruandes kajastamise kriteeriumitele (sh tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel), kajastatakse immateriaalse põhivarana. Tarkvaraprogrammide kasutamisega seotud kulud kajastatakse kuluna nende tekkimisel.

Reklaami- ja uute toodete, teenuste ning protsesside käivitamisväljaminekud kantakse kuludesse tekkimise momendil. Ettevõttesiseselt arendatavate kaubamärkidega jm. seotud väljaminekud kantakse kuludesse tekkimise momendil.

Firmaväärtus

Firmaväärtust kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kontsern viib läbi firmaväärtuse testi vähemalt kord aastas või koheselt juhul, kui on ilmnenud väärtuse langusele viitavad asjaolud. Firmaväärtus jaotatakse tulu teenivatele üksustele või -üksuste rühmade vahel, kes saavad kasu äriühenduse sünergiast. Kasum või kahjum rahavoogusid genereeriva üksuse lõpetamisest või müügist, millele firmaväärtus on allokeeritud, sisaldab selle üksusega seotud firmaväärtuse bilansilist jääkväärtust.

1.7 Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteering on kinnisvaraobjekt, mida ettevõte hoiab eelkõige renditulu teenimise, väärtuse kasvu või mõlemal eesmärgil, kuid mitte objektid, mida kasutatakse tavapärase äritegevuse käigus.

Kinnisvarainvesteering võetakse algselt arvele soetusmaksumuses, milleks on ostuhind ja otseselt soetamisega kaasnevad kulutused. Edaspidi kajastatakse kinnisvarainvesteeringuid õiglases väärtuses. Õiglase väärtuse hindamisel kasutatakse sõltumatute ekspertide hinnanguid, mis põhinevad kas tulumeetodil (väärtus leitakse varast genereeruvate tuleviku rahavoogusid diskonteerides) või võrdlusmeetodil (analüüsitakse sarnaste objektidega toimunud turutehinguid) või kahe eelnimetatud meetodi kombinatsioonil. Kinnisvarainvesteeringu õiglase väärtuse muutustest tulenevat kasumit ja kahjumit kajastatakse nende tekkimise perioodi kasumiaruandes vastavalt real „Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutus".

Kinnisvaraobjekt klassifitseeritakse bilansis ümber juhul, kui toimub muutus tema kasutamise eesmärgis. Alates muutuse toimumise kuupäevast rakendatakse objektile selle varade grupi põhimõtteid, kuhu ta ümber klassifitseeritakse. Juhul, kui kinnisvarainvesteering võetakse kontsernis kasutusele põhivarana, klassifitseeritakse kinnisvarainvesteering ümber põhivaraks, mille soetamismaksumuseks on ümberklassifitseerimise hetke õiglane väärtus. Kontserni poolt kasutatava põhivara muutumisel kinnisvarainvesteeringuks kajastatakse ümberklassifitseerimise päeval eksisteerinud vahe põhivara bilansilise jääkmaksumuse ja vara õiglase väärtuse vahel kasumiaruandes.

Kui kinnisvarainvesteeringu kasutamises on toimunud muutus, mille tõenduseks on arendustegevuse alustamine eesmärgiga valmistada vara ette müügiks, siis klassifitseeritakse objekt ümber varuks, mille soetusmaksumuseks varuna on ümber klassifitseerimise päeva õiglane väärtus.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

1.8 Varad müügiks

Varad müügiks on varad, mida hoitakse müügiks tavapärase äritegevuse käigus ja mis võetakse arvele soetusmaksumuses.

Soetusmaksumus on vara omandamise või töötlemise ajal vara eest makstud raha või üleantud mitterahalise tasu õiglane väärtus. Bilansipäeval hinnatakse müügiks hoitavaid varasid ning kajastatakse neid bilansis nende soetusmaksumuses või netorealiseerimismaksumuses, sõltuvalt sellest, kumb on madalam. Netorealiseerimis-väärtus on müügihind, millest on maha arvatud eeldatavad müügiga seotud kulud.

1.9 Mittefinantsvara väärtuse langus

Piiramatu kasuliku elueaga vara ei amortiseerita, vaid kontrollitakse kord aastas selle vara võimalikku väärtuse langust, võrreldes selle bilansilist maksumust kaetava väärtusega. Amortiseeritavate varade puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse.

Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada. Muud varad, va finantsvarad ja firmaväärtus, mille väärtus alla hinnati, vaadatakse igal aruandekuupäeval üle võimaliku tagasikandmise eesmärgil.

1.10 Rendiarvestus - kontsern kui rentnik

Arvestuspõhimõtted alates 01.01.2019

Kontserni on kõikides rendilepingutes rentnik. Kontsern rendib kontoripindasid, IT võrguseadmeid ja muid väiksemaid esemeid.

Lepingu sõlmimisel hindab kontsern, kas tegemist on rendilepinguga või kas see sisaldab rendisuhet. Leping on rendileping või sisaldab rendisuhet juhul, kui lepinguga antakse tasu eest õigus kontrollida kindlaksmääratud vara kasutamist teatud ajavahemikus. Kontserni hinnangul IT seadmete ja esemete kasutamise lepingud ei ole IFRS16 rakendusalas, kuna nad ei sisalda rendisuhet.

Kontsern arvestab rendiperioodina rendi katkestamatut perioodi, mis hõlmab nii rendilepingu võimaliku pikendamise perioode juhul, kui rentnik on piisavalt kindel, et ta seda võimalust kasutab, ja rendilepingu võimaliku lõpetamise perioode juhul, kui rentnik on piisavalt kindel, et ta seda võimalust ei kasuta. Rentnik hindab piisavat kindlust selles, kas ta kasutab pikendamise õigust või jätab kasutamata lõpetamise õiguse, uuesti juhul, kui ilmneb mõni oluline sündmus või oluline asjaolude muutus, mis on rentniku kontrolli all ja mõjutab seda, kas rentnik on piisavalt kindel, et ta kasutab mõnda algse rendiperioodi määratlemisel arvesse võtmata jäänud võimalust või jätab kasutamata mõne võimaluse, mis on algse rendiperioodi määratlemisel arvesse võetud. Kontsern muudab rendiperioodi rendi katkestamatu perioodi muutumise korral.

<u>Esmane mõõtmine</u>

Rentnik kajastab kasutamisõiguse esemeks olevat vara ja rendikohustisi rendiperioodi alguse seisuga.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Esmasel kajastamisel mõõdab rentnik kasutamisõiguse esemeks oleva vara soetusmaksumuse rendiperioodi alguse seisuga. Kasutamisõiguse esemeks oleva vara maksumus sisaldab rendikohustise algsel mõõtmisel kindlaks tehtud summat.

Kasutamisõiguse esemeks olev vara on kajastatud finantsseisundi aruandes eraldi kirjel.
Rentnik mõõdab rendiperioodi alguses rendikohustise selleks kuupäevaks tasumata rendimaksete nüüdisväärtuses. Rendimaksed diskonteeritakse rendi sisemise intressimääraga, kui seda määra on võimalik hõlpsasti kindlaks teha. Kui seda määra ei ole võimalik hõlpsasti kindlaks teha, kasutab rentnik rentniku alternatiivset laenuintressimäära, mis on intressimäär, mida rentnik peaks sarnases majanduskeskkonnas maksma sarnaseks perioodiks ja sarnase tagatisega laenu võtmiseks, et omandada kasutamisõiguse esemeks oleva varaga sarnast vara. Rentniku alternatiivse laenuintressimäära leidmisel on kontsern kasutanud kolmanda osapoole poolt saadud laenu intressimäära, mida on korrigeeritud peegeldamaks toimunud muutuseid finantseerimise tingimustes alates laenu saamise hetkest.

Rendiperioodi alguse seisuga sisaldavad rendikohustise mõõtmisel arvesse võetavad rendimaksed järgmisi alusvara rendiperioodil kasutamise õiguse eest tehtavaid makseid:
a) fikseeritud rendimaksed, millest on lahutatud saadaolevad rendistiimulid;
b) muutuvad rendimaksed, mis sõltuvad indeksist või määrast ja mille esmaseks mõõtmiseks kasutatakse rendiperioodi alguses kehtivat indeksit või määra. Muutuvad rendimaksed, mis sõltuvad indeksist või määrast, võivad olla näiteks tarbijahinna indeksiga seotud maksed, intressi viitemääraga (nt EURIBOR) seotud maksed või turu rendimäärade järgi muutuvad maksed. Kontserni osades rendilepingutes on sees muutuvad rendimaksed.

Rendileping võib sisaldada rendikomponenti ning ühte või mitut täiendavat rendiga mitteseotud komponenti. Praktilise abinõuna on Kontsern otsustanud mitte eraldada rendiga mitteseotud komponente rendikomponentidest ning arvestada selle asemel kõiki rendikomponente ja kaasnevaid rendiga mitteseotud komponente ühtse rendikomponendina vastavalt alusvara liigile.

<u>Edasine mõõtmine</u>
Pärast rendiperioodi algust mõõdab rentnik kasutamisõiguse esemeks olevat vara soetusmaksumuse mudeli järgi. Soetusmaksumuse mudeli kasutamiseks mõõdab rentnik kasutamisõiguse esemeks olevat vara soetusmaksumuses, millest on lahutatud akumuleeritud kulum ja väärtuse langusest tulenevad akumuleeritud kahjumid ja mida on korrigeeritud vastavalt rendikohustise ümberhindamisele. Kui rendilepingu alusel läheb alusvara omandiõigus rendiperioodi lõppedes üle rentnikule või kui kasutamisõiguse esemeks oleva vara maksumuse kindlaksmääramisel on eeldatud, et rentnik realiseerib ostuõiguse, arvestab rentnik kasutamisõiguse esemeks oleva vara kulumit alates rendiperioodi algusest kuni alusvara kasuliku eluea lõpuni. Muudel juhtudel arvestab rentnik kasutamisõiguse esemeks oleva vara kulumit alates rendiperioodi algusest kuni alusvara kasuliku eluea lõpuni või rendiperioodi lõpuni olenevalt sellest, kumb saabub varem.

Pärast rendiperioodi algust mõõdab rentnik rendikohustist järgmiselt:
a) suurendades bilansilist väärtust vastavalt rendikohustise intressile;
b) vähendades bilansilist väärtust vastavalt tehtud rendimaksetele ja
c) hinnates bilansilise väärtuse ümber vastavalt ümberhindlustele või rendilepingu muudatustele või vastavalt muudetud sisuliselt fikseeritud rendimaksetele.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Rendiperioodi igal ajavahemikul on rendikohustise intress summa, mille tulemusena on intressimäär igal osaperioodil kohustise lõppväärtuse suhtes sama. Pärast rendiperioodi algust kajastab rentnik kasumiaruandes rendikohustise intressi ja muutuvad rendimaksed, mis ei sisaldu rendikohustise hinnangus selle perioodi kohta, millal leiab aset nimetatud makseid tingiv sündmus või tingimus.

Kui muutuvad rendimaksed, võib olla vajadus rendikohustis ümber hinnata. Rentnik kajastab rendikohustise ümberhindluse summat kasutamisõiguse esemeks oleva vara korrigeerimisena. Kui aga kasutamisõiguse esemeks oleva vara jääkväärtus väheneb nullini ja rendikohustise mõõtmisel ilmneb täiendav vähenemine, kajastab rentnik ümberhindluse järelejääva summa kasumiaruandes.

Rendikohustise ümberhindamiseks diskonteerib rentnik muudetud rendimaksed muudetud diskontomääraga juhul, kui esineb üks järgmistest olukordadest:
a) muudetakse rendiperioodi. Rentnik teeb muudetud rendimaksed kindlaks muudetud rendiperioodi põhjal; või
b) muutub alusvara ostuõiguse hinnang. Rentnik teeb kindlaks muudetud rendimaksed, et need vastaksid ostuõiguse alusel tasumisele kuuluvate summade muutusele.

Rendikohustise ümberhindamiseks diskonteerib rentnik muudetud rendimaksed juhul, kui esineb üks järgmistest olukordadest:
a) muutuvad summad, mida rentnik peab eeldatavasti tasuma jääkväärtuse garantii alusel. Rentnik teeb kindlaks muudetud rendimaksed, et need vastaksid jääkväärtuse garantii alusel tasumisele kuuluvate summade muutusele.
b) tulevased rendimaksed muutuvad seoses nende maksete kindlaksmääramiseks kasutatava indeksi või määra muutumisega (sh näiteks turu rendimäärade muutumisele vastav muutus pärast turu rendihindade analüüsi). Rentnik hindab rendikohustise ümber vastavalt kõnealustele muudetud rendimaksetele üksnes juhul, kui toimub muutus rahavoogudes (st jõustub rendimaksete korrektsioon). Rentnik teeb järelejäänud rendiperioodi muudetud rendimaksed kindlaks muudetud lepinguliste maksete põhjal. Selleks kasutab rentnik muutmata diskontomäära, välja arvatud juhul, kui rendimaksete muutus on tingitud muutuvate intressimäärade muutusest.

Rentnik kajastab rendilepingu muudatust eraldi rendina juhul, kui a) muudatusega suurendatakse rendi ulatust, lisades sellele ühe või enama alusvara kasutamisõiguse, ja b) rendi hind suureneb tasu võrra, mis vastab ulatuse suurenemise eraldiseisvale hinnale, mida on korrigeeritud vastavalt konkreetse lepingu asjaoludele.

Kontsern on otsustanud mitte rakendada IFRS 16 nõudeid lühiajaliste rendilepingute ja selliste rendilepingute suhtes, mille alusvara väärtus on väike. Lühiajaliste rendilepingutega ja selliste rendilepingutega, mille alusvara väärtus on väike, seotud maksed kajastatakse lineaarselt kuluna kasumiaruandes. Lühiajalised rendilepingud on lepingud, mille rendiperiood on kuni 12 kuud või lühem. Väikese väärtusega rendilepingud on IT-seadmete rendilepingud.

Arvestuspõhimõtted kuni 31.12.2018

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Kontsernil ei ole aruandeperioodil ega sellele eelneval aruandeperioodil kapitalirendile võetud vara. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna. Kontsern kasutab kasutusrenti peamiselt hoonete/ruumide rentimiseks. Rendikulud kajastatakse kasumiaruande real ,,Tegevuskulud".

1.11 Finantskohustised

Kehtiv klassifikatsioon on toodud järgnevas tabelis:

Kategooria IFRS 9 järgi		Klass kontserni määratluses	
Finantskohustised	Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantskohustised	Klientide housed ja saadud laenud	Eraisikud
			Juriidilised isikud
			Krediidiasutused
		Allutatud võlakohustised	
		Muud finantskohustised	
Tingimuslikud kohustised	Tingimuslikud laenukohustised		
	Finantsgarantiid		

Klientide housed

Housed võetakse arvele väärtuspäeval õiglases väärtuses, millest on maha arvatud tehingukulud ning edaspidi mõõdetakse neid korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit ja kajastatakse bilansireal „Klientide housed ja saadud laenud", tekkepõhiselt arvestatud intressid kajastatakse vastavatel kohustiste kirjetel. Vastavad intressikulud kajastatakse kasumiaruande real ,,Intressi- ja sarnased kulud".

Saadud laenud

Võlakohustised võetakse esialgselt arvele õiglases väärtuses, millest on maha arvatud tehingukulud (laekumisel saadud raha summas, vähendatuna tehingukulude võrra). Võetud laene kajastatakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Laekunud summade (millest on maha arvatud tehingukulud) ja lunastusväärtuse vahe kajastatakse kasumiaruandes instrumendi tähtaja jooksul, kasutades efektiivset intressimäära. Efektiivne intressimäär on määr, mis diskonteerib oodatavat tulevast rahavoogu läbi tähtaja bilansilise väärtuseni. Tehingukulude amortisatsiooni kajastatakse kasumiaruandes koos intressikuludega. Vastavad intressikulud kajastatakse kasumiaruandes real ,,Intressi- ja sarnased kulud".
Juhul, kui võetud laenudel on kasutamata limiit, kajastatakse seda tingimusliku varana.

Kohustised töövõtjate ees

Kohustised töövõtjate ees sisaldavad väljamaksmata palgakohustisi, tulemustasude tingimuslikku reservi koos sotsiaal- ja töötuskindlustusmaksuga ning kehtiva tööseadusandluse kohaselt arvestatud puhkusetasu kohustist bilansipäeva seisuga koos puhkusetasu kohustiselt arvestatud sotsiaal- ja töötuskindlustusmaksuga. Kohustised töövõtjatele kajastatakse bilansis lühiajalise kohustisena ning koondkasumiaruandes kajastatakse seonduv kulu tööjõukuluna. Sotsiaalmaks sisaldab ka sissemakseid riigi pensionifondi.
Kontsernil puudub juriidiline või faktiline kohustus teha sotsiaalmaksule lisanduvalt pensioni- või muid sarnaseid makseid.

Laenukohustised

Kontsern väljastab kohustusi laenude andmiseks. Laenukohustised on tühistamatud või tühistatavad ainult oluliselt kahjulike muutuste tõttu. Sellised kokkulepped võetakse algselt arvele nende õiglases väärtuses, mis

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

tavaliselt väljendub saadud tasude summana. Seda summat amortiseeritakse lineaarsel meetodil kohustuse kogu eluea jooksul, välja arvatud selliste laenukohustiste puhul, mille osas on tõenäoline, et Kontsern sõlmib konkreetse laenulepingu ega kavatse seda laenu müüa vahetult peale sõlmimist; sellise laenukohustiste tasud kajastatakse tulevikus ja lisatakse laenu kajastamisel algsele bilansilisele väärtusele. Iga aruandeperioodi lõpus kajastatakse laenukohustised (i) mitteamortiseeritud jääkväärtuses esialgsest arvelevõtmise summast, millele on lisatud (ii) oodatava krediidikahjumi mudeli alusel arvutatud allahindlus, välja arvatud juhul, kui kohustus on väljastada turuintressimäärast madalama intressimääraga laen, mille puhul kajastatakse väljastamata laen nimetatud väärtustest kõrgeimas summas. Väljastamata laenu jääkväärtus väljendab kohustust.

1.12 Finantsgarantii lepingud

Finantsgarantii lepingud on lepingud, mis nõuavad garantii andjalt ettenähtud maksete tegemist garantii saajale talle tekitatud kahju hüvitamiseks, kui konkreetne võlgnik ei ole teinud makseid tähtaegselt, vastavalt võlakohustise tingimustele. Selliseid finantsgarantiisid antakse klientide nimel pankadele, finantsasutustele, ettevõtetele ja teistele asutustele laenude, muude panga rahaliste vahendite ja kohustiste tagamiseks teistele pooltele.

Finantsgarantiid võetakse algselt arvele õiglases väärtuses (lepingu väärtus) garantii andmise päeval. Seejärel kajastatakse panga antud garantiist tulenevaid kohustisi garantii jääkväärtuses. Kasumiaruandes kajastatakse garantii eluea jooksul garantiilt lineaarselt teenitud teenustasutulu. Juhtudel, kus teenustasusid rakendatakse järelejäänud kohustise osas perioodiliselt, kajastatakse need tuluna proportsionaalselt vastava kohustise perioodi jooksul. Iga aruandeperioodi lõpul kajastatakse kohustised kas lepingu väärtuses aruande koostamise hetkel või lepingu väärtuses ja täiendavalt eraldisena bilansis. Garantiikohustise tasumiseks väljamakstavad summad kajastatakse finantsseisundi aruandes kuupäeval, mil selgub, et garantii kuulub väljamaksmisele.

1.13 Aktsiapõhised maksed

Kontsern on kehtestanud aktsiapõhistel maksetel põhineva optsiooniprogrammi, mille järgi tasub grupi töötajatele nende teenuste eest väljastades optsioone Coop Pank AS aktsiate omandamiseks. Väljastatud optsioonide õiglane väärtus kajastatakse optsiooniprogrammi kehtivuse jooksul kontserni tööjõukuluna ning omakapitali (muude reservide) suurenemisena. Kulude kogusumma on määratletud optsioonide õiglase väärtuse alusel optsioonide väljastamise hetkel. Optsioonide õiglane väärtus on leitud arvestades optsiooni hinda mõjutavaid turutingimusi, sh Coop Pank AS aktsia hind. Iga aruandeperioodi lõpus hindab Kontsern, kui palju optsioone kuulub tõenäoliselt realiseerimisele. Algsete hinnangute muutuse mõjud kajastatakse kasumiaruandes ning vastukandena omakapitalis. Kui optsioonid realiseeritakse, emiteerib Coop Pank AS uusi aktsiaid. Vastavalt optsioonide väljastamise tingimustele ei kaasne optsioonide realiseerimisel peale 3 aastat sotsiaalmaksu kulu.

1.14 Tulude ja kulude kajastamine

Intressitulud ja -kulud on kajastatud kasumiaruandes kõikide intressikandvate finantsvarade ja -kohustiste osas, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit.

Efektiivse intressimäära meetod on finantsvara või -kohustise korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamise ja intressitulu või intressikulu vastavale perioodile jaotamise meetod. Efektiivne intressimäär on määr, mis diskonteerib eeldatava tulevase rahavoo läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara või -kohustise bilansilise väärtuseni. Efektiivse intressimäära arvutamisel hindab kontsern rahavooge, arvestades finants-instrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevasi krediidikahjumeid. Arvutusse kaasatakse kõik

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

lepingulised pooltevahelised tasutud või saadud teenustasud, mis on efektiivse intressimäära lahutamatuks osaks, tehingukulud ja kõik muud täiendavad maksed või mahaarvamised.

Kui finantsvara või rühm sarnaseid finantsvarasid on vara väärtuse languse tõttu alla hinnatud, kajastatakse neilt tekkivat intressitulu, kasutades sama intressimäära, millega diskonteeriti tuleviku rahavoogusid, leidmaks vara väärtuse langusest tekkinud kahju.

Intressitulu sisaldab ka sarnast tulu intressikandvatelt finantsinstrumentidelt, mis on klassifitseeritud õiglases väärtuses läbi kasumiaruande.

Komisjoni- ja teenustasutulu

Teenustasutulude all kajastatakse müügitulu lepingutest klientidega. See ei rakendu müügitulule rendilepingutest ja finantsinstrumentidest või teistest lepingulistest kohustustest, mis on IFRS 9 „Finantsinstrumendid" rakendusalas. Laenude/ liisingute väljaandmistasusid, mida peetakse oluliseks, kajastatakse kui ettesaadud tulu ja nende osas korrigeeritakse vastava laenu/liisingu efektiivset intressimäära.

Teenustasutulud kajastatakse lineaarselt kogu teenuse osutamise perioodi jooksul, kui klient samaaegselt saab ja tarbib kontserni tegevusest tulenevaid eeliseid. Muutuvtasu kajastatakse ainult sellises ulatuses, mille osas juhtkonna otsuse alusel on väga tõenäoline, et tagasipööramist ei toimu.

Muud teenustasutulud kajastatakse hetkel, mil Kontsern täidab oma täitmiskohustuse, mis tavaliselt toimub selle aluseks oleva tehingu teostamisel. Saadud või saadav tasu väljendab tehingu hinda konkreetsete täitmiskohustuse teenuste eest. Selline tulu tekib siis kui tehakse ära kliendi eest välisvaluuta ostu või müügi tehing, töödeldakse maksetehinguid, arveldatakse sularahas, kogutakse või makstakse välja sularaha.

Tulu varade müügist

Tulu varade müügist kajastatakse tehinguhinnas. Tehinguhind on kogutasu, mida kontsernil on õigus saada lubatud kaupade või teenuste kliendile üleandmise eest ja millest on maha arvatud kolmandate isikute nimel kogutavad summad. Kontsern kajastab tulu kaupade müügist siis, kui kontroll kauba või teenuse üle antakse üle kliendile.

Dividenditulu

Dividendid kajastatakse kasumiaruandes tuluna siis, kui kontsernil on tekkinud õigus dividende saada.

1.15 Maksustamine

Tulumaksuseaduse muudatustega seoses kehtib alates aastast 2018 residendist krediidiasutustele kohustus tasuda tulumaksu avansilisi makseid määraga 14% eelmises kvartalis teenitud maksukohustuste täitmise-eelselt kasumilt. Tasutud avansilist tulumaksu saab krediidiasutus arvesse võtta kasumi jaotamisel ja sellega kaasneva tulumaksukohustuse arvutamisel. Tulumaksu arvestamisel vähendatakse kasumit saadud dividendide ja püsivale tegevuskohale omistatud kasumi võrra, millele rakendatakse vabastusmeetodit, et vältida topelt maksustamist. Teiseks vähendatakse kasumit eelmistel kvartalitel teenitud kahjumite võrra. Tulumaksu kajastatakse konsolideeritud kasumiaruandes tulumaksukuluna samas perioodis, mil tekib avansilise tulumaksu arvutamise arvestuslik alus, sõltumata sellest, millal toimub tulumaksu maksmine.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Dividendide väljamaksmisega või muude omakapitali vähendavate väljamaksete tegemisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse konsolideeritud kasumiaruandes tulumaksukuluna samas perioodis, mil dividendid või muud omakapitali vähendavad väljamaksed välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest on dividendid välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Alates aastast 2019 on dividendide väljamaksetele võimalik rakendada maksumäära 14/86. Kehtiva seaduse kohaselt saab dividendide maksmisel soodsamat maksumäära kasutada kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamaksesumma ulatuses, mis on eelnevatel aastatel maksustatud maksumääraga 20/80. Esimeseks arvesse võetavaks aastaks keskmise dividendimakse leidmisel on aasta 2018.

1.16 Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustikule moodustatakse kohustuslik reservkapital iga-aastastest puhaskasumi eraldistest. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

1.17 Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja juhatuse poolt aruande koostamispäeva vahemikus, kuid on seotud aruandeperioodil või eelnevatel perioodidel toimunud tehingutega.

1.18 Uute rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite, avaldatud standardite muudatuste ning Rahvusvahelise Finantsaruandluse Tõlgenduste Komitee (IFRIC) tõlgenduste rakendamine.

Välja antud uued või muudetud standardid, mis muutusid kontsernile kohustuslikuks alates 01.01.2019 aruandeperioodist:

IFRS 16 - „Rendilepingud" (rakendus 01.01.2019):

Kontsern rakendas standardit IFRS 16 "Rendilepingud" tagasiulatuvalt 1. jaanuari 2019 seisuga, aga ei ole korrigeerinud võrdlusandmeid 2018. aasta kohta, nagu on lubatud standardi teatud üleminekureeglite kohaselt. Seega on 2018. aasta võrdlusandmed esitatud varasemalt kehtinud standardi IAS 17 ja sellega seotud tõlgenduste kohaselt. Käesoleva standardi esmasest rakendamisest tulenev kumulatiivne mõju on kajastatud esmase rakendamise kuupäeval jaotamata kasumi algsaldo korrigeerimisena.

Kontsern on esmasel rakendamisel kajastanud kasutamisõiguse esemeks oleva vara nende rentide puhul, mis varem olid standardi IAS 17 kohaselt liigitatud kasutusrendiks. Kontsern mõõtis rendikohustist järelejäänud rendimaksete nüüdisväärtuses, mida diskonteeris rentniku alternatiivse laenuintressimääraga esmase rakendamise kuupäeva, 1. jaanuari 2019 seisuga. Esmasel rakendamisel kasutas kontsern järgmisi rentniku alternatiivse laenuintressimäära kaalutud keskmisi väärtusi: 1,25% kontoripindade rendilepingute puhul.

Praktilised abinõud esmasel rakendamisel

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Praktilise abinõuna on Kontsern esmase rakendamise kuupäeva seisuga otsustanud mitte ümber hinnata, kas lepingu puhul on tegemist rendilepinguga või kas see sisaldab rendisuhet. Selle asemel on Kontsern tuginenud oma varasematele hinnangutele nende lepingute osas, mis on sõlmitud enne ülemineku kuupäeva, rakendades standardi IAS 17 "Rendid" ja tõlgenduse IFRIC 4 "Kindlakstegemine, kas kokkulepe hõlmab renti" nõudeid.

IFRS 16 esmasel rakendamisel on Kontsern kasutanud järgmisi standardi poolt lubatud lihtsustusi varem kasutusrendiks liigitatud rentide osas:

- ühtse diskontomäära kasutamine sarnaste omadustega rendilepingute suhtes;
- väärtuse languse analüüsi tegemise asemel võib rentnik vahetult enne esmase rakendamise kuupäeva tugineda standardi IAS 37 "Eraldised, tingimuslikud kohustised ja tingimuslikud varad" kohaselt esitatud hinnangule rendilepingute kahjulikkuse kohta. Kui rentnik otsustab kasutada seda praktilist abinõud, peab rentnik korrigeerima kasutusõiguse esemeks oleva vara väärtust esmase rakendamise kuupäeval kahjulike rendilepingute eraldise summa võrra, mida on finantsseisundi aruandes kajastatud vahetult enne esmase rakendamise kuupäeva;
- IFRS 16 nõuete mitte rakendamine rentide suhtes, mille rendiperiood lõpeb 12 kuu jooksul alates esmase rakendamise kuupäevast;
- esmase rakendamise kuupäeval kasutusõiguse esemeks oleva vara väärtust hinnates on jäetud arvestamata esmased otsekulutused;
- tagantjärele tarkuse kasutamine, tehes seda näiteks rendiperioodi kindlaksmääramiseks juhul, kui leping sisaldab rendi pikendamise või tühistamise õigust.

Selliste rentide suhtes, mis liigitati IAS 17 kohaselt kapitalirendiks, on kasutamisõiguse esemeks oleva vara bilansiline väärtus ja rendikohustis esmase rakendamise kuupäeva seisuga sama, mis standardi IAS 17 kohaselt mõõdetud rendivara bilansiline väärtus ja rendikohustis vahetult enne nimetatud kuupäeva. Kontsernil ei olnud selliseid rendilepinguid.

Rendikohustise mõõtmine esmasel rakendamisel

Rendikohustised, mis on kajastatud konsolideeritud finantsseisundi aruandes esmasel rakendamisel:

Järgmiste perioodide kasutusrendimaksete miinimumsummad mittekatkestavatest rendilepingutest seisuga 31. detsember 2018	1 937
Diskonteeritud kasutades rentniku alternatiivset intressimäära esmase rakendamise kuupäeval: 1,25%	1 861
Mahavõetud: lühiajalised rendilepingud, mille osas rendikohustist ei kajastata	-67
Mahavõetud: väikese väärtusega rendilepingud, mille osas rendikohustist ei kajastata	-27
Finantsseisundi aruandes kajastatud rendikohustise kogusumma esmase rakendamise kuupäeval 1. jaanuaril 2019	1 768

Kontsern on esmase rakendamise kuupäeva seisuga kasutamisõiguse esemeks olevat vara väärtust hinnanud rendikohustisega võrdses summas. Alates 01.01.2019 kajastatakse finantsseisundi aruandes 1,8 miljonit eurot vara kasutusõigusena ja rendikohustusena, mille tulemusel suurenes Kontserni bilansimaht.

Kontserni konsolideeritud koondkasumiaruandes on seoses rendilepingutega kajastatud järgmised summad:

	2019
Intressikulu (kajastatud finantskulude all)	21
Lühiajaliste rendilepingutega seotud kulu (kajastatud tegevuskulude all)	134
Väikese väärtusega rentidega seotud kulu (kajastatud tegevuskulude all)	27

2019. aasta rentidega seotud raha väljamaksed kokku olid summas 516 tuhat eurot.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Ülejäänud muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid esmakordselt kehtima alates 01.01.2019, ei ole kontsernile olulist mõju.

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad kontsernile kohustuslikuks alates 01.01.2020 või hilisematel perioodidel ja mida kontsern ei ole rakendanud ennetähtaegselt:

Finantsaruandluse kontseptuaalse raamistiku muudatused (rakendub 01.01.2020 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt):
Muudetud kontseptuaalne raamistik sisaldab uut peatükki mõõtmise kohta, juhiseid finantstulemuse raporteerimise kohta, täiendatud mõisteid ja juhiseid (nt kohustuse mõiste) ning selgitusi oluliste valdkondade rolli kohta finantsaruandluses, näiteks juhtkonna kätte usaldatud ressursside kasutamise hoolsus, konservatiivsus, mõõtmise ebakindlus.
Kontsern hindab muudatuse mõju finantsaruandlusele.

„Äritegevuse mõiste" – IFRS 3 muudatused (rakendub 01.01.2020 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt):
Muudatustega on korrigeeritud äritegevuse mõistet. Äritegevusel peavad olema sisendid ja sisuline protsess, mis koos aitavad oluliselt kaasa võimele luua väljundeid. Uus juhendmaterjal annab raamistiku hindamaks, millal sisend ja sisuline protsess on olemas, sh varajases staadiumis olevate ettevõtete puhul, mis ei ole väljundeid tekitanud. Kui väljundeid ei ole, siis äritegevusena klassifitseerumiseks on vajalik organiseeritud tööjõu olemasolu. Väljundi mõistet on kitsendatud ja see keskendub nüüd klientidele pakutavatele kaupadele ja teenustele ning investeerimistulu ja muu tulu teenimisele; mõiste ei hõlma enam kulude kokkuhoidu ja muud majanduslikku kasu. Samuti ei pea enam hindama, kas turuosalised on võimelised puuduvaid osi asendama või omandatud tegevusi ja varasid integreerima. Ettevõte võib läbi viia „kontsentratsioonitesti" – omandatud varad ei vasta äritegevuse mõistele, kui omandatud brutovarade sisuliselt kogu õiglane väärtus kontsentreerub ühele varale (või ühesuguste varade kogumile).
Kontsern hindab muudatuse mõju finantsaruandlusele.

„Olulisuse mõiste" – IAS 1 ja IAS 8 muudatused (rakendub 01.01 2020 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt):
Muudatused selgitavad olulisuse mõistet ning seda, kuidas mõistet rakendada, kaasates mõistesse need juhised, mis seni olid kirjas muudes standardites. Samuti on täiendatud mõistega kaasnevaid selgitusi. Muudatuste tulemusena on olulisuse mõiste kõikides IFRS standardites järjepidev. Info on oluline, kui selle avaldamata jätmine, valesti avaldamine või varjamine võib mõistlikult eeldades mõjutada otsuseid, mida ettevõtte üldotstarbeliste finantsaruannete peamised kasutajad nende aruannete põhjal teevad.
Kontsern hindab muudatuse mõju finantsaruandlusele.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju kontserni finantsaruandlusele.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Lisa 2 Riskide juhtimine

Riskijuhtimise põhimõtted

Risk on defineeritud kontsernis kui võimalik negatiivne kõrvalekalle oodatavast tulemusest. Riskijuhtimine on protsess, mille eesmärk on tegevuse efektiivsus ja kasumlikkus, mis vastaks strateegias määratletud aktsionäride ootustele. Kuivõrd riskid kaasnevad kõikide äritegevustega ja kõikidel tegevustasanditel, siis on riskijuhtimisse kaasatud juhtkonna kõrval kõik kontserni töötajad läbi sisekontrolli süsteemi. Riskijuhtimise ülesanneteks on äritegevusega seotud riskide tuvastamine ja mõõtmine, riskide kontrolli all hoidmiseks vajalike meetmete rakendamine, riskide seire ning raporteerimine riskijuhtimise tulemuslikkuse kohta.

Riskijuhtimise struktuur ja vastutus

Kontserni riskijuhtimise süsteem on juhtimistasandil tsentraliseeritud – riskijuhtimist reguleerivad poliitikad ja põhimõtted kehtestatakse kontserniülesena panga nõukogu või juhatuse poolt, et tagada Coop Pangas ja tütarettevõtetes ühtsete riskijuhtimise põhimõtete elluviimine ning kiire ja efektiivne reageerimine majanduskeskkonna või kontserni ärimudeli muutustele. Riskijuhtimise korraldus peab vastama kehtivatele seadusandlikele regulatsioonidele ja normatiividele.

Panga juhatus vastutab riskide juhtimise, kontrollimise, riskijuhtimise põhimõtete ja -meetodite juurutamise ning riskijuhtimise tulemuslikkuse eest. Juhatus võib riskide juhtimise korraldamisel delegeerida piiratud ulatuses ja piiratud otsustuspädevusega juhatuse poolt moodustatavatele kollegiaalsetele otsustusorganitele riskide võtmise, kontrollimise ja jälgimise.

<u>Panga juhatuse poolt on moodustatud järgmised piiratud otsustuspädevusega komiteed ja komisjonid:</u>

Aktivate ja passivate juhtimise komitee (APJK) ülesanded, koosseis ja tegevus on määratletud tema reglemendiga. Komitee ülesandeks on jälgida, kontrollida, analüüsida, hinnata ja juhtida riske, vastu võtta otsuseid ning viia neid ellu järgmistes vastutusvaldkondades:

- panga ja kontserni likviidsusrisk, lühi- ja pikaajalise likviidsuspositsiooni hindamine ja juhtimine;
- panga varade ja kohustuste tähtajastruktuuri jälgimine;
- intressitulude ja -kulude tasakaalu planeerimine ja intressiriski juhtimine;
- vastaspooltega seotud tähtajaliste ja mahuliste limiitide kehtestamine;
- võlakirjaportfelli juhtimine.

Krediidikomitee on panga kõrgeim organ krediidiotsuste tegemisel, riskide juhtimise eest vastutav tööorgan, mis on moodustatud kooskõlas krediidiasutuste seadusega ja panga põhikirjaga, tagamaks panga krediidipoliitika elluviimist läbi krediidiotsuste vastuvõtmise ning tagatiste nõuetele vastavuse hindamise.

Krediidikomisjon täidab Krediidikomitee funktsioone väiksema riskiga krediteerimisotsuste vastuvõtmisel.

Kontode komitee ülesandeks on läbi oma otsuste juhtida ja kontrollida kõrgema rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise riskiga klientidega kliendisuhte loomist ja kliendisuhte monitoorimist ning vajadusel kliendisuhete lõpetamist.

Riskijuhtimise efektiivseks elluviimiseks kasutatakse kolmetasandelise kaitseliini põhimõtet kooskõlas panga nõukogu poolt kinnitatud sisekontrollisüsteemi põhimõtetega.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Otsest riskikontrolli funktsiooni kandvad struktuuriüksused:

Esimene kaitseliin

Esimese kaitseliini moodustavad müügi- ja tugiüksused ning tütarettevõtted. Esimese kaitseliini ülesanne on tagada oma vastutusalas olevate tegevuste, toodete ja protsessidega seotud riskide tuvastamine, hindamine ning riskide kontrolli all hoidmiseks vajalike meetmete rakendamine.

Teine kaitseliin

Teise kaitseliini rolli kannavad riskijuhid ja analüütikud riskijuhtimise ja krediidiriski osakonnas.

Teise kaitseliini peamisteks funktsioonideks on:

- kontserniülese vaatena regulaarne riskide tuvastamine, hindamine ja monitoorimine;
- stressitestimine, sh likviidsuse-, krediidi- ja tururiskide osas ning vastavate riskiraportite koostamine;
- juhatuse ja nõukogu informeerimine riskidest;
- riskijuhtimise metoodika arendamine, esimese kaitseliini nõustamine riskijuhtimise valdkonnas;
- koolituste läbiviimine riskijuhtimise valdkonnas;
- sisereeglitele- ja õigusaktidele vastamise kontroll ja monitooring;
- plaaniliste- ja erakorraliste sisekontrollide läbiviimine organisatsioonis.

Kolmas kaitseliin

Siseauditi üksus

Siseauditi üksus auditeerib kontserni tegevuse vastavust õigusaktidele ja juhenditele, äriprotsesside ning sisekontrollisüsteemi toimimist ning efektiivsust, panga struktuuriüksuste poolt panga pädeva organi vastu võetud otsuste täitmist, samuti kehtestatud reglementidest, limiitidest ja muudest sisemistest normidest kinnipidamist. Siseauditi üksuse tegevus on suunatud panga aktsionäride, hoiustajate ja muude kreeditoride huvide kaitsmisele.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Kapitali juhtimine

Kontsern kasutab riskipõhist kapitali planeerimist, tagades, et kõik riskid oleksid igal ajahetkel piisavalt kaetud omavahenditega. Kapitalina käsitletakse kontserni omavahendeid, mis koosnevad esimese taseme ja teise taseme omavahenditest. Ülevaade regulatiivsetest omavahenditest on esitatud järgnevas tabelis.

Kapitalibaas	31.12.2019	31.12.2018
Esimese taseme omavahendid		
Sissemakstud aktsiakapital ja ülekurss	72 757	38 374
Kohustuslik reservkapital	2 526	2 288
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	8 314	3 799
Aruandeperioodi aktsepteeritav kasum	3 944	3 989
Muu akumuleeritud koondkasum	1	-154
Immateriaalse varana kajastatav firmaväärtus (-)	-6 757	-6 757
Immateriaalne põhivara (-)	-3 712	-2 290
Usaldusväärse hindamise nõuetest tulenev väärtuse korrigeerimine (-)	-4	-10
Muud mahaarvamised I taseme omavahenditest (-)	-538	-313
Muud üleminekusätetest tulenevad omavahendite korrigeerimised	535	598
Esimese taseme omavahendid (Tier I kapital)	77 066	39 524
Allutatud kohustised	7 000	5 000
Teise taseme omavahendid (Tier II kapital)	7 000	5 000
Aktsepteeritud kapital adekvaatsuse arvutamiseks	84 066	44 524
Kapitali adekvaatsus (%)	24,35%	18,06%
Tier I kapitali suhtarv (%)	22,32%	16,03%

Alates 2016. aastast arvestatakse omavahendite arvutamisel Euroopa Komisjoni delegeeritud määruse nr 183/2014 suunistega, mille kohaselt majandusaasta jooksul kajastatud mis tahes summasid võib kaasata üldiste ja spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste arvutamisse üksnes juhul, kui vastavad summad on maha arvatud krediidiasutuse esimese taseme põhiomavahenditest.

Kontsern on 31.12.2019 ning 31.12.2018 seisuga kooskõlas kõikide regulatiivsete kapitalinõuetega.

Kapitali planeerimine toimub kontserni strateegiat, tulevikuootusi ja riskiprofiili ning riskiisu arvesse võtvate finantsseisundi aruande ja kasumi prognooside alusel. Kapitali planeerimise eest vastutab panga juhatus.

Sisemine kapitali adekvaatsuse tagamine (ICAAP) on pidev protsess, mille eesmärk on hinnata kontserni riskiprofiili ja sellele vastavat kapitali vajadust – ICAAP on aluseks regulaarsele kapitali planeerimisele kontsernis.

Kapitali vajaduse planeerimine ja prognoosimine toimub regulatiivse kapitali adekvaatsuse arvutamise baasil, mis võtab arvesse ICAAPist ja Finantsinspektsiooni järelevalvelisest hinnangust (SREP) tulenevaid kapitalinõudeid ning millele liidetakse juurde kapitalinõuded täiendavate riskide katteks, mida pole regulatiivsete kapitalinõuete raames arvestatud.

Kontserni riskiprofiili hinnatakse eelkõige järgmiste riskide lõikes: krediidirisk, kontsentratsioonirisk, likviidsusrisk, tururiskid, sh finantsinvesteeringute portfellist tulenev risk, pangaportfelli intressirisk, operatsioonirisk, strateegiline risk, reputatsioonirisk.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Minimaalne soovitav kapitali adekvaatsuse tase on SREP hinnangus leitud minimaalne nõutav kapitali adekvaatsuse tase, millele liidetakse vastavalt kontserni kehtivale tegevusstrateegiale ja finantsprognoosidele vajaduspõhiselt tegevusmahtude kasvuks, strateegia elluviimiseks ja stabiilse finantsseisundi tagamiseks vajalik varu.

Kapitali vajaduse leidmiseks prognoositakse finantspositsioone, võttes aluseks muutusi riskipositsioonide ja omakapitali kirjete lõikes. Finantsseisundi aruande ja kasumiaruande prognoose vaatab regulaarselt üle ja kinnitab panga juhatus. Lisaks arvestatakse strateegilise riski ja reputatsiooniriski võimaliku mõjuga kontserni tegevuse edukusele ning leitakse vajalik omakapitali puhver, et tagada sisemiselt soovitav kapitali adekvaatsuse tase alternatiivsete ja riskistsenaariumite realiseerumisel. Ülevaade kapitali adekvaatsuse kujunemisest koos SREP hinnangust tulenevate kapitalinõuetega esitatakse panga juhatusele ja nõukogule kvartaalselt.

Kontsern tagab, et kõik riskid oleksid igal ajal kaetud piisava kapitaliga.

Krediidiriski juhtimine

Krediidiriski suurus väljendab tõenäolist kahju, mis võib tuleneda vastaspoole kohustuste mittetäitmisest krediidiriskile avatud nõuete puhul kontserni ees.

Kontsern lähtub krediidiriski kapitalinõuete arvutamisel standardmeetodist. Kapitalinõuete arvutamisel kasutab kontsern aktsepteeritud reitinguagentuuride reitinguid Finantsinspektsiooni poolt kehtestatud korra järgi.

Krediidiriski juhtimise aluseks on kontserni krediidipoliitika. Krediidipoliitika põhieesmärkideks on saavutada krediiditegevusest jätkusuutlikult aktsionäride nõutavat tulunormi tagav kontserni varade tootlikkus, järgides konservatiivsuse ja riskide hajutatuse põhimõtteid ning võttes mõõdukaid riske, mis oleksid hinnatavad ning juhitavad.

Kontserni peamised krediidiriskile avatud varad on järgmised:

- raha ja raha ekvivalendid (s.h nõuded keskpankadele ja krediidiasutustele, lisa 9);
- finantsinvesteeringud (lisa 10);
- laenud ja nõuded klientidele (lisa 11);
- muud finantsvarad (lisa 13).

Rahapaigutused krediidiasutustesse ning finantsinvesteeringud väärtpaberitesse tehakse vastavalt APJK poolt kinnitatud vastaspoole limiidile. Vastaspoole krediidikõlblikkuse hindamisel ja krediidilimiidi määramisel võetakse arvesse tema asukohariik ja hinnang vastaspoole finantsseisundile, juhtimisele, juriidilisele staatusele ning turupositsioonile. Võlakirjainvesteeringute puhul hinnatakse täiendavalt likviidsust ja reitingut.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Krediidiriski mõõtmine

Kontsern kasutab sisemisi krediidiriski klasse, mis peegeldavad hinnangut iga vastaspoole maksejõuetuse tõenäosusele.

Panga krediidinõuete klassifitseerimine ja grupeerimine toimub kord kuus. Krediidinõuete krediidiriski klassid sõltuvalt laenusaaja maksedistsipliinist ja finantsmajanduslikust seisundist:

- A – ei ole ilmnenud asjaolusid, mis võiksid põhjustada laenu mittelaekumist vastavalt laenulepingu tingimustele ehk korras laen, tähtajaks tasumata põhiosa maksed ja intressid puuduvad või on kuni 14 päeva vanad;
- B – sisaldab potentsiaalseid nõrkusi, mille kõrvaldamata jätmine võib tulevikus mõjutada laenusaaja krediidivõimelisust põhiosa või intressimaksetega on viivitatud 15-30 päeva;
- C – sisaldab selgelt identifitseeritavaid puudusi, mille alusel võib arvata, et laenu täielik tagasimaksmine on kaheldav või laenu on restruktureeritud makseraskuste tõttu, makseviivitus 31-60 päeva;
- D – laenusaaja ebapiisav krediidivõimelisus, mille alusel võib arvata, et laenu lepingujärgne tagasimaksmine on ebatõenäoline, kui olukord oluliselt ei muutu ehk kahtlane laen, makseviivitus 61-90 päeva;
- E – laenusaaja ei suuda laenu lepingu-kohaselt kokkulepitud tingimustel püsivalt täita ehk maksejõuetusega laen, makseviivitus 91-180 päeva;
- F – laenu teenindamine on lõppenud ning väljavaated maksevõime taastumiseks puuduvad ja/või leping on erakorraliselt ülesöeldud ehk lootusetu laen, makseviivitus 181 päeva ja enam või makseviivitus 91 päeva ja enam ning tagasimaksete summa 3 kuu jooksul on olnud 0 eurot.

Makseviivituseks loetakse laenu põhiosa või intressimaksetega viivitust enam kui kolm (3) eurot lepingu kohta.

Kontsern jaotab laenud krediidikvaliteedi klassidesse järgnevalt:

Riskiklass	Jälgimine	PD%	Moody´s	S&P
A	Tavaline jälgimine	0.01%- 1%	Baa1, Baa2, Baa3	BBB, BBB+, BBB-
B		1%-3%	Ba1, Ba2, Ba3	BB+, BB, BB-
C	Spetsiifiline jälgimine	3%-8%	B1, B2	B+, B
D		8%-40%	B3	B-
E	Maksejõuetus	40%-80%	Caa, Ca	CCC, C
F		100%	C	D

Maksejõuetuse tõenäosuse (PD) määrad on arvutatud lähtudes kaalutud keskmisest Kontserni laenutoodete portfellist ja võib varieeruda teistsuguse portfelli jaotuse korral toodete lõikes. S&P või Moody´s reitinguklassid A kategoorias määratakse ainult aktiivsel turul kaubeldavatele võlakirjadele, mistõttu ei ole neid ülaolevas tabelis laenude jaotuse kohta esitatud.

Oodatava krediidikahju (ECL) mõõtmine

Krediidinõuete hindamise aluseks on kolme faasiline oodatava krediidikahjumi mudel (ECL), mis arvestab muutusi krediidikvaliteedis alates laenu algsest arvelevõtmisest. Kontsern kasutab sisemiselt arendatud mudeleid, mis võtavad arvesse väliseid makromajanduslikke tegureid (sealhulgas töötuse määr, majanduskasv).

Vastavalt IFRS 9 standardile jaotatakse finantsvarad kolme faasi lähtuvalt viivituspäevade arvust, juriidilise isiku finantsseisundist ja muudest muutustest nõude kvaliteedis, kas töötavaks nõudeks (*performing*, faas 1), kvaliteedi langusega nõudeks (*under-performing*, oluline krediidiriski suurenemine, faas 2) või mittetöötavaks nõudeks

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

(*non-performing*, maksejõuetus, faas 3). Faas 1 nõuetele leitakse allahindlusmäär 12 kuu oodatava krediidikahju alusel. Faas 2 ja faas 3 nõuetele leitakse allahindlusmäär lepingu eluea jooksul oodatava krediidikahju alusel. Faas 3 nõuetele leitakse allahindlus, eeldades nõude maksejõuetust (*default*).

Oodatav kahju on leitav maksejõuetuse tõenäosuse (PD), kahjumäära (LGD) ja maksejõuetuse hetke oodatava nõudejäägi (EAD) korrutisena diskonteerituna tänapäeva. Laenukahjude hindamiseks võetakse arvesse laenu ja intressimaksete laekumised tulevastel perioodidel, samuti oodatavad laekumised tagatisvara müügist, laenunõude müügist või tulevikus taastuvast maksevõimest, diskonteerides finantsvara algse sisemise intressimääraga, mille tulemusel leitakse laenu tagasisaadav summa.

Lepingu eluea jooksul oodatava krediidikahju arvutamiseks korrigeeritakse nõude oodatavat 12 kuulist PD-d vastavalt makromajanduslikule prognoosile.

Kõikide toodete puhul on PD'de korrigeerimiseks kasutatud makromajanduse stsenaariumite valik baseerunud ekspertarvamusele ja kvantitatiivsele analüüsile. Makronäitajatest kasutab pank töötuse määra ja SKP muutust. Regressioonanalüüs koostati seejuures Eesti viivislaenude ja makronäitajate vahel. Kaalutud mõju maksejõuetuse tõenäosusele on arvutatud, kasutades kaaluna baasstsenaariumi puhul 80%-st määra ning positiivse ja negatiivse stsenaariumi korral 10%-st määra ning seda kõigi toodete puhul. Kaalude määramisel on kasutatud ekspertarvamusi. Lähtudes konservatiivsuse printsiibist on makrostsenaariumites eeldatud, et maksejõuetuse hetke oodatav nõudejääk (EAD), kahjumäär (LGD) ja maksejõuetuse tõenäosus (PD) ei muutu, kuni stsenaariumi tulemusena püsib majanduskasv positiivne.

<u>Individuaalne ja grupiviisiline hindamine ning grupeerimine</u>

Individuaalselt hinnatakse äriklientide nõudeid, mille puhul kliendi kogurisk (nõuete kogusumma, kui risk kuulub konsolideerimisele regulatiivse kontsentratsiooniriski mõistes) ületab krediidikomitee poolt sätestatud olulise riski piiri 100 tuhat eurot ning kuulub riskiklassi C, D, E ja F.

Krediidinõudeid hinnatakse vastavalt klassifitseerimise ja grupeerimise tulemustele grupipõhiselt või individuaalselt. Nõuete grupeerimise eesmärgiks on koondada sarnast krediidiriski omavad nõuded, hindamaks neid grupipõhiselt arvestades laenu liiki, laenu tagatust, krediidireitingut. Grupeerimise eelduseks on piisava ja statistiliselt usaldusväärse informatsiooni olemasolu. Nõuete gruppide tunnuste ja allahindlusmäärade arvestamise aluseks on laenuportfelli statistilise käitumise, reaalsete kahjujuhtumite ja majanduse üldise olukorra muudatuste analüüs, majandusprognoosid ja vastavate makronäitajate mõju klientide maksevõimele.

Nõuete hindamise sagedus:

- grupipõhist hindamist teostatakse igakuiselt;
- individuaalset hindamist teostatakse kvartaalselt ning hindamise tulemused kinnitatakse panga krediidikomitees.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Märkimisväärne krediidiriski suurenemine

Märkimisväärseks krediidiriski suurenemiseks, loetakse ühe või mitme alloleva kriteeriumi esinemist:

- kui klient on olnud viimase kolme kuu jooksul vähemalt üks kord üle 30-päevases võlgnevuses;
- märkimisväärne maksejõuetuse tõenäosuse (PD) suurenemine alates laenu esmasest väljastamisest – tõus 1,2% ja 2,5 korda samaaegselt
- kui mõni kliendi nõuetest on restsruktureeritud makseraskuste tõttu või sisaldab intressi maksepuhkust või intressi ajatamist;
- klient on pideva jälgmise all.

Kõik sama laenusaaja nõuded hinnatakse samasse klassi madalaima riskiklassi järgi.

Maksejõuetuse definitsioon ja mittetöötavad varad

Kontsern defineerib finantsvara maksejõuetuna, lähtudes kvalitatiivsetest või kvantitatiivsetest kriteeriumitest.

Kvantitatiivsed kriteeriumid:

- vähemalt üks kliendile väljastatud nõuetest on üle 90 päeva viivituses lepinguliste maksetega (põhiosa või intress); ja
- võlgnevuse suurus on üle 3 euro.

Kvalitatiivsed kriteeriumid:

- ettevõtte finantsseisundi oluline halvenemine ulatuses, kus klient ei ole võimeline laenu teenindama ning tagasi maksma;
- finants- või muude kovenantide rikkumine ulatuses, mis mõjutab olulises osas kliendi maksevõimet ning laenude tagasimaksmise võimet;
- saadud finantseeringu mittesihipärane kasutamine võrreldes laenulepingus kokkulepituga sellises ulatuses, mis mõjutab olulises osas kliendi maksevõimet ning laenude tagasimaksmise võimet;
- klient on esitanud (või tema vastu on esitatud) pankrotiavaldus või sarnast juriidilist kaitset otsiv avaldus (nt saneerimine);
- kliendi rahavoog/sissetulek on ebapiisav kohustuste täielikuks teenindamiseks ning kliendi tagatisvara on asutud realiseerima täite- või pankrotimenetluses;
- nõuet on makseraskuste tõttu restruktureerimise käigus vähendanud rohkem kui 1% nõude summast ning makseraskuste tõttu restruktureerimise tunnused on jätkuvalt alles;
- eraisikust klient on surnud ning nõue ei ole uuele laenusaajale (näiteks pärija) ümber vormistatud;
- klient on toime pannud pettuse;
- finantsvarad on ostetud suure allahindlusega, mis peegeldab tekkinud krediidikahjumeid.

Kui laenu on vähemalt 6 kuud korrektselt teenindatud ning ühtegi ülaltoodud kriteeriumitest enam ei esine, võib laenu arvata tagasi faasi 1 või faasi 2 kuuluvaks.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Sensitiivsusanalüüs

Kontsern kasutab sensitiivsusanalüüsi läbiviimisel makronäitajaid – eraisikute laenude puhul töötuse määra muutumist ja ettevõtete laenude puhul SKP muutust.

Kaalutud mõju maksejõuetuse tõenäosusele on arvutatud, kasutades kaaluna baasstsenaariumi puhul 80%-st määra ning positiivse ja negatiivse baasstsenaariumi korral 10%-st määra ning seda kõigi toodete puhul. Allpool olev tabel näitab baasstsenaariumi kaalude muutuste mõju kontserni laenuportfellile seisuga 31.12.2019.

Stsenaariumi kaalude muutus (baas-positiivne-negatiivne)	Mõju laenuportfellile
80%-5%-15%	-39
80%-15%-5%	39

Alljärgnev tabel näitab ECL-i muutus juhul, kui toimuksid alljärgnevad muutused töötuse määras ja SKP puhul:

	Mõju laenuportfellile
Juriidiliste isikute laenud: SKP muutus -2%	-16
Eraisikute laenud: töötuse määr +2%	-74

Maksimaalne krediidiriskile avatud positsioon

Kontserni maksimaalne krediidiriskile avatud positsioon finantsinstrumentidest, millele rakendatakse allahindlusmudelit:

31.12.2019	Faas 1	Faas 2	Faas 3	2019 kokku
Raha ja raha ekvivalendid	122 295	-	-	122 295
Võlainstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	4 061	-	-	4 061
Laenud eraisikutele				
Tarbimislaenud	58 992	1 976	1 250	62 218
Liisingfinantseerimine	25 901	498	25	26 424
Eluasemelaenud ja muud laenud	175 127	3 978	582	179 687
Laenud juriidilistele isikutele				
Liisingfinantseerimine	32 815	5 206	106	38 127
Muud laenud	148 771	5 476	5 097	159 344
Kokku	441 606	17 134	7 060	465 800
Allahindlus	-2 292	-1 686	-1 362	-5 340
Neto laenud kokku	439 314	15 448	5 698	460 460
Bilansivälised kohustised				
Finantsgarantiid	4 161	-	-	4 161
Kasutamata krediidilimiidid	18 728	-	-	18 728
Kasutamata arvelduskrediidid	19 686	-	-	19 686
Bilansivälised kohustised kokku	42 575	-	-	42 575

Kontsern on muutnud eraisikute nõuete jaotust, näidates real „tarbimislaenud" ainult need laenud, mida väljastab tütarettevõte Coop Finants AS. Panga poolt väljastatud muud väikelaenud on näidatud real „eluasemelaen ja muud laenud".

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

31.12.2018	Faas 1	Faas 2	Faas 3	2018 kokku
Raha ja raha ekvivalendid	88 030	-	-	88 030
Võlainstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	9 130	-	-	9 130
Laenud eraisikutele				
Tarbimislaenud	46 733	1 212	615	48 560
Liisingfinantseerimine	16 625	245	5	16 875
Eluasemelaenud ja muud laenud	134 224	3 989	355	138 568
Laenud juriidilistele isikutele				
Liisingfinantseerimine	20 645	2 986	4	23 635
Muud laenud	98 864	5 797	262	104 923
Kokku	317 091	14 229	1 241	332 561
Allahindlus	-2 112	-1 109	-617	-3 838
Neto laenud kokku	314 979	13 120	624	328 723
Bilansivälised kohustised				
Finantsgarantiid	2 186	-	-	2 186
Kasutamata krediidilimiidid	18 075	-	-	18 075
Kasutamata arvelduskrediidid	16 842	-	-	16 842
Bilansivälised kohustised kokku	37 103	-	-	37 103

Nõuded krediidiasutustele ja finantsinvesteeringud jagunevad krediidikvaliteedi lõikes järgnevalt:

31.12.2019	AA- ja kõrgem	A- kuni A+	BBB- kuni BBB+	BB- kuni BB+	B- kuni B+	Reitin-guta	Kokku
Raha ja raha raha ekvivalendid	2 136	716	0	0	0	119 443	122 295
Võlainstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	1 254	0	1 398	420	0	989	4 061

31.12.2018	AA- ja kõrgem	A- kuni A+	BBB- kuni BBB+	BB- kuni BB+	B- kuni B+	Reitin-guta	Kokku
Raha ja raha raha ekvivalendid	3 726	9 297	1 223	0	0	73 784	88 030
Võlainstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	1 219	0	3 765	1 751	968	1 427	9 130

Krediidikvaliteedi hindamisel kasutab kontsern reitinguagentuuride Fitch, Moody´s ja Standard & Poor´s antud krediidireitinguid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 138 sätestatule. Juhatus on hinnanud, et krediidiasutuste nõuded kannavad madalat krediidiriski ning nende oodatavad krediidikahjumid on ebaolulised, arvestades nende tugevat krediidireitingut, finantsseisundit ja lühiajalist majanduslikku väljavaadet.

Võlainstrumendid on valdavas osas likviidsed, mistõttu hinnatakse nende oodatavaid krediidikahjumeid samuti ebaoluliseks.

Reitinguta raha ja raha ekvivalendid sisaldavad kõrge kvaliteediga nõudeid Euroopa Keskpanga vastu ning sularaha.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Laenude jagunemine krediidikvaliteedi järgi laenuliikide lõikes seisuga 31.12.2019 on esitatud alljärgnevates tabelites:

Eraisikute tarbimislaenud	Faas 1	Faas 2	Faas 3	31.12.2019 kokku
Tavaline jälgimine	58 992	0	0	58 992
Spetsiifiline jälgimine	0	1 976	0	1 976
Maksejõuetus	0	0	1 250	1 250
Kokku	58 992	1 976	1 250	62 218
Allahindlus	-1 365	-440	-960	-2 765
Netojääk	57 627	1 536	290	59 453

Tarbimislaenudega seotud kasutamata krediidilimiidid on tühistatavad, mistõttu kasutamata limiitidelt allahindlusi ei arvestatud.

Eraisikute liisingfinantseerimine	Faas 1	Faas 2	Faas 3	31.12.2019 kokku
Tavaline jälgimine	25 901	0	0	25 901
Spetsiifiline jälgimine	0	498	0	498
Maksejõuetus	0	0	25	25
Kokku	25 901	498	25	26 424
Allahindlus	-69	-22	-10	-101
Netojääk	25 832	476	15	26 323

Eluasemelaenud ja muud eralaenud	Faas 1	Faas 2	Faas 3	31.12.2019 kokku
Tavaline jälgimine	175 127	0	0	175 127
Spetsiifiline jälgimine	0	3 978	0	3 978
Maksejõuetus	0	0	582	582
Kokku	175 127	3 978	582	179 687
Allahindlus	-138	-172	-155	-465
Netojääk	174 989	3 806	427	179 222

Ettevõtete liisingfinantseerimine	Faas 1	Faas 2	Faas 3	31.12.2019 kokku
Tavaline jälgimine	32 815	0	0	32 815
Spetsiifiline jälgimine	0	5 206	0	5 206
Maksejõuetus	0	0	106	106
Kokku	32 815	5 206	106	38 127
Allahindlus	-118	-142	-17	-277
Netojääk	32 697	5 064	89	37 850

Ettevõtete muud laenud	Faas 1	Faas 2	Faas 3	31.12.2019 kokku
Tavaline jälgimine	148 771	0	0	148 771
Spetsiifiline jälgimine	0	5 476	0	5 476
Maksejõuetus	0	0	5 097	5 097
Kokku	148 771	5 476	5 097	159 344
Allahindlus	-602	-910	-220	-1 732
Netojääk	148 169	4 566	4 877	157 612

Ettevõtete laenude bilansivälist osa hinnatakse individuaalselt. Aruandeperioodil kasutamata limiitidelt allahindlusi ei arvestatud.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Laenude jagunemine krediidikvaliteedi järgi laenuliikide lõikes seisuga 31.12.2018 on esitatud alljärgnevates tabelites:

Eraisikute tarbimislaenud	Faas 1	Faas 2	Faas 3	31.12.2018 kokku
Tavaline jälgimine	46 615	0	0	46 615
Spetsiifiline jälgimine	118	1 212	0	1 330
Maksejõuetus	0	0	615	615
Kokku	46 733	1 212	615	48 560
Allahindlus	-1 138	-367	-458	-1 963
Netojääk	45 595	845	157	46 597

Tarbimislaenudega seotud kasutamata krediidilimiidid on tühistatavad, mistõttu kasutamata limiitidelt allahindlusi ei arvestatud.

Eraisikute liisingfinantseerimine	Faas 1	Faas 2	Faas 3	31.12.2018 kokku
Tavaline jälgimine	16 625	2	0	16 627
Spetsiifiline jälgimine	0	243	0	243
Maksejõuetus	0	0	5	5
Kokku	16 625	245	5	16 875
Allahindlus	-43	-16	-1	-60
Netojääk	16 582	229	4	16 815

Eluasemelaenud ja muud eralaenud	Faas 1	Faas 2	Faas 3	31.12.2018 kokku
Tavaline jälgimine	132 361	1 083	0	133 444
Spetsiifiline jälgimine	1 783	2 674	49	4 506
Maksejõuetus	80	232	306	618
Kokku	134 224	3 989	355	138 568
Allahindlus	-225	-175	-85	-485
Netojääk	133 999	3 814	270	138 083

Ettevõtete liisingfinantseerimine	Faas 1	Faas 2	Faas 3	31.12.2018 kokku
Tavaline jälgimine	20 645	1 533	0	22 178
Spetsiifiline jälgimine	0	1 453	0	1 453
Maksejõuetus	0	0	4	4
Kokku	20 645	2 986	4	23 635
Allahindlus	-117	-44	-1	-162
Netojääk	20 528	2 942	3	23 473

Ettevõtete muud laenud	Faas 1	Faas 2	Faas 3	31.12.2018 kokku
Tavaline jälgimine	98 864	0	0	98 864
Spetsiifiline jälgimine	0	5 797	0	5 797
Maksejõuetus	0	0	262	262
Kokku	98 864	5 797	262	104 923
Allahindlus	-589	-507	-72	-1 168
Netojääk	98 275	5 290	190	103 755

Ettevõtete laenude bilansivälist osa hinnatakse individuaalselt. Aruandeperioodil kasutamata limiitidelt allahindlusi ei arvestatud.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Järgnev tabel analüüsib laenude ülekandmisi faaside vahel, bruto jääkväärtus

31.12.2019	Ülekandmised 1. ja 2. faasi vahel		Ülekandmised 2. ja 3. faasi vahel		Ülekandmised 1. ja 3. faasi vahel	
	1. faasist 2. faasi	2. faasist 1. faasi	2. faasist 3. faasi	3. faasist 2. faasi	1. faasist 3. faasi	3. faasist 1. faasi
Laenud eraisikutele						
Tarbimislaenud	15	57	0	115	1	387
Liisingfinantseerimine	410	101	1	0	24	3
Eluasemelaen ja muud eralaenud	2 027	1 220	185	37	136	11
Kokku	2 452	1 378	186	152	161	401
Laenud ettevõtetele						
Liisingfinantseerimine	4 720	939	5	0	101	0
Muud laenud	2 938	905	2 607	0	2 480	0
Kokku	7 658	1 844	2 612	0	2 581	0

31.12.2018	Ülekandmised 1. ja 2. faasi vahel		Ülekandmised 2. ja 3. faasi vahel		Ülekandmised 1. ja 3. faasi vahel	
	1. faasist 2. faasi	2. faasist 1. faasi	2. faasist 3. faasi	3. faasist 2. faasi	1. faasist 3. faasi	3. faasist 1. faasi
Laenud eraisikutele						
Tarbimislaenud	291	241	234	2	83	17
Liisingfinantseerimine	1 031	175	10	27	75	7
Eluasemelaen ja muud eralaenud	3 154	1 115	9	36	72	83
Kokku	4 476	1 531	253	65	230	107
Laenud ettevõtetele						
Liisingfinantseerimine	639	58	0	43	4	0
Muud laenud	3 966	1 142	120	0	0	0
Kokku	4 605	1 200	120	43	4	0

Tähtajaks tasumata laenud (bruto jääkväärtus)

31.12.2019	Eraisikute tagamata laenud	Eraisikute tagatud laenud	Juriidiliste isikute laenud	Kokku
1-30 päeva	3 796	4 993	6 328	15 117
31-60 päeva	918	568	961	2 447
61-90 päeva	516	305	333	1 154
üle 90 päeva	1 133	400	5 138	6 671
Total	6 363	6 266	12 760	25 389

31.12.2018	Eraisikute tagamata laenud	Eraisikute tagatud laenud	Juriidiliste isikute laenud	Kokku
1-30 päeva	3 925	4 375	2 120	10 420
31-60 päeva	974	631	3 649	5 254
61-90 päeva	439	252	37	728
üle 90 päeva	703	437	367	1 507
Total	6 041	5 695	6 173	17 909

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Mittetöötavad laenud (faas 3)

31.12.2019	Laenujääk	Allahindlus	Netojääk	Tagatise õiglane väärtus
Laenud eraisikutele				
Tarbimislaenud	1 250	-960	290	0
Liisingfinantseerimine	25	-10	15	0
Eluasemelaenud ja muud laenud	582	-155	427	1 685
Kokku	1 857	-1 125	732	1 685
Laenud ettevõtetele				
Liisingfinantseerimine	106	-17	89	0
Muud laenud	5 097	-220	4 877	17 543
Kokku	5 203	-237	4 966	17 543

31.12.2018	Laenujääk	Allahindlus	Netojääk	Tagatise õiglane väärtus
Laenud eraisikutele				
Tarbimislaenud	615	-458	157	0
Liisingfinantseerimine	5	-1	4	16
Eluasemelaenud ja muud laenud	354	-85	269	1 020
Kokku	974	-544	430	1 036
Laenud ettevõtetele				
Liisingfinantseerimine	4	-1	3	72
Muud laenud	262	-72	190	403
Kokku	266	-73	193	475

Finantsvarade tagatus

Kontsern hindab nii laenu taotlemise protsessi käigus kui ka hilisemalt perioodiliselt tagatise väärtust. Kontsernil on sisemised eeskirjad erinevat tüüpi tagatiste maksimaalsele aktsepteerimisväärtusele laenu taotlemise hetkel. Hinnangud tagatise turuväärtusele põhinevad konservatiivsuse printsiibil ja arvestavad tagatise tüüpi, asukohta, likviidsust ja realiseerimise tõenäosust. Kinnisasjade hindamisel kasutatakse eksperthinnanguid. Kommertskinnisvara individuaalseid hinnanguid uuendatakse vähemalt kord aasta või kahe jooksul. Elukondliku ning muud homogeenset tüüpi kinnisvara puhul kasutatakse regulaarseks ümberhindluseks ka statistilisi indekseerimismudeleid.

Põhilised laenude tagatiste tüübid on:

- kinnisvara (hüpoteek)
- nõudeõigus
- kommertspant
- masinad ja seadmed
- KredEx või Maaelu Edendamise Sihtasutuse garantii
- eraisiku või juriidilise isiku käendus või garantii
- pangadeposiit
- aktsiate või osade pant
- kaubeldavad väärtpaberid

Eelistatud on sellised tagatised, kus on madal seos kliendi makseriski ja tagatise turuväärtuse vahel. Tagatiseks panditav vara peab olema kindlustatud, tagatise eluiga peab olema pikem kui laenu tagastuse tähtaeg ning tagatise turuväärtus peab ületama laenujääki.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Tagamata laenu väljastatakse eraisikutele limiteeritud ulatuses. Juriidilistele isikutele väljastatakse tagamata laenu vaid juhul, kui kliendi krediidirisk on väga madal, maksevõime kõrge ning rahavoo prognoos stabiilne.

Aruandeperioodi jooksul ei ole kontserni sisemised eeskirjad seoses tagatistega oluliselt muutunud ning samuti ei ole olnud märkimisväärset muutust tagatiste üldises kvaliteedis.

Laenu riski taset väljendab tagatisvara turuväärtus laenusumma suhtes ehk LTV suhtarv. Tagatise finantsmõju on oluline laenude ja nõuete puhul, mille teenindamine kliendi esmastest rahavoogudest on ebatõenäoline, mis väljendub pikas (üle 90 päeva) makseviivituses. Ülevaade hüpoteegiga tagatud mittetöötavate laenude laenu jäägi ja tagatise turuväärtuse suhtarvudest ja krediidiportfelli jaotusest tagatiste lõikes on toodud alljärgnevates tabelites.

Hüpoteegiga tagatud mittetöötavate laenude laenu ja tagatise suhtarv (LTV), bruto

LTV, 31.12.2019	Eraisikutele väljastatud laenude jääk	Ettevõtetele väljastatud laenude jääk	Hüpoteegiga tagatud laenude jääk kokku
< 50%	345	2 732	3 077
50% - 60%	70	503	573
60% - 70%	31	0	31
70% - 80%	0	110	110
>80%	59	456	515
Kokku	505	3 801	4 306

LTV, 31.12.2018	Eraisikutele väljastatud laenude jääk	Ettevõtetele väljastatud laenude jääk	Hüpoteegiga tagatud laenude jääk kokku
< 50%	245	17	262
50% - 60%	60	0	60
60% - 70%	21	0	21
70% - 80%	33	249	282
>80%	0	0	0
Kokku	359	266	625

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Laenud ja nõuded klientidele tagatiste lõikes

Eraisikud	31.12.2019	31.12.2018
Hüpoteegi tagatisel laenud	178 799	137 530
Liisingvara	26 424	16 875
Tagatiseta laenud	62 930	49 373
Käendused, garantiid	175	224
Muud	1	1
Kokku	268 329	204 003
Allahindlus	-3 331	-2 508
Neto laenud kokku	264 998	201 495

Ettevõtted	31.12.2019	31.12.2018
Hüpoteegi tagatisel laenud	125 384	85 698
Liisingvara	38 126	23 635
Tagatiseta laenud	920	780
Käendused, garantiid	2 180	1 948
Muud	30 861	16 497
Kokku	197 471	128 558
Allahindlus	-2 009	-1 330
Neto laenud kokku	195 462	127 228

Finantsvarade allahindlused

Laenude allahindlused aruandeperioodil on mõjutatud erinevatest faktoritest:

- Faasist 1 liikumine faasi 2 või faasi 3 tulenevalt finantsinstrumendi krediidiriski märgatavast suurenemisest (või vähenemisest) või laenu muutumisest mittetöötavaks ning sellele järgnevast liikumisest 12-kuulise või eluaea alusel arvutatud krediidkahju mudelisse.
- Uutest aruandeperioodil arvele võetud finantsinstrumentidest lisandunud allahindlused, samuti allahindluste vähendamised finantsseisundi aruandest välja kantud finantsinstrumentidest.
- Regulaarse allahindlusmudelite sisendite täiendamine ja oodatava krediidikahju (ECL) muutused tulenevalt muutustest maksejõuetuks muutumise tõenäosuses (PD), laenujäägist maksejõuetuse hetkel (EAD) ja kahju suurusest (LGD).
- Mudelite ja eelduste muudatuste mõjud ECL mudelile.
- Diskonteerimise mõju ECL mudelis, kuivõrd ECL mõõdetakse nüüdisväärtuses.
- Valuutakursi muutuse mõjud välisvaluutas nomineeritud finantsvarade puhul.
- Aruandeperioodil maha kantud laenud ja nendega seotud allahindlused.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Järgnevad tabelid analüüsivad allahindluste liikumist aruandeperioodil. Allahindluse muutus faaside vahel liikumisest kajastub real „Allahindluste ümberarvutused".

2019	Faas 1 (12kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Allahindlused seisuga 01.01.2019	-2 112	-1 109	-617	-3 838
Ülekanne faasi 1	-106	103	3	0
Ülekanne faasi 2	115	-118	3	0
Ülekanne faasi 3	44	521	-565	0
Allahindluste ümberarvutused	1 064	-1 003	-1 144	-1 083
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-1 297	-80	0	-1 377
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	-180	-577	-1 703	-2 460
Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet				
Mahakandmised	0	0	105	105
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	0	0	853	853
Saldo seisuga 31.12.2019	-2 292	-1 686	-1 362	-5 340

2018	Faas 1 (12kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Allahindlused seisuga 01.01.2018	-1 466	-589	-2 219	-4 274
Ülekanne faasi 1	-68	58	10	0
Ülekanne faasi 2	184	-189	5	0
Ülekanne faasi 3	110	42	-152	0
Allahindluste ümberarvutused	-384	-431	-295	-1 110
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-488	0	0	-488
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	-646	-520	-432	-1 598
Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet				
Mahakandmised	0	0	30	30
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	0	0	2 004	2 004
Saldo seisuga 31.12.2018	-2 112	-1 109	-617	-3 838

Järgnevad tabelid analüüsivad allahindluste liikumist aruandeperioodil laenutoodete lõikes:

Eraisikute tarbimislaenude allahindlused, 2019	Faas 1 (12kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Allahindlused seisuga 01.01.2019	-1 138	-367	-458	-1 963
Ülekanne faasi 1	-1	0	1	0
Ülekanne faasi 2	1	-1	0	0
Ülekanne faasi 3	11	403	-414	0
Allahindluste ümberarvutused	628	-475	-942	-789
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-866	0	0	-866
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	-227	-73	-1 355	-1 655
Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet				
Mahakandmised	0	0	0	0
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	0	0	853	853
Saldo seisuga 31.12.2019	-1 365	-440	-960	-2 765

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Eraisikute tarbimislaenude allahindlused, 2018	Faas 1 (12kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Allahindlused seisuga 01.01.2018	-878	-372	-1 888	-3 138
Ülekanne faasi 1	-24	22	2	0
Ülekanne faasi 2	69	-69	0	0
Ülekanne faasi 3	108	15	-123	0
Allahindluste ümberarvutused	-245	37	-453	-661
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-168	0	0	-168
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	-260	5	-574	-829
Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet				
Mahakandmised	0	0	0	0
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	0	0	2 004	2 004
Saldo seisuga 31.12.2018	-1 138	-367	-458	-1 963

Eraisikute liisingfinantseerimise allahindlused, 2019	Faas 1 (12kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Allahindlused seisuga 01.01.2019	-43	-16	-1	-60
Ülekanne faasi 1	-9	8	1	0
Ülekanne faasi 2	1	-1	0	0
Ülekanne faasi 3	0	2	-2	0
Allahindluste ümberarvutused	14	-15	-19	-20
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-32	0	0	-32
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	-26	-6	-20	-52
Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet				
Mahakandmised	0	0	11	11
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	0	0	0	0
Saldo seisuga 31.12.2019	-69	-22	-10	-101

Eraisikute liisingfinantseerimise allahindlused, 2018	Faas 1 (12kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Allahindlused seisuga 01.01.2018	-49	-2	-2	-53
Ülekanne faasi 1	-2	2	0	0
Ülekanne faasi 2	8	-8	0	0
Ülekanne faasi 3	0	4	-4	0
Allahindluste ümberarvutused	11	-12	4	3
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-11	0	0	-11
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	6	-14	0	-8
Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet				
Mahakandmised	0	0	1	1
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	0	0	0	0
Saldo seisuga 31.12.2018	-43	-16	-1	-60

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Eluasemelaenu ja muude eralaenude allahindlused, 2019	Faas 1 (12kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Allahindlused seisuga 01.01.2019	-225	-175	-85	-485
Ülekanne faasi 1	-64	63	1	0
Ülekanne faasi 2	59	-62	3	0
Ülekanne faasi 3	16	43	-59	0
Allahindluste ümberarvutused	117	-39	-35	43
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-41	-2	0	-43
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	87	3	-90	0
Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet	0	0	20	20
Mahakandmised				
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	0	0	0	0
Saldo seisuga 31.12.2019	-138	-172	-155	-465

Eluasemelaenu ja muude eralaenude allahindlused, 2018	Faas 1 (12kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Allahindlused seisuga 01.01.2018	-94	-185	-257	-536
Ülekanne faasi 1	-12	4	8	0
Ülekanne faasi 2	45	-45	0	0
Ülekanne faasi 3	2	0	-2	0
Allahindluste ümberarvutused	-137	51	162	76
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-29	0	0	-29
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	-131	10	168	47
Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet				
Mahakandmised	0	0	4	4
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	0	0	0	0
Saldo seisuga 31.12.2018	-225	-175	-85	-485

Ettevõtete liisingfinantseerimise allahindlused, 2019	Faas 1 (12kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Allahindlused seisuga 01.01.2019	-117	-44	-1	-162
Ülekanne faasi 1	-25	25	0	0
Ülekanne faasi 2	18	-18	0	0
Ülekanne faasi 3	2	8	-10	0
Allahindluste ümberarvutused	94	-100	-80	-86
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-90	-13	0	-103
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	-1	-98	-90	-189
Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet				
Mahakandmised	0	0	74	74
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	0	0	0	0
Saldo seisuga 31.12.2019	-118	-142	-17	-277

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Ettevõtete liisingfinantseerimise allahindlused, 2018	Faas 1 (12kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Allahindlused seisuga 01.01.2018	-70	-11	-7	-88
Ülekanne faasi 1	0	0	0	0
Ülekanne faasi 2	4	-9	5	0
Ülekanne faasi 3	0	0	0	0
Allahindluste ümberarvutused	12	-24	1	-11
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-63	0	0	-63
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	-47	-33	6	-74
Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet				
Mahakandmised	0	0	0	0
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	0	0	0	0
Saldo seisuga 31.12.2018	-117	-44	-1	-162

Ettevõtete muude laenude allahindlused, 2019	Faas 1 (12kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Allahindlused seisuga 01.01.2019	-589	-507	-72	-1 168
Ülekanne faasi 1	-7	7	0	0
Ülekanne faasi 2	36	-36	0	0
Ülekanne faasi 3	15	65	-80	0
Allahindluste ümberarvutused	211	-374	-68	-231
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-268	-65	0	-333
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	-13	-403	-148	-564
Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet				
Mahakandmised	0	0	0	0
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	0	0	0	0
Saldo seisuga 31.12.2019	-602	-910	-220	-1 732

Ettevõtete muude laenude allahindlused, 2018	Faas 1 (12kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Allahindlused seisuga 01.01.2018	-375	-19	-65	-459
Ülekanne faasi 1	-30	30	0	0
Ülekanne faasi 2	58	-58	0	0
Ülekanne faasi 3	0	23	-23	0
Allahindluste ümberarvutused	-25	-483	-9	-517
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-217	0	0	-217
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	-214	-488	-32	-734
Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet				
Mahakandmised	0	0	25	25
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	0	0	0	0
Saldo seisuga 31.12.2018	-589	-507	-72	-1 168

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Finantsvarade mahakandmine

Nõuete mahakandmine ehk finantsseisundi aruandest eemaldamine toimub kas osaliselt või täielikult juhul, kui kontsern on rakendanud kõiki võimalikke nõude sissenõudmise meetmeid ja on jõutud järeldusele, et puudub mõistlik ootus edasistele sissenõudmistele. Mahakandmise indikaatoriks võib olla sissenõude menetluse lõpetamine või tagatisega laenu puhul tagatise realiseerimine, kuid realiseerimisest saadav tulu ei ole olnud piisav nõude bilansilise jääkväärtuse katmiseks. Sissenõude menetluse lõpetamise tingimuseks võib olla kliendi surm, pankrot, kriminaalmenetlus või ka kohtu poolt kinnitatud võla restruktureerimise kava, mille alusel on nõuet vähendatud.

Finantsvarade modifitseerimine

Kontsern võib läbi rääkida või muuta lepingulisi tingimusi. Kui uued tingimused on oluliselt erinevad võrreldes algsete tingimustega, siis lõpetab kontsern algse vara kajastamise ja võtab arvele uue vara. Kontsern hindab lisaks, kas uue finantsvara osas esineb väärtuse languse tunnuseid esmasel arvelevõtmisel. Kui tingimused ei ole oluliselt erinevad, siis ei põhjusta muutus kajastamise lõpetamist ning kontsern arvutab uue bruto jääkväärtuse vastavalt uutele lepingulistele rahavoogudele ja esialgsele efektiivsele intressimäärale ning kajastab muutmisest tuleneva kasumi või kahjumi.

Finantsvarade modifitseerimiseks on laenulepingute restruktureerimine kas äriliste läbirääkimiste või makseraskuste tõttu, mille käigus pikendatakse maksetähtaega või antakse maksepuhkusi, sh vahel ka tagasiulatuvalt. Restruktureerimise praktika põhineb juhtkonna hinnagutel, et maksete tasumine kliendi poolt oodatavalt jätkub. Selliste laenude maksejõuetuse riski hinnatakse järgneval aruandekuupäeval ning võrreldakse esmasel kajastamisel esialgsetel tingimustel eksisteerinud riskiga, kui modifitseerimine ei ole oluline ja ei too kaasa esialgse vara kajastamise lõpetamist. Kontsern jälgib modifitseeritud varade hilisemat toimimist. Kontsern võib otsustada, et pärast restruktureerimist on krediidirisk oluliselt paranenud nii, et varad liigutatakse faasist 3 faasi 2 või faasi 1. See kehtib ainult selliste varade puhul, mis on toiminud vastavalt uutele tingimustele vähemalt kuus järjestikust kuud.

Olulisi mõjusid finanstvarade lepinguliste rahavoogude modifitseerimise tõttu aruandeperioodil ei olnud.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Riskide kontsentreerumine

Kontsernis jälgitakse krediidiriski hajutamise põhimõtet tegevusvaldkondade, geograafiliste piirkondade ja toodete lõikes. Kokkuvõte finantsvarade jaotusest majandusharude ja geograafiliste piirkondade lõikes on toodud alljärgnevates tabelites.

Finantsvarade jaotumine majandussektorite järgi

31.12.2019	E	K	L	S	G	D	I	Muud	Kokku
Raha ja raha ekvivalendid	0	122 295	0	0	0	0	0	0	122 295
Võlainstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	0	0	0	483	0	0	0	3 578	4 061
Laenud ja nõuded klientidele	264 998	17 005	69 223	15 140	29 022	5 419	9 473	50 180	460 460
Omakapitaliinstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	0	0	0	0	0	0	0	13	13
Muud finantsvarad	0	936	0	0	0	0	0	314	1 250
Kokku	264 998	140 236	69 223	15 623	29 022	5 419	9 473	54 085	588 079

31.12.2018	E	K	L	S	G	D	I	Muud	Kokku
Raha ja raha ekvivalendid	0	88 030	0	0	0	0	0	0	88 030
Võlainstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	0	0	0	1 434	0	0	0	7 696	9 130
Laenud ja nõuded klientidele	201 495	12 000	48 044	5 110	13 308	4 494	8 099	36 173	328 723
Omakapitaliinstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	0	0	0	0	0	0	0	13	13
Muud finantsvarad	0	179	0	0	0	0	0	154	333
Kokku	201 495	100 209	48 044	6 544	13 308	4 494	8 099	44 036	426 229

E- eraisikud, K - finants- ja kindlustustegevus, L - kinnisvaraalane tegevus, S- muud teenindavad tegevused, G - hulgi- ja jaekaubandus, D - elektri- ja soojusenergeetika, I - majutus, toitlustus, C- töötlev tööstus

58% klientide laenudest ja nõuetest on väljastatud eraisikutele (31.12.2018: 61%). Äriühingutele väljastatud laenude portfell on hajutatud erinevate majandusharude vahel, vältides suuri kontsentratsioone. Äriühingutele väljastatud laenudest 35% (31.12.2018: 37%) on väljastatud kinnisvara sektori ettevõtetele ning 15% (31.12.2018: 10%) hulgimüügi ja jaemüügi ettevõtetele. Kontserni krediiditegevus on suunatud kohalikule finantseerimisele. Klientidele väljastatud laenude ja nõuete jaotus peamiste krediiditoodete lõikes on esitatud lisas 11.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Finantsvarad geograafilise jaotuse järgi

31.12.2019	EE	LV	CH	US	Muud	Kokku
Raha ja raha ekvivalendid	120 843	0	0	0	1 452	122 295
Võlainstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	507	0	0	1 254	2 300	4 061
Laenud ja nõuded klientidele	454 888	2 455	2 479	0	638	460 460
Omakapitaliinstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	0	0	0	0	13	13
Muud finantsvarad	936	0	0	314	0	1 250
Kokku	577 174	2 455	2 479	1 568	4 403	588 079

31.12.2018	EE	LV	FI	BE	Muud	Kokku
Raha ja raha ekvivalendid	75 712	0	0	2 517	9 801	88 030
Võlainstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	507	0	0	0	8 623	9 130
Laenud ja nõuded klientidele	325 639	2 419	525	0	140	328 723
Omakapitaliinstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	0	0	0	13	0	13
Muud finantsvarad	333	0	0	0	0	333
Kokku	402 191	2 419	525	2 530	18 564	426 229

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Likviidsusriski juhtimine

Likviidsusrisk on defineeritud kui risk, et Coop Panga maksevõime ei ole piisav lepinguliste kohustiste tähtaegseks täitmiseks, st et kontserni ettevõtted ei suuda jätkusuutlikult ja õigeaegselt finantseerida erinevaid varasid või ei suuda likvideerida oma positsioone lepinguliste kohustiste täitmiseks. Likviidsusriski juhtimisel lähtutakse likviidsuse juhtimise poliitikast. Kontserni likviidsuse juhtimise poliitika eesmärgiks on tagada igal ajahetkel kontserni poolt võetud kohustuste õigeaegne ja täiemahuline täitmine, samal ajal optimeerides likviidsusriski selliselt, et saavutatakse erineva kestvusega investeeringutelt maksimaalne ja stabiilne kasumlikkus.

Panga aktivate ja passivate juhtimise komitee (APJK) on peamine likviidsuse juhtimise organ. APJK funktsioonid ja vastutusvaldkonnad likviidsuse juhtimisel on:

- kontserni lühi- ja pikaajalise likviidsuse planeerimine ja kasutatavate meetmete kavandamine ning elluviimine;
- kontserni varasid ja kohustusi, intressitulusid ja -kulusid, likviidsuse ja investeeringute juhtimist puudutava informatsiooni analüüs ja resümeerimine ning vajadusel likviidsuse juhtimist puudutavate strateegiliste otsuste ettevalmistamine juhatusele;
- kontserni varade ja kohustiste tähtaegade, tulususe ja instrumentide likviidsuse suhte optimeerimine panga strateegiliste eesmärkide saavutamiseks;
- kontserni nõutava likviidsustaseme, aktsepteeritava intressimäära riski ja aktsepteeritava varade ja kohustiste väärtuse muutuse riski taseme reguleerimine.

Kontserni likviidsuspositsioonist on perioodiliselt informeeritud panga juhatus ja APJK. Pank hoiab piisavat likviidsusvaru, et tagada õigeaegselt kohustiste täitmine.
Coop Panga kontserni likviidsuspositsiooni juhtimiseks kasutatakse varade ja kohustiste tähtaegade vahe analüüsil põhinevat lähenemist. Ülevaade finantsvarade ja -kohustiste tähtajalisest jaotusest on esitatud järgneval leheküljel esitatud tabelis. Mudeli raames fikseeritakse ka peamised jälgitavad likviidsuse suhtarvud ning varade ja kohustiste tähtajalised proportsioonid ning viiakse läbi likviidsuse stressiteste. Kõigi oluliste likviidsusnäitajate jaoks on kehtestatud limiidid. Likviidsusriski mõõtmiseks on kasutusel järgmised näitajad:

- likviidsuse kattekordaja (*Liquidity Coverage Ratio*, LCR);
- toimetulekuperiood likviidsuskriisi olukorras;
- finantseerimise kontsentratsioon;
- likviidsete varade ja nõudmiseni hoiuste suhtarv;
- pikaajaliste kohustiste ja stabiilset rahastamist eeldavate investeeringute suhtarv.

Kontserni tähtajavahe kokku kuni 12-kuulisel perioodil on negatiivne. See tähendab, et tähtajaga kuni 12 kuud kohustisi on kontsernil rohkem kui vastava tähtajaga nõudeid. Tähtajavahe riski juhtimine lähtub kohustistega kaasnevate prognoositavate rahavoogude hinnangutest – nõudmiseni hoised on üldjuhul üsna stabiilne finantseerimisallikas ja kuni 12-kuulised tähtajalised hoised sageli pikendatakse – seetõttu nende hoiuste käitumuslik iseloom on pikem, kui 12 kuud. Kontsern tagab piisavas mahus likviidsuspuhvreid kohustiste netoväljavoolu katmiseks.

Kontserni likviidsuspoliitika lähtub konservatiivsuse printsiibist ning moodustatud likviidsuspuhvrid on piisavad, katmaks ka hoiuste suuremahulist väljavoolu. Kontsernis on kehtestatud talitluspidevuse- ja taasteplaan

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

likviidsuskriisi olukorras käitumiseks, mis sisaldab tegevusi rahavoogude puudujääkide katmiseks erakorralistes olukordades.

Kontserni finantsvarade ja -kohustiste jaotus (diskonteerimata rahavood) järelejäänud tähtaegade lõikes

31.12.2019	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Varad					
Raha ja raha ekvivalendid	121 893	400	0	0	122 293
Võlainstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	0	0	4 061	0	4 061
Laenud ja nõuded klientidele	39 180	85 284	272 935	193 242	590 641
Omakapitaliinstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	0	0	0	13	13
Muud finantsvarad	1 263	0	0	314	1 577
Finantsvarad kokku	162 336	85 684	276 996	193 569	718 585
Kohustised					
Klientide housed ja saadud laenud	220 608	184 616	91 986	16 786	513 996
Rendikohustised	157	472	1 090	41	1 760
Muud finantskohustised	3 658	24	0	0	3 682
Allutatud kohustised	149	374	1 985	8 653	11 161
Finantskohustised kokku	224 572	185 486	95 061	25 480	530 599
Bilansivälised finantskohustised					
Kasutamata krediidilimiidid ja arvelduskrediidid	38 414	0	0	0	38 414
Finantsgarantiid	4 161	0	0	0	4 161
Bilansilised ja bilansivälised kohustised kokku	267 037	185 486	95 061	25 480	573 064
Finantsvarade ja -kohustiste tähtaegade vahe	-104 811	-99 802	181 935	168 089	145 411

31.12.2018	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Varad					
Raha ja raha ekvivalendid	87 538	500	0	0	88 038
Võlainstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	514	1 371	7 245	0	9 130
Laenud ja nõuded klientidele	26 300	59 794	203 403	132 670	422 167
Omakapitaliinstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	0	0	0	13	13
Muud finantsvarad	155	0	0	178	333
Finantsvarad kokku	114 507	61 665	210 648	132 861	519 681
Kohustised					
Klientide housed ja saadud laenud	166 137	158 391	55 034	7 645	387 207
Muud finantskohustised	4 126	0	0	0	4 126
Allutatud kohustised	0	337	1 350	6 325	8 012
Finantskohustised kokku	170 263	158 728	56 384	13 970	399 345
Bilansivälised finantskohustised					
Kasutamata krediidilimiidid ja arvelduskrediidid	34 917	0	0	0	34 917
Finantsgarantiid	2 186	0	0	0	2 186
Bilansilised ja bilansivälised kohustised kokku	207 366	158 728	56 384	13 970	436 448
Finantsvarade ja -kohustiste tähtaegade vahe	-92 859	-97 063	154 264	118 891	83 233

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Tururiskide juhtimine

Tururisk tuleneb kontserni kauplemis- ja investeerimistegevusest intressi-, valuuta- ja aktsiaturgudel. Finantsinvesteeringute tururiskid tekivad intressimäärade, valuutakursside ja finantsvarade hindade muutustest. Tururiskide võtmist kontrollitakse riskilimiitidega. Erinevaid tururiske mõjutavaid tegureid jälgitakse igapäevaselt. Peamised tururiski kandvad varad kontsernis on investeeringud võlakirjadesse. Võlakirjaportfelli maht kokku 2019. aasta jooksul langes, täpsema ülevaate annab lisa 10. Portfelli keskmine tähtaeg on suurenenud, kuid summaarne tururisk on vähenenud, risk tuleneb eelkõige USD-s noteeritud võlakirjadest.

Võlakirjaportfelli tururiski mõjutavad peamiselt võlakirja tähtaeg ja võimalik intressimäärade muutumine. Kontsern hindab finantsinvesteeringute portfelli intressimäära tundlikkust regulaarselt. Võlakirjaportfelli tundlikkus intressimäärade 100 bp tõusu suhtes oli 31.12.2019 seisuga 41 tuhat eurot (31.12.2018: 128 tuhat eurot).

Valuutarisk on risk, mis tuleneb kontserni varade ja kohustiste erinevast valuutastruktuurist. Valuutakursside muutudes muutub ka varade ja kohustiste väärtus ning sissetulekute ja väljaminekute suurus arvestusvaluutas. Kontsern hoiab üldjuhul minimaalseid välisvaluutapositsioone, mis on vajalikud klientidele teenuste osutamiseks. Kõiki välisvaluutapositsioone jälgitakse pidevalt ning hinnatakse turuväärtuses. Avatud välisvaluutapositsioone katab kontsern vahetus- ja forwardtehingutega. Avatud valuutapositsioonide absoluutsumma oli 31.12.2019 seisuga 164 tuhat eurot (2018: 164 tuhat eurot). Teostatud on tundlikkuse analüüs põhjendatud võimalikest kursimuutustest (keskmiselt 10%) tulenevate mõjudega koondkasumiaruandele kõigi muude muutujate konstantseks jäädes, mõju suurus on 16 tuhat eurot (2018: 16 tuhat eurot).

Finantsvarade ja -kohustiste jaotus valuutade lõikes ning vastav neto valuutapositsioonide info on esitatud järgnevas tabelis.

31.12.2019	EUR	USD	Muud	Kokku
Varad				
Raha ja raha ekvivalendid	120 658	796	841	122 295
Võlainstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	1 409	2 652	0	4 061
Laenud ja nõuded klientidele	460 460	0	0	460 460
Omakapitaliinstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	13	0	0	13
Muud finantsvarad	961	184	105	1 250
Finantsvarad kokku	583 501	3 632	946	588 079
Kohustised				
Klientide hoised ja saadud laenud	502 229	3 612	690	506 531
Allutatud kohustised	7 064	0	0	7 064
Muud finantskohustised	5 075	0	112	5 187
Finantskohustised kokku	514 368	3 612	802	518 782
Bilansivälised kohustised				
Kasutamata krediitkaardi- ja arvelduskrediidi limiidid	38 414	0	0	38 414
Finantsgarantiid	4 161	0	0	4 161
Bilansilised ja bilansivälised kohustised kokku	556 943	3 612	802	561 357
Netopositsioon	26 558	20	144	26 722

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

31.12.2018	EUR	USD	Muud	Kokku
Varad				
Raha ja raha ekvivalendid	86 287	811	932	88 030
Võlainstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	2 377	6 753	0	9 130
Laenud ja nõuded klientidele	328 723	0	0	328 723
Omakapitaliinstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	13	0	0	13
Muud finantsvarad	153	178	2	333
Finantsvarad kokku	417 553	7 742	934	426 229
Kohustised				
Klientide hoiused ja saadud laenud	376 677	7 669	772	385 118
Allutatud kohustised	5 026	0	0	5 026
Muud finantskohustised	4 055	0	71	4 126
Finantskohustised kokku	385 758	7 669	843	394 270
Bilansivälised kohustised				
Kasutamata krediitkaardi- ja arvelduskrediidi limiidid	34 917	0	0	34 917
Finantsgarantiid	2 186	0	0	2 186
Bilansilised ja bilansivälised kohustised kokku	422 861	7 669	843	431 373
Netopositsioon	-5 308	73	91	-5 144

Intressirisk on risk, et kontserni poolt genereeritavad tulud võivad olla mõjutatavad intressimäärade ootamatutest ebasoodsatest muutustest. Kontsern on avatud intressiriskile, kui tema peamiste varade ja kohustiste tähtajad on erinevad, kui varade ja kohustiste struktuur on valuutades erinev või kui varade ja kohustiste intressimäärasid on võimalik korrigeerida erinevate ajavahemike järel.

Intressiriskile avatud finantsvarade ja -kohustiste jaotus intressi muutmise tähtaja järgi

31.12.2019	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Intressiriskile avatud finantsvarad					
Nõuded keskpankadele	97 923	0	0	0	97 923
Nõuded krediidiasutustele	2 452	400	0	0	2 852
Võlainstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	0	0	4 061	0	4 061
Laenud ja nõuded klientidele; bruto	275 465	192 072	145	0	467 682
Intressiriskile avatud finantsvarad kokku	375 840	192 472	4 206	0	572 518
Intressiriskile avatud finantskohustised					
Klientide hoiused ja saadud laenud	219 691	198 914	77 903	7 577	504 085
Allutatud kohustised	0	0	0	7 000	7 000
Intressiriskile avatud finantskohustised kokku	219 691	198 914	77 903	14 577	511 085
Intressiriski tähtaja vahele avatud positsioon	156 149	-6 442	-73 697	-14 577	61 433

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

31.12.2018	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Intressiriskile avatud finantsvarad					
Nõuded keskpankadele	52 063	0	0	0	52 063
Nõuded krediidiasutustele	13 746	500	0	0	14 246
Võlainstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	514	1 371	7 245	0	9 130
Laenud ja nõuded klientidele; bruto	203 428	131 120	19	0	334 567
Intressiriskile avatud finantsvarad kokku	269 751	132 991	7 264	0	410 006
Intressiriskile avatud finantskohustised					
Klientide housed ja saadud laenud	165 592	159 862	49 549	6 435	381 438
Allutatud kohustised	0	0	0	5 000	5 000
Intressiriskile avatud finantskohustised kokku	165 592	159 862	49 549	11 435	386 438
Intressiriski tähtaja vahele avatud positsioon	104159	-26 871	-42 285	-11 435	23 568

Intressiriski juhtimine tähendab kontserni kõigi varade ja kohustiste intressimäärariski analüüsi ja kestvuse juhtimist. Pangaportfelli intressiriski hindamine toimub vähemalt kord aastas. Järgnevalt toodud tabelites on esitatud hinnangud intressikõvera paralleelnihke aastase mõju kohta intressitulule ja intressikulule valuutade lõikes.

Tabelis on toodud intressikõvera +100 baaspunkti paralleelnihke mõju kontserni aastasele netointressitulule:

31.12.2019	EUR	USD	Muud	Kokku
Intressitulude muutus	3 206	0	0	3 206
Intressikulude muutus	1 339	14	0	1 353
Netointressitulude muutus	1 867	-14	0	1 853

31.12.2018	EUR	USD	Muud	Kokku
Intressitulude muutus	1 631	0	0	1 631
Intressikulude muutus	935	20	0	955
Netointressitulude muutus	696	-20	0	676

Intressikõvera 100 bp tõusu kogumõju netointressituludele ühe aasta perspektiivis ja vastav mõju omakapitalile oli bilansipäeva seisuga 1 853 tuhat eurot (676 tuhat seisuga 31.12.2018), 100 bp intresside languse mõju oli 617 tuhat eurot (275 tuhat seisuga 31.12.2018). Intressitundlikkust mõjutab ujuva intressimääraga laenudel lepingulise minimaalse intressimäära kehtestamisest tulenev intressiriski ülekandmine. Intressiriski stsenaarium arvestab tuletisinstrumentide mõju ja hoiuse intressimäärade langemist minimaalselt 0% tasemeni.

Intressimäärade 100 baaspunkti tõusu mõju kontserni omakapitali väärtusele, diskonteerides varasid ja kohustusi nende eluea jooksul, oli 31.12.2019 seisuga 646 tuhat eurot ja 100 baaspunkti languse mõju 3 618 tuhat eurot, 31.12.2018 seisuga vastavalt 210 tuhat eurot ja 2 836 tuhat eurot. Intressimäärade languse positiivne mõju kontserni omakapitalile tuleneb sellest, et kontsern on sõlminud intressi miinimumtasemega laenulepinguid, millele baasintressimäärade langus mõju ei avalda. Arvestuslikult võrdub selliste laenude intressimäära muutmise tähtaeg nende lõpptähtajaga.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Intressiriski maandamine toimub läbi erinevates valuutades olevate intressiriskile avatud varade ja kohustiste tähtaegade vahe limiteerimise, varade ja kohustiste tähtajalise struktuuri ühtlustamise ja vajadusel intressimäära tuletisinstrumentide kasutamise.

Operatsiooniriski juhtimine

Operatsioonirisk on risk, mis tuleneb häiretest või puudustest kontserni infosüsteemides, vigadest personalipoliitikas või töötajate hooletusest või ka süülisest käitumisest, ebapiisavatest protseduurireeglitest või välistest teguritest, põhjustades kahju tekke või häire kontserni igapäevases äritegevuses. Operatsioonirisk hõlmab infotehnoloogiariski, protseduririski, personaliriski, juriidilist riski, turvasüsteemide riski ja avastamisriski. Kontsern lähtub operatsiooniriski juhtimisel kehtestatud operatsiooniriski poliitikast.

Operatsiooniriski käsitletakse ja juhitakse kontsernis kui eraldiseisvat riskijuhtimise valdkonda, milleks on eraldatud vajalik ressurss ja tagatud piisaval hulgal omavahendeid võimalike kahjude katteks. Operatsiooniriski juhtimine on integreeritud kontserni igapäevasesse tegevusse ja operatsiooniriski olemuse, mõju ja kontrolli vajaduse teadvustamine peab toimuma kontsernis iga töötaja tasandil.

Operatsiooniriskide hindamine toimub kontsernis eelkõige kvalitatiivselt, kuna organisatsiooni suhtelise väiksuse ja lihtsuse tõttu esineb reaalseid kahjujuhtumeid harva. Operatsiooniriski kahjujuhtumid registreeritakse kahjude andmebaasis koos ilmnenud kahju suurusega. Kontsern jälgib operatsiooniriski kvantitatiivset dünaamikat, analüüsides vähemalt kvartaalselt peamisi riskiindikaatoreid. Operatsiooniriski peamiste riskiindikaatorite ja esinenud juhtumite kohta tehakse juhatusele regulaarseid kvartaliülevaateid. Kontsernis viiakse läbi regulaarset operatsiooniriski enesehindamist. Kontsern kasutab operatsiooniriski kapitalinõude arvutamisel baasmeetodit.

Varade ja –kohustiste õiglane väärtus

Kontsern hindab nende finantsvarade ja -kohustiste õiglast väärtust, mida kontserni finantsseisundi aruandes ei kajastata õiglases väärtuses. Eelkõige on sellisteks finantsvaradeks, mida ei kajastata õiglases väärtuses, laenud ja nõuded klientidele ja finantskohustisteks hoiused.

Finantsvarade ja -kohustiste õiglase väärtuse hindamiseks diskonteeritakse rahavoogusid turuintressi alusel. Laenude turuintress on arvutatud kasutades kontsernis rakendatud viimase kuue kuu keskmist intressimäära enne bilansipäeva. Hoiuste õiglase väärtuse leidmisel diskonteeritakse olemasolevaid hoiuseid uutele kaasatavatele hoiustele pakutavate intressimääradega.

IFRS 13-s määratakse kindlaks õiglase väärtuse hindamistehnikate hierarhia, mis põhineb sellel, kas hindamistehnika sisendid on jälgitavad või mitte. Jälgitavad sisendid kajastavad sõltumatutest allikatest saadud turuandmeid, mittejälgitavad sisendid kajastavad oletusi turu kohta. Nende kahte liiki sisendite alusel on loodud järgmine õiglase väärtuse mõõtmise hierarhia:

1. tase – (korrigeerimata) noteeritud hinnad identsetele varadele või kohustistele aktiivsetel turgudel. See tase hõlmab noteeritud aktsiatega seotud väärtpabereid ja võlainstrumente börsidel, aga ka turuosaliste poolt noteeritud instrumente.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

2. tase – muud sisendid kui 1. tasemel sisalduvad noteeritud hinnad ja mis on vara või kohustise osas jälgitavad kas otse (st hindadena) või kaudselt (st on tuletatud hindadest). Sisendparameetrite (nt eurovõlakirjade intressikõver või vastaspoole krediidirisk) allikad on Bloomberg ja Reuters.

3. tase – vara või kohustise sisendid, mis ei põhine jälgitavatel turuandmetel (mittejälgitavad sisendid).

3. taseme õiglase väärtuse varadena on kajastatud kinnisvarainvesteeringud.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade ja -kohustuste õiglane väärtus on leitud vastavalt kolmanda taseme põhimõtetele, kus varade või kohustiste sisendid ei põhine jälgitavatel turuandmetel.

Laenude ja nõuete õiglane väärtus oli 31.12.2019 seisuga 0,2% suurem (993 tuhat eurot) bilansilisest väärtusest ja klientide hoiuste õiglane väärtus vastab nende bilansilisele väärtusele.
31.12.2018 seisuga oli laenude ja nõuete õiglane väärtus 0,8% väiksem (2 524 tuhat eurot) bilansilisest väärtusest ja klientide hoiuste õiglane väärtus vastas nende bilansilisele väärtusele.

31.12.2019	Tase 1	Tase 2	Tase 3	Bilansiline väärtus	Õiglane väärtus
Finantsvarad õiglses väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi					
Võlainstrumendid	4 061	-	-	4 061	4 061
Omakapitaliinstrumendid	-	13	-	13	13
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi kokku	4 061	13	-	4 074	4 074
Kinnisvarainvesteeringud	-	-	594	594	594
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses					
Raha ja raha ekvivalendid	122 295	-	-	122 295	122 295
Laenud ja nõuded klientidele	-	-	460 460	460 460	461 453
sh eraisikud	-	-	264 998	264 998	266 229
sh juriidilised isikud	-	-	195 462	195 462	195 224
Muud finantsvarad	1 263	-	-	1 263	1 263
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	123 558	-	460 460	584 018	585 011
Finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses					
Klientide housed ja saadud laenud	-	-	506 531	506 531	506 531
sh eraisikud	-	-	338 137	338 137	338 137
sh juriidilised isikud	-	-	165 693	165 693	165 693
sh krediidiasutused	-	-	2 701	2 701	2 701
Muud finantskohustised	-	-	5 187	5 187	5 187
Allutatud kohustised	-	-	7 064	7 064	7 064
Finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	-	-	518 782	518 782	518 782

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

31.12.2018	Tase 1	Tase 2	Tase 3	Bilansiline väärtus	Õiglane väärtus
Finantsvarad õiglses väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi					
Võlainstrumendid	9 130	-	-	9 130	9 130
Omakapitaliinstrumendid	-	13	-	13	13
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi kokku	9 130	13	-	9 143	9 143
Kinnisvarainvesteeringud	-	-	904	904	904
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses					
Raha ja raha ekvivalendid	88 030	-	-	88 030	88 030
Laenud ja nõuded klientidele	-	-	328 723	328 723	326 200
sh eraisikud	-	-	202 177	202 177	199 853
sh juriidilised isikud	-	-	126 546	126 546	126 347
Muud finantsvarad	333	-	-	333	333
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	88 363	-	328 723	417 086	414 563
Finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses					
Klientide hoiused ja saadud laenud	-	-	385 118	385 118	385 118
sh eraisikud	-	-	237 279	237 279	237 279
sh juriidilised isikud	-	-	137 837	137 837	137 837
sh krediidiasutused	-	-	10 002	10 002	10 002
Muud finantskohustised	-	-	4 126	4 126	4 126
Allutatud kohustised	-	-	5 026	5 026	5 026
Finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	-	-	394 270	394 270	394 270

Kinnisvarainvesteeringud on kajastatud õiglases väärtuses vastavalt IFRS 13 õiglase väärtuse hierarhia kolmanda taseme põhimõtetele, lähtudes atesteeritud kinnisvarahindajate eksperthinnangutest. Eksperthinnangud põhinevad tulumeetodil, võrdlusmeetodil või kahe eelnimetatu kombineerimisel segameetodil.

Eksperthinnangud kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse leidmiseks põhinevad järgmisel:

- üüritulu: kasutatakse kehtivatest üürilepingutest tulenevaid hindu;
- vakantsus: kinnisvarainvesteeringute tegelik vakantsus, arvestades objektiga seotud riske;
- diskontomäär: arvutatakse kinnisvarainvesteeringuga seotud kaalutud keskmise kapitali hinna (WACC) põhjal;
- kapitalisatsiooni määr: põhineb hinnangulisel tootlustasemel eeldatava hoiuperioodi lõpus, arvestades prognoositavat turuolukorda ja objektiga seotud riske.

Tulumeetod põhineb vara võimel genereerida tulevikus tulu. Väärtusena käsitletakse oodatava tulu nüüdisväärtust. Tulumeetodit rakendatakse tulutoova kinnisvara (rendiobjekt või rendiobjektina käsitletav) hindamiseks. Tulupõhised käsitlused on tulu kapitaliseerimine ja diskonteeritud rahavoo analüüs.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Võrdlusmeetod põhineb analüüsil, mille aluseks on hinnatava vara võrdlus sarnaste müüdud varadega. Võrdluse käigus selgitatakse välja erisused hinnatava vara ja sarnaste müüdud varade vahel ning selle põhjal korrigeeritakse müüdud varade hindu ja leitakse hinnatava vara väärtus. Mõnedes olukordades ei ole võimalik ainult ühe meetodi kasutamine ja meetodeid tuleb omavahel kombineerida. Hindaja kasutab hindamisel ühte kuni kolme hindamismeetodit (või nende kombinatsioone). Mitme meetodi rakendamisel saadakse tavaliselt mitu erinevat tulemust, mis kohandatakse hindamistulemuseks kaalumise teel.

Ülevaate kasutatud hindamismetoodikast ja kinnisvarainvesteeringute jaotusest annab alljärgnev tabel.

31.12.2019	Õiglane väärtus	Üüritulu aastas	Keskmine üürihind eurot m2 kohta	Diskonto-määr	Kapitalisat-siooni määr	Võimalik muutus üürihinnas	Maksi-maalne mõju väärtusele
Hinnatud võrdlusmeetodil							
-ärikondlik kinnisvara	381	25	6,21-7,95	-	-	7%	+/-7%
-elukondlik kinnisvara	213	11	5,8	-	-	5%	+/-5%
Investeeringud kokku	594	36					

31.12.2018	Õiglane väärtus	Üüritulu aastas	Keskmine üürihind eurot m2 kohta	Diskonto-määr	Kapitalisat-siooni määr	Võimalik muutus üürihinnas	Maksi-maalne mõju väärtusele
Hinnatud võrdlusmeetodil							
-ärikondlik kinnisvara	381	24	6,21-7,95	-	-	3-8%	+/-7%
-elukondlik kinnisvara	213	11	5,8	-	-	-5%	+/-5%
Tuleviku rahavoogude diskonteerimisel							
- muu ärikondlik kinnisvara	310	23	3,61-10,99	13%	11%	3-10%	+/-8%
Investeeringud kokku	904	58	-	-	-	-	-

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Lisa 3 Tütarettevõtted ja firmaväärtus

Mais 2017 omandas pank 100% Coop Finants AS aktsiatest eesmärgiga kasvatada oma turuosa tarbimislaenude segmendis. Tütarettevõtte soetusest tekkis firmaväärtus, mis sisaldab tekkinud sünergiat ja immateriaalset vara, mis ei ole eraldiseisvate varadena identifitseeritavad. Firmaväärtus hõlmab peamiselt omandatud ettevõtte kasumlikkusest, olulistest sünergiatest ja kombineeritud kulude säästust tekkivad efekti. Firmaväärtus seisuga 31.12.2019 oli 6 757 tuhat eurot (31.12.2018: 6 757). Seisudega 31.12.2019 ja 31.12.2018 viidi läbi firmaväärtuse kaetava väärtuse test. Kasutusväärtuse arvestus põhineb järgnevatel eeldustel:

- prognoositav laenuportfellide mahu kasv 10-14% aastas (2018: 10-15%)
- netotulude kasv keskmiselt 10% aastas (2018: 10-12%)
- kulude kasv 8% aastas (2018: 10%)
- laenu allahindluste keskmine kahjususe määr 3,3-3,5% aastas (2018: 3,3-3,5%)
- diskontomäärana on kasutatud aktsionäride oodatavat tulumäära 15% (2018: 15%)

Põhieelduste väärtuste kasutamisel tugines juhatus oma parimale hinnangule tõenäoliste ootuste osas. Kasutusväärtuse testi tulemusena ületab raha genereeriva üksuse kaetav väärtus tema bilansilist väärtust, mistõttu ei ole tehtud allahindlusi. Juhul, kui laenuportfelli kasvatada ei õnnestu, intressimäärad tarbimislaenude turul langevad samas kui majanduskeskkonna võimaliku halvenemise korral provisjonide kulud kasvavad ning lisaks ka tegevuskulud kasvavad, oleks vajalik firmaväärtuse allahindlus. Võtmenäitajate sensitiivsuse testimise eeldused olid:

- laenuportfelli ja netointressitulu kasv kuni 2% (2018: 3%)
- kulude kasv 18% (2018: 15%)
- laenukahjumid 4,2-5,2% (2018: 4,0-5,0%)
- kapitali kulu ehk diskontomäär 15%

Lähtudes võimalike mõistlikke muutuste hinnangutest võtmenäitajatele, ei ole juhtkond tuvastanud olulisi põhjuseid, mis võiks viidata, et raha teeniva üksuse bilansiline väärtus ületaks tema tegelikku kaetavat väärtust.

Juunis 2017 omandas pank 49%-lise vähemusosaluse tütarettevõttes Krediidipank Finants AS, saades seeläbi 100% aktsiate omanikuks, tehingu summaks oli 2 058 tuhat eurot. 02.oktoobril 2017 andis AS Krediidipank Finants äritegevuse üle ettevõttele Coop Finants, äritegevus jätkub Coop Finants AS nime all. Alates jaanuarist 2018 sai AS Krediidipank Finants uueks ärinimeks on CP Vara AS, ettevõte on likvideeritud augustis 2019.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Lisa 4 Tegevussegmendid

Tegevussegmentide raporteerimine vastab sisemiselt peamistele otsustajatele raporteerimise vormile. Peamiseks otsustajaks, kes on vastutav ressursside jaotuse ja segmentide tegevuse hindamise üle, on panga juhatus.

Kontsern jagab oma äritegevust segmentideks, lähtudes nii juriidilisest struktuurist kui ka panga sees täiendavast kliendipõhisest jaotusest. Juriidilise struktuuri järgi omab kontsern tarbimislaenude ning liisingu segmenti, mis pakuvad vastavalt tarbimislaene eraklientidele ning liisingutooteid nii eraklientidele kui ka ettevõtetele. Tarbimislaenude segment teenib intressitulusid laenude väljastamiselt ning teenustasutulusid järelmaksukaartide väljastamiselt. Liisingu segment teenib intressitulusid laenude väljastamiselt. 2019. aasta lõpus lisandus uue segmendina kindlustusmaakler, mis teenib tulusid kindlustuslepingute vahendamiselt.

Panga kliendipõhisest jaotusest tulenevalt omab kontsern ettevõtete panganduse (juriidilised isikud) ja jaepanganduse (eraisikud) segmenti. Mõlemad segmendid pakuvad klientidele arveldustooteid ja laenutooteid ning kaasavad hoiuseid. Segmendid teenivad intressitulusid laenude väljastamiselt ning teenustasutulusid maksete ja pangakaartide tehingute vahendamiselt.

Segmendid on aluseks äritulemuste regulaarsel jälgimisel kontserni juhatuse ja nõukogu poolt ning segmentide kohta on kättesaadavad eraldiseisvad finantsandmed. Vastavalt kontserni struktuurile jaotab kontsern ettevõtete panganduse ja jaepanganduse segmendid veel detailsemalt ka laenude ning igapäevapanganduse äriliinideks (hoiused, arveldused). Kontsern kasutab äriliinide jaotust ka planeerimisel ja eelarvestamisel. Kontserni juhatus on määratud otsustajaks rahaliste eraldiste ja äritegevuse kasumlikkuse hindamise eest.

Segmendi poolt raporteeritud tulud koosnevad tuludest välistelt klientidelt ning täiendavalt intressitulust või intressikulust segmentide vaheliselt laenamiselt, mis toimub kontsernis kehtestatud sisemise raha hinna mudeli alusel ja mis on allolevates tabelites näidatud kui elimineerimine. Kontsernil ei ole ühtegi klienti, kelle tulu moodustaks rohkem kui 10% vastavast tululiigist. Intressitulud teenitakse Eestis. Teenustasutulude geograafiline jaotus on toodud lisas 6.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Kasum segmentide lõikes 2019, tuhandetes eurodes	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseeri-mine	Liising	Muud*	Eliminee-rimine	Kokku
Intressitulud	7 782	6 475	10 017	2 280	1 744	-2 720	25 578
sh välimine tulu	7 217	5 835	10 017	2 280	229	0	25 578
sh sisemine tulu	565	640	0	0	1 515	-2 720	0
Intressikulud	-2 010	-2 501	-867	-839	-1 392	2 720	-4 889
Neto intressitulud	5 772	3 974	9 150	1 441	352	0	20 689
Teenustasutulud	712	1 210	1 630	99	74	0	3 725
Teenustasukulud	-396	-686	-260	-11	0	0	-1 353
Neto teenustasud	316	524	1 370	88	74	0	2 372
Muud tulud, neto	121	141	360	114	-78	0	658
Netotulud kokku	6 209	4 639	10 880	1 643	348	0	23 719
Tegevuskulud kokku	-3 828	-6 295	-3 935	-1 626	-577	0	-16 261
Kasum enne allahindlusi	2 381	-1 656	6 945	17	-229	0	7 458
Laenude allahindlus (-) või allahindluse tühistamine (+)	-556	461	-1 600	-236	0	0	-1 931
Tulumaksukulu	5	-5	0	0	0	0	0
Puhaskasum	1 830	-1 200	5 345	-219	-229	0	5 527

*Muude all kajastuvad treasury, tütarettevõtted Martinoza, Prana Property ning Coop Kindlustusmaakler.

Varad ja kohustused seisuga 31.12.2019, miljonites eurodes	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseeri-mine	Liising	Muud*	Eliminee-rimine	Kokku
Laenuportfell	158	211	59	63	174	-205	460
Muud varad	43	51	26	18	13	0	151
Varad kokku	201	262	85	81	187	-205	611
Kohustused kokku	170	229	74	69	185	-205	522

Teenustasutulude jagunemine

	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseeri-mine	Liising	Muud	Eliminee-rimine	Kokku
Kaarditehingute tasud	222	397	726	0	0	0	1 345
Kaartide kuutasud	1	40	865	0	0	0	906
Kontode avamise ja haldamise tasud	118	550	0	0	0	0	668
Ülekandetasud	223	131	0	0	0	0	354
Tulu valuutatehingutelt	99	14	0	0	33	0	146
Muud teenustasutulud	87	79	39	99	2	0	306
Teenustasutulud kokku	750	1 211	1 630	99	35	0	3 725

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Kasum segmentide lõikes 2018, tuhandetes eurodes	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseeri-mine	Liising	Muud*	Eliminee-rimine	Kokku
Intressitulud	5 680	4 952	7 883	1 253	1 371	-1 284	19 855
sh välimine tulu	5 680	4 952	7 883	1 253	87	0	19 855
sh sisemine tulu	0	0	0	0	1 284	-1 284	0
Intressikulud	-1 097	-1 536	-530	-369	-828	1 284	-3 076
Neto intressitulud	4 583	3 416	7 353	884	543	0	16 779
Teenustasutulud	1 216	888	1 364	33	168	0	3 669
Teenustasukulud	-517	-585	-259	-6	0	0	-1 367
Neto teenustasud	699	303	1 105	27	168	0	2 302
Muud tulud, neto	124	140	396	62	-35	0	687
Netotulud kokku	5 406	3 859	8 854	973	676	0	19 768
Tegevuskulud kokku	-2 954	-5 030	-3 794	-1 173	-650	0	-13 601
Kasum enne allahindlusi	2 452	-1 171	5 060	-200	26	0	6 167
Laenude allahindlus (-) või allahindluse tühistamine (+)	-701	159	-761	-89	0	0	-1 392
Tulumaksukulu	-14	-8	0	0	0	0	-22
Puhaskasum	1 737	-1 020	4 299	-289	26	0	4 753

*Muude all kajastuvad treasury, tütarettevõtted Martinoza ja Prana Property.

Varad ja kohustused seisuga 31.12.2018, miljonites eurodes	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseeri-mine	Liising	Muud*	Eliminee-rimine	Kokku
Laenuportfell	104	161	46	41	86	-109	329
Muud varad	47	29	16	8	17	0	117
Varad kokku	151	190	62	49	103	-109	446
Kohustused kokku	137	174	60	41	94	-109	397

Teenustasutulude jagunemine

	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseeri-mine	Liising	Muud	Eliminee-rimine	Kokku
Kaarditehingute tasud	201	308	525	0	0	0	1 034
Kaartide kuutasud	1	9	827	0	0	0	837
Kontode avamise ja haldamise tasud	309	350	0	0	0	0	659
Ülekandetasud	469	140	0	0	0	0	609
Tulu valuutatehingutelt	156	10	0	0	167	0	333
Muud teenustasutulud	80	71	12	33	1	0	197
Teenustasutulud kokku	1 216	888	1 364	33	168	0	3 669

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Lisa 5 Neto intressitulu

	2019	2018
Intressitulud efektiivse intressimäära meetodil:		
Tarbimislaenud ja järelmaks	10 017	7 882
Laenud ettevõtetele	7 181	4 825
Laenud eraisikutele	5 836	4 161
Võlakirjad	225	406
Intressitulu kohustistelt	36	193
Muud varad	3	94
Muud samalaadsed intressitulud:		
Liising	2 280	2 294
Intressitulud kokku	25 578	19 855
Klientide hoiused ja saadud laenud	-4 140	-2 484
Allutatud kohustused	-458	-342
Intressikulu varadelt	-270	-250
Rendikohustised	-21	0
Intressikulud kokku	-4 889	-3 076
Neto intressitulu	20 689	16 779

Lisa 6 Neto teenustasutulu

	2019	2018
Kaarditehingute tasud	1 345	1 034
Kaartide kuutasud	906	837
Kontode avamise ja haldamise tasud	668	659
Ülekandetasud	354	609
Tulu valuutatehingutelt	146	333
Muud teenustasutulud	306	197
Teenustasutulud kokku	3 725	3 669
Kaarditehingute tasud	-890	-879
Ülekandetasud	-233	-263
Muud teenustasukulud	-230	-225
Teenustasukulud kokku	-1 353	-1 367
Neto teenustasutulu	2 372	2 302

2019. aastal teenis kontsern 89% teenustasutuludest Eesti residentidelt ning 11% muude riikide residentidelt (valdav osa klientidest on EL riikide residendid). 2018. aastal teeniti 79% teenustasutuludest Eesti residentidelt ning 21% muude riikide residentidelt. Kõik teenustasutulud kajastatakse nende tekkimise hetkel.

Lisa 7 Tööjõukulud

	2019	2018
Töötasud	-7 367	-6 137
Sotsiaalmaks, töötuskindlustusmakse	-2 513	-2 040
Kokku	-9 880	-8 177

Sotsiaalmaksu alla kuuluvad ka sissemaksed riiklikesse pensionifondidesse. Kontsernil ei ole õiguslikku ega faktilist kohustust teha lisaks sotsiaalmaksule pensioni- või muid sarnaseid makseid.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Lisa 8 Tegevuskulud

	2019	2018
Turunduskulud	-1 006	-1 122
Hoonete üür ja rent	-304	-743
Infosüsteemide haldamine	-889	-653
Kontorikulud	-435	-463
Ostetud teenused	-474	-420
Tagatisfondi osamaksed	-273	-187
Koolituskulud ja lähetuskulud	-179	-179
Järelevalvetasu osamaksed	-139	-111
Juriidilised teenused, riigilõivud	-79	-63
Transpordikulud	-58	-47
Liikmemaksud	-21	-18
Kindlustus	-44	-7
Muud tegevuskulud	-676	-615
Kokku	-4 577	-4 628

Lisa 9 Raha ja raha ekvivalendid

	31.12.2019	31.12.2018
Sularaha	21 531	21 721
Kohustuslik reserv keskpangas *	3 893	2 742
Nõudmiseni hoiused keskpangas	94 019	49 321
Nõudmiseni hoiused krediidiasutustes	2 452	13 755
Tähtajalised hoiused krediidiasutustes *	400	491
Kokku	122 295	88 030

* Ei kuulu raha ja raha ekvivalentide koosseisu rahavoogude aruandes.

Tähtajalised hoiused krediidiasutustes on panditud tagatisena. Kohustuslik reserv keskpangas on minimaalne summa, mida pank peab hoidma keskpangas hoiuste kattevarana ning see summa ei ole vabalt kasutatav. Kohustusliku reservkapitali nõue seisuga 31.12.2019 oli 1% (31.12.2018: 1%) kõigist finantseerimisallikatest (klientide housed ja saadud laenud). Reservi nõuet täidetakse kuu keskmisena eurodes või keskpanga poolt eelnevalt aktsepteeritud välisfinantsvarades.

Lisa 10 Finantsinvesteeringud

	31.12.2019	31.12.2018
Valitsuste võlakirjad	1 398	1 929
Krediidi- ja finantseerimisasutuste võlakirjad	0	0
Muude mittefinantsettevõtete võlakirjad	2 663	7 201
Võlainstrumendid kokku	4 061	9 130
Muude mittefinantsettevõtete aktsiad	13	13
Omakapitaliinstrumendid kokku	13	13
Finantsinvesteeringud kokku	4 074	9 143

Võlainstrumendid ja omakapitaliinstrumendid kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Lisa 11 Laenud ja nõuded klientidele

	31.12.2019	31.12.2018
Nõuded eraisikutele kokku	268 329	204 003
sh tarbimislaenud	62 218	48 560
sh liisingfinantseerimine	26 424	16 875
sh eluasemelaen ja muud laenud	179 687	138 568
Nõuded juriidilistele isikutele kokku	197 471	128 558
sh liisingfinantseerimine	38 127	23 635
sh muud laenud ettevõtetele	159 344	104 923
Kokku nõuded	465 800	332 561
Laenude ja nõuete allahindlus	-5 340	-3 838
Kokku	460 460	328 723

Kapitalirendi nõuded	31.12.2019	31.12.2018
Liisingu brutoinvesteering – saadaolevad rendimaksed, sh	71 070	44 584
kuni 1 aasta	23 180	13 280
1-5 aastat	47 764	29 808
üle 5 aasta	126	1 496
Teenimata intressitulu	-6 044	-3 836
kuni 1 aasta	-2 383	-1 436
1-5 aastat	-3 654	-2 375
üle 5 aasta	-7	-25
Liisingu netoinvesteering	65 026	40 748
kuni 1 aasta	20 797	11 844
1-5 aastat	44 110	27 433
üle 5 aasta	119	1 471

Kontsern on muutnud eraisikute nõuete jaotust, näidates real „tarbimislaenud" ainult need laenud, mida väljastab tütarettevõte Coop Finants AS. Panga poolt väljastatud muud väikelaenud on näidatud real „eluasemelaen ja muud laenud".

Lisa 12 Laenude allahindlused ja laenukahjumid

Laenude allahindlused	31.12.2019	31.12.2018
Allahindluste saldo aruande perioodi alguses	-3 838	-3 644
IFRS 9 esimese päeva mõju	0	-630
Aruandeperioodi allahindlused	-2 460	-1 598
Aruandeperioodil bilansiväliseks viidud laenud	958	2 034
Allahindluste saldo aruandeperioodi lõpus	-5 340	-3 838

Laenukahjumid	2019	2018
Aruandeperioodi allahindlused	-2 460	-1 598
Bilansiväliste laenude laekumine	529	206
Laenukahjumid või laenukahjumite vähendamine	-1 931	-1 392

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Lisa 13 Muud finantsvarad ja muud varad

	31.12.2019	31.12.2018
Finantsvarad		
Raha teel	443	1
Tagatisraha	314	178
Muud finantsvarad	506	154
Finantsvarad kokku	1 263	333
Muud varad		
Lõpetamata arendusobjektid	2 489	2 649
Müügiks ostetud kinnisvara	4 060	4 019
Muu vara	207	29
Varad müügiks kokku	6 756	6 697
Finantsjärelevalve ettemakse	131	131
Arveldused maksuametiga	351	193
Muud ettemaksed	683	613
Muud varad kokku	1 165	937
Kinnisvarainvesteeringud	594	904
Kokku	9 778	8 871

Lisa 14 Kinnisvarainvesteeringud

	31.12.2019	31.12.2018
Jääkväärtus perioodi algul	904	2 398
Müüdud perioodi jooksul	-290	-1 307
Õiglase väärtuse muutus	-20	-187
Jääkväärtus perioodi lõpul	594	904
sh renditulu teenivad kinnisvarainvesteeringud	594	904

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Lisa 15 Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

	Kasutamisõiguse esemeks olev vara	Maa ja ehitised	Muu materiaalne põhivara	Immateriaalne põhivara	Kokku
Saldo 31.12.2017					
Soetusmaksumus	0	565	2 949	2 662	6 176
Kulum	0	-136	-944	-1 496	-2 576
Jääkmaksumus	0	429	2 005	1 166	3 600
Soetamine	0	0	797	1 452	2 249
Müük jääkmaksumuses	0	-290	-9	0	-299
Arvestatud kulum	0	-7	-460	-329	-796
Saldo 31.12.2018					
Soetusmaksumus	0	136	3 608	4 113	7 857
Kulum	0	-4	-1 275	-1 824	-3 103
Jääkmaksumus	0	132	2 333	2 289	4 754
Arvele võetud seoses IFRS 16 rakendamisega	1 768				
Jääkmaksumus 01.01.2019	**1 768**	**132**	**2 333**	**2 289**	**6 522**
Soetamine ja lisandumised	576	0	710	2 035	3 321
Rendilepingute lõpetamised	-96	0	0	0	-96
Mahakandmine jääkmaksumuses	0	0	-5	0	-5
Arvestatud kulum	-526	-3	-663	-612	-1 804
Saldo 31.12.2019					
Soetusmaksumus	2 248	136	4 105	6 116	12 605
Kulum	-526	-7	-1 730	-2 404	-4 667
Jääkmaksumus	1 722	129	2 375	3 712	7 938

Lisa 16 Klientide housed ja saadud laenud

	31.12.2019	31.12.2018
Eraisikud	338 137	237 279
Juriidilised isikud	165 693	137 837
Krediidiasutused	2 701	10 002
Kokku	506 531	385 118
Nõudmiseni housed	152 189	120 544
Tähtajalised housed	327 431	249 864
Emiteeritud võlainstrumendid	14 103	5 052
Sihtotstarbelised laenud	12 808	9 658
Kokku	506 531	385 118

Pank sõlmis 2017. aastal Euroopa Investeerimisfondiga (EIF) 10-aastase laenulepingu summas 8 miljonit eurot, mis võimaldab finantseerida väikese- ja keskmise suurusega ettevõtteid. Seisuga 31.12.2018 on laenulimiidist kasutusele võetud 4 miljonit eurot ning seisuga 31.12.2019 kogu summa 8 miljonit eurot. Ülejäänud sihtotstarbelised laenud on saadud Maaelu Edendamise Sihtasutuselt.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Lisa 17 Muud finantskohustised ja muud kohustised

	31.12.2019	31.12.2018
Finantskohustised		
Raha teel	1 248	2 966
Võlgnevused hankijatele	368	289
Rendikohustised	1 725	0
Muud finantskohustised	1 846	871
Muud finantskohustised kokku	5 187	4 126
Muud kohustised		
Võlad töövõtjatele	1 640	1 270
Maksuvõlad	380	311
Eraldised	455	455
Muud kohustised	694	809
Muud kohustised kokku	3 169	2 845
Kokku	8 356	6 971

Lisa 18 Allutatud kohustised

	Emiteerimise aasta	Intressimäär	Lunastustähtaeg	Summa
Allutatud võlakohustus	2017	6.75%	04.12.2027	5 000
Allutatud võlakohustus	2019	7.58%	29.03.2029	2 000
Kohustused seisuga 31.12.2018				5 000
Kohustused seisuga 31.12.2019				7 000
Tekkepõhine intressikohustus 31.12.2018				26
Arvestatud intressikulud 2019. aastal				458
Välja makstud intressikulud 2019. aastal				-458
Tekkepõhine intressikohustus 31.12.2019				64

Lisa 19 Omakapital

Panga aktsiakapitali suuruseks 31.12.2018 seisuga oli 38 199 tuhat eurot, mis jagunes 58 385 195 nimiväärtuseta lihtaktsiaks. Juunis, 2019 tõsteti panga aktsiakapitali ning emiteeriti täiendavalt 3 834 650 aktsiat. Detsembris 2019 korraldati panga aktsiate esmane avalik pakkumine, mille käigus emiteeriti täiendavalt 27 236 321 aktsiat. Aktsiate eest tasuti täies ulatuses rahas. Seisuga 31.12.2019 on panga aktsiakapitali suuruseks 60 960 tuhat eurot, mis jaguneb 89 456 166 nimiväärtuseta lihtaktsiaks. Ühe nimiväärtuseta aktsia arvestuslikuks väärtuseks on 0,68 eurot (31.12.2018: 0,65).

Põhikirja järgi võib ilma põhikirja muutmata suurendada aktsiakapitali 160 miljoni euroni.

Pank väljastab juhatuse liikmetele, osakonnajuhtidele ning võtmetöötajatele aktsiaoptsioone. Optsiooni realiseerimise tähtaeg on kolm aastat ning optsiooni alusvaraks olevate aktsiate emiteerimine toimub aktsionäride iga-aastasel korralisel üldkoosolekul või realiseerimise tähtaja saabumisele lähedasel aktsionäride

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

erakorralisel koosolekul. Väljastatud optsioonide reserv oli seisuga 31.12.2019 summas 226 tuhat eurot (31.12.2018: 103 tuhat). Vastavad kulud kasumiaruandes 2019. aastal olid 123 tuhat eurot (2018: 103 tuhat). Optsioonide õiglase väärtuse arvutamisel kasutatakse Black-Scholes mudelit, mis kasutab sisenditena panga aktsia hinda, volatiilsust ning riskivaba intressimäära. Töötajatel ei ole õigust optsioonide summat rahas välja võtta. Optsioone ei saa vahetada, müüa, pantida või koormata. Optsioonid on päritavad. Optsioonileping aegub, kui töötaja lahkub ettevõttest enne optsioonide täitmise tähtaega, kuid nõukogu võib otsustada teisiti. 2019. aastal ning 2020. aasta alguses tühistati 2018. aasta veebruaris väljastatud optsioonid 136 770 aktsiale. Pank võib väljastada optsioone 2019. majandusaasta tulemuste eest.

Väljastamise aeg	Aktsiate arv	Aktsia hind
September 2017	1 167 700	0,7305
Veebruar 2018	540 310	0,7660
August 2018	120 000	0,8057
Jaanuar 2019	70 000	0,8420
Kokku	1 898 010	

Reservkapital on moodustatud vastavalt Äriseadustiku § 336 iga-aastaste kasumieraldistena minimaalselt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab minimaalselt 1/10 aktsiakapitalist. Kui reservkapital saavutab äriseadustikus ettenähtud suuruse, lõpetatakse reservkapitali suurendamine puhaskasumi arvelt. Kohustuslikku reservkapitali võib aktsionäride üldkoosoleku otsuse alusel kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Kohustuslikust reservkapitalist ei või teha aktsionäridele väljamakseid.

Lisa 20 Tingimuslikud kohustised

	31.12.2019	31.12.2018
Finantsgarantiid	4 161	2 186
Krediidiliinid ja arvelduskrediidid	38 414	34 917
Kokku	42 575	37 103

Kontsern rakendab tingimuslikele kohustustele oodatava krediidikahju mudelit, vt lisa 2.

Maksuhalduril on õigus kontrollida kontserni ettevõtete maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsioonide esitamisest ning vigade ilmnemisel määrata täiendavaid maksusummasid, intresse ning trahve. Kontserni juhtkonna hinnangul ei esine selliseid asjaolusid, mille tulemusena võiks kontsernile tingimuslikult tekkida olulisi kohustusi täiendava maksustamise läbi.

Lisa 21 Kohtuvaidlused

2019. aastal oli kohtutes menetluses kolm kontserni vastu (st kontserni ettevõte on kostja rollis) esitatud hagi. Ühe hagi puhul tehti kohtuotsus jaanuaris 2020 ning hagi ei rahuldatud. Ühe hagi nõuete summa on 17 tuhat eurot ning üks hagi on seotud laenu tagatiseks võetud hoonestusõiguse vaidlustamisega (hüpoteegisumma 3 mln eurot).

31.12.2019 seisuga oli kohtumenetluste käigus kontserni erinevate ettevõtete kasuks välja mõistetud kokku 76 tuhat eurot, millele lisanduvad viivised. Samal ajal oli menetluses kontserni poolt esitatud hagisid (sh maksekäsud) kogusummas 66 tuhat eurot (2018.a. lõpu seisuga kogusummas 47 tuhat eurot), millele lisanduvad viivised. Nõuete peamiseks sisuks on erinevatest krediidilepingutest tulenevad nõuded klientide vastu.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Krediidilepingutest tulenevad nõuded on hea perspektiiviga ja reeglina mõistetakse kohtu poolt täies ulatuses välja.

Lisa 22 Rendile võetud varad

Kuni 31.12.2018 kajastati kontserni poolt kasutusrendile võetud büroopindu kasutusrendina ning nende lepingujärgsed maksed jagunesid alljärgnevalt:

	kuni 1 aasta	1-5 aastat	üle 5 aasta	Kokku
Seisuga 31.12.2018	147	1 437	353	1 937

Alates 01.01.2019 kajastatakse rendilepijinguid kasutusõiguse esemeks oleva varana ja kohutusena. IFRS 16 rakendamise mõju kontserni varadele, kohustustele ja kasumile vt lisa 1.18 ning lisa 13 ja lisa 17.

Lisa 23 Seotud osapooled

Seotud osapoolteks on:

- olulise mõjuga aktsionär ja tema kontserni kuuluvad ettevõtted;
- kontserni juhtkond, so emaettevõtte juhatuse ja nõukogu liikmed, siseauditi üksuse juht ja nende poolt kontrollitavad ettevõtted;
- kontserni juhtkonnaga samaväärset majanduslikku huvi omavad isikud ja nendega seotud ettevõtted.

Seotud osapooltele antud laenud ei erine intressimäärade osas teistele klientidele antud laenudest. Tehingud seotud osapooltega toimuvad hinnakirja alusel ja/või turuväärtuses.

Saldod	31.12.2019	31.12.2018
Aktsionärid:		
Laenud	58	0
Hoiused	275	5 280
Juhatuse ja nõukogu liikmed ning nendega seotud isikud ja ettevõtted:		
Laenud	167	114
Hoiused	2 736	1 567

Aruandeperioodil ei ole seotud osapoolte nõudeid alla hinnatud.

Tehingud	2019	2018
Aktsionärid:		
Aruandeperioodi intressikulu	1	7
Juhatuse ja nõukogu liikmed ning nendega seotud isikud ja ettevõtted:		
Aruandeperioodi intressitulu	3	3
Aruandeperioodi intressikulu	10	1
Muud müüdud kaubad ja teenused	2	2
Muud ostetud kaubad ja teenused	23	104
Juhatuse ja nõukogu liikmetele makstud tasud	537	521

Juhatuse liikmetele tingimuslikult makstav maksimaalne lahkumiskompensatsioon on 175 tuhat eurot (31.12.2018: sama). Juhatuse liikmetele väljastatud aktsiaoptsioonide kohta on info esitatud lisas 19.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Lisa 24 Tava ja lahustatud kasum aktsia kohta

Leidmaks tava kasumit aktsia kohta, on emaettevõtte omanikele omistatud puhaskasum jagatud kaalutud keskmise aktsiate arvuga.

	31.12.2019	31.12.2018
Emaettevõtte omanikele kuuluv puhaskasum (tuh.eurodes)	5 527	4 753
Kaalutud keskmine aktsiate arv (tuh. aktsiates)	62 572	58 385
Tava kasum aktsia kohta (eurodes)	0,09	0,08
Korrigeerimised lahustatud kasumi aktsiate kohta arvutamisel – aktsiaoptsioonid (tuh. aktsiates)	2 015	1 556
Kaalutud keskmine aktsiate arv kasutatud lahustatud kasumi aktsia kohta arvutamisel (tuh. aktsiates)	64 587	59 941
Lahustatud kasum aktsia kohta (eurodes)	0,09	0,08

Lisa 25 Bilansipäevajärgsed sündmused

2020. aasta alguses kinnitati uue koronaviiruse (Covid-19) olemasolu ja praeguseks on see levinud üle kogu maailma, sealhulgas Eestisse, põhjustades probleeme ettevõtetele ja majandustegevusele. Kontsern käsitleb seda haiguspuhangut bilansipäevajärgseks mitte korrigeerivaks sündmuseks. Kuna olukord on ebakindel ja kiiresti arenev, ei pea me otstarbekaks kvantitatiivse hinnangu andmist haiguspuhangu võimaliku mõju kohta Kontsernile. Mõju makromajanduslikele prognoosidele võetakse arvesse Kontserni IFRS9 oodatavate krediidikahjumite hindamisel 2020. aastal.

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Lisa 26 Emaettevõtte konsolideerimata finantsaruanded

Emaettevõtte kasumiaruanne ja muu koondkasumi aruanne

	2019	2018
Intressitulud efektiivse intressimäära meetodil	16 905	13 023
Intressi- ja sarnased kulud	-4 892	-3 077
Neto intressitulu	12 013	9 946
Teenustasutulud	1 998	2 273
Teenustasukulud	-1 105	-1 118
Neto teenustasutulu	893	1 155
Renditulud kinnisvarainvesteeringutelt	11	10
Muud tulud	753	782
Netotulem õiglases väärtuses kajastatavatelt finantsvaradelt	7	-12
Muud tulud, neto	771	780
Tööjõukulud	-8 683	-7 087
Tegevuskulud	-3 342	-3 373
Põhivara kulum	-1 549	-665
Tegevuskulud kokku	-13 574	-11 125
Kasum enne laenude allahindluse kulu	103	756
Laenude allahindluse kulu	-381	-553
Kasum / kahjum enne tulumaksu	-278	203
Tulumaksu kulu	0	-22
Aruandeperioodi puhaskasum / puhaskahjum	-278	181
Muu koondkasum / koondkahjum		
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	155	-239
Aruandeperioodi koondkasum / koondkahjum	-123	-58

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Emaettevõtte finantsseisundi aruanne

	31.12.2019	31.12.2018
Varad		
Raha ja raha ekvivalendid	122 256	88 030
Võlainstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	4 061	9 130
Omakapitaliinstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	13	13
Laenud ja nõuded klientidele	447 016	320 565
Investeeringud tütarettevõtetesse	16 046	15 970
Muud finantsvarad	845	237
Kasutamisõiguse esemeks olev vara	1 722	0
Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad	4 541	3 670
Muud varad	1 006	669
Varad kokku	597 506	438 247
Kohustised		
Klientide hoiused ja saadud laenud	508 455	386 624
Rendikohustised	1 725	0
Muud finantskohustised	1 594	3 284
Muud kohustised	2 470	1 498
Allutatud kohustised	7 064	5 026
Kohustised kokku	521 308	396 432
Omakapital		
Aktsiakapital	60 960	38 199
Ülekurss	11 797	175
Kohustuslik reservkapital	2 526	2 288
Jaotamata kasum	688	1 204
Muud reservid	227	-51
Omakapital kokku	76 198	41 815
Kohustised ja omakapital kokku	597 506	438 247

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Emaettevõtte rahavoogude aruanne

	2019	2018
Rahavood äritegevusest		
Saadud intressid	16 509	12 958
Makstud intressid	-4 089	-2 240
Saadud teenustasud	1 998	2 273
Makstud teenustasud	-1 105	-1 118
Muud saadud tulud	778	788
Makstud tööjõukulud	-8 491	-6 917
Makstud muud tegevuskulud	-3 342	-3 355
Rahavood äritegevusest enne äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutust	2 258	2 389
Äritegevusega seotud varade muutus:		
Laenunõuded klientidele	-126 359	-84 275
Keskpangas oleva kohustusliku reservli muutus	-1 151	-135
Muud varad	-943	611
Äritegevusega seotud kohustuste muutus:		
Klientide hoiuste ja saadud laenude muutus	121 066	68 795
Muud kohustused	-1 072	1 982
Neto rahavood äritegevusest	-6 201	-10 633
Rahavood investeerimistegevusest		
Soetatud põhivara	-1 895	-1 852
Soetatud võlakirjainvesteeringud	0	-2 632
Müüdud ja lunastatud võlakirjainvesteeringud	4 999	4 738
Tütarettevõtte aktsiakapitali suurendamine	-340	-360
Tütarettevõtte likvideerimine	264	0
Kokku rahavood investeerimistegevusest	3 028	-106
Rahavood finantseerimistegevusest		
Aktsiakapitali sissemakse	34 383	0
Allutatud võlakirjade emiteerimine	2 000	0
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	36 383	0
Valuutakursi muutuste mõju raha ja raha ekvivalentidele	-7	4
Raha ja raha ekvivalentide muutus	33 203	-10 735
Raha ja -ekvivalendid perioodi alguses	84 760	95 495
Raha ja -ekvivalendid perioodi lõpus	117 963	84 760
Raha ja raha ekvivalentide jääk koosneb:	117 963	84 760
Sularaha	21 531	21 721
Nõudmiseni hoiused keskpankades	94 019	49 321
Nõudmiseni ja lühikese tähtajaga hoiused krediidiasutustes	2 413	13 718

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Emaettevõtte omakapitali muutuste aruanne

	Aktsia-kapital	Üle-kurss	Kohustuslik reservkapital	Muud reservid	Ümberhindlusreserv	Jaotamata kasum	Omakapital kokku
Omakapital seisuga 31.12.2017	38 199	175	2 070	0	0	1 619	42 063
IFRS 9 esmarakendamise mõjud:							
Laenuportfell, laenukohustised	0	0	0	0	0	-292	-292
Võlakirjaportfell	0	0	0	0	105	-85	20
Omakapital seisuga 01.01.2018	38 199	175	2 070	0	105	1 242	41 791
Muutus reservides	0	0	218	0	0	-219	-1
Aktsiaoptsioonid	0	0	0	103	0	0	103
Puhaskasum	0	0	0	0	0	181	181
Muu koondkasum	0	0	0	0	-259	0	-259
Koondkasum kokku	0	0	0	0	-259	181	-78
Omakapital seisuga 31.12.2018	38 199	175	2 288	103	-154	1 204	41 815
Aktsiakapitali suurendamine ülekursi arvelt	175	-175	0	0	0	0	0
Aktsiakapitali sissemaksmine	22 586	11 797	0	0	0	0	34 383
Muutus reservides	0	0	238	0	0	-238	0
Aktsiaoptsioonid	0	0	0	123	0	0	123
Puhaskasum	0	0	0	0	0	-278	-278
Muu koondkasum	0	0	0	0	155	0	155
Koondkasum kokku	0	0	0	0	155	-278	-123
Omakapital seisuga 31.12.2019	60 960	11 797	2 526	226	1	688	76 198

Korrigeeritud konsolideerimata omakapital	
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus	-16 046
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus, arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	29 199
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31.12.2019	89 351

pwc Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid /. S. Kuupäev 16.03.2020

Juhatuse kinnitus

Coop Pank AS 2019. aasta konsolideeritud majandusaasta aruandes esitatud andmed ja lisainformatsioon on tõene ning terviklik, esitatud andmetest ja informatsioonist ei ole välja jäetud midagi, mis mõjutaks nende sisu või tähendust. Konsolideeritud raamatupidamise aruanne kajastab õigesti ja õiglaselt kontserni finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on järgitud Rahvusvahelise Finantsaruandluse Standardite sätestatud põhimõtteid nii nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus ja viidatud Eesti raamatupidamise seaduse paragrahvis 17. Käesolev Coop Pank AS 2019. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne vastab Eesti Vabariigi seaduste nõuetele. Konsolideerimisgrupp on jätkuvalt tegutsev.

Coop Pank AS 2019. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne esitatakse aktsionäride üldkoosolekule kinnitamiseks aprillis 2020. Eelmine, 2018. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne, kinnitati aktsionäride üldkoosolekul 29.04.2019.

Margus Rink
juhatuse esimees

Hans Pajoma
juhatuse liige

Heikko Mäe
juhatuse liige

Kerli Lõhmus
juhatuse liige

16.03.2020

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

Coop Pank AS-i aktsionäridele

Aruanne konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi kohta

Meie arvamus

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt Coop Pank AS-i ja selle tütarettevõtete (koos Kontsern) konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2019 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Meie auditi arvamus on kooskõlas auditikomiteele 16. märtsil 2020 esitatud täiendava aruandega.

Mida me auditeerisime

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2019;
- konsolideeritud kasumiaruannet ja muud koondkasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad olulisi arvestuspõhimõtteid ja muud selgitavat infot.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Sõltumatus

Oleme Kontsernist sõltumatud kooskõlas Rahvusvaheliste Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (IESBA koodeks) ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduses sätestatud eetikanõuetega. Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse eetikanõuetele.

Oma parima teadmise ja veendumuse kohaselt kinnitame, et meie poolt Kontsernile osutatud auditivälised teenused on olnud kooskõlas Eesti Vabariigis kehtivate seaduste ja regulatsioonidega ning et me ei ole osutanud auditiväliseid teenuseid, mis on keelatud Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse §-i 59[1] poolt. Meie poolt 2019. aasta jooksul Kontsernile osutatud auditivälised teenused on avalikustatud tegevusaruandes.

Ülevaade meie auditist

Kokkuvõte

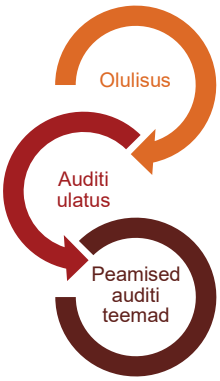

Kontserni auditi olulisus on 894 tuhat eurot, mis on määratud kui ligikaudu 1% Kontserni netovaradest.

Me viisime läbi täismahus auditi Kontserni ettevõtete osas, mis katsid sisuliselt kogu Kontserni konsolideeritud varad, kohustused, tulud ja kulud.

Peamiseks auditi teemaks oli klientidele antud laenude ja nõuete väärtus

Oma auditi kujundamisel määrasime me olulisuse ja hindasime olulise väärkajastamise riske konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes. Erilist tähelepanu pöörasime valdkondadele, kus juhatus on kasutanud subjektiivseid hinnanguid, näiteks oluliste raamatupidamislike hinnangute puhul, mis tuginesid eeldustele ja tulevikusündmustele, mis on oma olemuselt ebakindlad. Nagu kõikides oma auditites, tegelesime riskiga, et juhtkond eirab sisekontrollisüsteemi, hinnates muu hulgas seda, kas on asjaolusid, mis viitavad pettusest tuleneda võivale olulise väärkajastamise riskile.

Olulisus

Meie auditi ulatust mõjutas meie poolt määratud olulisus. Auditi eesmärgiks on omandada põhjendatud kindlustunne selle kohta, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast. Neid loetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Tuginedes oma professionaalsele hinnangule määrasime olulisusele, sealhulgas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku olulisusele, teatud numbrilised piirmäärad, mis on toodud alljärgnevas tabelis. Need numbrilised piirmäärad koos kvalitatiivsete kaalutlustega aitasid meil määrata meie auditi ulatust ja meie auditiprotseduuride olemust, ajastust ja mahtu ning hinnata väärkajastamiste mõju raamatupidamise aastaaruandele kui tervikule nii eraldiseisvalt kui summeerituna.

Kontserni auditi olulisus	894 tuhat eurot
Kuidas me selle määrasime	Ligikaudu 1% Kontserni netovaradest
Rakendatud olulisuse kriteeriumi põhjendus	Arvutasime olulisuse lähtudes netovaradest, kuna Kontsern on kiires kasvufaasis. Seetõttu oli Kontserni tulemuslikkuse hindamise võtmemõõdikuks netovarade maht, mida kasutatakse investorite, regulaatorite ja teiste huvigruppide poolt. Valisime 1%, mis on kooskõlas selle võtmemõõdiku jaoks kasutatavate kvantitatiivsete määradega.

Peamised auditi teemad

Peamised auditi teemad on valdkonnad, mis olid meie professionaalse hinnangu kohaselt käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditis kõige olulisemad. Neid valdkondi käsitleti konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku auditeerimise ja sellele arvamuse avaldamise kontekstis ning me ei avalda nende valdkondade kohta eraldi arvamust.

Peamine auditi teema	Kuidas me tegelesime peamise auditi teemaga oma auditis
Klientidele antud laenude ja nõuete väärtus *Detailsem informatsioon on toodud lisas 1 „Raamatupidamisarvestuse põhimõtted“, lisas 2 „Riskide juhtimine“ ja lisas 11 „Laenud ja nõuded klientidele“ ja lisas 12 „Laenude allahindlused ja laenukahjumid“.* Seisuga 31. detsember 2019 moodustas klientidele antud laenude bilansiline väärtus kokku 460 460 tuhat eurot, mis sisaldas nende väärtuse langusest tulenevat allahindlust summas 5 340 tuhat eurot. Keskendusime sellele valdkonnale, kuna juhtkond kasutab krediidikahjumite kajastamise ajastuse ja allahindluse summade hindamisel subjektiivsete sisenditega kompleksseid mudeleid. Peamised valdkonnad, mis vajavad olulisi juhtkonnapoolseid hinnanguid ja modelleerimist oodatava krediidkahjumi (ECL) arvutamisel, sisaldavad: • krediidiriski olulise suurenemise kriteeriumite hindamine ja laenude klassifitseerimine faasi 1, 2 või 3; • ECL arvutamise mudelite koostamisel kasutatud raamatupidamislike tõlgenduste ja modelleerimise eelduste hindamine;	Hindasime, kas Kontserni arvestuspõhimõtted klientidele antud laenude ja nõuete väärtuse languse osas on kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus (IFRS). Hindasime allahindluse arvestuse alusandmete ja arvutustega seotud kontrollimehhanismide ülesehitust ja tõhusust, sealhulgas: • klientide krediidireitingute üle vaatamine ja kinnitamine; • tagatiste väärtuste üle vaatamine ja uuendamine; • klientide regulaarsed ülevaatused. Viisime läbi detailsed auditi protseduurid järgmistes valdkondades: • ECL arvutustes kasutatud alusandmete täielikkuse ja korrektsuse testimine; • IFRS 9 metodoloogiast tulenevate oluliste sisendite korrektne kasutamine ECL arvutustes; • 12 kuu ja kogu eluea ECL arvutuste korrektsus ning vastavus IFRS 9 metodoloogiale ECL arvutustes; • laenude faasidesse määramisel kasutatud alusandmete korrektsus ja täielikkus (sealhulgas olulise krediidiriski suurenemise ning kohustuse täitmata jätmise definitsioon);

- ECL mudelis kasutatavate olulisemate parameetrite modelleerimine ja arvutamine, sealhulgas maksejõuetuse tõenäosus (PD), kahjumäär maksejõuetuse korral (LGD) ja laenu suurus maksejõuetuse hetkel (EAD);
- makromajanduslike indikaatorite valik ja tulevikku vaatava informatsiooni kaasamine ECL mudelisse;
- eelpool nimetatud indikaatorite usaldusväärne prognoosimine tulevikuperioodideks kolme erineva stsenaariumi puhuks (baasstsenaarium, positiivne ja negatiivne stsenaarium) ning erinevate stsenaariumite tõenäosuste hindamine; ja
- ECL-i prognoosimine faas 3 laenudele (individuaalne hindamine).
- krediidireitingute sisemine määramine, mis on sisendiks ECL mudelitele;
- tagatisi käsitleva informatsiooni ja nende väärtuste õigsus laenusüsteemis, mis on sisendiks ECL mudelile; ja
- faas 3 laenude nimekirja täielikkus ja nende ECL arvutamine.

Hindasime oluliste ECL mudeli sisenditeks olevate juhtkonnapoolsete eelduste mõistlikkust, nagu näiteks erinevate stsenaariumite osakaalud, hinnangud äriklientide laenude hetke PD osas, oluliste makromajanduslike prognooside osas.

Kuidas me kujundasime oma auditi ulatuse

Kujundasime oma auditi ulatuse eesmärgiga teha piisavalt tööd, võimaldamaks meil avaldada arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta, võttes arvesse Kontserni struktuuri, raamatupidamisprotsesse ja kontrollprotseduure, ning tööstusharu, milles Kontsern tegutseb.

Antud eesmärgi saavutamiseks teostasime täismahus auditi Kontserni järgmiste üksuste finantsaruannete osas, tingituna nende suurusest ja riski tasemest: Coop Pank AS (Eesti), Coop Finants AS (Eesti) ja Coop Liising AS (Eesti). Lisaks teostasime ka eraldiseisvad auditiprotseduurid aktsiaselts Martinoza (Eesti), Coop Kindlustusmaakler AS (Eesti) ja SIA Prana Property (Läti) olulisemate bilansi ja kasumiaruannete kirjete osas.

Kontserni tasemel kontrollisime konsolideerimise korrektsust ning teostasime täiendavad analüütilised protseduurid eelpool mainitud eraldiseisvate auditiprotseduuridega kaetud Kontserni ettevõtete osas, et veenduda konsolideeritud finantsaruandlust mõjutavate väärtkajastamiste puudumises. Kirjeldav informatsioon Kontserni struktuuri osas on esitatud aastaaruande Lisas 1.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab Tegevusaruannet, Juhatuse kinnitust, Kasumi jaotamise ettepanekut ja Tulude jaotus vastavalt EMTA klassifikaatoritele, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeaudiitori aruannet.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi konsolideeritud raamatupidamise aruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhatuse ja nende, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Kontserni jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb Kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Kontserni finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduurid vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;

- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Kontserni sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Kontserni jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Kontserni tegevuse jätkumise lõppemist;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- hangime piisava asjakohase tõendusmaterjali Kontserni kuuluvate majandusüksuste või äritegevuste finantsinformatsiooni kohta, avaldamaks arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta. Me vastutame Kontserni auditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest ja oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

Samuti kinnitame neile, kelle ülesandeks on valitsemine, et oleme järginud sõltumatust puudutavaid eetikanõudeid ning edastame neile info kõikide suhete ja muude asjaolude kohta, mis võivad tekitada põhjendatud kahtlust meie sõltumatuse riivamise kohta, ja vajadusel vastavate kaitsemehhanismide kohta.

Neile, kelle ülesandeks on valitsemine, edastatud auditiga seotud teemade seast valime välja need teemad, mis olid käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi kontekstis kõige olulisemad ja on seega peamised auditi teemad. Me kirjeldame neid teemasid audiitori aruandes, välja arvatud juhul, kui seaduse või regulatsiooni kohaselt on keelatud antud teema kohta infot avalikustada või kui me äärmiselt erandlikel juhtudel otsustame, et antud teema kohta ei peaks meie aruandes infot esitama, kuna võib põhjendatult eeldada, et antud info esitamisega kaasnevad kahjulikud tagajärjed ületavad avaliku huvi rahuldamisest saadava kasu.

Aruanne muude seadustest ja regulatsioonidest tulenevate nõuete kohta

Audiitoriks määramine ja audiitorteenuse osutamise periood

Meid määrati esmakordselt Coop Pank AS-i audiitoriks 22. aprillil 2014, 31. detsembril 2014 lõppenud majandusaasta suhtes. Vastavalt Eesti Vabariigi audiitortegevuse seadusele ja Euroopa Liidu määrusele 537/2014 on võimalik meie volitusi Coop Pank AS-i audiitorina pikendada kuni 31.detsembril 2033 lõppeva majandusaastani.

AS PricewaterhouseCoopers

Tiit Raimla
Vastutav vandeaudiitor, litsents nr 287

Evelin Lindvers
Vandeaudiitor, litsents nr 622

16. märts 2020

Kasumi jaotamise ettepanek

Coop Pank AS juhatus teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku 2019. aasta kontserni kasum summas 5 527 tuhat eurot jaotada järgnevalt:

1. kanda 276 tuhat eurot kohustuslikku reservkapitali;
2. lisada 5 251 tuhat eurot eelmiste perioodide jaotamata kasumile.

Tulude jaotus vastavalt EMTA klassifikaatoritele

Nimetus	Tegevusala EMTAK järgi	Kood	Müügitulu (eurodes)
Finantstegevus	Krediidiasutused (soolo)	64191	19 673 518
Finantstegevus	Krediidiasutused (konsolideeritud)	64191	29 960 145

Panga kontaktid
669 0966
klienditugi@cooppank.ee
www.cooppank.ee

coop | Pank

coop | Pank

Vahearuanne

12 kuud 2020

Sisukord

Tegevjuhi aruanne ... 3

Finantstulemuste kokkuvõte ... 4

Kapitaliseeritus ... 6

Konsolideeritud raamatupidamise vahearuanne ... 7

Konsolideeritud koondkasumi aruanne ... 7

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne ... 8

Konsolideeritud rahavoogude aruanne ... 9

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne ... 10

Konsolideeritud raamatupidamisaruannete lisad ... 11

Lisa 1 Raamatupidamisarvestuse põhimõtted ... 11

Lisa 2 Tegevussegmendid ... 12

Lisa 3 Neto intressitulu ... 15

Lisa 4 Neto teenustasutulu ... 15

Lisa 5 Raha ja raha ekvivalendid ... 15

Lisa 6 Võlainstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi ... 16

Lisa 7 Laenud ja nõuded klientidele ... 16

Lisa 8 Laenude ja nõuete allahindlus ... 16

Lisa 9 Tähtaja ületanud laenude jaotumine ... 16

Lisa 10 Finantsvarade ja -kohustiste jaotumine järelejäänud tähtaegade lõikes ... 17

Lisa 11 Klientide hoiused ja saadud laenud ... 18

Lisa 12 Tingimuslikud kohustised ... 18

Lisa 13 Seotud osapooled ... 18

Lisa 14 Tava ja lahustatud kasum aktsia kohta ... 19

Coop Pank AS aktsionärid, nõukogu ja juhatus ... 20

Coop Pank AS juhatuse kinnitus vahearuandele ... 20

Tegevjuhi aruanne

Ärimahud ja finantstulemused IV kvartal 2020

Coop Pangal oli 2020. aasta lõpu seisuga 86 700 igapäevapanganduse klienti, kolme kuuga on panga kliendiportfell suurenenud 6 800 kliendi ehk 9% võrra. Pangagrupi neto laenuportfell kasvas kvartaliga 72 miljoni euro võrra (12%) ja ulatus aasta lõpuks 671 miljoni euroni. Enim kasvas ärilaenude maht – 43 miljonit eurot, kodulaenude maht kasvas 24 miljonit eurot, liising 3 miljonit eurot ning tarbimisfinantseerimine 2 miljonit eurot. Panga hoiuste ja saadud laenude maht kasvas kvartaliga 70 miljoni euro võrra (10%) ja ulatus aasta lõpuks 758 miljoni euroni. Eraisikute nõudmiseni hoiuste kasv oli 10 miljonit eurot ning tähtajaliste hoiuste kasv 6 miljonit eurot. Äriühingute nõudmiseni hoiuste kasv oli 60 miljonit ning tähtajaliste hoiuste kasv 24 miljonit eurot. Raisin platvormi kaudu kaasatud hoiuste maht vähenes 30 miljoni euro võrra. Pangagrupp teenis IV kvartalis 2,4 miljonit eurot kasumit, mis on 53% võrra rohkem, kui eelmisel aastal samal perioodil ning 20% enam, kui III kvartalis 2020. Netotulud kasvasid aastases võrdluses 26% ning kvartaalses võrdluses 7%. Tegevuskulud kasvasid aastases võrdluses 14% ning kvartaalses võrdluses 12%.

Olulisemad sündmused ja tootearendused

IV kvartalis võtsime kasutusele uudse digitaalse platvormi, tänu millele saame pakkuda väga lihtsat ja kasutajasõbralikku kliendiks tulemise võimalust. Lähtusime uuenduste tegemisel klientide vajadustest ja soovidest ning ühildasime need e-riigi teenustega. Pangasisese töö efektiivsuse tõstmiseks vahetasime liisingu infosüsteemi ja viisime kodulaenu taotluste menetlemise uuele tehnoloogilisele lahendusele.

Oktoobris laiendas Coop Panga autokaubamaja pakutavate autode valikut ja pakkumisel olid KIA-d kui ka Škodad. Coop Panga autokaubamaja on partneriks suurimatele automüüjatele, eristudes automüügisalongidest sellega, et pakub klientidele internetis ühest kohast teenuse lahendust. See tähendab, et klient saab kodust lahkumata endale ühest kohast valida välja uue auto ja võtta kohe juurde finantseerimise ning kindlustuslahenduse.

Novembri algusest detsembri keskpaigani viisime läbi teles ja veebikanalites suure brändikampaania, milles kinnitasime sõnumit, et me oleme pank, mis on kõigi jaoks avatud, tegutseme kiiresti ja paindlikult. Lisaks tegime neljandas kvartalis ka mitmeid väiksemaid ja suuremaid tootepõhiseid kampaaniaid ja kliendipakkumisi.

Novembris täienes Coop Panga juhatus ühe liikme võrra, kelle vastutusvaldkonnaks sai erakliendipangandus. Erakliendipanganduse juhi rolli asus juhatuses täitma Rasmus Heinla, kes töötas alates 2017. aastast Coop Panga tarbimisfinantseerimise äriliini juhina ja tütarettevõtte Coop Finants juhatuse liikmena. Samal ajal alustas tööd ka teine uus juhatuse liige, ärikliendipanganduse juht Arko Kurtmann. Rasmus Heinla ja Arko Kurtmann on mõlemad panganduse valdkonnas kogenud juhid, kelle ülesandeks on edasi viia Coop Panga arengu seisukohalt võtmetähtsusega valdkondi.

Margus Rink

Juhatuse esimees

Finantstulemuste kokkuvõte

Kasumiaruanne, tuhandetes eurodes	IV kvartal 2020	III kvartal 2020	kvartaalne muutus	IV kvartal 2019	aastane muutus
Neto intressitulu	7 808	7 353	6%	5 819	34%
Neto teenustasutulu	540	558	-3%	675	-20%
Muud tulud	171	77	122%	262	-35%
Neto tegevustulud kokku	8 519	7 988	7%	6 756	26%
Tegevuskulud	-5 272	-4 726	12%	-4 635	14%
Finantsvarade allahindluse kulu	-715	-1 139	-37%	-538	33%
Tulumaksu kulu	-108	-111	-3%	0	0
Puhaskasum	2 424	2 012	20%	1 583	53%

Ärimahud, tuhandetes eurodes	IV kvartal 2020	III kvartal 2020	kvartaalne muutus	IV kvartal 2019	aastane muutus
Neto laenuportfell	670 593	599 213	12%	460 460	46%
Raha ja võlakirjad	173 581	172 068	1%	126 356	37%
Klientide hoiused ja saadud laenud	757 835	688 116	10%	506 531	50%
Omakapital	97 567	94 255	4%	89 351	9%

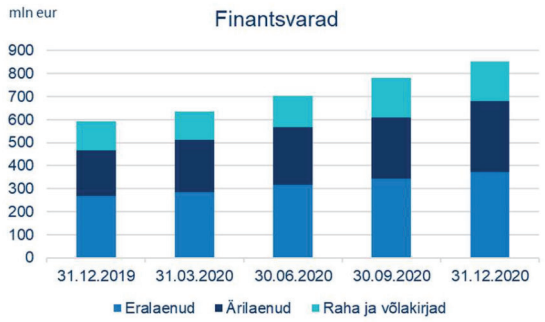

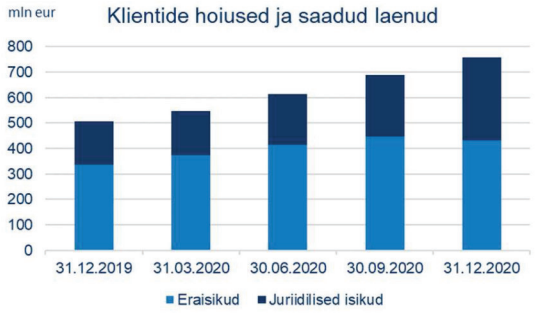

Suhtarvud (kvartaalsed, viidud aasta baasile)	IV kvartal 2020	III kvartal 2020	kvartaalne muutus	IV kvartal 2019	aastane muutus
Keskmine omakapital (emaettevõtte osa), tuh eur	95 911	93 243	2 668	65 804	30 107
Omakapitali tootlus (ROE), % (puhaskasum / keskmine omakapital)	10,1	8,6	1,5	9,6	0,5
Koguvarad, keskmine, tuh eur	833 685	759 645	74 040	581 300	252 385
Varade tootlus (ROA), % *(puhaskasum / koguvarad, keskmine)*	1,2	1,1	0,1	1,1	0,1
Sularaha ja intressitootvad varad, keskmine, tuh eur	818 300	744 024	74 276	561 667	256 633
Neto intressimarginaal (NIM), % (neto intressitulud / intressitootvad varad, keskmine)	3,8	4,0	-0,2	4,1	-0,3
Kulude ja tulude suhe, % (tegevuskulud kokku / netotulud kokku)	61,9	59,2	2,7	68,6	-6,7

Kontserni likviidsuspositsioon on tugev. Likviidsuskatte kordaja (Liquidity Coverage Ratio, LCR) oli 31.12.2020 seisuga 275% (31.12.2019 oli 682%), regulatiivne miinimumnõue on 100%.

Olulisemad finantsnäitajad viimasel kolmel aastal vahearuande kuupäeva seisuga

tuhandetes eurodes	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018
Neto laenuportfell	670 593	460 460	328 723
Klientide hoiused ja saadud laenud	757 838	506 531	385 118
Allutatud laenud	7 064	7 064	5 026
Omakapital	97 567	89 351	49 163
Neto intressitulu	28 371	20 689	16 779
Neto teenustasutulu	2 097	2 372	2 302
Muud tulud	621	658	687
Neto tegevustulud kokku	31 089	23 719	19 768
Tegevuskulud	-18 796	-16 261	-13 601
Finantsvarade allahindluse kulu	-4 789	-1 931	-1 392
Tulumaksu kulu	-245	0	-22
Puhaskasum	7 259	5 527	4 753

Kapitaliseeritus

Kapitalibaas, tuhandetes eurodes	31.12.2020	31.12.2020 kohandatud*	31.12.2019
Esimese taseme omavahendid			
Sissemakstud aktsiakapital ja ülekurss	73 817	73 817	72 757
Reservkapital	2 802	2 802	2 526
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	13 564	13 564	8 314
Aruandeperioodi aktsepteeritav kasum	4 835	7 259	3 944
Muu akumuleeritud koondkahjum	-18	-18	1
Immateriaalse varana kajastatav firmaväärtus (-)	-6 757	-6 757	-6 757
Immateriaalne põhivara (-)	-5 930	-5 930	-3 712
Usaldusväärse hindamise nõuetest tulenev väärtuse korrigeerimine (-)	-3	-3	-4
Muud mahaarvamised I taseme omavahenditest (-)	-715	0	-538
Muud üleminekusätetest tulenevad omavahendite korrigeerimised	441	441	535
Esimese taseme omavahendid (Tier I kapital)	82 036	85 175	77 066
Allutatud kohustised	7 000	7 000	7 000
Teise taseme omavahendid (Tier II kapital)	7 000	7 000	7 000
Aktsepteeritud kapital adekvaatsuse arvutamiseks	89 036	92 175	84 066
Riskiga kaalutud varad (RWA)			
Keskvalitsused ja keskpangad standardmeetodil	624	624	699
Krediidiasutused, investeerimisühingud standardmeetodil	451	451	570
Äriühingud standardmeetodil	72 962	72 962	39 450
Jaenõuded standardmeetodil	110 660	110 660	86 643
Kinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud nõuded standardmeetodil	195 622	195 622	142 311
Makseviivituses olevad nõuded standardmeetodil	6 612	6 612	5 972
Eriti suure riskiga seotud kirjed standardmeetodil	22 417	22 417	29 231
Muud varad standardmeetodil	10 928	10 928	11 994
Krediidirisk ja vastaspoole krediidirisk kokku	420 276	420 276	316 870
Operatsioonirisk baasmeetodil	36 423	36 423	28 414
Kokku riskiga kaalutud varad (koguriskipositsioon)	456 699	456 699	345 284
Kapitali adekvaatsus (%)	19,50%	20,18%	24,35%
Tier I kapitali suhtarv (%)	17,96%	18,65%	22,32%

* Sisaldab 2020a. IV kvartali auditeerimata kasumit, mis kaasatakse esimese taseme omavahendite koosseisu peale sõltumatu audiitori poolt aastakasumi kinnitamist ja Finantsinspektsioonilt loa saamist või aktsionäride poolt majandusaasta aruande kinnitamist.

Nõuded omavahenditele:		
Esimese taseme põhiomavahendite suhtarv	4,50%	I taseme põhiomavahendid/koguriskipositsioon
Esimese taseme omavahendite suhtarv	6,00%	I taseme omavahendid/koguriskipositsioon
Koguomavahendite suhtarv (kapitali adekvaatsus)	8,00%	koguomavahendid/koguriskipositsioon
Kapitali säilitamise puhver	2,50%	Koguriskipositsioonist

Süsteemse riski puhvri nõue muudeti 1% tasemelt 0% tasemele 01.05.2020.

Kontsern on raporteerimisperioodi lõpu seisuga kooskõlas kõikide regulatiivsete kapitalinõuetega. Kapitali adekvaatsuse langus tuleneb laenuportfelli suurenemisest tingitud riskiga kaalutud vara kasvust. Kuni vahekasumi auditeerimiseni arvatakse omavahenditest maha ka jooksvad laenukahjumid.

Konsolideeritud raamatupidamise vahearuanne

Konsolideeritud koondkasumi aruanne

Tuhandetes eurodes	Lisa	IV kvartal 2020	12 kuud 2020	IV kvartal 2019	12 kuud 2019
Intressitulud efektiivse intressimäära meetodil		8 634	31 359	6 609	23 298
Muud samalaadsed intressitulud		898	3 281	671	2 280
Intressikulud		-1 724	-6 269	-1 461	-4 889
Neto intressitulu	3	7 808	28 371	5 819	20 689
Teenustasutulud		989	3 687	1 039	3 725
Teenustasukulud		-449	-1 590	-364	-1 353
Neto teenustasutulu	4	540	2 097	675	2 372
Varade müük		0	146	0	140
Müüdud varade kulu		0	-146	-25	-159
Renditulud kinnisvarainvesteeringutelt		2	15	5	32
Kinnisvara haldusega seotud kulud		-18	-57	-13	-79
Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutus		0	0	0	-20
Netotulu/kulu mittefinantsvara realiseerimisest		1	40	0	0
Netotulem õiglases väärtuses kajastatavatelt finantsvaradelt		-1	-183	0	7
Nõuete menetlemine		125	516	144	536
Muud tulud		62	290	151	201
Muud tulud, neto		171	621	262	658
Tööjõukulud		-2 976	-11 085	-2 710	-9 880
Tegevuskulud		-1 544	-5 040	-1 382	-4 577
Põhivara kulum		-752	-2 671	-543	-1 804
Tegevuskulud kokku		-5 272	-18 796	-4 635	-16 261
Kasum enne allahindluse kulu		3 247	12 293	2 121	7 458
Finantsvarade allahindluse kulu		-715	-4 789	-538	-1 931
Kasum enne tulumaksu		2 532	7 504	1 583	5 527
Tulumaksu kulu		-108	-245	0	0
Aruandeperioodi puhaskasum	2	2 424	7 259	1 583	5 527
Kirjed, mida võib edaspidi klassifitseerida kasumiaruandesse:					
Finantsvarad õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi		-16	-19	35	155
Aruandeperioodi koondkasum		2 408	7 240	1 618	5 682
Puhaskasum omistatud:					
Emaettevõtte omanikud		2 424	7 259	1 583	5 527
Aruandeperioodi puhaskasum		2 424	7 259	1 583	5 527
Koondkasum omistatud:					
Emaettevõtte omanikud		2 408	7 240	1 618	5 682
Aruandeperioodi koondkasum		2 408	7 240	1 618	5 682
Tava puhaskasum aktsia kohta (eurodes)		0,03	0,08	0,02	0,09
Lahustatud puhaskasum aktsia kohta (eurodes)		0,03	0,08	0,02	0,09

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

Tuhandetes eurodes	Lisa	31.12.2020	31.12.2019
Varad			
Raha ja raha ekvivalendid	5	170 750	122 295
Võlainstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	6	3 011	4 061
Omakapitaliinstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande		67	0
Omakapitaliinstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi		13	13
Laenud ja nõuded klientidele	7,8,9,10	670 593	460 460
Muud finantsvarad		999	1 263
Varad müügiks		6 734	6 756
Kasutamisõiguse esemeks olev vara		1 017	1 722
Muud materiaalsed põhivarad		2 327	2 504
Immateriaalsed põhivarad		5 930	3 712
Kinnisvarainvesteeringud		594	594
Firmaväärtus		6 757	6 757
Muud varad		1 117	1 165
Varad kokku		869 909	611 302
Kohustised			
Klientide hoiused ja saadud laenud	11	757 835	506 531
Rendivaraga seotud finantskohustised		1 018	1 725
Muud finantskohustised		1 930	3 462
Muud kohustised		4 495	3 169
Allutatud kohustised		7 064	7 064
Kohustised kokku		772 342	521 951
Omakapital			
Aktsiakapital		61 756	60 960
Ülekurss		12 061	11 797
Kohustuslik reservkapital		2 802	2 526
Jaotamata kasum		20 824	13 841
Muud reservid		124	227
Omakapital kokku		97 567	89 351
Kohustised ja omakapital kokku		869 909	611 302

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

Tuhandetes eurodes	Lisa	12 kuud 2020	12 kuud 2019
Rahavood äritegevusest			
Saadud intressid		33 953	25 171
Makstud intressid		-5 678	-4 086
Saadud teenustasud		3 687	3 725
Makstud teenustasud		-1 590	-1 353
Muud saadud tulud		804	671
Makstud tööjõukulud		-10 719	-9 743
Makstud muud tegevuskulud		-5 040	-4 577
Makstud tulumaks		-137	0
Rahavood äritegevusest enne äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutust		15 280	9 808
Äritegevusega seotud varade muutus:			
Laenunõuded klientidele		-214 218	-133 184
Keskpangas hoitava kohustusliku reservi muutus		-2 218	-1 151
Muud varad		650	-1 118
Äritegevusega seotud kohustiste muutus:			
Klientide hoiuste ja saadud laenude muutus		250 713	120 648
Muud kohustised		-1 303	-639
Neto rahavood äritegevusest		48 904	-5 636
Rahavood investeerimistegevusest			
Soetatud põhivara		-4 166	-2 746
Müüdud põhivara- ja kinnisvarainvesteeringud		67	212
Müüdud ja lunastatud võlakirjainvesteeringud		782	4 999
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-3 317	2 465
Rahavood finantseerimistegevusest			
Allutatud võlakirjade emiteerimine		0	2 000
Aktsiakapitali sissemakse		853	34 383
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		853	36 383
Valuutakursi muutuste mõju raha ja raha ekvivalentidele		-3	-7
Raha ja raha ekvivalentide muutus		46 437	33 205
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses		118 002	84 797
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	5	164 439	118 002
Raha ja raha ekvivalentide jääk koosneb:		164 439	118 002
Sularaha		26 199	21 531
Nõudmiseni hoiused keskpangas		130 589	94 019
Nõudmiseni ja lühikese tähtajaga hoiused krediidiasutustes ja muudes finantsasutustes		7 651	2 452

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

Tuhandetes eurodes	Aktsia-kapital	Üle-kurss	Kohustuslik reserv-kapital	Muud reservid	Ümber-hindlus-reserv	Jaotamata kasum	Omakapital kokku
Omakapital seisuga 31.12.2018	38 199	175	2 288	103	-154	8 552	49 163
Aktsiakapitali suurenda-mine ülekursi arvelt	175	-175	0	0	0	0	0
Aktsiakapitali sissemakse	22 586	11 797	0	0	0	0	34 383
Muutus reservides	0	0	238	0	0	-238	0
Aktsiaoptsioonid	0	0	0	123	0	0	123
Puhaskasum	0	0	0	0	0	5 527	5 527
Muu koondkasum	0	0	0	0	155	0	155
Aruandeperioodi koondkasum kokku	0	0	0	0	155	5 527	5 682
Omakapital seisuga 31.12.2019	60 960	11 797	2 526	226	1	13 841	89 351
Aktsiakapitali sissemakse	796	264	0	-207	0	0	853
Muutus reservides	0	0	276	0	0	-276	0
Aktsiaoptsioonid	0	0	0	123	0	0	123
Puhaskasum	0	0	0	0	0	7 259	7 259
Muu koondkasum	0	0	0	0	-19	0	-19
Aruandeperioodi koondkasum kokku	0	0	0	0	-19	7 259	7 240
Omakapital seisuga 31.12.2020	61 756	12 061	2 802	142	-18	20 824	97 567

Konsolideeritud raamatupidamisaruannete lisad

Lisa 1 Raamatupidamisarvestuse põhimõtted

Raamatupidamise vahearuanne on koostatud kooskõlas rahvusvahelise finantsaruandluse standardiga IAS 34 „Vahearuandlus" nagu see on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Vahearuannet tuleks lugeda koos 31.12.2019 lõppenud majandusaasta aruandega, mis on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS).

Tütarettevõtted on konsolideeritud täielikult „rida-realt" meetodil, mille käigus on elimineeritud kõik kontserni sisesed tehingud, nõuded, kohustised, tulud ja kulud. Konsolideerimisgrupp Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 alusel ja kontsern, konsolideerimisel vastavalt IFRS-le, kattuvad.

Raamatupidamise vahearuande arvnäitajad on esitatud tuhandetes eurodes, kui ei ole märgitud teisiti.

Kontserni 2020. aasta 12 kuu vahearuandes kasutatud arvestuspõhimõtted on üldjoontes kooskõlas 31. detsembril 2019. aastal lõppenud majandusaasta aruandes kasutatud arvestuspõhimõtetega.

Koroonaviirusega seoses ja kooskõlas Euroopa pangandusjärelevalve juhenditega, ei käsitlenud pank laenusid, millele vormistati põhiosa maksepuhkus kuni 30.09.2020, restruktureeritud laenudena. Maksepuhkuseid ei ole antud juhtudel käsitletud olulise krediidiriski suurenemisena ning laene ei ole seetõttu kajastatud IFRS9 mõistes faasis 2. Pärast 30.09.2020 lisandunud maksepuhkuste osas lähtub pank makseraskuse tõttu restruktureerimise tunnustest ning IFRS9 nõuetest. Lisaks eeltoodule hindab pank juriidilistest isikutest klientide maksepuhkuseid ning võimalikku krediidiriski olulist suurenemist individuaalselt, sõltuvalt vastaspoolte finantstugevusest, tegevuse iseloomust ning võimalikust pikemaajalisest mõjust krediidiriskile.

Panga võlakirjaportfelli hinnatakse õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi aruande. Ühele võlakirjale tehti II kvartalis restruktureerimine ning pank kajastas kasumiaruandes finantsvara allahindluse vastavalt IFRS9 faas 2 põhimõtetele.

Kontserni struktuur	Riik	Tegevusala	Osaluse määr
Coop Pank AS	Eesti	pangandus	Emaettevõte
Coop Liising AS	Eesti	liisingtegevus	100%
Coop Finants AS	Eesti	tarbimisfinantseerimine	100%
Coop Kindlustusmaakler AS	Eesti	kindlustusvahendus	100%
AS Martinoza	Eesti	kinnisvaraalane tegevus	100%
SIA Prana Property	Läti	kinnisvaraalane tegevus	100%

Lisa 2 Tegevussegmendid

Tegevussegmentide aruanne vastab sisemisele, peamisele otsustajale esitatavale raporteerimise vormile. Peamiseks otsustajaks, kes on vastutav ressursside jaotuse ja segmentide tegevuse hindamise üle, on panga juhatus.

Kontsern jagab oma äritegevust segmentideks, lähtudes nii juriidilisest struktuurist kui ka panga sees täiendavast kliendipõhisest jaotusest. Juriidilise struktuuri järgi omab kontsern tarbimislaenude ning liisingu segmenti, mis pakuvad vastavalt tarbimislaene eraklientidele ning liisingutooteid nii eraklientidele kui ka ettevõtetele. Tarbimislaenude segment teenib intressitulusid laenude väljastamiselt ning teenustasutulusid järelmaksukaartide väljastamiselt. Liisingu segment teenib intressitulusid laenude väljastamiselt. 2019. aasta lõpus lisandus uue segmendina kindlustusmaakler, mis teenib tulusid kindlustuslepingute vahendamiselt.

Panga kliendipõhisest jaotusest tulenevalt omab kontsern ärikliendipanganduse ja erakliendipanganduse segmenti. Mõlemad segmendid pakuvad klientidele arveldustooteid ja laenutooteid ning kaasavad hoiuseid. Segmendid teenivad intressitulusid laenude väljastamiselt ning teenustasutulusid maksete ja pangakaartide tehingute vahendamiselt.

Segmendid on aluseks äritulemuste regulaarsel jälgimisel kontserni juhatuse ja nõukogu poolt ning segmentide kohta on kättesaadavad eraldiseisvad finantsandmed. Vastavalt kontserni struktuurile jaotab grupp ärikliendipanganduse ja erakliendipanganduse segmendid veel detailsemalt ka laenude ning igapäevapanganduse äriliinideks (hoiused, arveldused). Kontsern kasutab äriliinide jaotust ka planeerimisel ja eelarvestamisel. Kontserni juhatus on määratud otsustajaks rahaliste eraldiste ja äritegevuse kasumlikkuse hindamise eest.

Segmendi poolt raporteeritud tulud koosnevad tuludest välistelt klientidelt ning täiendavalt intressitulust või intressikulust segmentide vaheliselt laenamiselt, mis toimub kontsernis kehtestatud sisemise raha hinna mudeli alusel ja mis on allpool olevates tabelites näidatud kui elimineerimine. Kontsernil ei ole ühtegi klienti, kelle tulu moodustaks rohkem kui 10% vastavast tululiigist. Intressitulud teenitakse Eestis. Teenustasutulude jaotus kliendi residentsuse alusel on toodud lisas 4.

Kasum segmentide lõikes, IV kv 2020, tuhandetes eurodes	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseeri-mine	Liising	Muud*	Eliminee-rimine	Kokku
Intressitulud	3 652	2 426	3 107	899	496	-1 048	9 532
Intressikulud	-868	-907	-251	-298	-448	1 048	-1 724
Neto intressitulud	2 784	1 519	2 856	601	48	0	7 808
Teenustasutulud	177	385	386	35	6	0	989
Teenustasukulud	-119	-278	-51	-1	0	0	-449
Neto teenustasud	58	107	335	34	6	0	540
Muud tulud, neto	5	27	92	31	16	0	171
Netotulud kokku	2 847	1 653	3 283	666	70	0	8 519
Tegevuskulud kokku	-1 276	-2 008	-1 145	-621	-222	0	-5 272
Kasum enne allahindlusi	1 571	-355	2 138	45	-152	0	3 247
Allahindluskulud	-784	539	-374	-96	0	0	-715
Tulumaksukulu	-108	0	0	0	0	0	-108
Puhaskasum	679	184	1 764	-51	-152	0	2 424

Kasum segmentide lõikes, 12k 2020, tuhandetes eurodes	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseeri-mine	Liising	Muud*	Eliminee-rimine	Kokku
Intressitulud	12 221	8 705	12 156	3 282	2 071	-3 795	34 640
Intressikulud	-2 935	-3 206	-967	-1 100	-1 856	3 795	-6 269
Neto intressitulud	9 286	5 499	11 189	2 182	215	0	28 371
Teenustasutulud	567	1 392	1 565	133	30	0	3 687
Teenustasukulud	-403	-943	-234	-10	0	0	-1 590
Neto teenustasud	164	449	1 331	123	30	0	2 097
Muud tulud, neto	72	143	373	179	-146	0	621
Netotulud kokku	9 522	6 091	12 893	2 484	99	0	31 089
Tegevuskulud kokku	-4 430	-7 277	-4 159	-2 132	-798	0	-18 796
Kasum enne allahindlusi	5 092	-1 186	8 734	352	-699	0	12 293
Allahindluskulud	-1 494	322	-3 212	-305	-100	0	-4 789
Tulumaksukulu	-245	0	0	0	0	0	-245
Puhaskasum	3 353	-864	5 522	47	-799	0	7 259

Varad ja kohustused seisuga 31.12.2020, miljonites eurodes	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseeri-mine	Liising	Muud*	Eliminee-rimine	Kokku
Varad kokku	340	333	95	107	192	-197	870
Kohustused kokku	303	295	85	95	191	-197	772

*Muude all kajastuvad *Treasury* ning tütarettevõtted Martinoza, Prana Property, Coop Kindlustusmaakler.

Kasum segmentide lõikes, IV kv 2019 tuhandetes eurodes	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseeri-mine	Liising	Muud*	Eliminee-rimine	Kokku
Intressitulud	2 296	1 798	2 834	671	534	-853	7 280
Intressikulud	-624	-729	-252	-255	-454	853	-1 461
Neto intressitulud	1 672	1 069	2 582	416	80	0	5 819
Teenustasutulud	208	370	424	28	9	0	1 039
Teenustasukulud	-94	-202	-65	-3	0	0	-364
Neto teenustasud	114	168	359	25	9	0	675
Muud tulud, neto	59	64	130	32	-23	0	262
Netotulud kokku	1 845	1 301	3 071	473	66	0	6 756
Tegevuskulud kokku	-1 156	-1 812	-1 038	-479	-150	0	-4 635
Kasum enne allahindlusi	689	-511	2 033	-6	-84	0	2 121
Allahindluskulud	-134	44	-445	-3	0	0	-538
Tulumaksukulu	0	0	0	0	0	0	0
Puhaskasum	555	-467	1 588	-9	-84	0	1 583

Kasum segmentide lõikes, 12k 2019, tuhandetes eurodes	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseeri-mine	Liising	Muud*	Eliminee-rimine	Kokku
Intressitulud	7 782	6 475	10 017	2 280	1 744	-2 720	25 578
Intressikulud	-2 010	-2 501	-867	-839	-1 392	2 720	-4 889
Neto intressitulud	5 772	3 974	9 150	1 441	352	0	20 689
Teenustasutulud	712	1 210	1 630	99	74	0	3 725
Teenustasukulud	-396	-686	-260	-11	0	0	-1 353
Neto teenustasud	316	524	1 370	88	74	0	2 372
Muud tulud, neto	121	141	360	114	-78	0	658
Netotulud kokku	6 209	4 639	10 880	1 643	348	0	23 719
Tegevuskulud kokku	-3 828	-6 295	-3 935	-1 626	-577	0	-16 261
Kasum enne allahindlusi	2 381	-1 656	6 945	17	-229	0	7 458
Allahindluskulud	-556	461	-1 600	-236	0	0	-1 931
Tulumaksukulu	5	-5	0	0	0	0	0
Puhaskasum	1 830	-1 200	5 345	-219	-229	0	5 527

Varad ja kohustused seisuga 31.12.2019 miljonites eurodes	Ärikliendi-pangandus	Erakliendi-pangandus	Tarbimis-finantseeri-mine	Liising	Muud*	Eliminee-rimine	Kokku
Varad kokku	201	262	85	81	187	-205	611
Kohustused kokku	170	229	74	69	185	-205	522

*Muude all kajastuvad *Treasury* ning tütarettevõtted Martinoza ja Prana Property.

Lisa 3 Neto intressitulu

	IV kv 2020	12 kuud 2020	IV kv 2019	12 kuud 2019
Intressitulud efektiivse intressimäära meetodil:				
Tarbimislaenud ja järelmaks	3 107	12 156	2 834	10 017
Laenud ettevõtetele	3 273	11 166	2 128	7 181
Laenud eraisikutele	2 228	7 928	1 606	5 836
Võlakirjad	23	100	39	225
Intressitulu kohustistelt	3	7	1	36
Muud varad	0	2	1	3
Muud samalaadsed intressitulud:				
Liising	898	3 281	671	2 280
Intressitulud kokku	9 532	34 640	7 280	25 578
Klientide hoiused ja saadud laenud	-1 437	-5 306	-1 241	-4 140
Allutatud võlakohustus	-125	-497	-125	-458
Intressikulu varadelt	-158	-448	-90	-270
Rendikohustised	-4	-18	-5	-21
Intressikulud kokku	-1 724	-6 269	-1 461	-4 889
Neto intressitulu	7 808	28 371	5 819	20 689

Lisa 4 Neto teenustasutulu

	IV kv 2020	12 kuud 2020	IV kv 2019	12 kuud 2019
Kaarditehingute tasud	363	1 369	368	1 345
Kaartide kuutasud	221	893	220	906
Kontode avamise ja haldamise tasud	210	758	230	668
Ülekandetasud	63	251	79	354
Tulu valuutatehingutelt	13	60	18	146
Muud teenustasutulud	119	356	124	306
Teenustasutulud kokku	989	3 687	1 039	3 725
Kaarditehingute tasud	-337	-1 128	-252	-890
Ülekandetasud	-53	-219	-52	-233
Muud teenustasukulud	-59	-243	-60	-230
Teenustasukulud kokku	-449	-1 590	-364	-1 353
Neto teenustasutulu	540	2 097	675	2 372

2020. aasta neljandas kvartalis teenis kontsern 88% teenustasutuludest Eesti residentidelt ning 12% muude riikide residentidelt (valdavalt EL riikide residentidelt). 2020. aasta kolmandas kvartalis teeniti 89% teenustasutuludest Eesti residentidelt ning 11% muude riikide residentidelt. Kõik teenustasutulud kajastatakse nende tekkimise hetkel.

Lisa 5 Raha ja raha ekvivalendid

	31.12.2020	31.12.2019
Sularaha	26 199	21 531
Kohustuslik reserv keskpangas *	6 111	3 893
Nõudmiseni hoiused keskpangas	130 589	94 019
Nõudmiseni hoiused krediidiasutustes ja muudes finantsasutustes	7 651	2 452
Tähtajalised hoiused krediidiasutustes *	200	400
Kokku**	170 750	122 295

* Ei kuulu rahavoogude aruandes raha ja raha ekvivalentide koosseisu.

Lisa 6 Võlainstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi

	31.12.2020	31.12.2019
Valitsuste võlakirjad	1 249	1 398
Muude mittefinantsettevõtete võlakirjad	1 762	2 663
Kokku	3 011	4 061

Lisa 7 Laenud ja nõuded klientidele

	31.12.2020	31.12.2019
Nõuded eraisikutele kokku	370 649	268 329
sh tarbimislaenud	70 881	62 218
sh liisingfinantseerimine	37 307	26 424
sh eluasemelaen ja muud laenud	262 461	179 687
Nõuded juriidilistele isikutele kokku	308 687	197 471
sh liisingfinantseerimine	47 104	38 127
sh muud laenud	261 583	159 344
Kokku nõuded	679 336	465 800
Laenude ja nõuete allahindlus	-8 743	-5 340
Kokku	670 593	460 460

Lisa 8 Laenude ja nõuete allahindlus

	31.12.2020	31.12.2019
Allahindluste saldo aruande perioodi alguses	-5 340	-3 838
Aruandeperioodi allahindlused	-4 851	-2 460
Aruandeperioodil bilansist välja viidud laenud	1 448	958
Allahindluste saldo aruandeperioodi lõpus	-8 743	-5 340

Lisa 9 Tähtaja ületanud laenude jaotumine

	31.12.2020			31.12.2019		
	Eraisikute tagamata laenud	Eraisikute tagatud laenud	Juriidiliste isikute laenud	Eraisikute tagamata laenud	Eraisikute tagatud laenud	Juriidiliste isikute laenud
1-30 päeva	4 146	4 233	3 963	3 796	4 993	6 328
31-60 päeva	903	560	224	918	568	961
61-90 päeva	512	147	298	516	305	333
üle 90 päeva	3 189	525	4 273	1 133	400	5 138
Kokku	8 750	5 465	8 758	6 363	6 266	12 760

Lisa 10 Finantsvarade ja -kohustiste jaotumine järelejäänud tähtaegade lõikes

Diskonteerimata rahavood järelejäänud tähtaegade lõikes

31.12.2020	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Varad					
Raha ja raha ekvivalendid	170 550	200	0	0	170 750
Võlainstrumendid õiglases väärtuses	0	407	2 604	0	3 011
Omakapitaliinstrumendid	67	0	0	13	80
Laenud ja nõuded klientidele	45 660	106 394	419 936	281 524	853 514
Muud finantsvarad	677	0	22	300	999
Finantsvarad kokku	216 954	107 001	422 562	281 837	1 028 354
Kohustised					
Klientide hoiused ja saadud laenud	435 377	205 291	100 649	13 557	754 874
Rendikohustised	147	417	467	0	1 031
Muud finantskohustised	1 433	497	0	0	1 930
Allutatud kohustised	122	374	1 984	8 158	10 638
Finantskohustised kokku	437 079	206 579	103 100	21 715	768 473
Bilansivälised kohustised					
Kasutamata krediidilimiidid ja arvelduskrediidid	65 691	0	0	0	65 691
Finantsgarantiid	10 545	0	0	0	10 545
Bilansilised ja bilansivälised kohustised kokku	513 315	206 579	103 100	21 715	844 709
Finantsvarade ja -kohustiste tähtaegade vahe	-296 361	-99 578	319 462	260 122	183 645

31.12.2019	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Varad					
Raha ja raha ekvivalendid	121 893	400	0	0	122 293
Võlainstrumendid õiglases väärtuses	0	0	4 061	0	4 061
Omakapitaliinstrumendid	0	0	0	13	13
Laenud ja nõuded klientidele	39 180	85 284	272 935	193 242	590 641
Muud finantsvarad	1 263	0	0	314	1 577
Finantsvarad kokku	162 336	85 684	276 996	193 569	718 585
Kohustised					
Klientide hoiused ja saadud laenud	220 608	184 616	91 986	16 786	513 996
Rendikohustised	157	472	1 090	41	1 760
Muud finantskohustised	3 658	24	0	0	3 682
Allutatud kohustised	149	374	1 985	8 653	11 161
Finantskohustised kokku	224 572	185 486	95 061	25 480	530 599
Bilansivälised kohustised					
Kasutamata krediidilimiidid ja arvelduskrediidid	38 414	0	0	0	38 414
Finantsgarantiid	4 161	0	0	0	4 161
Bilansilised ja bilansivälised kohustised kokku	267 037	185 486	95 061	25 480	573 064
Finantsvarade ja -kohustiste tähtaegade vahe	-104 811	-99 802	181 935	168 089	145 411

Lisa 11 Klientide hoiused ja saadud laenud

Võlgnevused klientidele	31.12.2020	31.12.2019
Eraisikud	431 343	338 137
Juriidilised isikud	326 492	165 693
Krediidiasutused	0	2 701
Kokku	757 835	506 531
Nõudmiseni hoiused	302 179	152 189
Tähtajalised hoiused	435 363	327 431
Emiteeritud võlainstrumendid	9 712	14 103
Sihtotstarbelised laenud	10 581	12 808
Kokku	757 835	506 531

Lisa 12 Tingimuslikud kohustised

	31.12.2020	31.12.2019
Finantsgarantiid	10 545	4 161
Krediidiliinid ja arvelduskrediidid	65 691	38 414
Kokku	76 236	42 575

Lisa 13 Seotud osapooled

Seotud osapooled on:

- olulise mõjuga aktsionär ja tema gruppi kuuluvad ettevõtted;
- kontserni juhtkond, so emaettevõtte juhatuse ja nõukogu liikmed, siseauditi üksuse juht ja nende poolt kontrollitavad ettevõtted;
- kontserni juhtkonnaga samaväärset majanduslikku huvi omavad isikud ja nendega seotud ettevõtted.

Seotud osapooltele antud laenud ei erine intressimäärade osas teistele klientidele antud laenudest. Tehingud seotud osapooltega toimuvad hinnakirja alusel ja/või turuväärtuses. Juhatuse liikmetele tingimuslikult makstav maksimaalne lahkumiskompensatsioon on 237 tuhat eurot (31.12.2019: 175).

Saldod	31.12.2020	31.12.2019
Aktsionärid:		
Laenud	4	58
Hoiused	15 827	275
Juhatuse ja nõukogu liikmed ning nendega seotud isikud ja ettevõtted:		
Laenud	458	167
Hoiused	503	2 736

Tehingud	31.12.2020	31.12.2019
Aktsionärid:		
Aruandeperioodi intressikulu	19	1
Juhatuse ja nõukogu liikmed ning nendega seotud isikud ja ettevõtted:		
Aruandeperioodi intressitulu	22	3
Aruandeperioodi intressikulu	6	10
Muud müüdud kaubad ja teenused	4	2
Muud ostetud kaubad ja teenused	0	23
Juhatuse ja nõukogu liikmetele makstud tasud	639	537

Lisa 14 Tava ja lahustatud kasum aktsia kohta

Leidmaks tava kasumit aktsia kohta, on emaettevõtte omanikele omistatud puhaskasum jagatud kaalutud keskmise aktsiate arvuga. Lahustatud kasum aktsia kohta tuleneb võtmetöötajatele antud aktsiaoptsioonidest.

	IV kv 2020	12 kuud 2020	IV kv 2019	12 kuud 2019
Emaettevõtte omanikele kuuluv puhaskasum (tuh. eurodes)	2 424	7 259	1 583	5 527
Kaalutud keskmine aktsiate arv (tuh. aktsiates)	90 040	89 690	71 299	62 572
Tava kasum aktsia kohta (eurodes)	0,03	0,08	0,02	0,09
Korrigeerimised lahustatud kasumi aktsiate kohta arvutamisel – aktsiaoptsioonid (tuh. aktsiates)	2 154	2 197	2 015	2 015
Kaalutud keskmine aktsiate arv kasutatud lahustatud kasumi aktsia kohta arvutamisel (tuh. aktsiates)	92 194	91 887	73 313	64 587
Lahustatud kasum aktsia kohta (eurodes)	0,03	0,08	0,02	0,09

Coop Pank AS aktsionärid, nõukogu ja juhatus

Seisuga 31.12.2020 omavad üle 5% panga aktsiatest:

Coop Investeeringud OÜ	24,98%
Andres Sonn	9,32%
CM Capital OÜ	6,80%

Lisaks omavad Coop Eesti Keskühistu Tarbijate Ühistute liikmed kokku 18,06% panga aktsiatest, kuid eraldiseisvalt ei oma neist ükski üle 5%.

Nõukogu liikmete omanduses on 71 tuhat Coop Panga aktsiat ning juhatuse liikmete omanduses on 639 tuhat Coop Panga aktsiat, mis moodustavad kokku 0,78% panga aktsiatest.

Nõukogu esimees: Alo Ivask
Nõukogu liikmed: Ardo Hillar Hansson, Jaan Marjundi, Roman Provotorov, Raul Parusk, Silver Kuus

Juhatuse esimees: Margus Rink
Juhatuse liikmed: Kerli Lõhmus, Heikko Mäe, Arko Kurtmann, Rasmus Heinla

Coop Pank AS juhatuse kinnitus vahearuandele

Coop Panga juhatus on seisukohal, et käesolev vahearuanne, mis koosneb tegevusaruandest ning raamatupidamise aruannetest, sisaldab kogu vahearuannete nõuetele vastavat informatsiooni ja kajastab Coop Panga kontserni finantsseisundit ja majandustulemust õigesti ja õiglaselt, kõik esitatud andmed ja lisainformatsioon on tõene ning terviklik. Käesolev vahearuanne ei ole auditeeritud.

10.02.2021

Margus Rink
juhatuse esimees

Kerli Lõhmus
juhatuse liige

Heikko Mäe
juhatuse liige

Arko Kurtmann
juhatuse liige

Rasmus Heinla
juhatuse liige

Panga kontaktid
669 0966
klienditugi@cooppank.ee
www.cooppank.ee

coop | Pank